

B 6/2021 rd

Verksamhetsberättelse för Folkpensionsanstaltens fullmäktige 2020

Förläggare: FPA, Helsingfors

Bilder: FPA

ISSN 0355-4996

Tryckeri: PunaMusta Oy, Helsingfors, 2021

Till riksdagen

I enlighet med 5 § 7 punkten i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001) tillställer Folkpensionsanstaltens fullmäktige härmed riksdagen sin verksamhetsberättelse för 2020.

Helsingfors den 25 maj 2021

På Folkpensionsanstaltens fullmäktiges vägnar

Riikka Slunga-Poutsalo

ordförande

Leena Uikkanen

sekreterare

Innehållsförteckning

FPA:s fullmäktige under redovisningsåret	7
Allmänt om fullmäktiges verksamhet 2020	7
Frågor som fullmäktige behandlade 2020	8
Coronaviruspandemin	8
Coronapandemin och FPA:s rehabiliteringstjänster	10
Reform av lagstiftningen om Folkpensionsanstaltens förvaltning	13
Taxiresor som ersätts av FPA	14
Transporttjänsterna för FPA:s ledning	15
Riskhantering	16
Förfarandena för förmånsbeslut vid arbetsförmåga	16
FPA:s it-utveckling ur ett lagändringsperspektiv	17
Försök med registreringsförfarande inom rehabiliteringen	18
Övriga behandlade ärenden	18
FPA år 2020	20
Ekonomi	20
Coronapandemins konsekvenser för FPA:s ekonomi	20
Personal	21
Kundservice	23
Kundupplevelse	27
Servicenätet	28
Genomströmningstider för ansökningar	30
Coronapandemins konsekvenser för arbetsmängden inom förmånsverksamheten	30
Kommunikationen under coronapandemin	31
Revisorer	33
Bokslut och ansvarsfrihet	33
Bilagor	35
Bilaga 1: Fullmäktigeledamöterna och deras ersättare	37
Bilaga 2: Revisionsberättelse	38
Bilaga 3: Folkpensionsanstaltens resultaträkning och balansräkning 2020	41
Bilaga 4: FPA:s forskning genererade information om aktuella frågor inom social trygghet och hälsa	170

FPA:s fullmäktige under redovisningsåret

År 2020 var FPA:s **fullmäktigeledamöter** Ritva Elomaa, Tarja Filatov fram till den 17 april 2020, Bella Forsgrén, Antti Häkkänen, Anna Kontula, Markus Lohi, Hanna-Leena Mattila, Matias Mäkynen från och med den 21 april 2020, Mika Niikko, Ilmari Nurminen (vice ordförande), Kristiina Salonen, Sari Sarkomaa och Riikka Slunga-Poutsalo (ordförande).

Till fullmäktiges **arbetsutskott** hörde ordförande Riikka Slunga-Poutsalo och vice ordförande Ilmari Nurminen samt ledamöterna Bella Forsgrén, Anna Kontula, Markus Lohi och Sari Sarkomaa.

Sekreterare för fullmäktige var Leena Uikkanen, chef för juridiska ärenden.

Allmänt om fullmäktiges verksamhet 2020

Fullmäktige sammanträdde sju gånger och fullmäktiges arbetsutskott elva gånger under 2020. Arbetsutskottet höll också ett e-postmöte. På grund av coronaviruspandemin ordnades fullmäktiges plenum och arbetsutskottets möten från och med mitten av mars på distans.

Föredragningslistorna och protokollen från fullmäktiges plenum publiceras på FPA:s webbplats.

Vid varje plenum behandlas de ärenden som fullmäktige har begärt att ska tas upp och generaldirektören presenterar en översikt av verksamheten vid FPA. I samband med översikten behandlas regelbundet bl.a. finansieringsläget för FPA och de olika förmånssystemen, verksamhetskostnadernas utveckling, genomströmningstiderna för förmånsansökningarna, volymerna i de olika servicekanalerna, nyckeltal som beskriver arbetsgemenskapen och personalen samt aktuella ärenden. Även direktörerna medverkar vid plenumen och redogör vid behov för aktuella ärenden inom sina ansvarsområden.

Generaldirektören och direktörerna deltar även i arbetsutskottets möten. Arbetsutskottet har i uppgift att bereda de ärenden som ska behandlas av fullmäktiges plenum.

Övervakningsrevisorn presenterar en rapport för fullmäktige en gång per kvartal. För fullmäktige presenteras dessutom resultaten av FPA-barometerundersökningen och de viktigaste resultaten av övriga utredningar som gäller kundservicen och andra funktioner vid FPA.

Fullmäktige beslutade i samband med valet av FPA:s nya styrelse för 2020–2022 att styrelsens ordförande, eller vice ordförande om ordföranden är förhindrad, ska kallas till fullmäktiges plenum. På mötena håller styrelsens ordförande ett anförande och redogör för styrelsens aktuella ärenden.

Under riksdagens sessioner får ledamöterna varje vecka en kort översikt över FPA-relaterade frågor som diskuterats i medierna samt andra aktuella frågor.

Frågor som fullmäktige behandlade 2020

Coronaviruspandemin

Coronapandemin och dess effekter på FPA:s verksamhet var den viktigaste frågan som fullmäktige behandlade våren och försommaren 2020. Coronaviruset skakade om människornas vardag och genomsyrade också FPA:s verksamhet: undantagstiden ökade arbetsbördan, ledde till ändringar i förmånslagstiftningen som skulle verkställas, framhävde vikten av säkra servicekanaler, orsakade ekonomiska utmaningar och innebar distansarbete för en stor del av personalen.

Fullmäktige tog upp coronaviruset för första gången på arbetsutskottets möte den 11 mars 2020. Då berättade generaldirektören att FPA aktivt följer hur situationen utvecklas och har gjort upp planer för skötseln av sina uppgifter i en eventuell epidemisituation. Generaldirektören nämnde också att FPA följer det eventuella behovet av en tilläggsbudget på grund av ökade utgifter.

Virusläget påverkade också fullmäktiges fysiska möten. Riksdagens presidium beslutade att inga möten med utomstående skulle ordnas i riksdagen efter den 12 mars 2020. Därför frågade fullmäktiges ordförande på arbetsutskottets extra e-postmöte den 12 mars 2020 vad utskottsmedlemmarna ansåg om att ordna plenum, och det fullmäktigeplenum som skulle ha ägt rum i riksdagens lokaler den 24 mars 2020 ställdes in.

På våren började coronavirusläget eskalera snabbt i Finland. Det hade betydande konsekvenser för FPA:s förmånsfunktioner och kundservice. På grund av situationen höll fullmäktiges arbetsutskott tre extra distansmöten under våren.

Det första mötet ordnades den 20 mars 2020. Begränsningarna av FPA:s rehabiliteringstjänster med fysisk kontakt väckte diskussion. Generaldirektören berättade om FPA:s beredskap inför coronaviruspandemin i övrigt. I fortsättningen utlovades aktuell information till fullmäktige om coronalägets inverkan på FPA. Fullmäktigeledamöterna ombads framföra budskapet att tillräckligt med tid bör reserveras för verkställigheten i samband med lagändringar.

Arbetsutskottets följande möte ägde rum den 30 mars 2020. På mötet fick arbetsutskottets medlemmar en omfattande lägesbild av FPA:s verksamhet, bl.a. antalet inkomna ansökningar, behovet av mer personal och ökningen i förmånsutgifterna och verksamhetskostnaderna. Fullmäktige efterlyste en lista över de centrala ändringar som gjorts för att underlätta processerna. De fick en sådan förteckning på mötet den 6 april 2020.

Coronapandemin medförde stora utmaningar för FPA:s kundservice som snabbt måste omorganiseras i mars 2020. Den oro som viruset väckte för säkerheten och smittrisken krävde snabba reaktioner och serviceförfaranden som skyddar både kundernas och personalens hälsa.

Kunderna hänvisades i stället för byråerna främst till andra servicekanaler som e-tjänsten, telefon-tjänsten och tidsbokningen över telefon. Kunderna hänvisades endast i oundvikliga situationer till serviceställena. Servicehandledningen på serviceställena avbröts dessutom tills vidare. Vissa små serviceställen stängdes och en del serviceställen tog endast emot kunder med tidsbokning. Som motvikt till restriktionerna utvidgades möjligheten att göra ansökningar muntligt per telefon till alla förmåner. Möjligheterna att sköta ärenden för andras räkning utökades också. Målet med åtgärderna var att begränsa smittspridningen och säkerställa FPA:s lagstadgade verksamhet.

Arbetsutskottets medlemmar uttryckte oro över hur servicen skulle kunna tryggas i synnerhet för de kunder som inte har någon telefon. Arbetsutskottets medlemmar ansåg att FPA inte i tillräcklig utsträckning bedömt riskerna ur ett grundrättighetsperspektiv före stängningsbeslutet. De ville försäkra sig om att de beslut som fattats i krissituationen tog hänsyn till riskgrupper, att konsekvenserna av de begränsade tjänsterna övervägts i tillräcklig omfattning och att man försökt hitta lösningar. Arbetsutskottets medlemmar meddelade att de på sina möten i synnerhet kommer att följa upp servicesituationen för de kunder som saknar telefon.

Arbetsutskottets medlemmar fick på sitt tredje extra möte den 6 april 2020 en redogörelse över hur FPA förberett sig på en ökning av antalet ansökningar. Rekryteringar, utbildning av personalen för nya uppgifter samt övertidsarbete hörde till de åtgärder som vidtagits. Man hade också kommit överens om att förenkla processerna. Ett kort sammandrag av förenklingsåtgärderna hade sammanställts inför mötet. På mötet behandlades också en promemoria om de vidtagna åtgärdernas konsekvenser för de grundläggande rättigheterna i synnerhet ur kundservicens perspektiv. Arbetsutskottets medlemmar betonade fortsättningsvis att servicen för de mest utsatta måste säkerställas under undantagsförhållandena. I slutet av mötet skickade arbetsutskottets medlemmar uppmuntrande hälsningar till FPA:s personal.

Följande gång sammanträdde arbetsutskottet den 15 april 2020 för att förbereda fullmäktiges plenum i april. Fullmäktigeledamöterna fortsatte diskutera allmänhetens möjligheter att sköta ärenden på serviceställena och berättade att de fortfarande fick mycket respons om frågan. Generaldirektören lovade att FPA informerar på nytt om hur kunderna kan sköta sina ärenden i undantagssituationen på det sätt som passar dem bäst. På mötet fick arbetsutskottets medlemmar en lägesöversikt över hur verksamhetskostnaderna och verksamhetsintäkterna, antalet årsverken och kundservicen utvecklats samt om antalet förmånsansökningar och den genomsnittliga genomströmningstiden för behandlade ansökningar.

Fullmäktige sammanträdde till årets andra plenum den 28 april 2020. Fullmäktige fick en omfattande översikt över beredskapen inför coronasituationen och kommunikationsenhetens åtgärder under coronapandemin.

I arbetsutskottet den 6 maj 2020 ställdes frågan om hur studieförmånerna påverkas av undantagssituationen till följd av coronaviruset. Följande dag fick arbetsutskottets medlemmar per e-post en utredning om frågan.

Fullmäktige fick på sitt plenum den 16 juni 2020 en redogörelse över de viktigaste lärdomarna av coronautbrottet dithittills. På samma möte tog ledamöterna del av en aktuell översikt över coronavirusläget och kommunikationen om det.

Från och med vecka 16 fick ledamöterna per e-post en lägesbild med information om FPA:s verksamhetskostnader och verksamhetsintäkter, årsverken, centrala risker, tillgång på personal och tjänster samt läget i handläggningen av förmånsansökningar. Lägesbilden distribuerades varje vecka under våren och försommaren. Efter en sommarpaus sammanställdes en lägesbild för fullmäktige och FPA:s styrelse varannan vecka.

Coronapandemin och FPA:s rehabiliteringstjänster

Våren 2020 utredde FPA skyndsamt olika förfaringssätt för att säkerställa kontinuiteten i klienternas rehabilitering och nya klienters tillgång till rehabilitering. FPA gav anvisningar till producenterna av rehabiliteringstjänster, FPA:s servicesakkunniga och kundservice, kunder och andra samarbetspartner om ändringar i rehabiliteringstjänsterna till följd av coronapandemin. Anvisningarna behandlades på arbetsutskottets möte den 20 mars 2020.

FPA avbröt med ett meddelande den 17 mars 2020 den rehabilitering som inbegriper fysiska möten eftersom Finlands regering hade rekommenderat att onödiga resor, sammankomster och fysiska kontakter undviks. Avsikten med rehabiliteringsrestriktionerna var att bromsa spridningen av coronaviruspandemin och skydda riskgrupperna, som många av FPA:s rehabiliteringsklienter tillhör. Meddelandet rekommenderade distansrehabilitering i alla tjänster där det var möjligt.

När myndighetsanvisningarna om coronasituationen hade klarnat rekommenderade FPA den 20 mars 2020 att all rehabilitering ansikte mot ansikte avbryts och anvisade serviceproducenterna att om möjligt övergå till distansrehabilitering. Enligt meddelandet skulle serviceproducenten och klienten tillsammans avgöra hur rehabiliteringen genomförs. Myndigheternas coronarelaterade anvisningar skulle beaktas i rehabiliteringen. FPA tillät senareläggning av rehabiliteringen på grund av coronaläget och förlängde vid behov giltighetstiden för förmånsbesluten.

Arbetsutskottets medlemmar framförde att restriktionerna inte fick kränka medborgarnas grundläggande rättigheter. Medlemmarna önskade att de i fortsättningen skulle få förhandsinformation om FPA:s linje. De önskade också en lista över beslut som begränsar kundernas grundläggande rättigheter inklusive de rättsliga grunderna för besluten. Fullmäktigemedlemmarna fick en sådan på arbetsutskottets möte den 6 april 2020.

FPA konstaterade i ett meddelande den 11 maj 2020 att serviceproducenterna kunde återuppta rehabilitering som inbegriper fysiska möten i alla rehabiliteringstjänster från och med den 1 juni 2020. Enligt meddelandet fick serviceproducenterna själva bedöma och meddela klienterna om när de fysiska rehabiliteringsmötena kunde återupptas. På motsvarande sätt fick klienterna själva bedöma om de var beredda att delta i rehabilitering som inbegriper fysiska möten.

Dessutom meddelade FPA olika tidsbestämda undantagsanvisningar om rehabiliteringstjänsterna för att möjliggöra skyndsamt återupptagande av rehabiliteringen och senareläggning av rehabiliteringar

som inte genomförts våren 2020. FPA meddelade bl.a. följande anvisningar:

- Giltighetstiden för beslut om krävande medicinsk rehabilitering och multiprofessionell individuell rehabilitering enligt prövning kunde förlängas med sex månader.
- Distansrehabiliteringen utvidgades inom de tjänster där det ansågs vara möjligt. Rehabiliterande psykoterapi i form av gruppterapi tilläts på distans på vissa villkor, och kraven för distansrehabilitering lindrades också inom de yrkesinriktade rehabiliteringstjänsterna.
- Rehabiliterings- och anpassningskurserna 2020 fick senareläggas till 2021.

Enligt 14 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) betalar FPA ersättning för behövliga och skäliga rehabiliteringskostnader till den som producerat en rehabiliteringstjänst. Våren 2020 kontaktades FPA av serviceproducenter och deras organisationer med information om att coronavirusläget medfört stora extra kostnader för serviceproducenterna. Tilläggskostnaderna till följd av coronasituationen äventyrade serviceproducenternas förutsättningar att genomföra rehabiliteringen. Serviceproducenterna var tvungna att vidta olika åtgärder för att kunna genomföra klienternas rehabilitering på ett säkert sätt. Därför började FPA ersätta serviceproducenterna för skäliga extra kostnader till följd av coronavirusläget.

FPA ersatte följande extra kostnader för serviceproducenterna:

- inkvartering i enkelrum från och med den 1 juni 2020
- extra kostnader för att ordna måltider den 1 juni till den 31 juli 2020
- skydd och hygien från och med den 1 juni 2020
- kostnader för särskilda arrangemang till följd av coronaläget från och med den 1 juni 2020

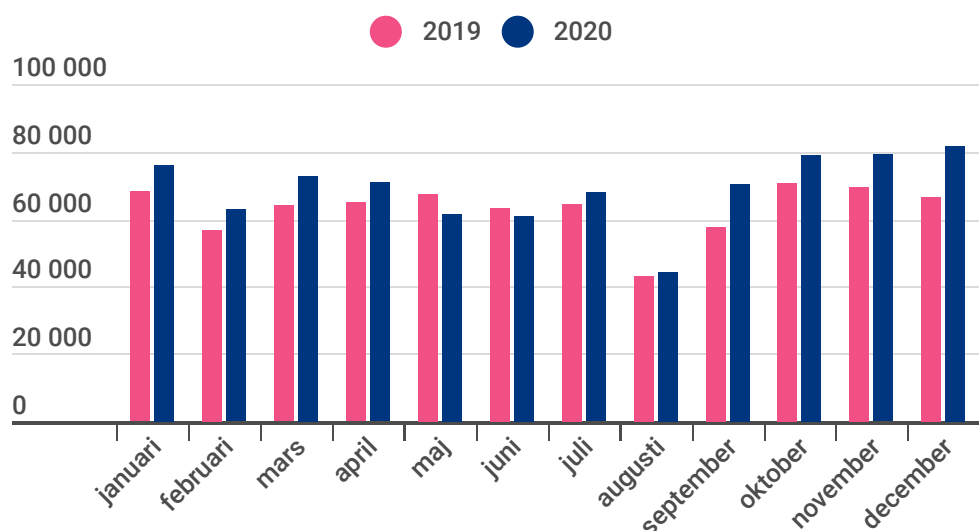
Under 2020 fick cirka 141 000 klienter FPA-rehabilitering, och kostnaderna för rehabiliteringen var cirka 370 miljoner euro. Antalet klienter 2020 var cirka fem procent större och kostnaderna cirka en procent mindre än 2019. Antalet klienter och kostnaderna 2020 skulle ha varit större utan coronaviruspandemin och de påföljande begränsningarna av rehabiliteringstjänster. Pandemins effekter var störst på våren då antalet coronasmittade ökade i Finland. I slutet av året ökade antalet klienter och kostnaderna igen.

Coronapandemin påverkade rehabiliteringen enligt prövning mest. Under två månader i april och maj 2020 stannade rehabiliteringskurserna och den multiprofessionella individuella rehabiliteringen upp nästan helt på rehabiliteringsenheterna. De klienter som fick rehabilitering enligt prövning 2020 var cirka 4 000 färre än året innan till följd av coronaviruspandemin.

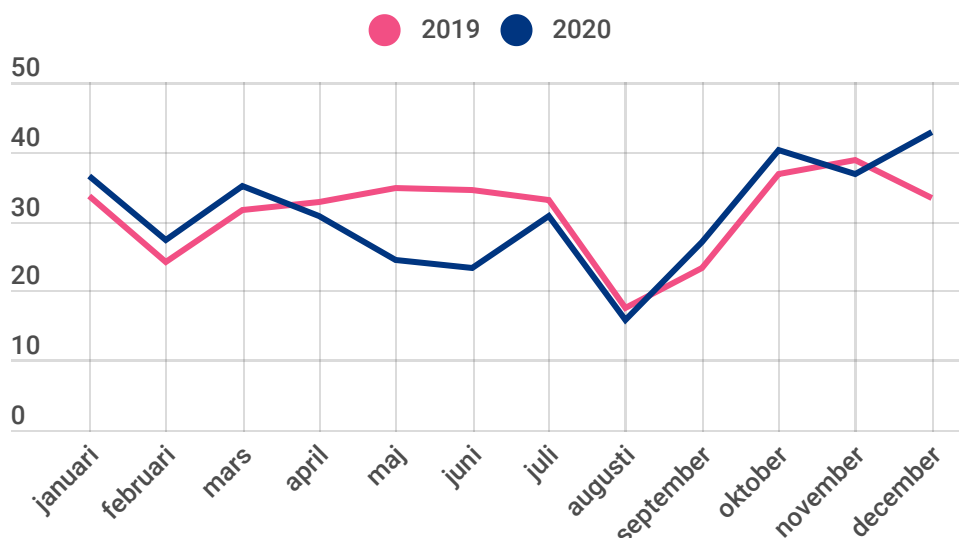
Tabell. FPA:s rehabilitering, utfall 2020 och 2019

	2020		2019	
	Klienter	Kostnader mn €	Klienter	Kostnader mn €
Rehabilitering totalt	141 128	370,9	134 010	374,5
Yrkesinriktad rehabilitering	30 718	37,1	27 499	34,9
Krävande medicinsk rehabilitering	37 760	194,4	35 502	202,6
Rehabiliterande psykoterapi	56 682	98,8	50 392	87,3
Prövningsbaserad rehabilitering	22 174	40,7	26 752	49,8

Figur. Klienter per månad i FPA:s rehabilitering år 2020 och 2019

Figur. Kostnader per månad i FPA:s rehabilitering år 2020 och 2019, miljoner

Reform av lagstiftningen om Folkpensionsanstaltens förvaltning

I samband med valet av generaldirektör 2016 lyfte fullmäktige fram behovet av att utvärdera hur aktuella bestämmelserna om Folkpensionsanstaltens förvaltning är. På uppdrag av fullmäktige gjordes 2017 en intern kartläggning av ändringsbehoven i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001). FPA sammanställde ändringsförslagen och presenterade dem för fullmäktige hösten 2017. Efter att ha tagit del av utredningen ansåg fullmäktige att lagändringar krävs för att utveckla och förnya FPA:s verksamhet. Ledamöterna förutsatte att regeringen skyndsamt lämnar en proposition till riksdagen om ändring av lagen om Folkpensionsanstalten. De föreslog också att FPA internt fortsätter kartlägga ändringsbehov med anknytning till utvecklingsutsikterna i omvärlden. Fullmäktiges uttalande och FPA:s ändringsförslag skickades till social- och hälsovårdsministeriet.

Utöver FPA:s interna utredning ansåg fullmäktige att FPA-lagstiftningens aktualitet också måste utredas externt. Samtidigt bör FPA:s ställning och tillsyn utvärderas övergripande med hänsyn till förändringarna i FPA:s uppgifter och de ökande penningbeloppen som FPA förvaltar. Därför inledde fullmäktige beredningen för att tillsätta en extern sakkunnigarbetsgrupp. Arbetsgruppen tillsattes i februari 2018 för att utreda om lagarna om styrningen och tillsynen av FPA samt FPA:s ställning och förvaltning motsvarar dagens behov. Gruppen ombads också föreslå åtgärder som behöver vidtas.

Arbetsgruppen lämnade sin rapport till fullmäktige den 25 september 2018. Arbetsgruppen föreslog att FPA:s generaldirektör och direktörer i fortsättningen ska utnämnas av FPA:s styrelse i stället för av republikens president. Ändringen är i linje med de centrala principerna för god förvaltning och skapar klarhet i FPA:s ledningssystem och förhållandet mellan styrelsen och generaldirektören. Utredningsgruppen tog också ställning till styrelsens sammansättning och uppgifter.

Utredningsgruppen ansåg att det är viktigt att de ministerier som verkar inom FPA:s verksamhetsområde får större styrbefogenheter. Gruppen föreslog en utredning om möjligheterna att stärka styrningen utan att FPA:s grundlagsenliga ställning ändras.

Dessutom behandlade utredningsgruppens rapport FPA:s konstitutionella ställning och bolagiseringen av FPA:s IKT-tjänster. I de här frågorna var gruppen inte enig.

Efter att ha tagit del av arbetsgruppens rapport beslutade fullmäktige att föreslå för riksdagsgrupperna att en parlamentarisk arbetsgrupp tillsätts för vidare beredning av ärendet. Någon sådan grupp tillsattes dock inte under den valperiod som upphörde 2019, trots att också revisionsutskottet (ReUU 4/2017) och social- och hälsovårdsutskottet (ShUB 3/2018 och ShUB 40/2018) föreslagit att en parlamentarisk arbetsgrupp tillsätts.

Fullmäktige tog upp frågan på nytt våren 2020 och bjöd in social- och hälsovårdsministern till plenum i april för att diskutera ärendet. Som underlag för diskussionen hade fullmäktige berett ett nytt förslag om att tillsätta en parlamentarisk arbetsgrupp. Fullmäktige föreslog dessutom att ändringarna i lagen om Folkpensionsanstalten behandlas i tre faser.

Enligt förslaget behandlas de lagtekniska ändringsbehoven i den första fasen. I den andra fasen utreds möjligheterna att stärka ministeriernas styrning av FPA utan att FPA:s grundlagsenliga ställning ändras, samt hur det här kan genomföras. Ministeriet hade redan gjort en preliminär utredning om denna fråga 2018.

I den andra fasen utreds också mandatperioden, sammansättningen och uppgifterna för FPA:s styrelse, förfarandet för att utnämna generaldirektören och direktörerna samt deras mandatperioder och andra frågor som kommer upp. I den tredje fasen utreds FPA:s konstitutionella ställning.

Fullmäktige föreslog att regeringens propositioner om de två första faserna lämnas till riksdagen under denna valperiod och att den parlamentariska arbetsgruppen lämnar sin rapport senast den 30 juni 2021. Ministern ansåg att förslagen var bra.

Fullmäktige bjöd också in social- och hälsovårdsministern till plenum i november för att diskutera utvecklingen av FPA:s förvaltning, men ministern var förhindrad att delta. I stället besvarade statssekreteraren fullmäktiges frågor. Statssekreteraren berättade att ministeriet bereder en proposition om ändring av lagen om Folkpensionsanstalten som innehåller ändringar av teknisk natur. Avsikten är att de övriga ändringsförslagen ska behandlas av en parlamentarisk arbetsgrupp. Ministeriet beredde också tillsättandet av den parlamentariska arbetsgruppen.

I diskussionen betonade fullmäktigeledamöterna att den parlamentariska arbetsgruppen bör tillsättas snart.

I december 2020 lämnade regeringen till riksdagen en proposition om ändring av lagen om Folkpensionsanstalten (RP 254/2020). Syftet med propositionen är att uppdatera bestämmelserna om FPA:s uppgifter och organisation så att de motsvarar nuläget. I lagen införs möjligheten att med kundens samtycke delge förmånsbeslut elektroniskt.

Social- och hälsovårdsministeriet tillsatte den parlamentariska arbetsgruppen den 19 februari 2021. Mandatperioden är 1.3.2021–31.1.2022.

Taxiresor som ersätts av FPA

FPA konkurrensutsatte förfarandet för direktersättning av taxiresor i hela landet från och med den 1 juli 2018. Konkurrensutsättningen grundade sig på den ändrade lagstiftningen. Den genomfördes landskapsvis så att en serviceproducent med övergripande ansvar för att producera taxiresor söktes för varje landskap.

Genast när servicen inleddes började FPA och fullmäktige få mängder av kritisk respons från hela landet bl.a. av dem som anlitar servicen och av vårdaktörerna. Därför behandlade fullmäktige under flera möten 2018 taxiresorna och FPA:s upphandlingar i anknytning till dem. Fullmäktige fick rapporter om utfallet av servicen vid plenum. Dessutom fick ledamöterna varje vecka e-postrapporter om läget.

Från och med augusti 2018 minskade responsen och gällde främst de landskap där problem hade identifierats. Servicenivån förbättrades hösten 2018 i alla landskap utom Nyland så att den helt eller

nästan helt motsvarade avtalet. Servicen i Nyland konkurrensutsattes därför på nytt i slutet av 2018. Den nya serviceproducenten tog över servicen den 1 april 2019.

Diskussionen om tillgången till taxitjänster fortsatte under 2019 vid fullmäktiges plenum. Ledamöterna informerades fortsättningsvis om utvecklingen även per e-post.

Marknadsdomstolen upphävde den 1 november 2019 FPA:s upphandling av taxiresor och taxiservice 2018 i landskapen Södra Österbotten, Egentliga Tavastland och Lappland och den 19 februari 2020 upphandlingen i Nyland. Orsaken var ett formfel i anbudsförfrågan.

Hösten 2020 konkurrensutsatte FPA upphandlingarna i dessa landskap på nytt som koncessioner. Det lägsta priset, dvs. leverantörens rabattprocent på de fastslagna maximipriserna, användes som jämförelsegrund för anbudena.

Den aktuella serviceproducenten hade hos marknadsdomstolen anfört besvär över upphandlingen i Södra Österbotten och krävt att upphandlingen avbryts. FPA har inte ens tillfälligt kunnat verkställa upphandlingen eftersom högsta förvaltningsdomstolen den 22 oktober 2020 förbjöd verkställandet av marknadsdomstolens beslut från den 1 november 2019. Därför fortsätter den nuvarande serviceproducenten att producera tjänsterna under verkställighetsförbudets giltighetstid.

Servicen i Egentliga Tavastland, Lappland och Nyland inleddes den 15 december 2020. De serviceproducenter som valdes hösten 2020 ordnar servicen med tillfälliga avtal eftersom alla upphandlingsbeslut överklagats hos marknadsdomstolen.

På sitt möte den 18 februari 2020 fick fullmäktige en redogörelse över bakgrunden och beredningen av den nya konkurrensutsättningen. Ledamöterna lyfte upp behovet av lagändringar och FPA:s önskemål i samband med det. En uppdaterad lägesöversikt över konkurrensutsättningen gavs till fullmäktige på mötet den 3 november 2020. Då väckte särskilt konkurrensutsättningen i Nyland och grunderna för FPA:s beslut att förkasta ett anbud diskussion. Fullmäktige fortsatte behandlingen av ärendet i mars 2021.

Transporttjänsterna för FPA:s ledning

FPA:s styrelse fastställer generaldirektörens och direktörernas löneförmåner och andra förmåner. Fullmäktige har regelbundet följt upp hur ledningens löner och andra förmåner utvecklas i förhållande till andra organisationer inom statsförvaltningen. Eftersom FPA fick en ny generaldirektör i slutet av 2019 uppdaterade FPA:s styrelse sitt beslut om den högsta ledningens löner och förmåner. Fullmäktige fick en utredning om beslutet på sitt sista möte 2019. I det sammanhanget diskuterades högsta ledningens transporttjänster. Fullmäktige förutsatte att det görs en tilläggsutredning om kostnaderna för transporttjänsterna, i vilken omfattning de anlitas, om kostnaderna har jämförts med taxiutgifter samt om de är rimliga och används effektivt.

Fullmäktige fick tilläggsutredningen på sitt första plenum 2020. Utredningen innehöll bl.a. information om de tjänstebilar som FPA äger, hur de används för persontransporter och andra transporter och vad transporterna kostar. Styrelsens beslut om generaldirektörens och direktörernas lön och

andra förmåner förutsätter att FPA följer finansministeriets anvisningar när det gäller tjänstebilarna. Fullmäktigeledamöterna konstaterade att de fått tillräckliga svar på sina frågor. Fullmäktige ansåg att det är bra att FPA iakttar finansministeriets riktlinjer om användning av tjänstebilar. Fullmäktige följer även i fortsättningen utvecklingen av löner och övriga förmåner för FPA:s högsta ledning.

Riskhantering

FPA:s riskhantering har sedan 2017 regelbundet tagits upp vid fullmäktiges plenum. Orsaken är de rekommendationer om förbättringar av riskhanteringen som lyftes fram i såväl den interna som den externa utvärderingen av överföringen och verkställigheten av det grundläggande utkomststödet. Fullmäktige har aktivt och årligen följt upp att FPA:s riskhantering utvecklas enligt övervakningsrevisorernas rekommendationer.

Fullmäktige fick en lägesöversikt över riskhanteringen vid plenum i februari. De överenskomna utvecklingsåtgärderna inom riskhanteringen 2020 behandlades också på mötet. De byggde på rekommendationerna i övervakningsrevisorernas uppföljningsrapport från den 12 november 2019. Bland annat skulle riskhanteringsverktygen utvecklas, en ansvarig för varje riskhanteringsåtgärd utnämnas och åtgärderna, tidsplanen för dem samt deras effekter följas upp närmare.

Övervakningsrevisorerna genomförde under det tredje kvartalet 2020 en ny revision av FPA:s riskhantering. FPA:s styrelse godkände i december 2020 en utvecklingsplan för riskhanteringen och hanteringen av informationssäkerhetsrisker. Planen baserades på övervakningsrevisorernas rekommendationer och FPA:s interna utredning om FPA:s handlingsförmåga och beredskap under perioden januari–september 2020 samt utredningens rekommendationer för utvecklingen av riskhanteringen och informationssäkerhetsriskerna. Planen presenterades för fullmäktige vid plenum i mars 2021.

Förfarandena för förmånsbeslut vid arbetsoförmåga

Vid plenum i maj tog fullmäktige upp frågan om alla kundgrupper befinner sig i en jämlik ställning vid handläggningen av ansökningar om sjukdagpenning och sjukpension. Ledamöterna uttryckte oro i synnerhet när det gällde personer med missbruksproblem. Fullmäktige beslutade att FPA:s styrelse tillsammans med den interna kontrollen ska överväga hur frågan kan utredas, och förutsatte att styrelsen lämnar en utredning till fullmäktige på hösten.

På fullmäktiges septembermöte presenterades en promemoria som behandlats av FPA:s styrelse den 1 september 2020. Promemorian innehöll information bl.a. om antalet alkoholberoende, om beslutsprocessen och grunderna för beviljande av förmåner vid arbetsoförmåga, om situationen för personer som riskerar marginaliseras och om slutsatserna.

Promemorian väckte livlig diskussion. Fullmäktige beslutade att FPA ska lämna en tilläggsutredning med svar på följande frågor:

- Avslås fler ansökningar med missbruksdiagnoser än ansökningar med andra diagnoser, och vad är i så fall orsaken?
- Förekommer socioekonomisk diskriminering i besluten om förmåner vid arbetsförmåga, och vad kan i så fall göras för att minska diskrimineringen?

Tilläggsutredningen lämnades till fullmäktige vid plenum i december. Den innehöll information om besluten om beviljande och avslag för ansökningar om sjukdagpenning per diagnosgrupp, om hur sökande av ändring i beslut om sjukdagpenning avgjorts och om FPA:s roll i vårdkedjan för missbrukare.

Promemorian lyfte fram att missbrukarvårdkedjan och missbrukarrehabiliteringen som kommunen ansvarar för ofta inte fungerar optimalt. För att förbättra situationen för missbrukare och flera andra klienter inom den sociala tryggheten vore det viktigt att bättre kombinera tjänster och förmåner och skapa servicekedjor. Förutom service vid rätt tidpunkt och en förmån som stöder servicen bör klienten också känna till följande steg på vägen mot arbets- eller funktionsförmåga.

Fullmäktige beslutade att promemorian om ärendet ska skickas för kännedom till kommittén för social trygghet och beredarna av social- och hälsovårdsreformen med en uppmaning om att de ska beakta promemorian i sitt arbete.

FPA:s it-utveckling ur ett lagändringsperspektiv

På arbetsutskottets junimöte diskuterades frågan varför FPA inte klarar av att verkställa lagändringar som gäller förmåner lika snabbt som t.ex. indexhöjningar vid årsskiftet. Då kom arbetsutskottet överens om att på hösten ge fullmäktige en utredning om ärendet och återkomma till utvecklingen av FPA:s it-system och anknytande problem mer generellt.

Vid plenum i november presenterades för fullmäktige tre olika exempelfall som gällde lagberedningsprocesser och anknytande systemförändringar inom FPA. Ett av exemplen handlade om de exceptionellt snabbt genomförda temporära ändringarna i lagstiftningen om utkomstskyddet för arbetslösa våren 2020. På grund av tidsbristen kunde god lagberedningssed inte till alla delar iakttas. Två andra exempel användes för att illustrera vilka skeden som kräver tid i en normal lagberedningsprocess.

Fullmäktige fick också information om projektet för att förnya FPA:s förmånsplattform, vilket är en förutsättning för bl.a. reformen av den sociala tryggheten. Fullmäktige ansåg att utredningen och i synnerhet exempelfallen var informativa.

Försök med registreringsförfarande inom rehabiliteringen

På arbetsutskottets oktobermöte efterlystes information om försöket med ett registreringsförfarande inom rehabiliteringen, som inleds 2021. På sitt decembermöte fick fullmäktige information om genomförandet, målen och fortsättningen. Även försöksprojektet med personlig budgetering för personer med funktionsnedsättning presenterades.

FPA testar ett nytt sätt att välja rehabiliteringsproducent genom ett registreringsförfarande. De serviceproducenter som godkänner FPA:s villkor kan registrera sig som producenter av rehabiliteringstjänsten Min egen väg eller rehabiliteringskurser för vuxna med hjärtsjukdomar. Tidigare har FPA ordnat konkurrensutsättningar för producenterna av rehabiliteringstjänster.

Målet med registreringsförfarandet är flexibilitet i ordnandet av rehabiliteringstjänster. Försöket ger klienterna fler alternativ vid valet av serviceproducent och mer information om tjänsterna. För serviceproducenterna är registreringsförfarandet flexibelt eftersom de kan delta när det passar dem bäst. Avtalen som gäller tills vidare möjliggör en långsiktigare verksamhetsplanering, och långa klientrelationer är också en stor fördel för klienten. Försöket pågår i två år, och under den tiden bedömer man utifrån forskning, uppföljning och respons om det går att utvidga förfarandet till FPA:s övriga rehabiliteringstjänster.

Fullmäktigeledamöterna konstaterade att de kommer att följa försöken även framöver och är intresserade av att höra om klienternas erfarenheter under försöket.

Övriga behandlade ärenden

Under 2020 informerades fullmäktige också om följande ämnen:

- reformen av lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården
- informationssäkerheten
- brister i förmedlingen av handlingar till besvärinstanser på grund av ett systemfel, och åtgärder som vidtagits på grund av felet
- jämställdhets- och likabehandlingsplanen för FPA:s personal
- FPA:s hållbarhetsrapport
- resultaten av försöket med basinkomst
- övervakningsrevisionsplanen för 2020
- utvecklingen av kundupplevelsen
- konsekvenserna av regeringens proposition 176/2020 för taxiresor som ersätts av FPA
- dataintrånget i Vastaamo
- aktuella internationella ärenden
- förankringen av strategin i vardagen
- kommunikationsenhetens aktuella ärenden
- behandlingen inom FPA av uppgifter som gäller psykoterapi.

FPA år 2020

Ekonomi

År 2020 uppgick förmånsutgifterna för den sociala trygghet som handhas av FPA till totalt 15,9 miljarder euro. Jämfört med 2019 ökade utgifterna med 6,7 procent. Utgifterna för pensionsförsäkringsförmånerna ökade med 6,3 procent, utgifterna för sjukförsäkringsförmånerna ökade med 3,9 procent och utgifterna för de förmåner som finansieras med medel ur allmänna fonden för social trygghet ökade med 8,9 procent.

Verksamhetskostnaderna uppgick till 546 miljoner euro. Det är tre procent av de totala kostnaderna för förmånsfonderna. Intäkterna från förmånsfonderna var 16,5 miljarder euro, vilket var 7,8 procent mer än föregående år. Av intäkterna var statens andel 74 procent, sjukförsäkringsavgifternas andel 19 procent och kommunernas fem procent.

Förmånsutgifternas andel av bruttonationalprodukten var uppskattningsvis 6,7 procent.

Den förmån som hade flest mottagare var sjukvård ersättningarna, som 2020 betalades till totalt 3 673 496 personer. Vid slutet av 2020 fick 609 814 personer pensionsförmåner och 113 967 personer garantipension från FPA. Barnbidrag betalades för sammanlagt 1 036 300 barn under året. Arbetsmarknadsstöd från FPA beviljades 304 559 personer under 2020.

Coronapandemins konsekvenser för FPA:s ekonomi

Åtgärderna för att kontrollera spridningen av coronaviruset i Finland har haft betydande konsekvenser för samhällsekonomin. Även FPA har påverkats ekonomiskt.

Efter att den ekonomiska situationen försämrats har FPA:s förmånsutgifter ökat i synnerhet inom utkomstskyddet för arbetslösa och det allmänna bostadsbidraget. Förmånsutgifterna har också ökat på grund av det nya temporära epidemistödet och företagarnas rätt till utkomstskydd för arbetslösa.

Coronaviruspandemin har förutom förmånsutgifterna också påverkat FPA:s verksamhetskostnader. De ovannämnda konsekvenserna som gäller förmåner som FPA betalar har ökat den uppskattade arbetsmängden i handläggningen. Arbetsmängden har ökat för att besluten blivit fler och ändringar i förmånerna har verkställts. Personalresurser har behövts t.ex. för att planera nya och ändrade processer, utveckla informationssystem, utbilda och informera. Även undantagsförhållandena har orsakat kostnader t.ex. på grund av att den tekniska kapaciteten utökats och kostförmånen betalats ut i pengar i och med distansarbetet. Samtidigt har det minskade antalet resor minskat FPA:s resekostnader.

Redan i mars vidtogs åtgärder för att uppskatta de ekonomiska konsekvenserna och komplettera resurserna. När finansministeriet gjort sina antaganden om olika faktorer utveckling och social- och hälsovårdsministeriet föreslagit lagändringar utarbetade FPA:s grupp för aktuarietjänster och eko-

nomiska tjänster de nödvändiga prognoserna. Ramberäkningen från mars innehöll förutom ramåren även FPA:s uppskattningar av behovet av tilläggsfinansiering 2020 på grund av coronapandemin.

I den andra tilläggsbudgeten 2020 ingick de tillägg som föreslagits i ramberäkningen i mars i budgetanslagen för FPA:s förmånsutgifter (utkomstskyddet för arbetslösa, det allmänna bostadsbidraget och utkomststödet) och reservationsanslaget för FPA:s verksamhetskostnader. Även i statens senare tilläggsbudgetar föreslogs riktade lagändringar i vissa FPA-förmåner.

Tilläggsfinansiering i form av 41 miljoner euro i statsandelar beviljades för verksamhetskostnaderna, vilket innebär att verksamhetskostnaderna totalt ökade med 53 miljoner euro. I mars uppskattades ökningen av förmånsutgifterna på grund av coronaviruspandemin bli cirka en miljard euro.

FPA har kontinuerligt följt hur situationen och pandemins ekonomiska konsekvenser utvecklats, och varje vecka tagit fram en lägesbild för ledningen. De nationella restriktionerna visade sig vara effektivare än väntat, och därför var också de ekonomiska konsekvenserna mindre än de dystraste prognoserna förutspått. Därmed ökade inte heller FPA:s arbetsmängd lika mycket som väntat. Efterfrågan inom kundservicen var också mindre än väntat, vilket frigjorde resurser för annat arbete. FPA:s ekonomiska ställning förblev starkare än väntat 2020.

Utifrån konsekvensbedömningar som gjorts före coronapandemin genomfördes de ändringar som ingick i regeringsprogrammet, och de ökade FPA:s årliga utgifter med cirka 0,3 miljarder euro. Även coronapandemin ökade FPA:s utgifter avsevärt. Ännu i prognoserna från oktober 2019 uppskattades de totala kostnaderna för 2020 bli 0,5 miljarder euro mindre än de slutligen utföll vid utgången av 2020. Prognoserna i november 2020 förutspådde att kostnaderna 2021 blir 0,9 miljarder euro större än vad som uppskattades hösten 2019. I och med coronakrisen ökade antalet mottagare av grundskyddsförmåner och tillfälliga coronaersättningar.

Personal

År 2020 ökade antalet anställda vid FPA på grund av den ökade arbetsmängden till följd av coronapandemin. Vid utgången av året var antalet anställda 8 095, vilket är 444 personer fler än året innan. Antalet visstidsanställda ökade med 150, och de ordinarie anställda var 294 fler än vid utgången av 2019.

Övertidsarbetets andel av årsarbetstiden ökade något jämfört med föregående år, från 1,0 procent till 1,2 procent. Övertidsarbetet koncentrerades i synnerhet till beslutshandläggningen och utvecklingen av informationssystemen.

Ökningen i antalet ansökningar ökade personalbehovet i beslutshandläggningen för vissa förmåner. För att upprätthålla sin handlingsförmåga gjorde FPA externa rekryteringar och interna personalarrangemang. FPA:s arbetsmängd ökade dock mindre än väntat. Antalet beslut om utkomstskydd för arbetslösa och allmänt bostadsbidrag ökade måttligt, och dessutom minskade antalet beslut om vissa andra förmåner när samhällsaktiviteten minskade (bl.a. rehabilitering, sjukvårdsersättningar). I kundservicen minskade antalet kundbesök från och med våren avsevärt jämfört med året innan. Tyngdpunkten i kundservicen förflyttades till telefonservice och tidsbokning. De resursarrangemang

som tillgreps för att säkerställa FPA:s kärnfunktioner lyckades och den förväntade anhopningen av ansökningar kunde undvikas.

Enligt personalbarometern 2020 utvecklades nyckeltalen för välbefinnandet i arbetet positivt. Av dem som svarade ansåg 90 procent att FPA är en bra arbetsplats, vilket var fem procentenheter mer än ett år tidigare. Andelen som var nöjda med sitt arbete ökade med tre procentenheter till 84 procent. År 2020 upplevde de FPA-anställda mer än tidigare att de kan påverka sitt eget arbete. Också arbetsengagemanget förblev starkt: 88 procent av dem som svarade kände sig engagerade i arbetet.

Enligt personalbarometern ansåg 49 procent av personalen att de har för lite tid för att utföra sitt arbete ordentligt. Andelen hade minskat med tio procentenheter jämfört med året innan.

År 2020 minskade andelen sjukfrånvaro av årsarbetstiden från 4,6 procent till 3,9 procent. Det ansågs vara viktigt att skydda personalen för att undvika sjukfrånvaro och säkerställa personalresurserna. Därför övergick FPA till omfattande distansarbete hemifrån i enlighet med de nationella rekommendationerna i mitten av mars. Anställda som hör till riskgrupper flyttades bort från den direkta kundservicen.

Andelen anställda som gav sin arbetsförmåga ett betyg lägre än åtta på en skala från ett till tio var 21 procent. Andelen anställda som upplevt stor eller ganska stor stress var 12 procent, och därför är det fortfarande viktigt att effektivisera arbetsmiljöledningen trots att sjukfrånvaron minskat.

Betyget för FPA som arbetsgivare var 8,5.

Den exceptionella undantagstiden satte personalens arbetshälsa på prov. Det omfattande distansarbetet påverkade ledningen av arbetskollektivet och minskade gemenskapskänslan. Därför följdes belastningsfaktorerna och personalens välbefinnande på arbetet upp med hjälp av sjukfrånvarostatistik och arbetshälsoenkäter till hela organisationen. FPA införde också tjänsten Mental chatt och sparring där de anställda på distans kan diskutera frågor som gäller välbefinnandet tillsammans med en arbetsplatspsykolog.

Tabell: Uppgifter om personalen 2018–2020

Antal anställda vid årets slut	2018	2019	2020
Hela personalen	7 732	7 651	8 095
heltidsanställda	6 810	6 722	7 193
deltidsanställda	922	929	902
visstidsanställda	950	670	820
Ordinarie personal	6 782	6 981	7 275
heltidsanställda	6 033	6 218	6 536
deltidsanställda	749	763	739
Uppgifter om den ordinarie personalen	2018	2019	2020
Medelålder	44,7	44,6	44,4
Tjänstemän som lämnat FPA	339	373	306
Nya FPA-tjänstemän	887	548	619
Pensioneringsålder	63,3	63,8	64,0
Avgått med ålderspension	129	143	144
Avgått med invalidpension	19	16	9

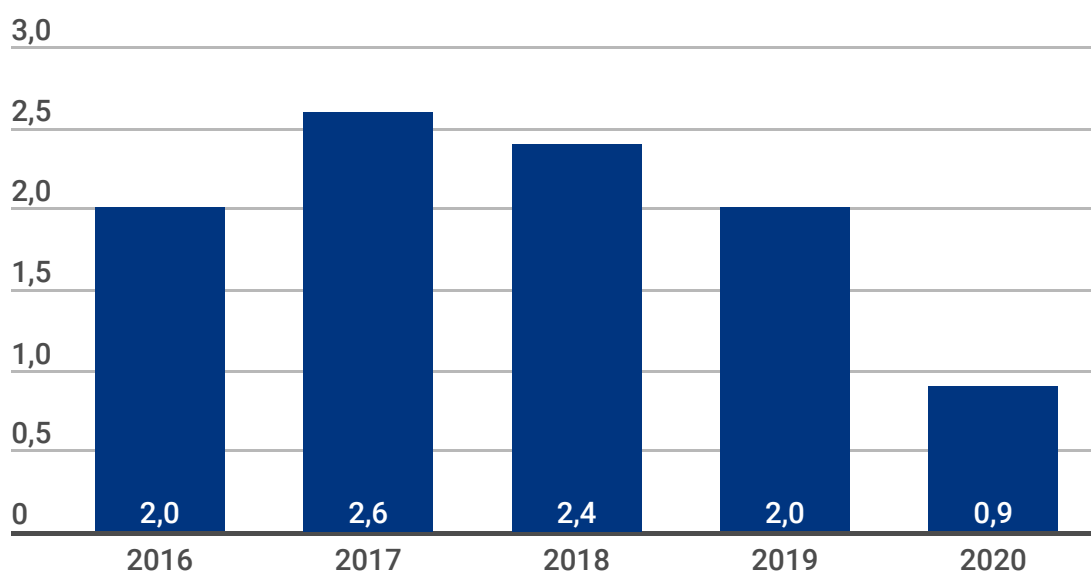
Kundservice

I början av 2020 var telefontjänsten särskilt belastad. Efter mitten av mars hade coronapandemin en stor inverkan på kundservicen. Undantagssituationen påverkade kundernas behov av service och medförde nya kundgrupper, t.ex. företagare som ansökte om utkomstskydd för arbetslösa.

När coronavirusepidemin bröt ut prioriterades tjänsterna så att kundernas och personalens säkerhet kunde säkerställas. E-tjänsten, telefontjänsten, telefontidsbokningen och de sociala medierna prioriterades. Serviceställena hölls huvudsakligen öppna, men ingen service gavs i kundsalarna och öppettiderna ändrades. Kunderna hänvisades aktivt till e-tjänsten och telefontjänsten. Dessutom förenklades förfarandena i samband med kundservicen.

I första hand har kundkontakterna skötts per telefon. Tilläggsutredningar har begärts via meddelanden eller telefon och den muntliga ansökningen utökats. Kundens anmälningsskyldighet har precisrats och begränsats, och fler möjligheter att uträtta ärenden för andras räkning har införts.

Byråbesök 2016–2020, miljoner

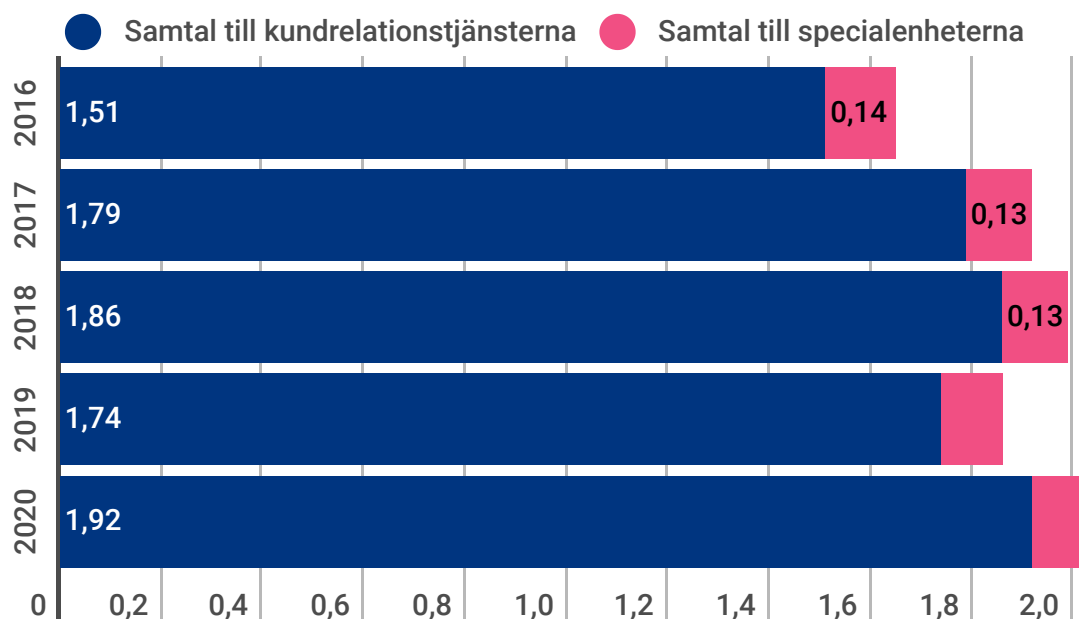
På grund av pandemin hade FPA:s serviceställen betydligt färre kundbesök än tidigare år. Efterfrågan minskade från 2,0 miljoner kundbesök 2019 till 0,9 miljoner kundbesök. Av kunderna på serviceställen använde 6,6 procent tidsbokning 2020, jämfört med 7,3 procent ett år tidigare. Tidsbokningen på serviceställen begränsades till nödvändiga ärenden och betydligt fler telefontider bokades.

Antalet kundbesök var 175 000 i januari och 145 000 ännu i februari, men därefter föll antalet besök på serviceställen till under hälften av nivån de tidigare åren. Mellan juni och december låg antalet kundbesök mellan 50 000 och 70 000 per månad.

Vid de största serviceställen introducerades 2019 ett nytt servicekoncept där kunderna tas emot genast vid dörren och hänvisas till den tjänst som passar dem bäst. Under pandemin betjänades kunderna inte längre i kundsalen, och antalet kunder på serviceställen iakttogs för att säkerställa en säker kundbetjäning. Hänvisningen till nätet och telefontjänsten minskade antalet kundbesök så mycket att trängsel kunde undvikas vid återgången till info- och könummerbetjäning.

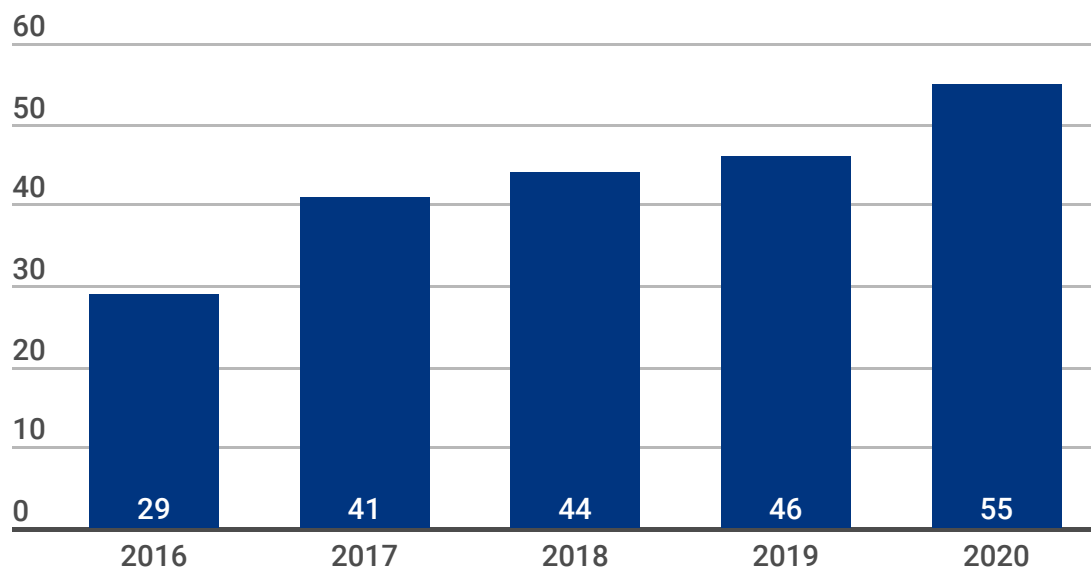
Antalet inkomna samtal till FPA minskade något från 3,7 miljoner året innan till 3,2 miljoner. Flest samtal togs emot i januari då antalet var över 500 000. Antalet besvarade samtal ökade från 1,9 miljoner till 2,0 miljoner (i siffrorna ingår både samtal som besvarats av kontaktcentret och samtal som besvarats av specialenheterna, inklusive återuppringningar). Den genomsnittliga kötiden till telefontjänsten var cirka 6,5 minuter. I början av året belastades telefontjänsten i synnerhet av fördröjningar i handläggningen av ansökningar om utkomststöd. Under pandemin flyttade en del av serviceställets personal till telefontjänsten, vilket förkortade kötiden till två minuter.

Besvarade samtal 2016–2020, miljoner

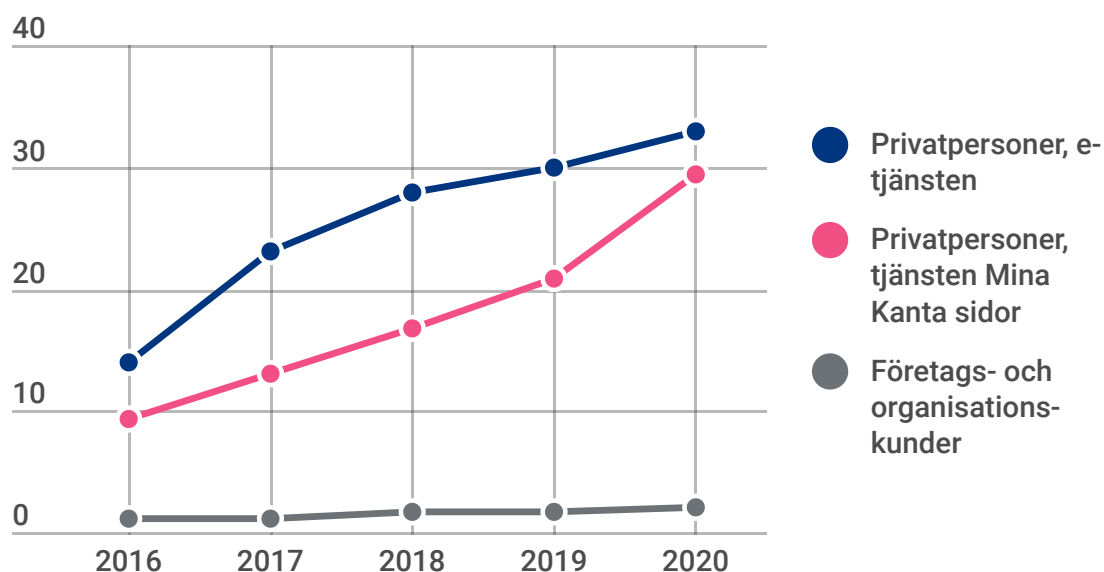

Antalet besökare i webbtjänsten Fpa.fi fortsatte öka 2020. FPA:s webbplats besöktes sammanlagt nästan 55 miljoner gånger under året, då motsvarande siffra för 2019 var cirka 46 miljoner besök. På webbplatsen Fpa.fi för privatpersoner hade sidorna Barnfamiljer, Studerande och Sjuk flest besökare. Därefter följde sidorna Utan arbete, Boende och Utkomststöd.

Antal besökare på webbplatsen fpa.fi, miljoner

Besök på webben 2016–2020*, miljoner

***Antalet inloggningar med identifiering i e-tjänsterna.**

Webbesöken där privatpersoner identifierade sig i FPA:s e-tjänst ökade från cirka 51 miljoner 2019 till sammanlagt över 62 miljoner. Merparten av dessa besök, cirka 33 miljoner, handlade om att privatpersoner skötte ärenden direkt i FPA:s e-tjänst. Privatpersoner gjorde cirka 29 miljoner besök via Mina Kanta-sidorna och dessutom gjorde företags- och organisationskunder cirka 2,0 miljoner besök. Besöken i Mina Kanta-sidor ökade mest: 2020 var besöken 8,5 miljoner fler än 2019.

Av alla de över 14 miljoner ansökningar som inkom till FPA 2020 gjordes 73,5 procent via nätet, 25,0 procent på papper och 1,3 procent muntligen. Antalet muntliga ansökningar ökade med 50 procent jämfört med året innan. År 2019 var nätansökningarnas andel av alla ansökningar 72,4 procent. Antalet ansökningar om utkomststöd som lämnats in via nätet fortsatte att öka från 74,5 procent till 78,8 procent.

Kundupplevelse

Kundernas upplevelse av FPA:s kundservice undersöktes med mobilenkäter. Enkäterna genomfördes genom att via textmeddelanden fråga kunderna hur nöjda de var direkt efter kontakten med FPA. I enkäterna kartlades bl.a. hur nöjda kunderna var med servicen och hur deras ärende sköts. Under året genomfördes mobilenkäter vid fyra tidpunkter bland kunder som hade utträttat ärenden vid FPA:s serviceställen eller i telefontjänsten.

Kunderna vid serviceställena lämnade sammanlagt nästan 5 600 svar under året. De gav servicen betyget 8,8 i snitt på skalan 0–10 (medeltalet av alla enkätomgångar under året). Trots ändringarna i servicen var medeltalet för serviceställena detsamma som 2019.

De cirka 6 200 kunder som varit i kontakt med telefontjänsten gav ett något sämre betyg för servicen: medeltalet var 8,7. Betyget för telefontjänsten sjönk på grund av den höga belastningen vid tidpunkten för mätningen i februari. I mätningarna i maj och augusti var betyget över 9.

År 2020 mättes också kundernas upplevelse av telefontidsbokningen vid tre tidpunkter. Medeltalet för de 1 800 svaren på den enkäten var 9,16.

År 2020 mättes kundernas tillfredsställelse med FPA:s e-tjänster och webbplatsen Fpa.fi som helhet. Enkäterna genomfördes samtidigt som mobilenkäterna. Enkäterna om e-tjänsterna besvarades av cirka 14 000 personer och tjänsterna fick medeltalet 6,4 (6,7 år 2019). I en medborgarenkät i december 2020 var kundernas bedömning av FPA:s webbtjänst positivare. Enkäterna om webbplatsen Fpa.fi besvarades av 3 500 personer. Medelbetyget var 6,4 liksom året innan.

I e-tjänsten upplevde kunderna brister i bl.a. användbarheten, informationsinnehållet och utträttandet av ärenden för en annans räkning. FPA:s e-tjänst kommer att ses över för att förbättra kundupplevelsen.

Kundjuryer är ett sätt att få information om kundernas åsikter och behov. De gör det möjligt för kunderna att medverka aktivt i utvecklingen av tjänsterna. FPA ordnar kundjuryer för privatpersoner, arbetsgivarkunder och sina samarbetspartner. Dessutom ordnas expertjuryer för intressentgrupper, samarbetspartner och FPA:s tjänstemän. I kundjuryerna ingår alltid växelverkan och diskussion. Kundjuryer ordnas i anslutning till teman som fastställs varje år.

På grund av pandemiläget 2020 kunde kundjuryerna inte genomföras som planerat, och därför ordnades de i stället på nätet via Skype. Nätdiskussionen möjliggjorde bredare geografisk representation i juryerna.

FPA ordnade kundjuryer för privatpersoner om taxiresor som ersätts av FPA, barnfamiljefrågor och servicen på serviceställena (som var småskalig på grund av pandemin). För arbetsgivare ordnades en kundjury om rehabilitering. Partnerjuryer ordnades för organisationer som arbetar med kunder i en utsatt ställning. Partnerjuryer ordnades också i samband med FPA:s stöd för barns och ungas psykiska hälsa.

Serviceväten

Vid årets slut ingick 145 serviceställen i FPA:s serviceväten. Antalet inbegriper Fiskehamnen i Helsingfors och servicetorget i Lahtis, som inte är officiella serviceställen. Förutom med servicetorget i Lahtis byggde FPA ut lokal- och servicesamarbetet med andra aktörer bl.a. i Eura, Forssa, Vittis, Sodankylä och Åbo. Tre serviceställen i huvudstadsregionen ersattes med service på större serviceställen i närheten.

Serviceväten kompletterades av de servicepunkter som myndigheterna inrättat gemensamt på skäliga avstånd från kunderna. Där får kunderna handledning i anlitandet av FPA:s tjänster samt allmän rådgivning. Kunderna kan också lämna in sina förmånsansökningar där. I slutet av året fanns det totalt 147 servicepunkter som ingått avtal med FPA. Vid 79 servicepunkter fanns utrustning för distansservice så att kunderna kunde få betjäning av FPA:s servicesakkunniga via videoförbindelse. Dessutom finns det cirka 36 distansserviceställen i anslutning till Närtorgen för äldre och Navigatorerna. Navigatoren är en plats där unga under 30 år kan få hjälp med frågor som gäller arbete, utbildning och vardag.

I Norra Finland erbjuds distansserviceförbindelse också via 20 Virtu-serviceställen. Virtu tillhandahåller e-tjänster för kommuninvånare, och där kan kommuninvånarna använda videosamtalstjänster och andra internetjänster. Virtu.fi är en portal som tillhandahåller social- och hälsotjänster på nätet för att främja kundens välbefinnande. Tjänsterna kan produceras av den egna kommunen, staten, organisationer eller privata företag. Tjänsteportalen administreras av Norra Finlands kompetenscentrum inom det sociala området.

Som komplement till serviceväten grundades pop up-serviceställen, ofta i samarbete med kommunernas socialväsende. Pandemin påverkade också pop up-serviceställenas verksamhet. År 2020 besöktes de totalt 3 300 gånger jämfört med 12 500 gånger 2019.

Under 2020 ökade FPA sin kundservice på nätet. FPA:s service på Instagram etablerades och servicen i sociala medier utvidgades till Jodel. Ett chattförsök genomfördes i samarbete med Mieli rf för 18–25-åriga unga som har svårigheter med att uträtta sina FPA-ärenden.

En chattbot utvecklades för frågor i samband med coronavirusepidemin. Dessutom utvecklades ansökningsassistenter till stöd vid ansökan om utkomststöd och föräldrapenning. År 2020 hade forumet Fråga FPA på webbplatsen Fpa.fi sammanlagt 1,2 miljoner besökare och det ställdes 26 000 nya frågor. I de sociala medierna var det också möjligt att nå stora kundgrupper samtidigt.

Utvecklingen av de digitala servicekanalerna har gjort det möjligt att förbättra den personliga kundservicen, t.ex. genom att öka servicen som ges av kundrelationsansvariga, eftersom rutinärenden har flyttats till nätet. Servicen som ges av kundrelationsansvariga är en rådgivningstjänst för kunder som behöver särskilt stöd för att sköta sina ärenden. Rådgivningen hjälper kunden hantera utmanande situationer.

FPA:s servicenät täcker hela Finland

Serviceställen 145 st.

Telefonservice

vardagar kl. 9–16

E-tjänst 24/7 www.fpa.fi/etjanst

Service i samarbete med andra myndigheter

Servicepunkter 147 st.

International House Helsinki 1 st.

Distansservice

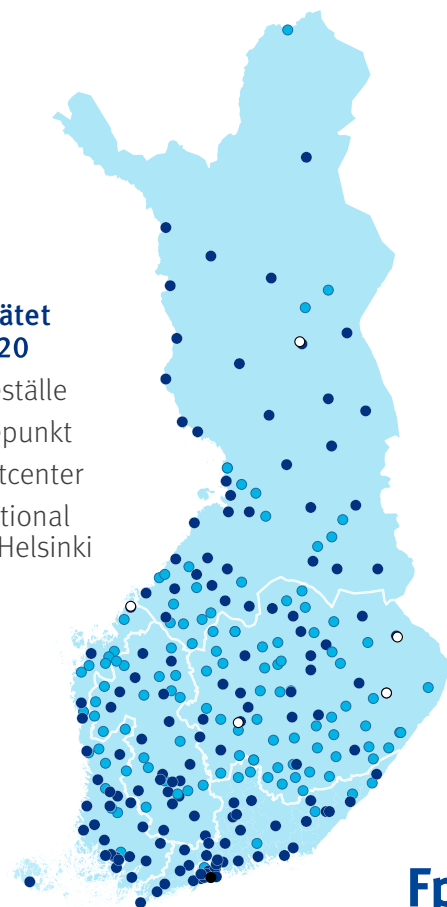
79 servicepunkter i kommunerna

36 andra distansserviceställen (Närtorgen, Navigatorerna)

22 Virtu-serviceställen

Servicenätet
31.12.2020

- Serviceställe
- Servicepunkt
- Kontaktcenter
- International House Helsinki

Fpa

Så här betjänar FPA – år 2020 i siffror

Fpa

FPA:s
serviceställen

145

Servicepunkter
(samservice)

147

Kommuner där
servicepunkterna
har distansservice

79

Utbetalda förmåner ca

**16
miljarder**

Inloggningar
på e-tjänsten

64,4 miljoner

Besök på FPA:s
serviceställen

0,9 miljoner

Antal brev

14,8 miljoner

Besvarade samtal

2,0 miljoner

Direktorsättningar

34,7 miljoner

Andel
ansökningar
via webben
(%)

73,5

Elektroniska
recept

**27
miljoner**

FPA-anställda
arbetar inom

Förmånstjänster

5 290

Kundrelationstjänster

1 259

IT-tjänster

789

Gemensamma tjänster

439

Informationstjänster

206

Kommunikation,
ledningsstöd och
ledningen

112

FPA tillhandahåller riksomfattande telefonservice:
på finska, svenska, samiska och engelska

Genomströmningstider för ansökningar

Fullmäktige har på sina möten fått en utredning om de genomsnittliga genomströmningstiderna för olika förmånsansökningar hos FPA. FPA för aktuell statistik om genomströmningstiderna för varje försäkringsdistrikt och för hela landet. Genomströmningstiderna följs upp för att säkerställa att processerna för verkställande av förmåner fungerar. Genomströmningstiderna används också som ett verktyg för arbetsledningen. Ansökningar kan vid behov flyttas elektroniskt mellan försäkringsdistrikt och på så sätt kan variationen i genomströmningstiderna balanseras mellan försäkringsdistrikten.

För de ansökningar som inkommer till FPA finns målsatta genomströmningstider, dvs. den målsatta tiden inom vilken ansökningarna i genomsnitt bör avgöras. Målen har satts upp specifikt för varje förmån. De målsatta genomströmningstiderna för det grundläggande utkomststødet, det allmänna bostadsbidraget och utkomstskyddet för arbetslösa är lagstadgade. För övriga förmåner har FPA själv ställt upp målen eller också grundar de sig på avtal med serviceproducenterna.

Måluppfyllelsen följs upp genom att man studerar genomsnittet för genomströmningstiderna, andelen beslut som överskridit den målsatta tiden samt genomströmningstidernas fördelning. Vid FPA var måluppfyllelsen för genomströmningstiderna god under 2020. Genomströmningstiderna var snabbare än de målsatta tiderna för alla de volymmässigt vanligaste förmånerna. För dessa förmåner förkortades också genomströmningstiderna jämfört med 2019.

Coronapandemins konsekvenser för arbetsmängden inom förmånsverksamheten

Åtgärderna för att bromsa pandemin påverkade många människors försörjning. FPA:s arbetsmängd ökade på våren i synnerhet i anslutning till bostadsbidrag och förmåner som tryggar försörjningen. Restriktionerna hade motsatt effekt på vissa förmåner: ansökningarna var färre än vanligt t.ex. för sjukvårdsersättningar, läkemedel och rehabilitering. Arbetsmängden jämnade ut sig på hösten då endast ansökningarna om dagpenning vid smittsam sjukdom var exceptionellt många.

Under året måste FPA verkställa nya förmåner och förmånsändringar med ytterst strama tidtabeller. Det här sysselsatte FPA både i utvecklingen av lagstiftningen och i planeringen och genomförandet av verkställigheten. I vissa fall behövdes aktiva förberedelser, anvisningar, information och kundrådgivning redan innan lagförslagets exakta innehåll var känt. Verkställigheten av förmånsändringarna krävde bl.a. resursarrangemang, systemutveckling, nya processer, utbildningar och anvisningar samt kommunikation.

Ökningen av arbetsmängden och personalbehovet på grund av coronapandemin prognostiserades aktivt. Uppdateringen av beredskapsplanen inleddes redan i januari före pandemin. Rekryteringsbehovet uppskattades i april till cirka tusen personer. Resurserna för förmånsverksamheten säkerställdes på många olika sätt: genom rekryteringar, personalförflyttningar, övertidsarbete samt personalresurser från utrikesministeriet.

En annan viktig åtgärd för att hantera arbetsmängden var att förenkla förmånsarbetet. I beredskapsplanen inkluderades en förteckning över åtgärder för att påskynda verkställigheten av förmåner. De förenklade förfarandena innebar bl.a. att FPA i högre grad än tidigare litar på kundens egen anmälan och endast kräver nödvändiga bilagor. Handläggarna fick större prövningsrätt och deras uppgifter sattes i prioritetsordning.

En prioritetsordning upprättades även för förmåner. Den allmänna principen var att utbetalningen av förmåner som tryggar försörjningen och hälsan (grundläggande utkomststöd, utkomstskydd för arbetslösa, allmänt bostadsbidrag, sjukdagpenning och dagpenning vid smittsam sjukdom) är primär. För handläggningen av dessa förmåner utbildades och anställdes mer personal.

Antalet ansökningar ökade inte lika mycket som förväntat. Regeringens olika stödåtgärder (t.ex. stöd riktade till företagare) minskade effekterna.

Kommunikationen under coronapandemin

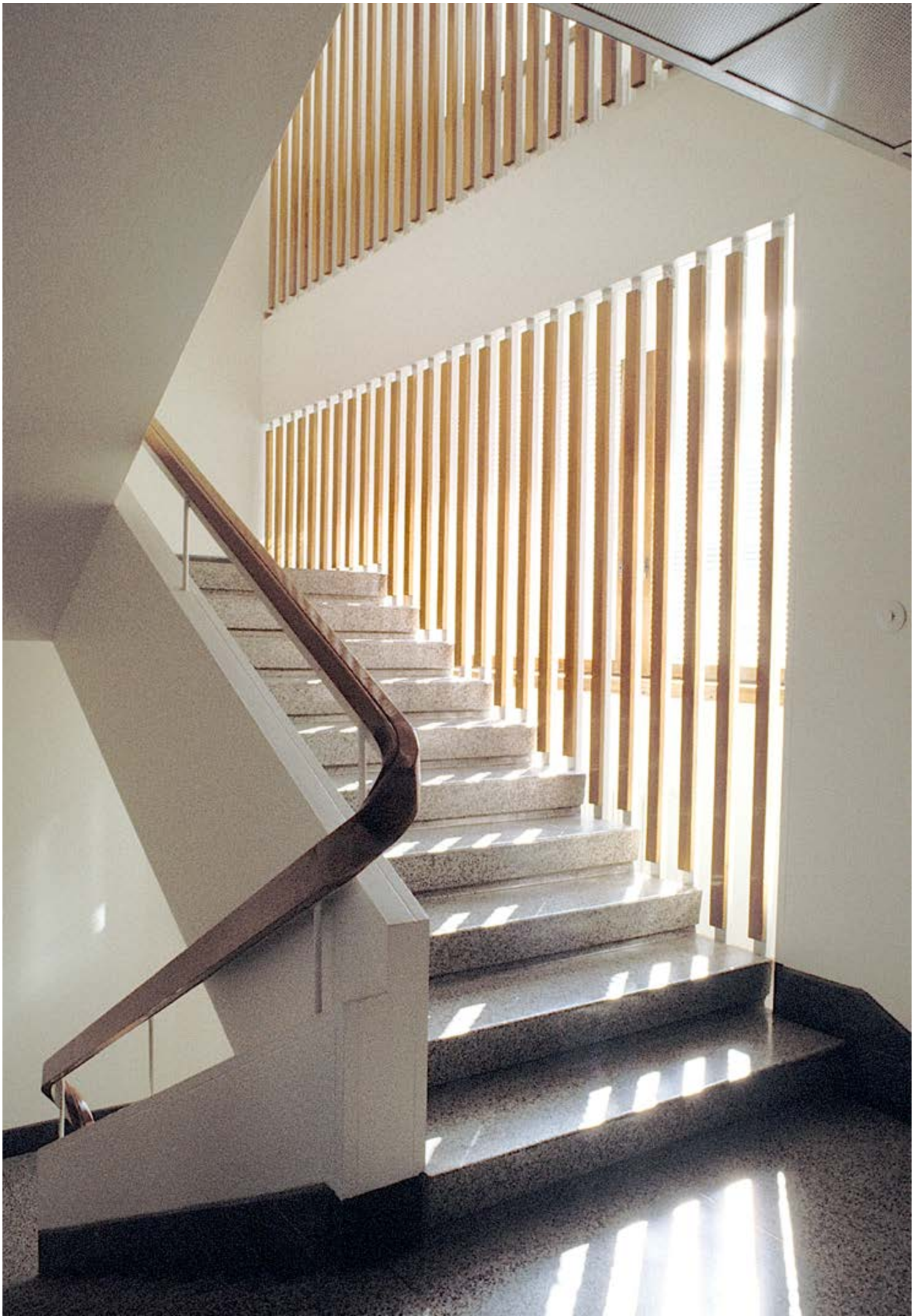
Coronapandemin hade en omfattande inverkan på FPA:s stöd och tjänster och ökade behovet av faktabaserad kommunikation i rätt tid och med hänsyn till olika målgrupper.

Kommunikationen handlade om pandemins effekter på olika förmåner och FPA:s tjänster, nya förmåner (temporärt stöd vid epidemi och utkomstskydd för arbetslösa företagare) samt säker FPA-service i coronaläget. FPA:s kommunikationsenhet samarbetade intensivt med kommunikationsenheten för social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde.

Informationsbehovet bemöttes med omfattande extern kommunikation: på Fpa.fi, med pressmeddelanden, i massmedier, med broschyrer, nyhetsbrev, annonser och informationsskärmar samt i sociala medier (Facebook, Instagram, Twitter, LinkedIn, Jodel).

I kommunikationen beaktades också kunder som inte använder internet. FPA försökte nå dem med pappersbroschyrer på serviceställen och hos samarbetspartner, med tidningsannonser, med en radiokampanj över sommaren samt med informationsskärmar, skyltar och broschyrer på serviceställena.

Även de anställdas informationsbehov ökade i den omvälvande situationen. Över 5 000 anställda övergick snabbt till distansarbete på heltid, vilket framhävde vikten av arbetsplatsens interna kommunikation. Information med anknytning till coronaläget sammanställdes i FPA:s intranät.

Revisorer

Revisorerna bistår fullmäktige i övervaknings- och revisionsarbetet. Revisorerna håller fyra revisionsmöten förutom årsrevisionen. CGR-revisorn utförde kontinuerlig övervakningsrevision och lämnade en övervakningsrevisionsberättelse till fullmäktige och revisorerna för varje kvartal.

De av fullmäktige utsedda revisorerna var ordförande, revisionsrådet, GR, OFGR Mikko Helkiö (ersättare direktör, CGR, OFGR Pia-Tuulia Rauhala fram till 21.9.2020, stadsrevisor, OFR Virpi Ala-aho från och med 22.9.2020), vice ordförande, riksdagsledamot Anneli Kiljunen (riksdagsledamot Tuula Väättäinen), riksdagsledamot Heli Järvinen (politiskt sakkunnig Tero Suoniemi), riksdagsledamot Antti Kurvinen (riksdagsledamot Mikko Kinnunen), riksdagsledamot Mia Laiho (riksdagsledamot Juhana Vartiainen), riksdagsledamot Aki Lindén (riksdagsledamot Seppo Eskelinen), riksdagsledamot Veijo Niemi (riksdagsledamot Arja Juvonen) samt CGR, OFGR Ulla-Maija Tuomela (CGR, OFGR Ari Lehto). Sekreterare för revisorerna var Leena Uikkanen, chef för juridiska ärenden.

Bokslut och ansvarsfrihet

Fullmäktige fastställde den 18 maj 2021 bokslutet för 2020 och beviljade FPA:s styrelse ansvarsfrihet för 2020. Protokollen över fullmäktiges plenum har lämnats till revisorerna och styrelsen för kännedom.

Bilagor

Som bilagor ingår en förteckning över fullmäktige och ersättare (*bilaga 1*), revisionsberättelsen (*bilaga 2*), Folkpensionsanstaltens verksamhetsberättelse och bokslut (*bilaga 3*) samt en översikt över centrala resultat och iakttagelser i FPA:s forskningsarbete 2020 (*bilaga 4*). Bilaga 3, Folkpensionsanstaltens verksamhetsberättelse och bokslut, innehåller närmare uppgifter om FPA:s förvaltning, verksamhet och ekonomi 2020.

Helsingfors den 25 maj 2021

Riikka Slunga-Poutsalo

Ritva Elomaa

Bella Forsgrén

Antti Häkkänen

Anna Kontula

Markus Lohi

Hanna-Leena Mattila

Matias Mäkynen

Mika Niikko

Ilmari Nurminen

Kristiina Salonen

Sari Sarkomaa

Bilaga 1.

Fullmäktigeledamöterna och deras ersättare

Fullmäktigeledamöter 1.1–31.12.2020

Slunga-Poutsalo, Riikka, riksdagsledamot (ordförande)

Ersättare: Kotiaho, Jouni, riksdagsledamot

Nurminen, Ilmari, riksdagsledamot (vice ordförande)

Berg, Kim, riksdagsledamot

Elomaa, Ritva, riksdagsledamot

Lundén, Mikko, riksdagsledamot

Filatov, Tarja, riksdagsledamot till 17.4.2020

Mäkynen, Matias, riksdagsledamot från 21.4.2020

Eloranta, Eeva-Johanna, riksdagsledamot

Forsgrén, Bella, riksdagsledamot

Virta, Sofia, riksdagsledamot

Häkkänen, Antti, riksdagsledamot

Ikonen, Anna-Kaisa, riksdagsledamot

Kontula, Anna, riksdagsledamot

Hänninen, Katja, riksdagsledamot

Lohi, Markus, riksdagsledamot

Aittakumpu, Pekka, riksdagsledamot

Mattila, Hanna-Leena, riksdagsledamot

Honkonen, Petri, riksdagsledamot

Niikko, Mika, riksdagsledamot

Juuso, Kaisa, riksdagsledamot

Salonen, Kristiina, riksdagsledamot

Werning, Paula, riksdagsledamot

Sarkomaa, Sari, riksdagsledamot

Koulumies, Terhi, riksdagsledamot

Bilaga 2. Revisionsberättelse

Till Folkpensionsanstaltens fullmäktige

Revision av bokslutet

Uttalande

Vi har utfört en revision av bokslutet för Folkpensionsanstalten (FO-nummer 0246246-0) för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2020. Bokslutet omfattar Folkpensionsanstaltens balansräkning, resultaträkning och noter samt balansräkningen och resultaträkningen för Pensionsansvarsfonden och Servicefonden, vilka har behandlats som fonder med egen täckning.

Enligt vår uppfattning ger bokslutet en rättvisande bild av sammanslutningens verksamhetsresultat och ekonomiska ställning i enlighet med i Finland gällande bestämmelser om upprättande av bokslut och uppfyller de lagstadgade kraven.

Grund för uttalandet

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Finland. Vårt ansvar enligt god revisionssed beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar vid revision av bokslutet. Vi är oberoende i förhållande till sammanslutningen enligt de etiska kraven i Finland som gäller den av oss utförda revisionen och vi har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa. Vi anser att de revisionsbevis som vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Övervakningsrevisionen av Folkpensionsanstalten har utförts av revisionssamfundet BDO Audiator Oy med undertecknad Ulla-Maija Tuomela, CGR, OFR, som ansvarig revisor.

Styrelsens ansvar för bokslutet

Styrelsen ansvarar för att bokslutet upprättas och ger en rättvisande bild enligt i Finland gällande bestämmelser om upprättande av bokslut och uppfyller de lagstadgade kraven. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av bokslutet ansvarar styrelsen för bedömningen av sammanslutningens förmåga att fortsätta sin verksamhet och upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att bokslutet har upprättats med användning av antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om man avser att upplösa sammanslutningen, lägga ned dess verksamhet eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar vid revision av bokslutet

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida bokslutet som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller vårt uttalande. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i bokslutet.

Som del av en revision enligt god revisionssed använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i bokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för vårt uttalande. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av sammanslutningens interna kontroll som är relevant för vår revision för att kunna utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av bokslutet. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om sammanslutningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i bokslutet om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om bokslutet. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Framtida händelser eller förhållanden kan emellertid göra att sammanslutningen inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i bokslutet, däribland upplysningarna, och huruvida bokslutet återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi kommunicerar med förvaltningsorganen avseende, bland annat, revisionens planerade omfattning och tidpunkten för den, samt betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat under revisionen.

Övriga rapporteringsskyldigheter

Övrig information

Styrelsen ansvarar för den övriga informationen. Den övriga informationen omfattar verksamhetsberättelsen. Vårt uttalande om bokslutet täcker inte den övriga informationen.

Vår skyldighet är att läsa den övriga informationen i samband med revisionen av bokslutet och bedöma om den övriga informationen innehåller väsentliga motstridigheter jämfört med bokslutet eller den kunskap vi inhämtat under revisionen eller om den i övrigt förefaller innehålla väsentliga felaktigheter. Dessutom är det vår skyldighet att bedöma om verksamhetsberättelsen har upprättats enligt tillämpliga bestämmelser om upprättandet av verksamhetsberättelser.

Vi anser att uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet är enhetliga och att verksamhetsberättelsen har upprättats i enlighet med tillämpliga bestämmelser om upprättandet av verksamhetsberättelser.

Om vi utifrån vårt arbete drar slutsatsen att det finns en väsentlig felaktighet i verksamhetsberättelsen är vi skyldiga att rapportera det. Vi har inget att rapportera i detta avseende.

Helsingfors den 22 april 2021

Mikko Helkiö
GR, OFR, ordförande

Heli Järvinen

Antti Kurvinen

Anneli Kiljunen

Aki Lindén

Mia Laiho

Veijo Niemi

Ulla-Maija Tuomela
CGR, OFR

Bilaga 3: Folkpensionsanstaltens
verksamhetsberättelse och bokslut 2020

Innehåll

Tabeller och grafer	44
Generaldirektören har ordet	46
Kort om FPA	48
FPA:s år 2020	48
Coronakrisens verkningar återspeglade sig på omvärlden	51
Kundservicen och förmånerna reagerar på förändringar	59
FPA:s förmånskostnader	69
FPA:s informationstjänster ett stöd för hela samhället	86
FPA:s IT-tjänster möjliggör verksamheten	88
Uppgifter om personalen 2020	90
Riskhantering en del av vardagen	92
Samhällsansvar hör till de grundläggande uppgifterna	94
FPA är en internationell aktör	95
Kanta-tjänsternas betydelse accentuerades under det exceptionella året	98
Styrelsens arbete	102
Finansiering	104
Förvaltningsorgan och delegationer 2020	114
Folkpensionsanstaltens resultaträkning och balansräkning	126

Tabeller och grafer

FPA:s organisation 1.1.2020	48
Besök på serviceställen	62
Besök i e-tjänsterna	62
Besvarade samtal	63
Användningen av olika servicekanaler 2020	63
Utbetalda FPA-förmåner	69
FPA-förmåner och FPA:s verksamhetskostnader 2016 – 2020	70
FPA:s kostnader	70
Utbetalda bostadsbidrag 2020	71
Utbetalda bostadsbidrag 2016 – 2020	71
Utbetalda rehabiliteringsförmåner 2020	72
Utbetalda rehabiliteringsförmåner 2016 – 2020	73
Utbetalda studiestöd 2020	74
Utbetalda studiestöd 2016 – 2020	74
Utbetalda arbetslöshetsförmåner 2020	75
Utbetalda arbetslöshetsförmåner 2016 – 2020	75
Handikappförmåner	76
Utbetalda pensionsförmåner 2020	77
Utbetalda pensionsförmåner 2016 – 2020	77
Utgifter för det grundläggande utkomststödet 2020 och fördelning enligt utgifts- slag	78
Antalet beslut om grundläggande utkomststöd och genomsnittlig handläggningstid i arbetsdagar när tilläggsutredningar inte begärdes	79
Betalda sjukförsäkringsförmåner 2020	80

Betalda sjukförsäkringsförmåner 2016 – 2020	81
Sjukförsäkringsersättningar 2019 – 2020	82
Övriga förmånstagare	83
Förmånsansökningar och beslut	84
Övriga förmåner	85
Antalet anställda 2018 – 2020	91
Uppgifter om den ordinarie personalen	91
Inloggningar i tjänsten Mina Kanta-sidor och antal inloggade 2016-2020	99
Finansiering av FPA-förmåner och FPA:s verksamhetskostnader 2020	104
FPA-förmåner och FPA:s verksamhetskostnader 2016 – 2020	108
Verksamhetskostnader 2020	108

Generaldirektören har ordet

Kunden i fokus även under coronaåret

Upprättandet av den här verksamhetsberättelsen var exceptionellt på många sätt. Coronapandemin som började förra vintern nästlade in sig överallt: från det globala planet till enskilda stater till den enskilda människans vardag. Det är helt klart att coronaepidemin också hade en stark inverkan på FPA:s verksamhet under 2020. I skrivande stund ser den ut att fortsätta inverka ännu långt in på 2021.

När pandemin spred sig till Finland i mars 2020 blev FPA:s mest akuta uppdrag att inom verkställandet av den sociala tryggheten lösa de sociala situationer som epidemiläget orsakade, se till att det inte uppstod rusning inom förmånshandläggningen samt erbjuda kunderna möjlighet att sköta sina ärenden på ett tryggt sätt. I den här situationen stod kunden verkligen i fokus, helt i enlighet med FPA:s strategi.

På grund av coronan har det gjorts ändringar av olika slag i den sociala tryggheten, då många människor överraskande råkade i ekonomiska svårigheter och var i behov av snabb hjälp. Bland annat gjordes ändringar i arbetslöshetsskyddet och ett nytt temporärt stöd vid epidemi infördes. Den dagpenning vid smittsam sjukdom som tidigare ytterst sällan kommit till användning visade sig nu vara nödvändig.

Det har varit möjligt att genomföra stöden i snabb takt, eftersom de har kunnat byggas upp på de befintliga datasystemen. På FPA har ändringarna krävt arbete med datasystemen och tolkning av lagstiftningen, men också utbildning samt aktiv kommunikation till kunderna via flera kanaler och på många språk.

Genast i början av coronaepidemin fattade vi snabba beslut tillsammans med FPA:s styrelse för att föregripa vad som komma skulle och försöka underlätta det. Förutom nödvändiga nyrekryteringar omorganiserade vi också arbetet. Bland annat inrättade vi en intern resursbank, via vilken FPA-medarbetare i olika arbetsuppgifter utbildades till att utföra arbeten som gällde förmånshandläggning.

Hela organisationen genomsyrades av en vilja att delta i "coronatalikot". Ett fint exempel på samarbete över förvaltningsområdena var att utrikesministeriets visumtjänstemän övergick till att jobba för FPA. Ett särskilt omnämnande förtjänar också tjänsten Coronablinkern, som byggdes upp i samarbete med Institutet för hälsa och välfärd, social- och hälsovårdsministeriet och privata aktörer. Det multiprofessionella teamet bestod av IT-proffs, medicinsk och epidemiologisk expertis samt FPA:s språkvårdare som såg till att språket i användargränssnittet var lättfattligt.

Under coronaåret har kundupplevelsen och förtroendet för FPA varit fortsatt goda, trots att många kunder befunnit sig i svåra situationer. FPA:s kunderna, partner och intressentgrupper har också haft ett enormt behov av information. Det är viktigt att de har bevarat sitt förtroende för FPA, och en undersökning visar att förtroendet i många fall också har stärkts. Ett av FPA:s strategiska mål är att ta fram aktuell information och analys.

Så här efteråt kan man säga att FPA hade god beredskap för att agera under coronatiden. Vi hade redan i årtal jobbat i arbetskollektiv. Inom många arbetsuppgifter jobbade personalen också regelbundet på distans. Vi hade redan de nödvändiga systemen för att hålla kontakt och kommunicera. När den allmänna rekommendationen om distansarbete gavs hade en del av FPA:s personal redan övergått till att jobba hemifrån. Under året har vi också sett att det går att exempelvis ge högklassig telefonservice även hemifrån.

Enligt personalmätningarna har förtroendet mellan personalen och ledningen varit fortsatt gott. För de flesta har förändringen av arbetsplatsen inte påverkat arbetet eller arbetseffektiviteten. Arbete som huvudsakligen utförs hemifrån kräver aktiv kommunikation och ledning i frågor som rör dataskydd och informationssäkerhet. Också på FPA har vi insett att det är krävande att skapa gemenskapskänsla i en värld av distansarbete. Därför har vi prövat på olika sätt att skapa samhörighet. Som ett exempel kan nämnas vår virtuella julfest, som FPA:s hela personal med familjer fick serverad hemma i soffan.

FPA är också berett att åta sig nya uppdrag när verkningarna av coronapandemin ska tas om hand. Som exempel kan nämnas FPA:s Kanta-tjänster, där uppgifter om coronavaccinationer och resultat av coronatest redan finns tillgängliga. Presentationen av uppgifterna kräver emellertid ytterligare utveckling. För att kunna visas måste uppgifterna också antecknas med tillräcklig noggrannhet inom hälso- och sjukvården. På Mina Kanta-sidor skulle det också gå att skapa digitala intyg på basis av uppgifterna. Vaccinationsintyg bereds redan nu i internationellt samarbete.

I Finland pågår betydande reformer inom den sociala tryggheten, bland annat familjeledighetsreformen och socialskyddsreformen. FPA:s roll härvidlag är i synnerhet att göra beslutsfattarna medvetna om hur det nuvarande systemet fungerar och bedöma olika lösningar med avseende på verkstäl-landet. Målet ska vara att förenkla den sociala tryggheten så att den blir överskådligare ur kundens synvinkel.

Outi Antila

FPA:s generaldirektör

Kort om FPA

FPA sörjer för den sociala tryggheten i livets olika skeden för alla som bor i Finland och för många finländare som bor utomlands. Den sociala trygghet som FPA ansvarar för omfattar bland annat stöd till barnfamiljer, sjukförsäkring, rehabilitering, grundtrygghet för arbetslösa, grundläggande utkomststöd, bostadsbidrag, studiestöd, handikappförmåner och minimipensioner.

Handläggningen och avgörandet av förmånsansökningar har decentraliserats och överförs till försäkringsdistrikten. En del av besluten fattas i specialiserade enheter eller center. FPA verkar under riksdagens tillsyn. Dess förvaltning och verksamhet övervakas av tolv fullmäktigeledamöter som utses av riksdagen och åtta revisorer som utses av fullmäktige. FPA:s verksamhet leds och utvecklas av en styrelse som består av tio ledamöter.

FPA:s verksamhetsidé är: FPA tryggar befolkningens försörjning, främjar hälsan och bidrar till att ge alla en möjlighet att klara sig själva i olika livssituationer.

FPA:s grundläggande värderingar är: respekt för individen, kompetens, samverkan, nytänkande.

FPA:s organisation 1.1.2020

FPA:s år 2020

1.1.2020 trädde FPA:s nya strategi i kraft. Strategin togs fram i nära samarbete med FPA:s hela organisation och de viktigaste intressentgrupperna. I arbetet med strategin användes olika service-designmetoder. Den 1 januari ändrades också fastställandet av dagpenningarna enligt sjukförsäkringslagen, och aktiveringsmodellen inom utkomstskyddet för arbetslösa slopades. De förmåner som är bundna till folkpensionsindex höjdes med 1,0 %, och många förmåner höjdes genom en nivåhöjning.

I januari syntes ännu inte den spirande coronapandemin utåt i FPA:s verksamhet. FPA deltog som planerat i resevässan Matka 2020 den 16–19 januari, där man berättade för folk som planerade resor om deras rätt till hälsotjänster och sjukvård utomlands.

Bara knappt två månader efter resevässan stängde Finland och nästan hela världen sina gränser för resenärer för att stoppa spridningen av coronaviruset.

Coronan började synas i början av mars

Den 2 mars syntes coronakrisen för första gången i FPA:s meddelanden, när FPA berättade om dagpenningen vid smittsam sjukdom. FPA informerade om att dagpenning vid smittsam sjukdom kan betalas då en arbetstagar har förordnats att vara borta från förvärsarbetet för att förhindra spridning av en smittsam sjukdom. När FPA informerade om saken hade man ännu inte fått in en enda ansökan i anslutning till karantän.

Yle inledde extra tv-nyhetssändningar andra veckan i mars, när landet var på väg mot undantagsförhållanden på grund av coronan. På grund av coronaviruspandemin rekommenderade Institutet för hälsa och välfärd (THL) den 12 mars att finländarna bland annat ska undvika att delta i evenemang, allmänna sammankomster och stora möten. Befolkningen ombads också att undvika platser där många människor rör sig och att hålla ett säkerhetsavstånd på minst en meter till alla människor med förkylningssymtom.

Den 13 mars informerade FPA att man har beredskap inför coronaepidemin. I meddelandet underströk man att tryggheten av handläggningen och utbetalningen av förmåner har högsta prioritet. FPA bad sina kunder sköta sina FPA-ärenden på nätet om det bara var möjligt. Det är skäl att undvika att besöka serviceställena om det är möjligt att sköta ärendena genom någon annan servicekanal, sades det i meddelandet.

Den 16 mars beslutade Finlands regering om omfattande åtgärder för att bromsa spridningen av epidemin. Finland tog i bruk beredskapslagen för första gången efter krigen. Lagen togs i bruk den 17 mars och var i kraft till den 15 juni. Alla skolor i landet stängdes, med undantag för daghemmen och förskoleundervisningen. För elever i årskurserna 1-3 ordnades undervisning, om de inte kunde stanna hemma på grund av att deras föräldrar arbetar i branscher som är kritiska med tanke på samhällets funktion. I övrigt övergick skolorna till distansundervisning från och med den 18 mars.

Offentliga sammankomster begränsades till tio personer, och allmänheten rekommenderades att undvika onödig vistelse på allmänna platser. Som en anvisning förpliktades personer över 70 år att undvika kontakter med andra personer i den mån det är möjligt (förhållanden som motsvarar karantän), med undantag av riksdagsledamöter, statsledningen och kommunala förtroendevalda. Arbetsplatserna i Finland uppmanades att i stor utsträckning övergå till distansarbete.

FPA berättade den 3 april att dess styrelse har fått en översikt om coronaepidemins inverkan på FPA:s stöd och tjänster. Det var uppenbart att coronakrisen också skulle leda till en ekonomisk kris, som skulle återspegla sig i antalet förmånsansökningar och i behovet av FPA:s kundservice.

FPA meddelade att man bereder sig på att sköta det snabbt växande antalet förmånsansökningar samt kundservicen under undantagssituationen. Det här var en utmaning, eftersom FPA:s tjänstemän samtidigt i stor utsträckning hade övergått till distansarbete i enlighet med statsrådets anvisning. Kundenservicen överfördes kraftfullt till nätet och telefonservice.

Den 9 april meddelade FPA att Finlands regering föreslår en ny förmån på grund av undantagsförhållandena. Enligt förslaget skulle förmånen betalas till föräldrar som sköter sina barn hemma på grund av coronaläget och som därför har varit tvungna att ta ledigt utan lön. Bidraget skulle också betalas till personer som har återvänt från utlandet och hänvisats till förhållanden som motsvarar karantän. Detaljerna i den nya lagen var ännu inte klara.

Regeringens hybridstrategi bestämde ramarna

Också under coronakrisen försökte FPA hålla fast vid den normala periodiska kommunikationen. Den 24 april lanserade FPA den nya moderskapsförpackningen på Kela-Kerttus Facebooksida samt på FPA:s Instagramkonto.

I maj-juni 2020 började Finland successivt öppna sig igen efter att antalet nya coronasmittfall rätt snabbt börjat vända nedåt tack vare snabba och omfattande begränsningsåtgärder (eftersom medborgarna på ett berömvärt sätt efterlevde begränsningsåtgärderna och de riksomfattande coronarekommendationerna).

Samtidigt förblev en del av coronarekommendationerna i kraft. Statsrådet gjorde klart för medborgarna att epidemin inte var över. Med tanke på kommande epidemivågor lade statsrådet fram en så kallad hybridstrategi, där ansvaret för epidemibekämpningen överfördes på regionerna och delvis även på kommunerna.

Mot en grå coronavardag

Att jobba på distans, hålla säkerhetsavstånd och undvika resor blev småningom en del av den grå vardagen i Finland. I och med hybridstrategin införde man i Finland också modellen testa-spåra-isolera.

I praktiken innebar det här att medborgarna uppmanades att låta testa sig för coronavirus redan vid minsta symtom som tyder på coronavirussmitta och självant hålla sig i karantän tills testresultatet är klart. Dessutom koncentrerades resurser inom hälso- och sjukvården på att spåra smittkedjor, dvs. man sökte upp och kontaktade dem som varit i kontakt med de smittade och därmed exponerats för viruset. Alla som testat positivt för corona försattes i isolering och exponerade försattes i karantän med stöd av lagen om smittsamma sjukdomar.

Samtidigt fortsatte coronaepidemin att påverka FPA:s verksamhet under sommaren och hösten. Situationen blev "det nya normala". Personalen jobbade fortsättningsvis huvudsakligen på distans och kundservicen sköttes fortsättningsvis huvudsakligen på nätet och via telefon. Man hade lyckats klara rusningstopparna.

Vårens första skrämselhicka hade lagt sig. De värsta hotbilderna om lamslagning av samhället, hälso- och sjukvården eller den sociala tryggheten slog inte in.

Coronakrisens verkningar återspeglade sig på omvärlden

Coronapandemin förändrade FPA:s omvärld snabbt under våren 2020. Hotet var att coronakrisen orsakar en djup ekonomisk nedgång i samhället, vilket leder till att permitterings- och arbetslöshetsvågor på arbetsmarknaden överbelastar FPA:s tjänster och förmånshandläggning. Hittills har FPA klarat sig bra. FPA undgick de värsta rusningarna i förmåns- och kundtjänsterna. Detta även trots att många serviceställen för att skydda kunderna och FPA:s personal mot eventuell coronaexponering blev tvungna att tillfälligt stänga sina dörrar, begränsa öppettiderna och begränsa antalet kunder som släpps in i kundservice lokaler.

Det var framför allt den utökade telefonservicen som tryggade tillgången till FPA:s tjänster under coronakrisen, särskilt för kunder som saknade möjlighet eller tillräckliga kunskaper för att sköta sina ärenden i FPA:s e-tjänster via datorn eller mobilen. Före coronakrisen hade den här kundgruppen huvudsakligen skött sina FPA-ärenden genom personliga besök på ett serviceställe.

Som helhet har det finska socialskyddssystemet klarat coronakrisen någorlunda bra jämfört med många andra länder. Under 2020 tryggades FPA:s likviditet med en tilläggsbudget. Det lyckades att anpassa förmånssystemen till de ändringar som gjordes i lagstiftningen i och med coronakrisen.

Vid sidan av coronakrisen fick FPA i sin vardag också uppleva de långsiktiga samhällstrender som påverkar FPA:s omvärld. Sådana trender är i synnerhet förändringen av befolkningsstrukturen och arbetslivet, den ökade kulturella mångfalden och den tekniska utvecklingen. Det är framför allt den offentliga ekonomins och sysselsättningens utveckling som har väsentlig inverkan på socialskyddsutgifterna och därmed även på FPA:s verksamhet.

De stora administrativa reformer som är inom synhåll torde medföra betydande förändringar i den sociala tryggheten i Finland. Som exempel kan nämnas förnyandet av flerkanselfinansieringen av social- och hälsovården samt socialskyddsreformen, som är tänkt att sträcka sig över flera regeringsperioder. Båda dessa kan få betydande inverkan på FPA:s verksamhet och omvärld.

Snabba reaktioner på förändringar

I mars gjorde finansministeriet upp helt nya prognoser för Finlands ekonomiska utveckling fram till 2024. FPA:s aktuarie- och ekonomisakkunniga utvärderade den nya ramkalkylen, som byggde på antaganden och på FPA:s scenario. Utifrån kalkylen konstaterades att det behövs cirka en miljard euro i tilläggsfinansiering för utkomstskyddet för arbetslösa, det allmänna bostadsbidraget och utkomststödets samt för FPA:s verksamhetskostnader.

Ministerierna gjorde upp tilläggsbudgetförslag enligt den nya situationens krav. Riksdagen godkände tilläggsbudgeten och gav därmed för sin del FPA ekonomiska förutsättningar för att klara av den förändring som coronaepidemin orsakat.

Under våren 2020 fick FPA nya förmånsuppgifter att sköta. FPA flyttade sin kundservice till corona-säkra kanaler. Fungerande teleförbindelser gjorde att personalen i stor utsträckning kunde övergå till distansarbete.

Temporär lagstiftning behövdes

Coronapandemin tvingade lagstiftarna att agera snabbt. Statsrådet och riksdagen förmådde smidigt bereda temporära lagar som reglerar FPA:s verksamhet och den sociala tryggheten. FPA erbjöd sitt stöd för olika ministeriers lagberedningsarbete.

Vid lagberedningen bedömde ministerierna och FPA alternativa modeller, detaljerna i förmånslagstiftningen och utbetalningen av förmåner. Riksdagen stiftade lagarna. FPA:s IT-proffs genomförde förändringarna i förmånssystemet. Vid sitt ändringsarbete kunde FPA:s IT-sakkunniga utnyttja de riksomfattande datasystem som redan fanns. Förändringarna som tryggade utkomsten inriktade sig också på nya grupper, när företagarna började omfattas av utkomstskyddet för arbetslösa. De ökade permitteringarna och den växande arbetslösheten gjorde att behovet

Finland tog i bruk beredskapslagen våren 2020. Under den tid som beredskapslagen var i bruk betalade FPA ut temporärt stöd vid epidemi till dem som var berättigade till det. Under hösten betalades cirka 50 miljoner euro ut i temporär epidemiersättning till utkomststödtagare. Till personer som försatts i karantän på grund av coronavirussmitta betalades dagpenning vid smittsam sjukdom. Dessutom ersatte FPA arbetsoförmåga hos personer som insjuknat i coronaviruset genom att betala sjukdagpenning till dem.

I och med coronapandemin infördes tillfälliga förändringar i FPA-ersättningar som stöder hälso- och sjukvårdssystemet. I april började coronavirustest omfattas av sjukvårdsersättning för privata tjänster, och började också delvis ersättas via företagshälsovården. Från och med ingången av 2021 höjdes taxan för coronavirustest. Det här innebär en utgiftsökning på cirka 70 miljoner euro för FPA under 2021. Finlands regering planerar också en ändring som gör att coronavaccinationer skulle kunna ersättas ur sjukvårdsförsäkringen.

Användningen av tjänster som subventioneras av sjukförsäkringen minskade i Finland i och med coronapandemin. Likaså minskade användningen av offentliga hälso- och sjukvårdstjänster som tillhandahålls av kommunerna. Det var framför allt användningen av rehabiliterings-, tolknings- och företagshälsovårdstjänster som minskade under coronavåren. Antalet besök hos privat tandläkare minskade likaså. Dessutom glesnade resorna som ersätts av FPA.

Undantagsvis uppkom en tillfällig ökning i läkemedelsersättningarna, eftersom coronakrisen fick en del medborgare att fylla sina medicinskåp för säkerhets skull. De ökade läkemedelsinköpen i mars höjde snabbt FPA:s läkemedelsersättningskostnader med cirka 20 miljoner euro. För att motverka störningar i tillgången blev det nödvändigt att begränsa läkemedelsförsäljningen på grund av fenomenet.

Under coronavåren övergick skolorna och andra läroanstalter till distansundervisning, och kostnaderna för FPA:s stöd för skolresor och måltidsstöd som betalas till studerande sjönk. Samtidigt

ökade kostnaderna för FPA:s studiepenning, eftersom det minskade antalet sommarjobb gjorde att fler studerande än under normala år ansökte om studiestöd för sommarmånaderna. I enlighet med ändringen av studiestödsförordningen lindrades övervakningen av studieframgången under studie-stöds-månaderna.

Under 2020 blev den lönesumma som löntagarna i Finland tjänade mindre än vad som tidigare beräknats. Det här minskade också intäkterna från FPA:s sjukförsäkringsavgifter. Eftersom FPA:s förmånskostnader samtidigt ökade, uppstod ett tryck på att höja sjukförsäkringsavgifterna från och med 2021. Arbetsgivarens sjukförsäkringsavgift steg med 0,19 procentenheter från och med ingången av 2021. Samtidigt steg löntagarens och företagarens dagpenningsskatt på motsvarande sätt med 0,18 procentenheter.

Coronapandemin minskar utgifterna för vissa av FPA:s förmånsslag, men huvudsakligen ökar den kostnaderna. I prognoser gjorda så sent som i oktober 2019 beräknades totalkostnaderna för 2020 bli 0,5 miljarder mindre än de i själva verket var vid utgången av 2020. På motsvarande sätt beräknade man i prognoser gjorda i november 2020 att kostnaderna för 2021 blir 0,9 miljarder större än vad man antog hösten 2019. Coronakrisen förde med sig ökade grundtrygghetsförmåner och ökade temporära coronaersättningar.

Regeringsprogrammet utvecklar den sociala tryggheten

I början av 2020-talet förändrades undertonen i den sociala trygghet som FPA sköter, från den sparslinje som rådde under 2010-talets senare hälft till höjning av den sociala tryggheten. Höjningarna av FPA-förmånerna i enlighet med Finlands regeringsprogram var förlagda till regeringsperiodens början.

Statsminister Antti Rinnes (sd.) och senare Sanna Marins (sd.) regeringsprogram förde med sig en rad förändringar under 2020, särskilt för FPA-kunder med låg inkomst. Pensionärerna fick nivåförhöjningar av både garanti- och folkpensionen, bostadsbidraget och fronttillägget. Rehabiliteringspenningen för unga och rehabiliteringsstödet vid yrkesinriktad rehabilitering höjdes i regeringsprogrammet, och studiepenningen bands vid index.

De nedsättningar av förmåner som ingick i aktiveringsmodellen och som väckt mycket debatt i offentligheten slopades. Arbetslöshetsskyddet samt rehabiliterings- och minimidagpenningen höjdes. Likaså förbättrades förmånerna för barnfamiljer – bland annat höjdes barnbidragets ensamförsörjartillägg och underhållsstödet. De höjningar av grundtryggheten för låginkomsttagare som skrevs in i regeringsprogrammet minskade i någon mån behovet av utkomststöd.

Enligt konsekvensbedömningar som gjordes före coronapandemin ökade FPA:s kostnader med 0,3 miljarder på årsnivå till följd av de ändringar som fanns med i regeringsprogrammet.

Förändringar på kort sikt

Från och med 2021 ansvarar FPA för att ordna studerandehälsovård för alla högskolestuderande. Samtidigt fördubblas antalet kunder inom studerandehälsovården. Måltidsstödet för högskolestuderande höjs. Den förlängda läroplikten leder också till ökade kostnader för studiestöd.

Social- och hälsovårdsministeriets arbetsgrupper som ägnar sig åt att utveckla lagstiftningen om det grundläggande utkomststödet får sitt arbete klart under våren 2021. Regeringen bereder som bäst en familjeledighetsreform och en familjepensionsreform. De är tänkta att träda i kraft under 2022.

Syftet med familjeledighetsreformen är att öka jämställdheten mellan män och kvinnor inom utnyttjandet av förmåner. Syftet med familjepensionsreformen är att förbättra barns och barnfamiljers ställning. Den största förändringen i familjepensionerna jämfört med nuvarande lagstiftning är att efterlevandepension bara betalas under en begränsad tid medan barnpension betalas längre tid än i dag.

År 2024 införs partiell invalidpension i folkpensionssystemet. Samtidigt införs en så kallad linjära modell för sammanjämkning av inkomster vid partiell invalidpension. Modellen sporrar personer med partiell arbetsoförmåga till arbete på ett flexibelt sätt.

Det är möjligt att läkararvodena samt ersättningarna för undersökning och vård sänks från och med 2023. Sparmålen är uppskattningsvis över 60 miljoner euro. Strävan är att genom den här besparingen åtminstone delvis ersätta kommunerna för de kostnader som medförs av den nya dimensioneringen av vårdpersonal inom omsorgstjänster för äldre. Inom kostnaderna för läkemedelsersättningar är målet att spara cirka 90 miljoner euro per år från och med 2023.

Finlands budgetbalans tippade över ända

Coronakrisen fick Finlands budgetbalans att tippa över ända. Enligt prognoserna skulle samhällsekonomin ha börjat försämrans under början av 2020-talet även utan coronapandemin. Den kommunala ekonomin har varit på minus redan i årtal. Utsikterna för den kommunala ekonomins utveckling är fortsatt svaga. På medellång sikt handlar de största utmaningarna inom den sociala tryggheten framför allt om hur ekonomin och sysselsättningen utvecklas samt om den därav följande pressen på att minska de offentliga utgifterna.

Statsminister Sanna Marins (sd.) regering har som mål att förbättra sysselsättningen genom flera olika metoder. Förlängningen av läroplikten kan med tiden öka sysselsättningen bland unga och minska användningen av socialskyddsförmåner. Kommunala sysselsättningsförsök inleds våren 2021 och avslutas sommaren 2023. I de kommunala försöken ansvarar försökskommunerna (sammanlagt 118 kommuner) delvis för tillhandahållandet av arbets- och näringsstjänster (TE-tjänster). FPA tar fram uppföljningsdata om försöket i samarbete med kommunerna och övriga intressentgrupper.

Man försöker förbättra sysselsättningen bland personer över 55 år genom att från och med 2023 avskaffa pensionsslussen, det vill säga tilläggsdagarna inom det inkomstrelaterade utkomstskyddet för arbetslösa. En annan sak som då och då dyker upp i den offentliga debatten är hemvårdsstödet

och hur förkortning eller avskaffande av det skulle påverka kvinnors sysselsättning. På längre sikt ökar den äldre befolkningen samtidigt som den arbetsföra befolkningens andel minskar, och nativiteten torde förbli låg. Det skulle behövas fler personer i arbete och färre arbetslösa för att få de offentliga finanserna i balans. Det återstår att se hur ändringarna av pensionsslussen samt de övriga åtgärderna lyckas med att förlänga befolkningens tid i arbetslivet.

Upprätthållande av arbetsförmågan med hjälp av företagshälsovård och rehabilitering kan ha avgörande betydelse när det gäller att höja sysselsättningsgraden hos äldre. Ersättningssystemet inom företagshälsovården har redan förnyats från och med ingången av 2020. I stället för sjukvård sporrar ersättningssystemet till förebyggande verksamhet. De hårdare kraven i arbetslivet och stängningen av vägarna till tidig pensionering ställer å andra sidan krav på rehabiliteringssystemet och företagshälsovården. Regeringsprogrammet innehåller en rad mål som gäller rehabilitering och rehabiliteringssystemet.

Det mest centrala av dessa mål är att öka medborgarnas deltagande på arbetsmarknaden, vilket innefattar att höja sysselsättningsgraden och i synnerhet att i större utsträckning få ut partiellt arbetsföra, svårsysselsatta och invandrare på arbetsmarknaden. Coronapandemin ökade snabbt arbetslösheten särskilt bland unga och invandrare, eftersom begränsningsåtgärderna i synnerhet påverkade service- och turistverksamheten. De här epidemieffekterna på sysselsättningen blir knappast bestående, utan servicenäringsarna kommer sannolikt att återhämta sig med tiden.

Finland har traditionellt haft mindre invandring än exempelvis de övriga nordiska länderna. Främjad invandring skulle öka utbudet på arbetskraft och hjälpa branscher där det råder brist på arbetskraft. Å andra sidan har invandrarna fortfarande en svag ställning på arbetsmarknaden i Finland jämfört med den övriga befolkningen. Den sämre sysselsättningen och de låga inkomsterna bland invandrare ökar behovet av förmåner. Att integrera invandrarna i vårt samhälle så att de klarar sig på arbetsmarknaden skulle ha en positiv inverkan på de offentliga finanserna.

Likaså är kvinnornas sysselsättningsgrad lägre hos oss än i de övriga nordiska länderna. Den låga nativiteten minskar på kort sikt kostnaderna för föräldradagpenning och sänker därmed sjukförsäkringsavgifternas nivå. När storleken minskar på de åldersklasser som föds minskar också kostnaderna för övriga förmåner för barnfamiljer under de kommande åren. Vid mer långsiktiga granskningar har den låga nativiteten å andra sidan vittgående konsekvenser inom olika delområden av samhället. Under de sista månaderna av 2020 kunde det dock skönjas små tecken på att nativiteten började vända uppåt.

Socialskyddsreformens möjligheter att påverka sysselsättningens utveckling är begränsade. Den socialpolitiska frågan under de närmaste åren är i vilken utsträckning det är möjligt att slå ihop olika förmåner till ett tätare och mindre byråkratiskt grundtrygghetsnät, som samtidigt också i högre grad än det nuvarande systemet sporrar till att ta emot arbete. Å andra sidan återstår det att se om det blir nödvändigt att inskränka på socialskyddsförmånerna och inrikta dem på ett nytt sätt när underskottet i de offentliga finanserna växer till följd av coronapandemin.

.

Hur förnyas den sociala tryggheten under 2020-talet?

Finlands regeringsprogram innehåller flera mål för att förbättra utkomstskyddet. En rad försök har också inletts eller håller på att inledas. FPA stöder genomförandet av socialskyddsreformen genom sakkunnig- och forskningsarbete samt genom att utnyttja databanker. Kommittén som bereder reformen har i den första fasen kartlagt faktaunderlaget och problemen.

Under 2021 färdigställs problemrapporter om den sociala trygghetens komplexitet, om sammanjämkningen av förvärvsinkomster och utkomstskydd för arbetslösa, om grundtryggheten och boendet samt om sammanjämkningen av förmåner och tjänster. I den första fasen av reformen har man på FPA med tanke på kommitténs arbete bland annat forskat i begreppen familj och inkomst. FPA har också ett omfattande material över befolkningen i Uleåborg, bestående av flera olika register. Med dess hjälp kan man över en längre tidsperiod bedöma användningen av tjänster och förmåner inom social- och hälsovården i den helhet som socialskyddssystemet utgör. FPA deltar också i utarbetandet av de kalkyler som behövs i reformarbetet.

Den service som erbjuds kunderna kan också utvecklas genom att förenkla ansökan om förmåner. På FPA har man inletts ett språkprogram som syftar till att göra besluten ännu mer begripliga för kunden. Man kommer också att forska i språkprogrammets effekter. Då och då har utkomstskyddet för arbetslösa arbetstagare som inte hör till någon arbetslöshetskassa tagits upp i den allmänna debatten. Det pågår en debatt om ett allmänt löneskydd och enligt vilken modell ett sådant skulle kunna genomföras.

En finansieringsreform bultar på dörren

Om social- och hälsovårdsreformen förverkligas i Finland, kan FPA i egenskap av nationell aktör delta i att främja reformen tillsammans med kommunerna, landskapen eller välfärdsområdena med hjälp av informationstjänster, men också i rollen som verkställare.

Det är klokt att även i fortsättningen utnyttja FPA:s riksomfattande datasystem för att nå ett kostnadseffektivt slutresultat. Ett exempel på detta är det automatiskt fungerande läkemedelsersättningssystemet, där ersättningen betalas direkt i samband med köpet och uppföljningen av initial-självrisk och takbeloppet för läkemedelskostnaderna sker i realtid.

I samband med coronapandemin upptäckte man att FPA-ersättningarna för coronavirustest och även för vacciner snabbt kan implementeras i det riksomfattande systemet. FPA:s styrka, förutom Kanta-tjänsternas funktion, är att man har en riksomfattande och internationell informationshantering inom hälsobaserade förmåner och tjänster. Det går mycket snabbt att få fram information om kostnaderna för olika förmåner och om deras funktion. Också det nationella inkomstregistret är till hjälp härvidlag.

För att social- och hälsovårdsreformen ska bli verklighet behövs det ett finansieringssystem. Här väcks frågan huruvida FPA:s nuvarande sjukförsäkringsförmåner (t.ex. ersättningar för täckande av läkemedelskostnader) ska kvarstå som FPA-förmåner, även om det i framtiden skulle vara välfärds-

området som har hand om utbetalningen av förmånen. En annan sak att tänka på är om patienten i fortsättningen får jämlikt bemötande och ersättningar på riksnivå och om den subjektiva rätten till rehabiliteringstjänster bevaras.

Snabbare analyser

FPA:s uppgifter utnyttjas i allt snabbare takt och med hjälp av nya tjänster. Vi har tillgång till allt mångsidigare material som i fortsättningen kan utnyttjas snabbare vid analys av olika teman. Fokusområdena i FPA:s forskningsprogram under de två nästkommande åren är utkomst, effektiva tjänster, arbets- och funktionsförmåga, familjernas vardag och barns och ungas välbefinnande samt jämlikhet och öten.

På såväl riksnivå som regional nivå finns det behov av olika prognosmodeller för och uppskattningar av FPA:s kundstruktur. Mer omfattande och snabbare utnyttjande av data kommer i fortsättningen att vara nyckeln till en högklassig utveckling av FPA:s verksamhet och av kundservicen.

Kundservicen och förmånerna reagerar på förändringar

FPA utvecklade sin kundservice även under undantagsförhållandena i samband med coronapandemin. Att utveckla kundupplevelsen är ett av FPA:s strategiska mål. FPA vill erbjuda sina kunder tjänster och servicekanaler som så väl som möjligt tillgodoser deras behov. Coronaläget tvingade FPA att göra en rad förändringar i kundservicen. Syftet med förändringarna var att kunderna skulle kunna sköta sina ärenden på ett coronasäkert och smidigt sätt.

En del av FPA:s serviceställen införde tidsbeställning i sin kundservice under coronaåret 2020. Eftersom tjänsterna rangordnades efter viktighet, var telefontjänstens och telefontidsbokningstjänstens nåbarhet på utmärkt nivå. Samtidigt säkerställde FPA tillgången till personlig service på serviceställen särskilt för kunder som inte kan sköta sina FPA-ärenden på nätet eller via telefon.

FPA utredde kundernas upplevelse av servicenivån under coronatidens undantagsarrangemang. Enligt enkäterna tyckte kunderna att servicenivån var utmärkt. I februari 2020, innan coronakrisen bröt ut, fick FPA:s telefontjänster i medeltal betyget åtta (8) på skalan 0–10 av kunderna. Under slutet av året steg medelbetyget till nio (9).

Telefontidsbokningstjänsten fick medelbetyget 9,2 av kunderna. Kundernas nöjdhet med serviceställen låg på samma nivå som 2019. Medelbetyget för FPA:s serviceställen var 8,8.

Under 2020 började FPA planera ”det nya normala” för sina tjänster utifrån erfarenheterna under coronatiden. Vi utvecklade vår verksamhet och service steg för steg. I det här arbetet var vi särskilt uppmärksamma på förändringarna i omvärlden och på våra kunders behov. Arbetet har utförts i enlighet med en smidig verksamhetsmodell. Utöver målen på kortare sikt har FPA också siktet ställt längre fram i tiden vid planeringen och utvecklingen av det nya normala. Arbetet styrs bland annat av FPA:s strategiska riktlinjer och riktlinjerna för kundrelationerna.

FPA erbjöd sina kunder hjälp med att sköta ärenden på nätet. Det digitala stödet blev en fast del av FPA:s service. Under undantagsförhållandena lades huvudvikten på digitalt stöd som gavs på distans. Syftet med stödet var att de kundgrupper för vilka användningen av internet har varit en utmaning ska klara av att sköta sina ärenden även via nätet vid behov. FPA tillhandahöll det digitala stödet i samarbete med olika aktörer såsom Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata samt kommunala bibliotek. De var med i det regionala projektet för utveckling av det digitala stödet.

FPA utvecklade chattbotar till hjälp för kunder som sköter ärenden på nätet. Chattbotarna kan enkelt och snabbt svara på kundernas frågor alla tider på dygnet. FPA utvecklade också snabbt en särskild coronachattbot som hjälpte FPA:s kunder med förmånsfrågor som gällde det aktuella coronaläget och oron för den egna utkomsten i det rådande läget.

Förutom coronachattboten skapade FPA också en virtuell ansökningsassistent för det grundläggande utkomststödet. Också för ansökan om föräldraledighet skapade FPA finsk- och svenskspråkiga

ansökningsassistenter på sin webbplats. Dessutom utvecklade man en svenskspråkig chattbot som svarar på allmänna frågor om förmåner för barnfamiljer. Motsvarande tjänst på finska har funnit sedan hösten 2018. De olika ansökningsassistenterna har varit FPA:s mest använda chattbotar.

De olika enheterna vid FPA hade ett nära samarbete för att undvika rusningar i samband med coronaläget. Också inom FPA:s kundrelationstjänster deltog man i viss utsträckning i FPA:s förmånsarbete. Medarbetarna vidareutbildades med kort varsel för att utföra förmånsarbete.

Den finskspråkiga sidan ”Koronamittarit” på webbplatsen kela.fi fick en avdelning om kundservicen. Målet var att erbjuda aktuell, färsk och lättanvänd information om coronatidens inverkan på kundservicen.

I sociala medier kom det in många frågor om coronapandemin, och via de här kanalerna gavs kundservice också under undantagsförhållandena. I sociala medier kunde FPA betjäna flera kunder samtidigt. Från FPA:s konton i sociala medier delades information även vidare. Också på Instagram satsade man på att informera om coronan.

Förbättrad service för kunder i behov av särskilt stöd

Under 2020 blev FPA:s service för kunder som är i behov av särskilt stöd en permanent del av verksamheten. En del av kunderna behövde hjälp med att sköta ärenden medan andra befann sig i en krävande livssituation. På FPA skötte man i samarbete med kunden och med ett längre tidsperspektiv frågor som gällde kundens utkomst och funktionsförmåga.

Dessutom genomförde norra kundserviceenheten och norra försäkringsdistriktet ett försök i syfte att utveckla samarbetet mellan olika aktörer. Utgångspunkten är att var och en som är bosatt i området ska få service på rätt nivå från FPA i sin livssituation.

Nära samarbete med andra partner

Under 2020 strävade vi på FPA efter att stärka förtroendet och samarbetet med våra kunder och partner. FPA har en vilja att utveckla samarbetet med andra aktörer i fråga om lokaler och service.

Vid ordnandet av service beaktas FPA:s olika kundgruppers servicebehov. I Lahtis flyttades FPA:s servicehandledning till Palvelutori i köpcentret Trio. Där har flera offentliga aktörer sina kundbetjäningsskyltar bredvid varandra i ett öppet utrymme. I Åbo flyttades kundservicen till Salutorgets Monitori, till utrymmen som man delar med Åbo stad. I Forssa flyttades FPA:s serviceställe till samma utrymmen som vuxensocialarbetet. Också i bland annat Sodankylä, Vittis och Eura flyttades FPA:s serviceställe till utrymmen som man delar med en partner. Erfarenheten har visat att arbete i gemensamma lokaler gör att kunden kan få hjälp på ett mer övergripande sätt.

Under hösten gjorde FPA ett försök med att erbjuda utvalda partner service på distans via en videokanal. Målgruppen för försöket var kunder i behov av särskilt stöd i FPA:s tjänster. Partnernas representanter kunde tillsammans med kunden ta kontakt med FPA om kunden behövde stöd med att sköta ärenden och inte kunde göra det via andra servicekanaler.

FPA har ett nära samarbete också med Brottsförhållningsmyndigheten. Tillsammans inrättade man en riksomfattande samordningsgrupp. Gruppen har till syfte att bygga upp samarbete på riks- och lokalnivå genom att skapa gemensamma verksamhetsmodeller. På lokal nivå bedriver kundservice-enheterna partnerskapsarbete med fängelserna.

Tillsammans med MIELI Psykisk Hälsa Finland rf genomförde man försöket ”Sekasin-chat” för unga som sköter FPA-ärenden. Kunden fick rådgivning om FPA-ärenden genom att boka tid i förväg. Servicen riktade sig till 18–25-åriga unga som hade svårigheter med att sköta FPA-ärenden och som man nådde via ”Sekasin-chat”.

Information för utveckling av tjänsterna

Ett av FPA:s strategiska mål är att utveckla tjänsterna på grundval av information. Genom regelbundna enkäter kartlade man kundernas upplevelser av servicen på FPA:s serviceställen, via telefonservicen och i e-tjänsterna. På FPA deltog man också i genomförandet av en kundenkät på samserviceställena.

Kundernas åsikter har traditionellt kartlagts med hjälp av kundpaneler. Coronaläget gjorde att kundpanelerna inte kunde anordnas i form av livepaneler. I stället anordnades de på distans både för personkunder och för arbetsgivarkunder och partner.

Erfarenheterna av att anordna paneler på distans var goda. I panelerna behandlades bland annat FPA-ersätta taxiresor, kunder som besöker serviceställen, arbetsgivaren och rehabilitering, FPA:s stöd vid utmaningar som gäller barns och ungas psykiska hälsa.

E-tjänsterna vidareutvecklades

Den nya ingångssidan till e-tjänsten för personkunder har varit i användning i försökssyfte sedan början av 2020. På den nya ingångssidan kan man sköta ärenden för en annan person. Inledningsvis öppnades tillgång till en annan persons uppgifter för den som sköter ärenden för någon annan.

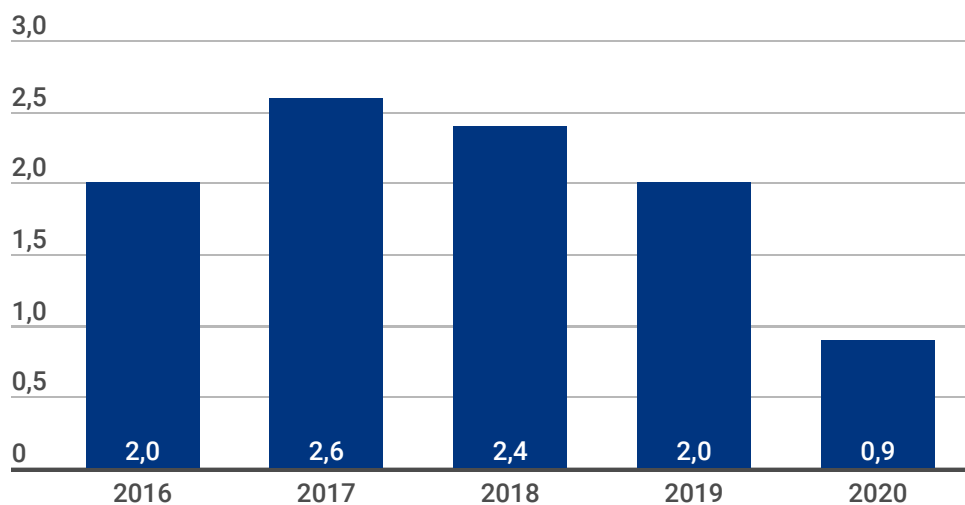
På ingångssidan kan man på en myndig fullmaktsgivares vägnar kontrollera vilka ärenden som behandlas och hur handläggningen fortskrider. Till en början visas bara ett begränsat antal tjänster. Tills vidare går det bara att se beslut som gäller handikappbidrag för personer över 16 år samt lånegaranti för vuxenutbildningsstöd. E-tjänsternas tillgänglighet har förbättrats. Förändringarna säkerställer att även funktionshindrade kan använda tjänsterna exempelvis med hjälp av hjälpmedel.

FPA har varit aktivt i sociala medier. Kundservice i sociala medier erbjöds på Instagram, Facebook, Jodel och i forumet Fråga FPA. I dag har FPA betydligt fler följare på Instagram än när FPA inledde försöket 2019. Ökningen har varit hela 180 procent.

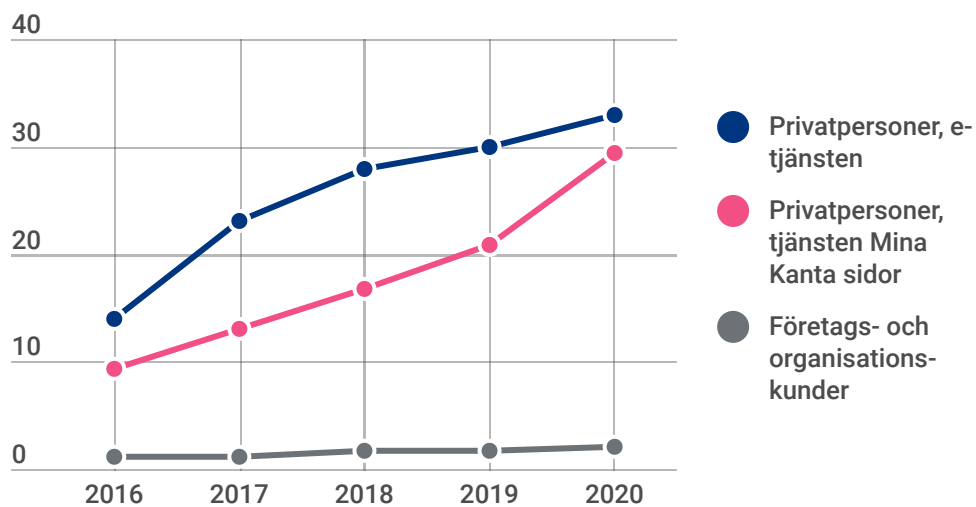
Responsen från kunder och partner på Instagram är nästan odelat positiv. FPA:s samarbetspartners utnyttjade också FPA:s Instagram för att styra kunderna till stories och dela dem.

På Jodel ordnades två gånger i veckan ”Ask me anything”, det vill säga AMA-frågestunder i Helsingfors, Åbo och Tammerfors. Via kanalen lyckades man särskilt bra med att nå ut till studerande.

Besök på serviceställen 2016–2020, miljoner

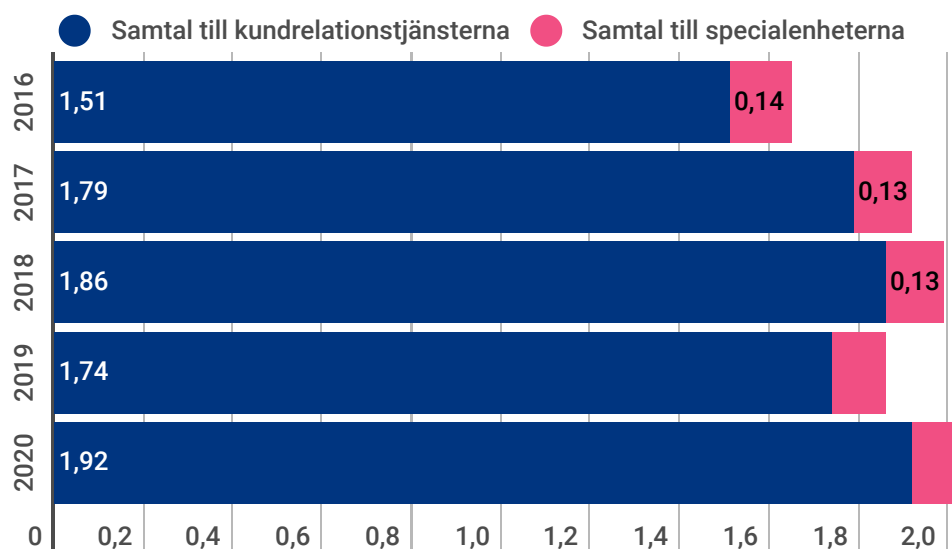

Besök på e-tjänst 2016–2020*, miljoner

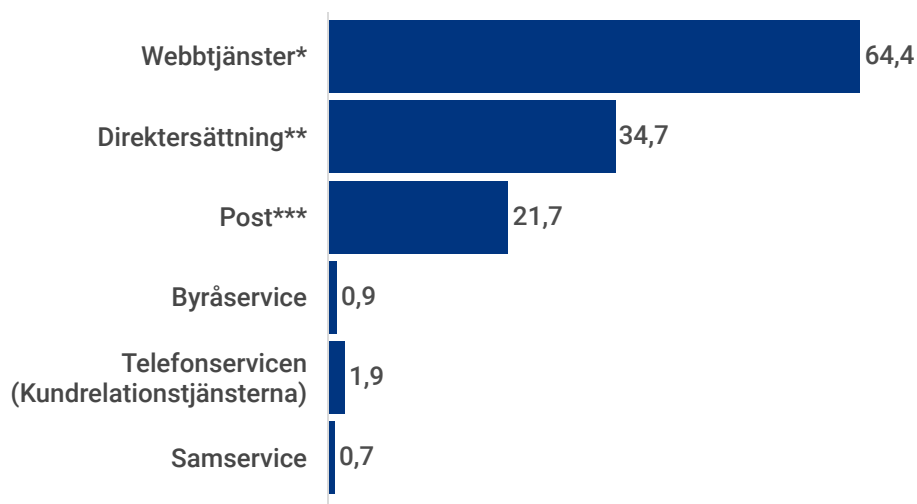

*Antalet inloggningar med identifiering i e-tjänsterna.

Besvarade samtal 2016–2020, miljoner

Användningen av olika servicekanaler 2020, miljoner

*Identifieringar: privatpersoner, e-tjänsten (33,0 mn), privatpersoner, Mina Kanta - sidor (29,4 milj.) och företags- och organisationskunder (2,0 mn).

**Ersättning som kunden får direkt när han eller hon uträttar ärenden hos en tjänsteproducent. Arbetsplatskassor och FPA:s byråer.

*** Post: Brev som FPA sänt (14,8 mn) och inskannade ansökningar och övriga dokument som FPA mottagit (6,9 mn).

Inom förmånsverksamheten beredde man sig på det värsta

Efter att coronaepidemin brutit ut i Finland i februari-mars 2020 förberedde man sig på FPA för ett ökat antal ansökningar om förmåner som tryggar utkomsten samt på verkställandet av nya pandemi-förmåner (arbetslöshetsförmåner för företagare och temporärt stöd vid epidemi). Vid förberedelserna beaktade man risken för att den egna personalen insjuknar i corona och hur förmånshandläggningen påverkas om risken realiserar. FPA:s personal övergick snabbt till distansarbete. På så sätt hanterade man risken för att personalen insjuknar. Samtidigt tryggade man förmånshandläggningen under undantagsförhållandena.

På beslut av FPA:s ledningsgrupp inrättades en resursbank vid FPA. I den samlade man information om FPA-anställda som under epidemin skulle kunna övergå från sina egna arbetsuppgifter till förmånshandläggning. Under våren fick cirka 800 personer utbildning för att kunna börja handlägga förmåner.

Bland dessa fanns säsongsarbetare, FPA-anställda som övergick från andra uppdrag och personer som man fick från utrikesministeriet för handläggning av förmåner. Genom de här åtgärderna säkerställdes utbetalningen av socialskyddsförmåner under epidemin. Under våren genomförde och verkställde sakkunniga inom bara några veckor nya tidsbundna förmåner med anledning av coronaläget. Exempel på dessa förmåner är arbetslöshetsförmånerna för företagare, det temporära stödet vid epidemi som är avsett för småbarnsföräldrar samt epidemiesättningen inom utkomststödet.

Det gjordes också många lagändringar som gällde utkomstskyddet för arbetslösa. Genom dessa underlättades bland annat den försvårade ekonomiska situationen för anställda som permitterats. I fråga om sjukvårdsersättningarna genomfördes också en temporär lagändring, enligt vilken ersättningsnivån för coronatest fastställdes till en högre nivå än normalt och självrisker betalas av både den försäkrade och arbetsgivaren. Socialskyddsmyndigheterna i EU:s medlemsländer kom också överens om flexibilitet i anslutning till coronaläget vid genomförandet av EU:s förordning om den sociala tryggheten.

Under året genomförde FPA även stora förändringar på grund av coronan för att erbjuda kunderna tjänster av olika slag på distans, till exempel inom rehabiliteringstjänster och sjukvårdsersättningar. På sommaren deltog FPA i en snabb lagberedning, enligt vilken FPA betalade extra epidemiesättning till personer som lyfte utkomststöd.

Reformer, projekt och försök

Under 2020 medverkade FPA i planeringen av flera reformer, projekt och försök som ingick i regeringsprogrammet. FPA har både suttit med i regionala arbetsgrupper och deltagit i planeringsarbetet på riksnivå för de omfattande kommunala sysselsättningsförsök som ska inledas i olika regioner och kommuner. Försöken inleds under våren 2021.

Också vid de regionala projekt inom programmet för arbetsförmåga som ska inledas som ett led i programmet "Framtidens social- och hälsocentral" medverkade FPA redan vid beredningen av regionernas ansökningar om statsunderstöd. En av förutsättningarna för ansökan om statsunderstöd

var att projekten som genomför programmet för arbetsförmåga samarbetar med FPA.

I de kompletterande projekten som gällde social- och hälsovårdsreformen satsade FPA:s sakkunniga särskilt på försöksprojektet med personlig budgetering för personer med funktionsnedsättning. Man deltog i arbetet på både regional nivå och riksnivå.

Reformen av den sociala tryggheten enligt statsminister Sanna Marins (sd.) regeringsprogram inleddes våren 2020. Syftet med reformen av den sociala tryggheten är ur individens synvinkel att åstadkomma ett system som är tydligare och fungerar bättre och som gör det möjligt att samordna arbete och social trygghet i föränderliga livssituationer.

Vid en översyn av den sociala tryggheten är det väsentliga social rättvisa och en tryggad försörjning för människor som ställs inför sociala risker. Den sociala tryggheten ska svara för den förpliktelse i grundlagen som gäller oundgänglig försörjning och omsorg samt grundläggande utkomstskydd. Reformen vilar på ett långvarigt arbete. För reformen har tid reserverats fram till år 2027.

Digitaliseringens fördelar utnyttjades

Under 2020 utnyttjade man på FPA för första gången artificiell intelligens, när man med dess hjälp började behandla digitala bilagor till det grundläggande utkomststødet. Den nya tekniken gör att man kan minska bilagornas filstorlek. Den kan också användas för att vända bilder som kunderna skickat in felvända. Det går också att programmatiskt läsa streckkoder på fakturadokument som skickats in elektroniskt.

Programvarurobotiken har permanentat sin plats i automatiseringen av förmånsarbetet. Under 2020 tog man på FPA i bruk 12 processer som automatiserats med hjälp av programvarurobotik. Processerna medförde betydande arbetstidsbesparingar. Programvarurobotarna fattar dels förmånsbeslut och utför dels åtgärder som underlättar förmånshandläggningen, till exempel beredning, kontroll och flyttning av dokument.

Under 2020 inleddes också ett omfattande arbete med att förnya datasystemen i anslutning till förmånshandläggningen. Reformen är nödvändig för att förbättra underhållssäkerheten och informationssäkerhetsfaktorerna, men har också andra viktiga fördelar. FPA:s kunder får en klart bättre kundupplevelse om e-tjänsterna utvecklas så att de i högre grad utgår från livssituationen. Syftet är att ta fram information som kan utnyttjas så att kundens behov av att sköta ärenden minskar och användningen av automation ökar. Informationens rörlighet mellan FPA och dess partner förbättras också. Man vill att parterna lättare än i dag ska få tillgång till exempelvis FPA:s förmånsuppgifter. I det första skedet är finansieringen av reformen tryggad fram till utgången av 2022.

Det nationella inkomstregistret utvidgas

Under 2020 förberedde man sig på FPA på att utvidga användningen av det nationella inkomstregistret, när också uppgifter om utbetalning av pensioner och förmåner ska börja anmälas till registret från och med 1.1.2021. Förberedelserna för den här fasen bestod i att producera inkomstregisterupp-

gifter från olika förmånssystem i anslutning till införandet av inkomstregistret och att göra förändringar som gäller utnyttjandet av uppgifter.

Samtidigt avslutades ett fyraårigt projektarbete. I och med inkomstregistret bidrog FPA för sitt vidkommande till att främja uppbyggnaden av ett digitalt samhälle. Inkomstregistret automatiserar processerna hos dem som använder uppgifterna. Det möjliggör övervakning i realtid och förenklar skötseln av ärenden med andra uppgiftsanvändare. Från och med 1.1.2021 erbjuder inkomstregistret en uppdaterad databas med uppgifter om löner, förmåner och pensioner för uppgiftsanvändarnas egna beslutsprocesser. Myndigheter och övriga uppgiftsanvändare får endast de uppgifter från inkomstregistret som de har rätt att få och som de behöver i sin verksamhet.

De övriga användarna av det nationella inkomstregistret förutom FPA är Skatteförvaltningen, Sysselsättningsfonden, arbetspensionsanstalterna, Pensionsskyddscentralen (PSC), arbets- och näringsministeriet (ANM) och de verk som lyder under ministeriet, Statistikcentralen, skadeförsäkringsbolagen, arbetslöshetskassorna, kommunerna och samkommunerna, Olycksfallsförsäkringscentralen, Patientförsäkringscentralen, arbetarskyddsmyndigheterna, landskapet Åland och dess myndigheter, Trafikförsäkringscentralen, Statskontoret och Utsökningsverket.

Informationsutbytet mellan EU-länderna avancerade

Systemet för elektroniskt utbyte av information mellan institutioner i EU-länderna, det så kallade EESSI-systemet, har tagits i bruk i Finland. Med hjälp av systemet kan EU-ländernas socialförsäkringsmyndigheter utbyta information på ett snabbt och säkert sätt. EESSI togs i bruk successivt. På FPA började man använda EESSI för första gången i februari 2020, då man inledde elektroniskt informationsutbyte inom utkomstskyddet för arbetslösa och inom sjukdomssektorn.

I mars kom familjeförmåner med i det elektroniska informationsutbytet. I september började man utbyta information via EESSI i situationer då man fastställer enligt vilket lands lagstiftning en persons rätt till förmåner ska bestämmas. I början av december inleddes elektroniskt informationsutbyte inom EU-pensioner, gränsöverskridande indrivningsärenden samt ärenden som är gemensamma för alla förmånssektorer. På FPA kommer EESSI-informationsutbytet att utvidgas ytterligare efter hand.

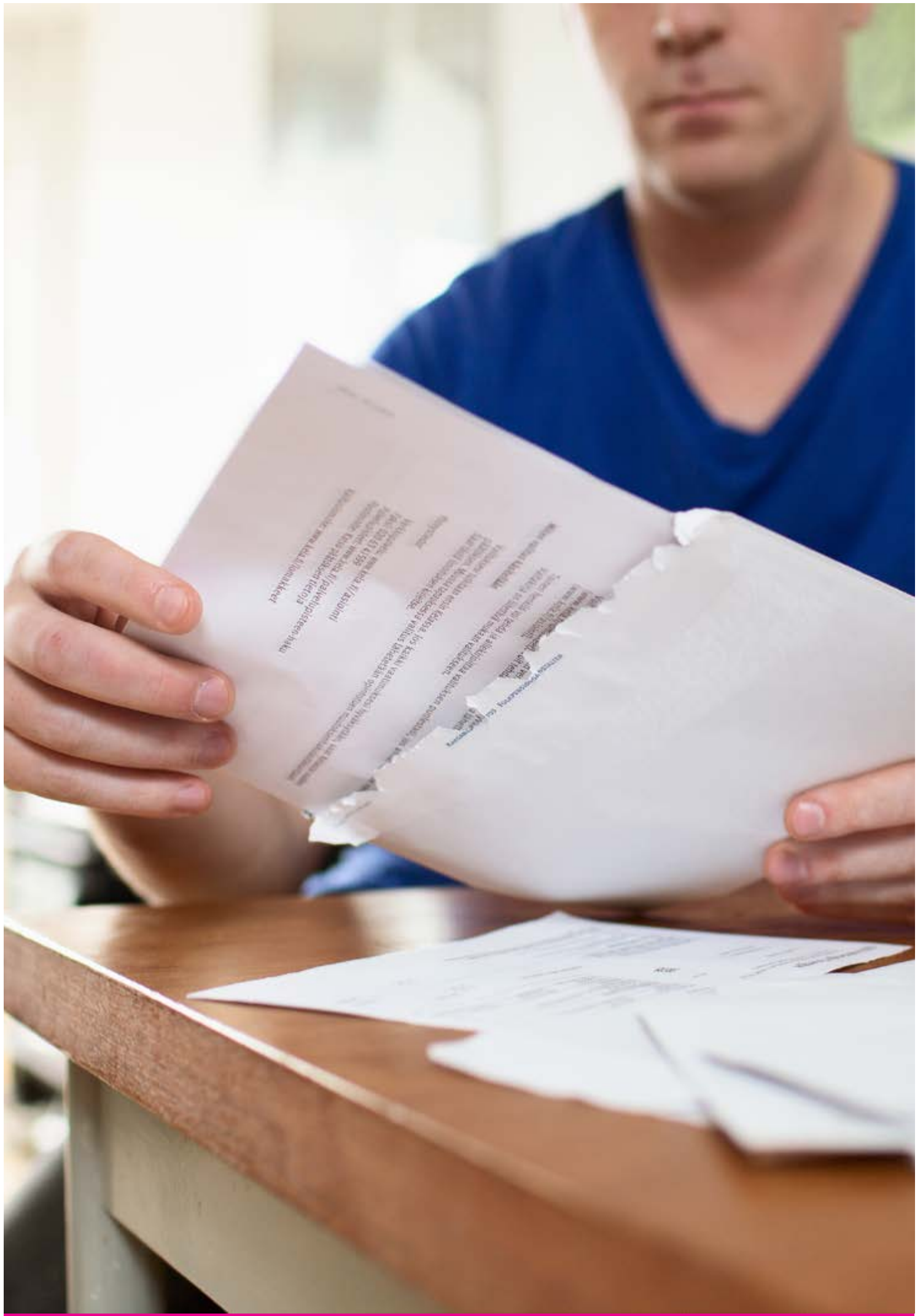
I Finland används EESSI för närvarande förutom av FPA även av arbetslöshetskassorna, TE-tjänster, Sysselsättningsfonden, olycksfallsförsäkringsanstalterna samt Pensionsskyddscentralen och arbetspensionsanstalterna. För ibruktagandet av systemet har varje EU-land grundat en nationell kontaktpunkt. I Finland är FPA nationell EESSI-kontaktpunkt.

Framsteg i samarbetet mellan FPA och kommunerna

FPA intensifierade och ökade samarbetet med kommunerna under 2020. Tillsammans med Kommunförbundet planerade FPA också åtgärder på nationell nivå i anslutning till coronaläget. Åtgärderna som fastställts av social- och hälsovårdsministeriet genomfördes i lokala beredskapsgrupper i samarbete med kommunerna.

Inom utkomststödet gjorde FPA sina rutiner och tolkningar smidigare. Dessa åtgärder bidrog också till smidigare verksamhet hos de kommunala aktörerna.

Under 2020 utökades samservicen. I det riksomfattande samarbetsnätverket för utkomststödet behandlade man hur samarbetet mellan FPA och kommunerna skulle kunna utvecklas i fråga om utkomststödet. Samarbetet på handläggarnivå utvidgades ytterligare mellan FPA samt kommunerna och samkommunerna.

FPA:s förmånskostnader

FPA:s förmånskostnader var totalt 15,9 miljarder euro. Ökningen från föregående år var 6,7 %. Mest ökade utgifterna för arbetslöshetsförmåner och grundläggande utkomststöd.

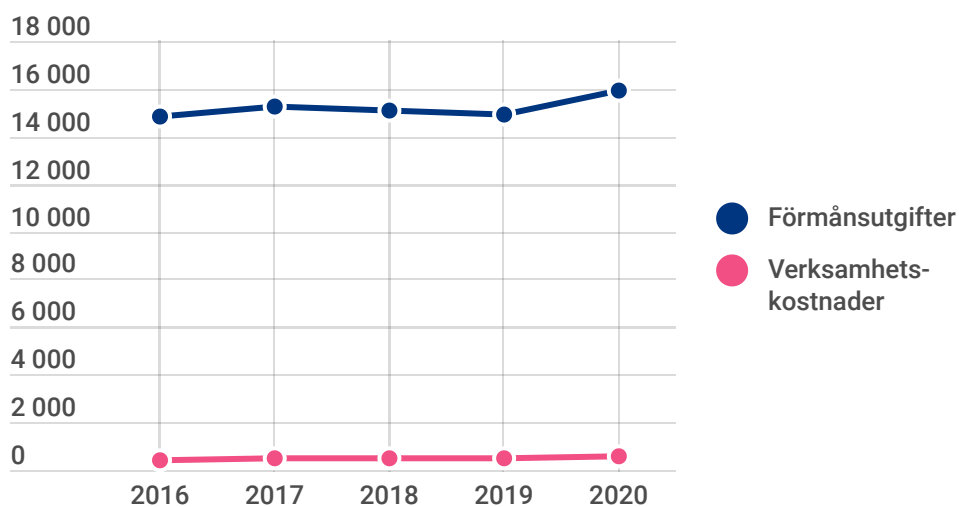
Utbetalda FPA-förmåner

	2020 mn €	2019 mn €	Förändring (%)
Pensionsförmåner	2 514,6	2 324,3	8,2
Handikappförmåner	553,7	551,4	0,4
Sjukförsäkringsförmåner	4 446,7	4 288,8	3,7
Rehabilitering	559,7	531,7	5,3
Arbetslöshetsförmåner	2 265,6	1 870,4	21,1
Förmåner för barnfamiljer 1)	1 884,1	1 883,3	0,0
Studieförmåner	578,0	543,7	6,3
Bostadsbidrag för pensionstagare	636,3	616,2	3,3
Allmänt bostadsbidrag	1 566,5	1 491,0	5,1
Grundläggande utkomststöd 2)	784,0	698,4	12,3
Övriga förmåner	96,4	93,8	2,7
Förmånsutgifter totalt	15 885,6	14 893,1	6,7

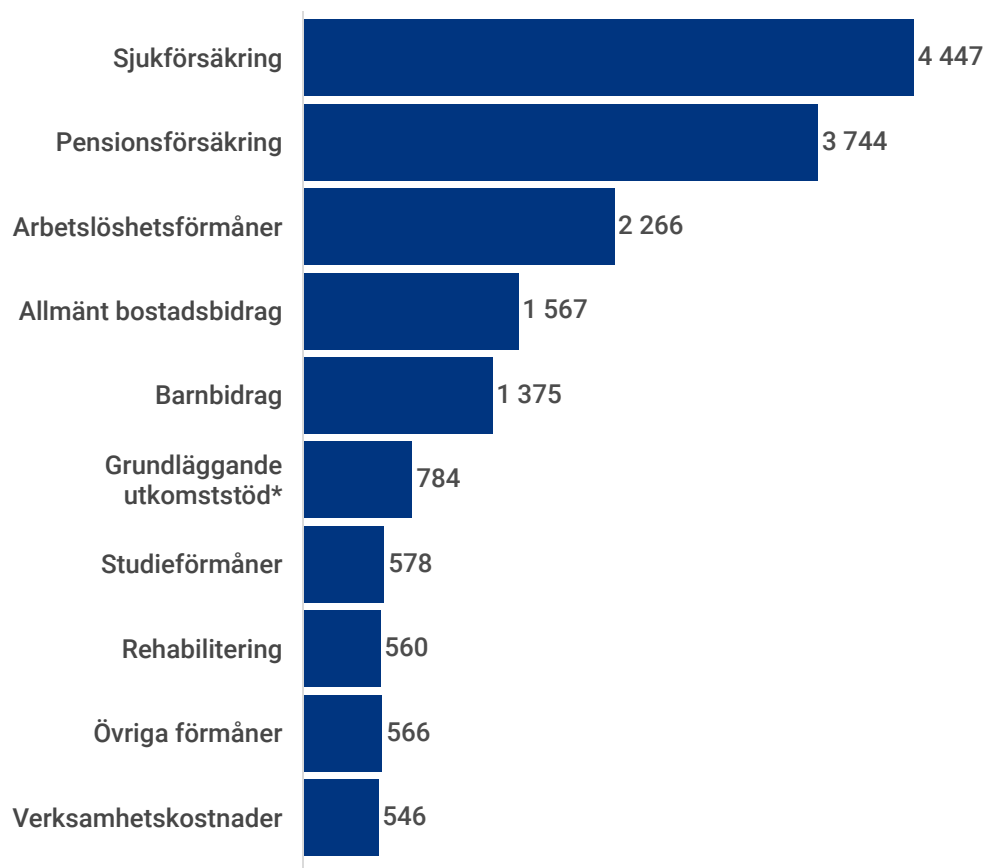
1) Föräldradagpenningar ingår i sjukförsäkringsförmåner.

2) Innehåller temporär epidemiersättning år 2020.

FPA-förmåner och FPA:s verksamhetskostnader 2016–2020, miljoner euro

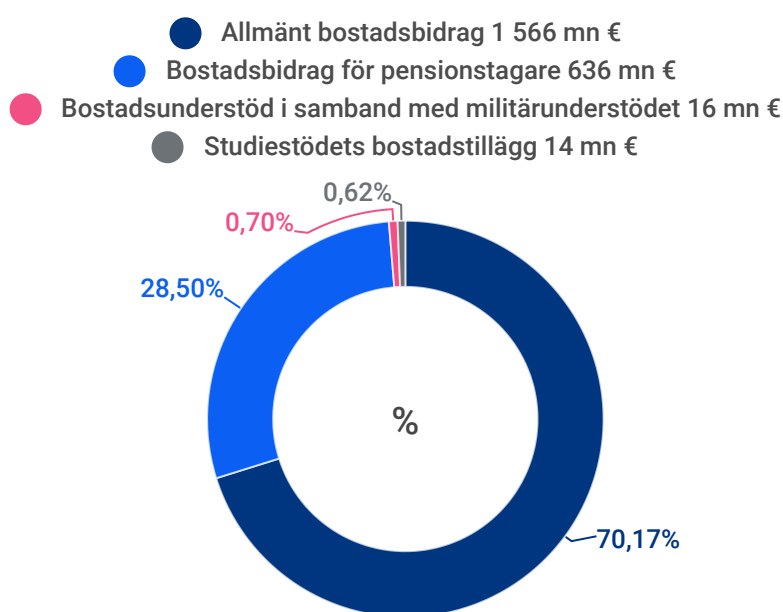
FPA:s kostnader 2020, miljoner euro

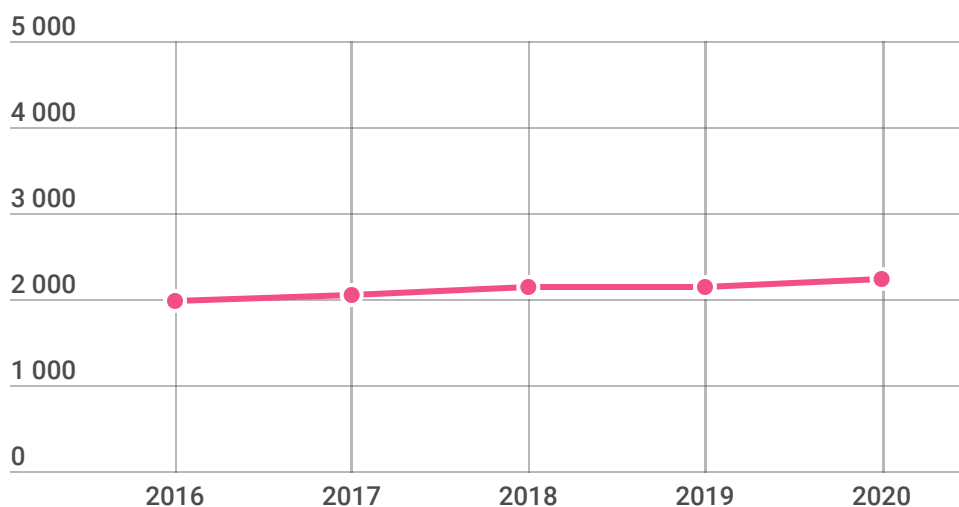
Stöd för boende

År 2020 betalade FPA ut sammanlagt 2 232 miljoner euro i bostadsbidrag. Utgifterna för bostadsbidraget ökade med 4,6 % från föregående år. Utgifterna för det allmänna bostadsbidraget var 1 566 miljoner euro. Ökningen från föregående år var 5,1 %. Vid utgången av 2020 fick 402 559 hushåll allmänt bostadsbidrag, vilket är en ökning med 6 % från föregående år. Utgifterna för bostadsbidrag för pensionstagare ökade med 3,3 % och uppgick till 636 miljoner euro. Mottagarna ökade med 0,5 % från föregående år.

Utbetalda bostadsbidrag 2020, %

Utbetalda bostadsbidrag 2016–2020, miljoner euro

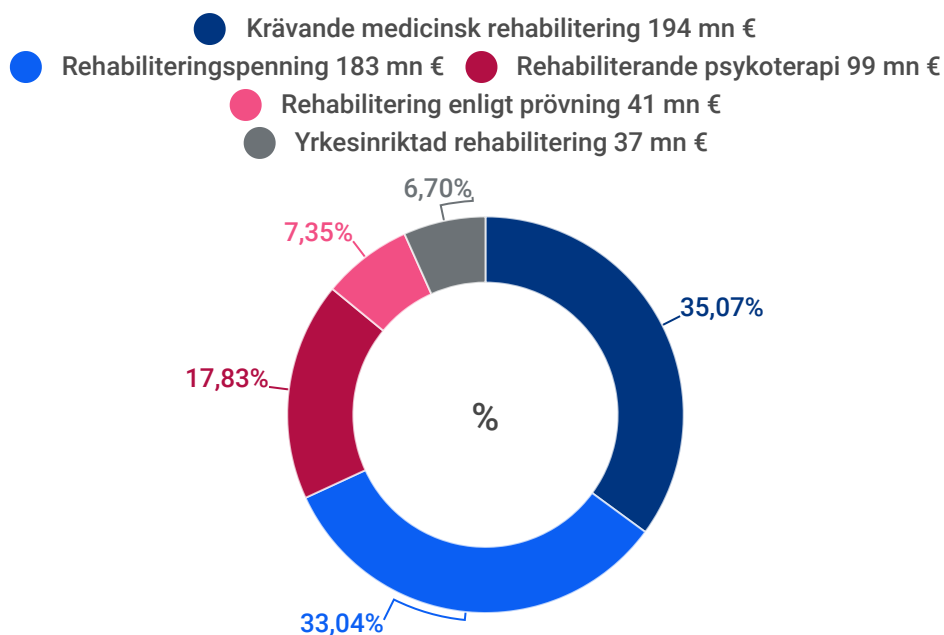

Rehabiliteringsförmåner

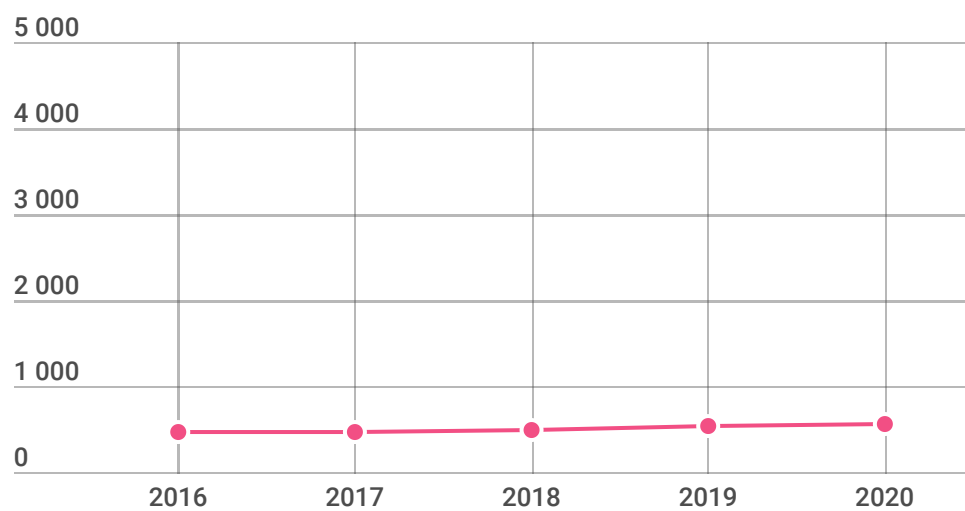
År 2020 betalade FPA ut sammanlagt 559,7 miljoner euro i rehabiliteringskostnader, vilket var 5,3 % mer än 2019. Antalet mottagare av rehabiliteringsförmåner (150 091) ökade med 3,3 %. Utgifterna för rehabiliteringspenning var 183,1 miljoner euro, och beräknat enligt 2020 års penningvärde var detta 20,5 % mer än året innan.

Utgifterna för yrkesinriktad rehabilitering var 37,1 miljoner euro. Beräknat enligt 2020 års penningvärde ökade utgifterna för yrkesinriktad rehabilitering med 5,9 % från 2019. Utgifterna för krävande medicinsk rehabilitering var 194,4 miljoner euro, för rehabiliterande psykoterapi 98,8 miljoner euro och för rehabilitering enligt prövning 40,7 miljoner euro.

Utbetalda rehabiliteringsförmåner 2020, %

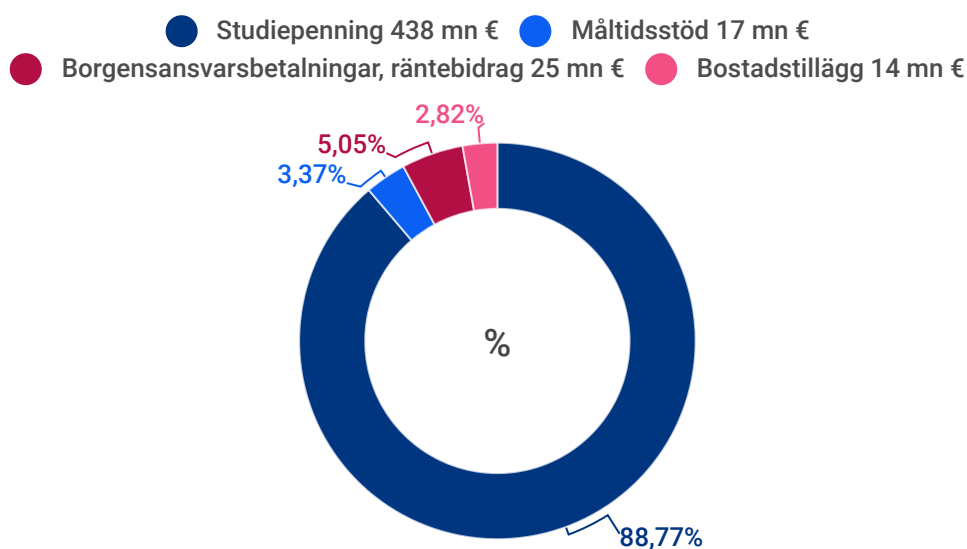
Utbetalda rehabiliteringsförmåner 2016–2020, miljoner euro

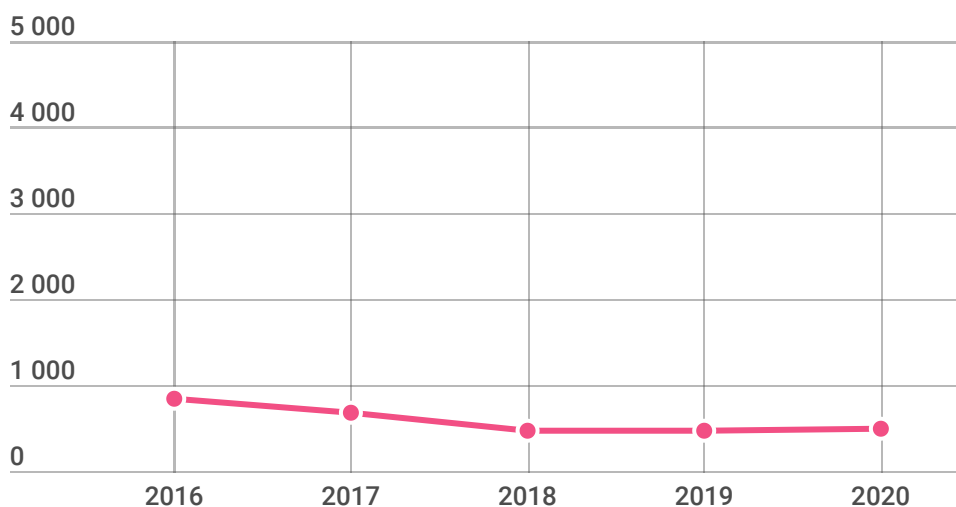
Studieförmåner

Till studerande betalade FPA år 2020 ut 438 miljoner euro i studiepenning och 14 miljoner euro i bostadstillägg. Utgifterna för studiepenning ökade med 6 % och utgifterna för bostadstillägg med 3 % från 2019. I studielånskompensation betalade FPA ut 67 miljoner euro, i måltidsstöd för högskolestuderande 17 miljoner euro och i skolresestöd 34 miljoner euro. Utgifterna för studielånskompensation ökade med 54 % från 2019. Utgifterna för måltidsstöd minskade med 45 % och utgifterna för skolresestöd minskade med 21 % från föregående år.

Utbetalda studiestöd 2020, %

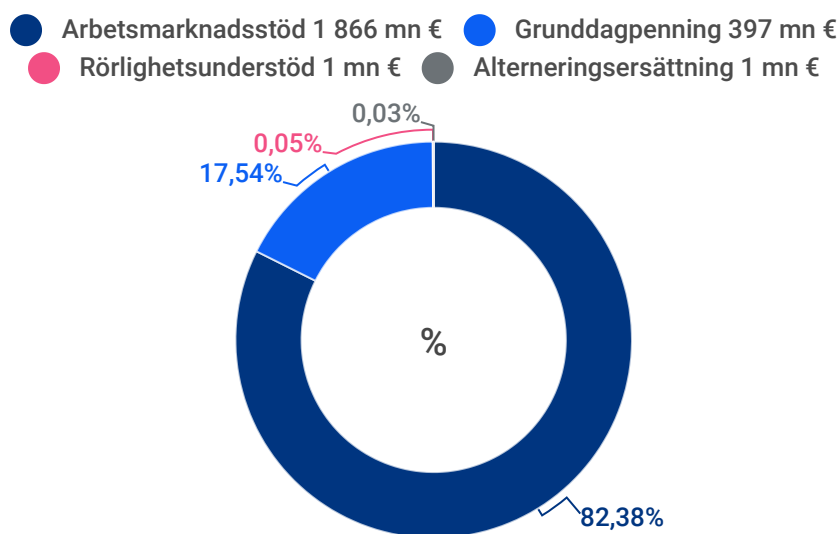
Utbetalda studiestöd 2016-2020, miljoner euro

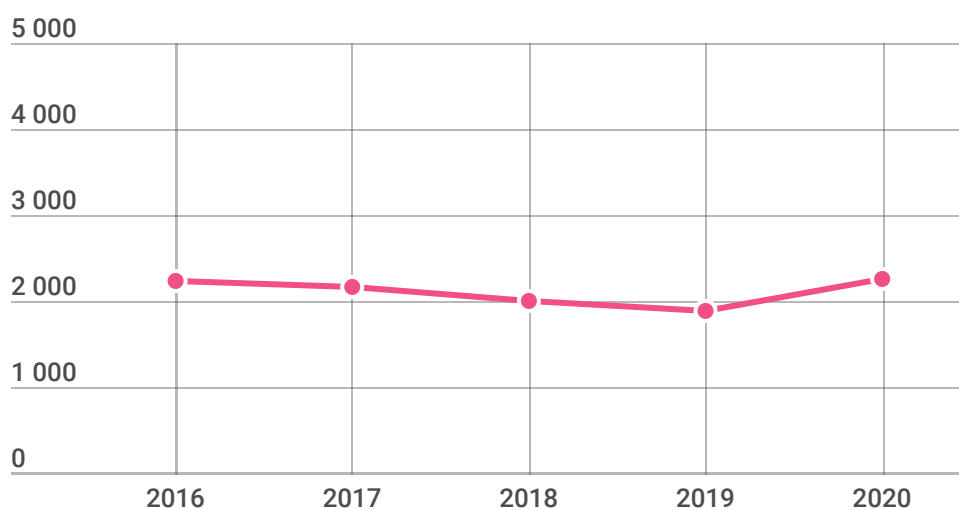
Utkomstskydd för arbetslösa

FPA betalade ut 2 265 miljoner euro i arbetslöshetsförmåner, vilket är 21 % mer än året innan. Antalet förmånstagare var 411 823, vilket är 24 % mer än året innan. Utgifterna för löneskydd ökade med 56 %.

Utbetalda arbetslöshetsförmåner 2020, %

Utbetalda arbetslöshetsförmåner 2016-2020, miljoner euro

Handikappförmåner

År 2020 betalade FPA ut sammanlagt 553,7 miljoner euro i handikappförmåner. Utgifterna ökade med 0,4 % från föregående år. Vid utgången av 2020 var antalet mottagare av handikappförmåner 262 000, vilket är 1,0 % mindre än året innan.

Handikappförmåner

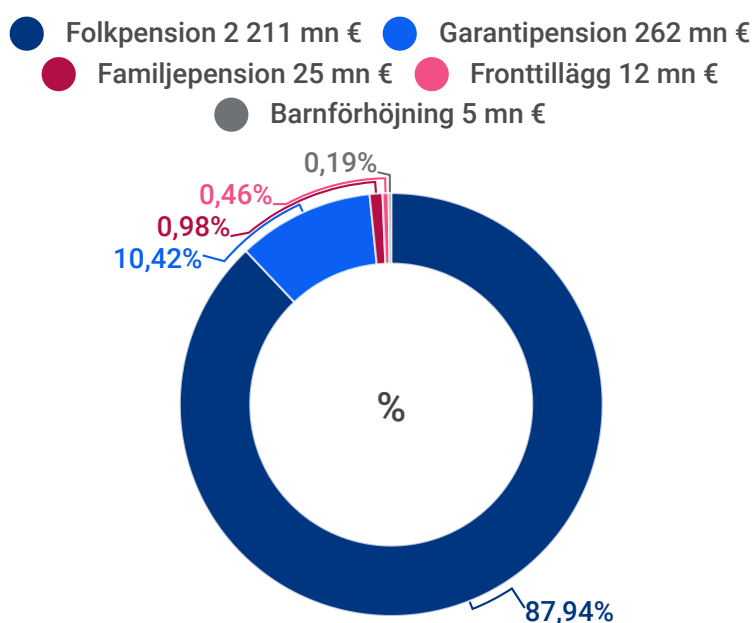
	2020, euro	2019, euro	Förändring, %
Utbetalda förmåner			
Totalt	553 736 149	551 353 539	0,4
Handikappbidrag för personer under 16 år	79 911 953	77 015 110	3,8
Handikappbidrag för personer över 16 år	36 782 112	36 423 894	1,0
Vårdbidrag för pensionstagare	437 042 660	437 916 714	-0,2
Antal förmånstagare	31.12.2020	31.12.2019	
Samtliga förmåner	261 937	264 714	-1,0
Handikappbidrag för personer under 16 år	37 466	36 595	2,4
Handikappbidrag för personer över 16 år	14 177	13 911	1,9
Vårdbidrag för pensionstagare	210 324	214 246	-1,8

Pensionsförmåner

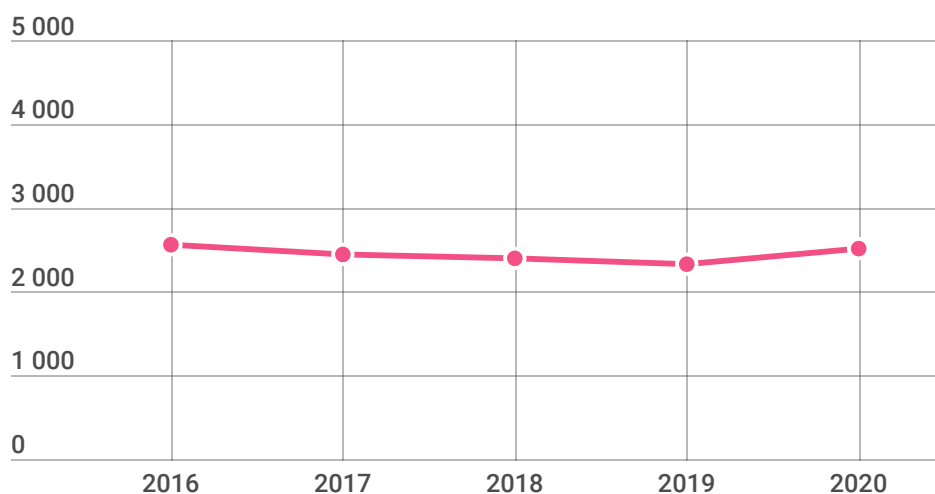
År 2020 betalade FPA ut 2 514,6 miljoner euro i pensionsförmåner, vilket är 8,2 % mer än året innan. I början av 2020 gjordes nivåhöjningar i folkpensionerna och garantipensionerna. I fronttillägget gjordes en nivåhöjning i april 2020.

Vid årets slut var antalet mottagare av FPA:s pensionsförmåner 610 000. Antalet minskade med 1,4 % från föregående år. Relativt sett var minskningen störst bland mottagarna av fronttillägg.

Utbetalda pensionsförmåner 2020, %

Utbetalda pensionsförmåner 2016–2020, miljoner euro

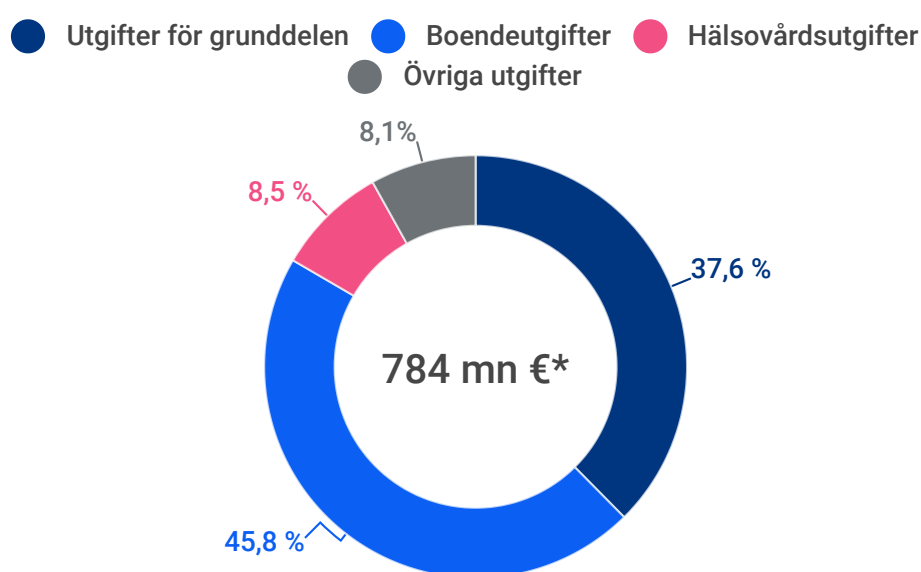

Grundläggande utkomststöd

År 2020 betalade FPA ut 784 miljoner euro i grundläggande utkomststöd. Det är 12,3 % mer än 2019. Noteras bör att beloppet av grundläggande utkomststöd som betalats ut 2020 inkluderar den epidemiersättning som temporärt betalades till mottagare av grundläggande utkomststöd. Under året betalades stödet ut till 288 329 hushåll som bestod av sammanlagt 417 071 personer. Antalet hushåll med grundläggande utkomststöd ökade med 5,1 % och antalet personer med grundläggande utkomststöd ökade med 5,2 %.

Grundläggande utkomststöd betalades till 7,5 % av befolkningen. De flesta stödtagarna är i åldern 18–24 år, där 17,7 % av åldersgruppen fick grundläggande utkomststöd.

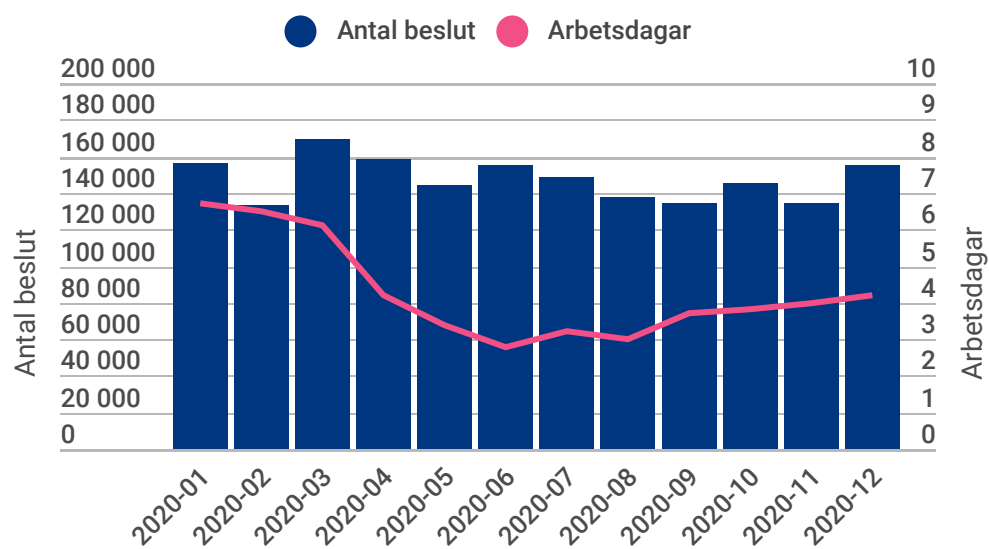
Utgifter för det grundläggande utkomststödet 2020 och fördelning enligt utgiftsslag

***Inkluderar den temporära epidemiersättningen år 2020**

År 2020 var den genomsnittliga handläggningstiden för ansökningar om grundläggande utkomststöd 4,4 arbetsdagar. Handläggningstiden var kortast i juni (2,8 arbetsdagar) och längst i januari (6,7 arbetsdagar). Den genomsnittliga handläggningstiden underskred alla månader den lagstadgade maximala handläggningstiden på sju arbetsdagar.

Antalet beslut om grundläggande utkomststöd och genomsnittlig handläggningstid i arbetsdagar när tilläggsutredningar inte begärdes

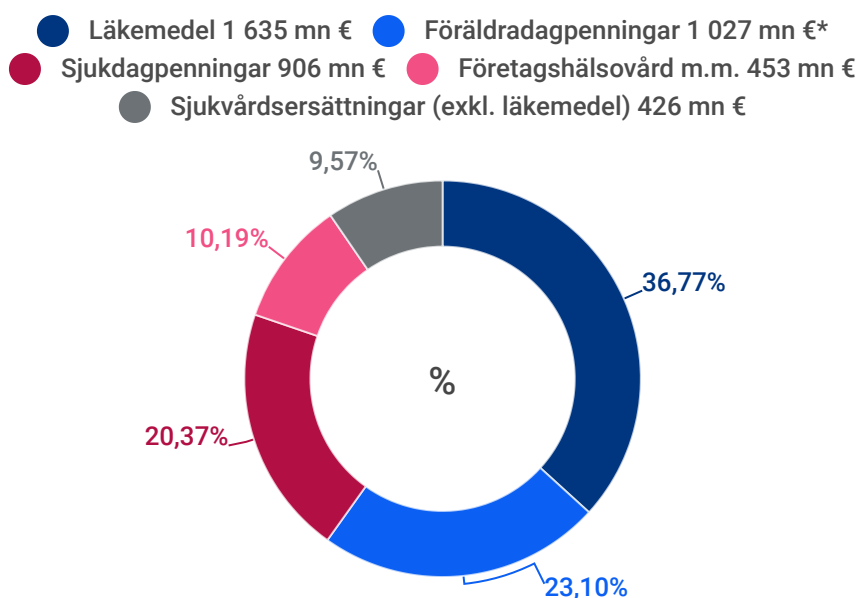
Sjukförsäkringsförmåner

År 2020 betalades sammanlagt 4 473,2 miljoner euro ut i sjukförsäkringsförmåner, vilket är 4 % mer än året innan. Antalet förmånstagare var 3 788 488.

I sjukvårdsersättningar utbetalades 2 054,3 miljoner euro, varav 1 635,3 miljoner euro var läkemedlersersättningar. Utgifterna för läkemedlersersättningar ökade med 5 % från föregående år. Dagpenning på basis av sjukförsäkring utbetalades till ett totalt belopp av 1 933,3 miljoner euro.

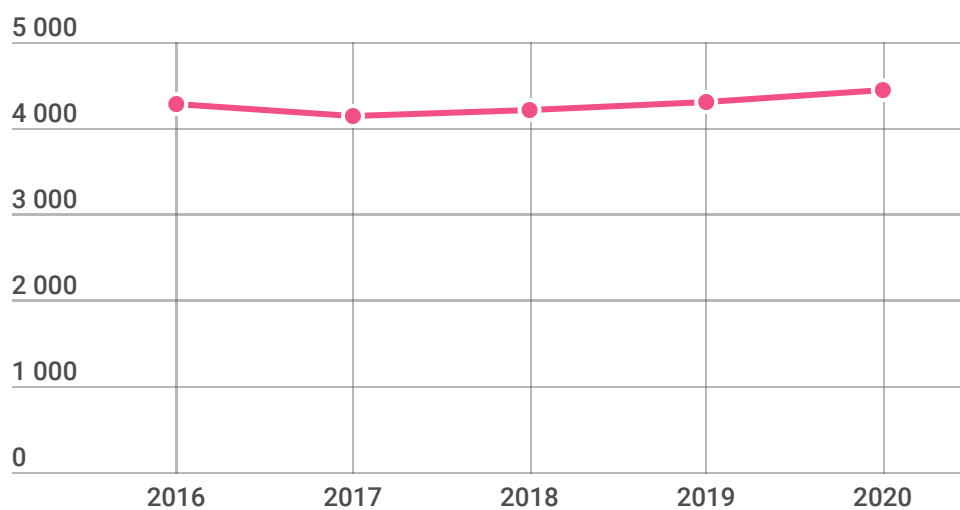
På grund av coronaepidemin ökade förmånsutgifterna för dagpenning vid smittsam sjukdom avsevärt. Antalet förmånstagare var 27 080 personer och det totala utbetalade beloppet var 26,9 miljoner euro. Under undantagsförhållandena betalade FPA också ut en ny förmån, temporärt stöd vid epidemi till föräldrar som skötte sitt barn hemma på grund av epidemin och därför blev tvungna att ta tjänstledigt utan lön från jobbet. Epidemistödet kunde också betalas till personer som återvände till Finland från utlandet och därför hade rekommenderats att vara i förhållanden som motsvarar karantän. Antalet mottagare av temporärt stöd vid epidemi var 2 936 personer och det utbetalade beloppet var cirka 1,6 miljoner euro.

Betalda sjukförsäkringsförmåner 2020, %

* I föräldradagpenningarna ingår även specialvårdspenningar, familjeledighetsersättningar och semesterkostnadsersättningar till arbetsgivare.

Betalda sjukförsäkringsförmåner 2016-2020, miljoner euro

Sjukförsäkringsersättningar 2019-2020

	2020 mn €	2019 mn €	Förändring (%)
Samtliga 1)	4 473,2	4 288,9	4,3
Sjukdagpenningar 2)	1 933,3	1 850,8	4,5
– Sjukdagpenning	818,7	819,9	-0,2
– Partiell sjukdagpenning	50,3	46,4	8,2
– FöPL-sjukdagpenning	8,6	8,8	-2,0
– Föräldradagpenningar 3)	1 027,3	975,3	5,3
Sjukvårdsersättningar	2 053,9	1 978,5	3,8
– Läkemedel 4)	1 634,9	1 551,0	5,4
-- Grundersättningsgilla	308,5	316,4	-2,5
-- Specialersättningsgilla	1 108,8	1 029,4	7,7
--- Lägre ersättning	408,8	376,2	8,6
--- Högre ersättning	700,1	653,2	7,2
-- Tilläggsersättningar för läkemedel	217,4	205,0	6,0
– Privatläkartjänster	49,4	54,8	-9,9
– Privata tandvårdstjänster 5)	44,0	48,3	-9,0
– Privat undersökning och behandling	40,6	39,5	2,7
– Resor och sjuktransporter 6)	285,1	284,9	0,1
Övriga förmåner (bl.a. företagshälsovård och studerandehälsovård)	448,8	449,6	-0,2

1) Siffran inkluderar utbetalning av sjukdagpenningar på 4,05 miljoner euro till LPA 2020.

2) Siffran inkluderar även dagpenningar vid smittsamma sjukdomar samt donationsdagpenningar till organ- och vävnadsdonatorer.

3) Siffran inkluderar även specialvårdspenningar, familjeledighetsersättningar och semesterkostnadsersättningar till arbetsgivare.

4) Siffran inkluderar även ersättningar för dosdispenseringsarvoden.

5) Siffran inkluderar ersättningar för arvoden till munhygienister.

6) Siffran inkluderar tilläggsersättningar för resor.

Övriga förmåner

Övriga förmånstagare

	2020	2019	Förändring, %
Rehabiliteringsklienter	150 091	145 226	3,3
Arbetslöshetsförmåner	411 823	331 633	24,2
Moderskapsunderstöd (familjer)	49 177	44 351	10,9
Barnbidrag			
– Familjer (31.12)	538 210	541 065	-0,5
– Barn (31.12)	977 024	985 832	-0,9
Barnavårdsstöd			
– Familjer	123 252	127 060	-3,0
– Barn	153 926	161 598	-4,7
Underhållsbidrag			
– Familjer (31.12)	69 954	71 303	-1,9
– Barn (31.12)	101 814	103 764	-1,9
Bostadsbidrag för pensionstagare (personer 31.12)	213 183	212 192	0,5
Pensionsstöd (31.12)	3 341	4 445	-24,8
Allmänt bostadsbidrag (hushåll 31.12)	402 559	379 667	6,0
Grundläggande utkomststöd (under året) 1)			
– Hushåll	288 329	274 408	5,1
– Personer	417 071	396 636	5,2
Studieförmåner			
– Studiestöd	281 349*	273 582**	2,8
– Skolresestöd	45 186*	48 987**	-7,8
Militärunderstöd (hushåll)	9 103	8 830	3,1
Tolktjänster för personer med funktionsnedsättning (31.12)	5 874	5 915	-0,7

* Läsåret 2019/2020

** Läsåret 2018/2019

1) Innehåller temporär epidemiersättning år 2020.

Förmånsansökningar och beslut

	2020		2019	
	Beslut	Genomloppstid i medeltal 1)	Beslut	Genomloppstid i medeltal 1)
Underhållsbidrag och befrielse från betalning av underhållsbidrag	58 087	18,5	55 815	18,3
Pensioner (inkl. pensionsstöd och garantipension)	158 300	61,7	151 697	74,1
Bostadsbidrag för pensionstagare	205 593	26,1	200 095	32,3
Specialvårds-penning	8 793	17,2	9 744	19,5
Rätt till vård	12 812	18,8	15 581	20,9
Skolresestöd	96 452	10,2	72 302	12,3
Rehabilitering	212 185	27,8	215 362	28,0
Rehabiliteringspenning	84 493	13,7	86 143	14,6
Barnbidrag	86 705	27,9	84 319	25,7
Barnavårdsstöd	206 145	10,8	200 538	12,8
Rätt till ersättning för läkemedel	304 034	11,9	313 494	17,8
Tilläggsersättningar för läkemedel	73 764	25,4	157 245	20,8
Studieförmåner (studiestödsförmåner, studielånsavdrag och studielånskompensation)	367 708	15,1	354 989	14,4
Sjukvårdsersättningar	10 300 413	10,2	11 476 662	9,3
Sjukdagpenningar	674 738	19,6	667 784	22,9
Militärunderstöd	28 960	14,2	27 633	13,3
Företagshälsovård, arbetsgivare	56 807	67,7	57 898	108,3
Företagshälsovård, företagare	52 320	16,7	52 706	19,1
Arbetslöshetsskydd	1 609 436	6,2	1 914 763	6,4
Försäkringsärenden	111 593	40,8	98 309	32,4
Handikappförmåner	113 956	27,4	114 714	29,9
Föräldradagpenningar (inkl. ersättning för semesterkostnader)	191 237	26,7	182 255	27,3
Allmänt bostadsbidrag	933 441	13,7	842 980	18,9
Moderskapsunderstöd	47 884	7,3	45 507	9,2

¹⁾ I tabellen har genomloppstiden räknats i kalenderdagar från mottagandet av ansökan till beslutsdagen och tiden inkluderar även eventuell tid som använts för tilläggsutredningar.

Övriga förmåner

	2020 mn €	2019 mn €	Förändring (%)
Rehabiliteringsförmåner	559,7	531,7	5,3
Arbetslöshetsförmåner	2 265,6	1 870,4	21,1
Moderskapsunderstöd och adoptionsbidrag	11,1	9,9	11,6
Barnbidrag	1 375,1	1 359,0	1,2
Barnavårdsstöd	340,2	364,9	-6,7
Underhållsbidrag	215,7	208,8	3,3
Bostadsbidrag för pensionstagare	636,3	616,2	3,3
Pensionsstöd	38,6	27,1	42,4
Allmänt bostadsbidrag	1 566,5	1 491,0	5,1
Grundläggande utkomststöd *	784,0	698,4	12,3
Studieförmåner	578,0	543,7	6,3
Militärunderstöd	16,4	15,6	5,3
Tolktjänster för personer med funktionsnedsättning	38,8	44,7	-13,1
Reseersättningar för frontveteraner	0,1	0,3	-62,8

* Innehåller temporär epidemiersättning år 2020.

Återkrav

Vid årets slut var det sammanlagda återkravsbeloppet för olika förmåner (inkl. indrivning på grund av inkomstkontrollen i samband med studiestödet) 134 miljoner euro. Beloppet ökade med 3,7 % från föregående år. Vid årets slut uppgick fordringarna på grund av borgensansvar för studielån till 116 miljoner euro. Beloppet ökade med 2,9 % från föregående år.

FPA:s informationstjänster ett stöd för hela samhället

Under 2020 betjänade FPA samhället med omfattande informationstjänster. På webbplatsen koronamittari.kela.fi kunde man under året följa de viktigaste förändringarna i FPA:s förmåner. Webbplatsens syfte är att erbjuda centrala intressentgrupper och medierna en öppen och uppdaterad lägesbild under coronatiden. På webbplatsen publicerades data om FPA:s förmåner. FPA hjälpte också till med hanteringen av data för mobilappen Coronablinkern, som tagits fram för att förhindra coronavirusets spridning.

Centrala teman för arbetet vid FPA:s enhet för informationstjänster under 2020 var att utveckla de interna och externa informationstjänsterna, sammanställa information och tillhandahålla informationstjänster i anslutning till coronapandemin, medverka i Finlands historiskt sett största informationsprojekt inom social- och hälsovårdssektorn samt utveckla tjänster i anslutning till lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården.

När coronapandemin tog fart i mars ökade beställningarna av informationstjänster i anslutning till coronakrisen snabbt. Under perioden mars–september tog FPA emot ett 70-tal olika beställningar av informationstjänster som gällde corona. I anslutning till pandemin tog FPA fram mängder av informationsmaterial för myndigheterna, för lägesbilder av olika slag, som stöd för ledningen samt för medierna.

Utöver de ovan nämnda informationstjänsterna i anslutning till coronapandemin utvecklade FPA under 2020 informationstjänster som stödde FPA:s interna ledning. Ett exempel är lanseringen av tjänsten Kelan talouden tilannekuva (Lägesöversikt över FPA:s ekonomi), där vem som helst av FPA:s medarbetare kan se de centrala ekonomiska indikatorerna för FPA:s verksamhet.

FPA var aktivt engagerat i det nationella projektet Valtava, som är ett led i social- och hälsovårdsministeriets Toivo-program som går ut på att planera och genomföra rutiner, metoder och system för informationsledning. FPA har en central roll i projektet. FPA deltar bland annat i genomförandet av målarkitekturprojektet och projektet som hänför sig till patientdataarkivet.

FPA deltog också i ibruktagandet av EESSI-systemet. Temaområdena behandlas i kapitlet om förmåner och kundtjänster i den här årsberättelsen, i avsnittet [Informationsutbytet mellan EU-länderna avancerade](#).

FPA:s informationstjänster har ställt sitt kunnande till förfogande vid flera nationella lagprojekt. På FPA har man bland annat gjort omfattande utredningar i anslutning till projektet för förnyande av den nationella personbeteckningen. I anslutning till lagen om sekundär användning av personuppgifter började receptcentrets informationslager (Kati) producera tjänster under 2020. Informationslagrets syfte är att möjliggöra användning av uppgifter för de ändamål som anges i lagen om sekundär användning av personuppgifter, samt lagstadgade utlämnanden av uppgifter till myndigheterna och medborgarna.

Vid de registerpilotförsök som genomfördes i samarbete med Institutet för hälsa och välfärd (THL) kunde Kanta-patientuppgifter för första gången utnyttjas för sekundära ändamål. Dessutom utvecklade

lade FPA sin informationsmaterialverksamhet så att den motsvarar lagens krav och samordnade processerna med den nya tillståndsmyndigheten Findata.

Vid FPA:s enhet för informationstjänster tog man fram en rad innovationsunderlag för FPA:s olika resultatenheter. Ett innovationsunderlag definieras ofta som en konkret idé, gärna beskriven i sin kontext, till en innovation som anknyter till ett valt tema. I underlagen accentuerades konceptualisering av en helt ny tjänst, konceptualisering av en tjänst av typen lägesöversikt samt omplanering av en process eller verksamhetsmodell. Myndighetssamarbetet för att ta fram nya tjänster kom också i gång.

Inom informationstjänster har man under året utvecklat de gemensamma principerna och målen för hantering av kundrelationer och partnerskap. Man har tagit i bruk dem och tillämpat dem i det praktiska arbetet inom olika tjänste- och produktområden.

Kelasto samlar besökare

Från statistikdatabasen Kelasto på FPA:s webbplats gjordes månatligen cirka 8 000 nedladdningar av rapporter. Sju publikationer med årsstatistik över FPA:s olika förmåner lades ut på webbplatsen. FPA:s samlingspublikationer (FPA:s statistiska årsbok och fickstatistik) gavs fortfarande även ut i tryck.

Material som endast publicerades på nätet var Suomen lääketilasto (Finsk läkemedelsstatistik) som producerades tillsammans med Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea, Statistik över pensionstagarna i Finland som producerades tillsammans med Pensionsskyddscentralen, samt Statistik om arbetslöshetsskyddet i Finland som producerades tillsammans med Finansinspektionen.

För utvecklingen och verkställandet av den sociala tryggheten utarbetades kalkyler, prognoser och utredningar. På grund av coronaepidemin följde man aktivt hur det ekonomiska läget utvecklades. För ministerierna utarbetades budgetkalkyler över den sociala trygghet som FPA sköter och kalkyler i anslutning till planen för de offentliga finanserna.

För genomförandet av regeringsprogrammet och för övriga reformer tog man fram kostnadskalkyler över så gott som alla FPA-förmåner. För regeringens propositioner tog man dessutom fram kalkyler över de ekonomiska konsekvenserna av de temporära förändringar i förmånerna och finansieringen som gjordes på grund av coronan. FPA:s resultatavtalsprocess stöddes genom prognoser för prestationerna under nästa planperiod.

Under 2020 publicerade FPA en sakkunnigbedömd artikelsamling om överföringen av det grundläggande utkomststødet till FPA samt tre andra sakkunnigbedömda undersökningar. Utöver dessa utkom åtta andra undersökningar eller utredningar samt 13 publikationer i serien Kuntoutusta kehittämässä (Utveckling av rehabiliteringen). Publikationerna är fritt tillgängliga på nätet.

Utöver de publikationer som FPA själv gav ut publicerades FPA:s forskningsresultat i stor utsträckning också i inhemska och utländska publikationer. Under året förbättrade man också FPA:s forskningspublikationers tillgänglighet i enlighet med lagen om digitala tjänster, för att de publikationer som omfattas av lagen ska vara tillgängliga på lika villkor.

FPA:s IT-tjänster möjliggör verksamheten

Under 2020 fortsatte FPA att utveckla och underhålla funktionssäkra och avancerade IT-lösningar inom välfärden. Starkt IT-kunnande är ett strategiskt viktigt val för FPA och det möjliggjorde en smidig IT-verksamhet också under undantagsförhållandena på grund av coronavirusepidemin.

Epidemin som snabbt spred sig och förändringarna i förmånslagstiftningen i anslutning till det krävde snabba förändringar i IT-systemen. När FPA:s organisation i stor utsträckning övergick till distansarbete ökade kraven på bland annat telekommunikationskapaciteten, tillhandahållandet av förbindelser för distansarbete, övervaknings- och jourverksamheten i samband med systemen samt IT-kundsupportens servicetider. IT-tjänsterna gav FPA:s hela personal möjlighet till informationssäkert distansarbete, och nästan 6000 FPA-medarbetare jobbade dagligen hemifrån. Det här lyckades genom att man på några dagar fyrdubblade telekommunikationskapaciteten och antalet distansförbindelser.

Ledningen av IT-tjänsterna stödde sig på en lägesöversikt, som enheten för datasäkerhet tog fram och distribuerade under krisen. Lägesöversikten distribuerades också till den övriga organisationen som hjälp vid ledningsuppdraget. För att trygga kärnverksamheten och ge personalen möjlighet att jobba på distans, till exempel genom anskaffning av utrustning, krävdes det också att ledningen för IT-verksamheten hade mod att fatta snabba beslut, som så här efteråt visade sig vara lyckade med tanke på hela organisationens verksamhet. Att FPA:s IT-tjänster lyckades var också direkt beroende av den självstyrande arbetskulturen som baserar sig på förtroende, samt av den kunniga personalen som förmådde agera på det sätt som situationen krävde.

Framåt med hjälp av innovationer

På FPA har man under de senaste två åren satsat på proaktivt innovationsarbete. Med dess hjälp har man kunnat skapa nya kompetenser och reaktionsförmåga för att kunna utnyttja framväxande teknik. Den här nya tekniken, så som artificiell intelligens och maskininlärning, har använts för att ta fram nya lösningar exempelvis för automatisering av stödfunktioner som underlättar handläggningsbördan.

Under början av 2020 började man på FPA använda det nya förmånssystemet Onni i samband med sjukdagpenning. Onni stöder och styr på ett nytt sätt beslutsarbetet i samband med sjukdagpenning.

Utveckling av underhållssäkerheten i anslutning till FPA:s kritiska infrastruktur

FPA producerar IT-driftstjänsterna från sin egen driftsmiljö. FPA utvecklar även feltåligheten och underhållssäkerheten. Beredning pågår av några projekt vars syfte är att utveckla exempelvis träningen

av återställningsverksamheten, vilket påtagligt förbättrar FPA:s förmåga att svara på felsituationer och återhämta sig från avvikande störningssituationer. Det här minskar markant riskerna som är relaterade till samhällskritiska tjänster, så som störningar och problem som gäller informationens tillgänglighet och användbarhet.

De akuta kostnaderna för utveckling av underhållssäkerheten i fråga om FPA:s informationssäkerhet och kritiska infrastruktur är totalt cirka 10 miljoner euro i statsandel. I verksamhetskostnader är det cirka 12 miljoner euro. Tilläggsresurserna inriktas på att utveckla den kritiska underhållssäkerheten och säkerställa smidig kontinuitet i verksamheten.

För att utveckla riskhanteringen har man vid hela FPA och inom IT-tjänsterna gjort upp en plan som innehåller åtgärder, tidsplaner, utförare och uppföljningens status. Inom IT-tjänsterna är målet att under 2021 övergå från separata riskhanteringsplaner för varje enhet till en gemensam riskhanteringsplan för hela resultatenheten. Samtidigt är målet att tätare knyta resultatenhetens mål och riskhantering till FPA:s strategi och till riskhanteringen på strategisk nivå.

Uppgifter om personalen 2020

Antalet anställda vid FPA ökade under 2020. Vid årets slut var antalet anställda 8 095. Ökningen från föregående år är 444 personer. Antalet visstidsanställda ökade med 150. De ordinarie anställda var 294 fler än vid utgången av 2019.

Övertidsarbetets andel av årsarbetstiden ökade en aning från föregående års 1,0 procent till 1,2 procent. Övertidsarbete utfördes särskilt inom beslutsarbetet och inom utvecklingen av datasystemen.

Klart förbättrad arbetshälsa

Nyckeltalen för arbetshälsa utvecklades positivt i personalbarometern för 2020.

Av dem som svarade ansåg 90 procent att FPA var en bra arbetsplats, vilket är 5 procent mer än året innan. Andelen som var nöjda med sitt arbete var 84 procent, en ökning med 3 procentenheter. Under 2020 upplevde man på FPA starkare än tidigare att det går att påverka sitt eget arbete. Också känslan av engagemang i arbetet var fortsatt hög (88 %).

Enligt personalbarometern upplevde 49 procent av de anställda att de hade för lite tid för att kunna göra ett gott arbete. Den här känslan minskade med 10 procentenheter jämfört med 2019. Under 2020 gick sjukfrånvarons andel av årsarbetstiden ner från 4,6 till 3,9 procent.

Andelen som gav ett lägre skolbetyg än 8 för sin arbetsförmåga var 21 procent. Andelen som upplevde mycket eller ganska mycket stress var 12 procent, och därför är det fortsättningsvis viktigt att effektivisera det hälsofrämjande

Antalet anställda i slutet av året 2018–2020

	2020	2019	2018
Hela personalen	8 095	7 651	7 732
– heltidsanställda	7193	6 722	6 810
– deltidsanställda	902	929	922
– visstidsanställda	820	670	950
Ordinarie personal	7 275	6 981	6 782
– heltidsanställda	6 536	6 218	6 033
– deltidsanställda	739	763	749

Uppgifter om den ordinarie personalen

	2020	2019	2018
Medelålder	44,4	44,6	44,7
Tjänstemän som lämnat FPA	306	373	339
Nya FPA-tjänstemän	619	548	887
Pensioneringsålder	64,0	63,8	63,3
Avgått med ålderspension	144	143	129
Avgått med invalidpension	9	16	19

Riskhantering en del av vardagen

Riskhantering är en integrerad del av FPA:s dagliga verksamhet och informationsledning. Den hjälper FPA att säkerställa måluppfyllelsen, verksamhetens kontinuitet och de anställdas välbefinnande. Riskhanteringen säkerställer också en god förvaltningssed. Generaldirektören har det övergripande ansvaret för FPA:s riskhantering. De övriga direktörerna ansvarar för riskhanteringen inom sina respektive ansvarssektorer. Alla resultatenheter och deras chefer ansvarar för riskhanteringen och rapporteringen inom sina respektive ansvarsområden.

Dessutom ska varje tjänsteman se till riskhanteringen i sitt eget arbete. Internrevisionen svarar för riskhanteringsfunktion och för kvalitetsutvärderingen. FPA följer riskhanteringsläget regelbundet och rapporterar om detta minst varje kvartal.

De största identifierade riskerna var:

- Datasystemen och informationslagren motsvarar inte behoven.
- Finansieringen av verksamhetskostnaderna är osäker.
- Osäkerheten i fråga om FPA:s framtida uppgifter.
- Personalresurserna inriktas inte tillräckligt flexibelt.

FPA:s kundservice och beslutsprocess grundar sig på att datasystemen som används fungerar optimalt och snabbt och på att informationslagren används på ett flexibelt, övergripande och korrekt sätt. Avbrott och tröghet i datasystemen samt vissa fördröjningar som beror på systemen leder till fördröjningar och avbrott i kundservicen och i beredningen av beslut för kunderna. Det här förlänger också handläggningstiderna för förmånsbeslut.

FPA har tillgång till en stor mängd information om sina kunder. Det finns ett ständigt behov av att kunna utnyttja de olika informationslagren bättre och smidigare för att effektivisera handläggningen av ärenden och ansökningar samt för att förnya datasystemen.

För att säkerställa finansieringen av verksamhetskostnaderna har FPA ytterligare intensifierat samarbetet med social- och hälsovårdsministeriet.

FPA är arbetsplats för cirka 8 000 tjänstemän. En smidig rotation av anställda mellan olika resultatenheter skulle underlätta situationen vid överbelastning. FPA har också uppgifter, system och program som kräver specialkompetens av olika slag. Detta gör det också svårare att använda personalresursen flexibelt.

Coronapandemin som i början av året också nådde Finland ledde till till osäkerhet i fråga om arbetsmängderna och resursernas tillräcklighet. Under pandemin kunde man särskilt inom förmånsbesluten utnyttja de olika resultatenheternas resurser för att säkerställa beslutsarbetet och genomloppstiderna.

Under 2020 identifierades tolv strategiska risker. En av dessa var den risk som uppkommer när personalresurserna inte kan inriktas flexibelt. Under årets tre första kvartal lyckades man minska den här risken. Den risk som uppkommer när det är svårt att förutse förändringar i omvärlden ökade däremot en aning under 2020.

Under 2020 har man separat följt riskerna som hänför sig till coronapandemin.

En av riskerna är säkerheten på FPA:s serviceställen. På FPA har man fäst särskilt uppmärksamhet vid säkerheten på serviceställena ur såväl personalens som kundernas synvinkel. Under 2020 rapporterades 1 029 hotfulla och farliga situationer. Detta var en betydande minskning från föregående år. Under 2019 rapporterades 1 365 hotfulla och farliga situationer. Att ärendena i högre grad skötts på nätet och via telefon under coronapandemin har haft stor inverkan på siffrorna för 2020. Samtidigt har man lyckats höja svarsprocenten på telefonsamtal.

Av de hotfulla och farliga situationerna under 2020 var 445 sådana där en kund uppträdde hotfullt eller trängde sig före i köerna. I 113 av fallen hotades FPA eller en FPA-tjänsteman, till exempel en kundrådgivare eller förmånshandläggare. Näst vanligast var hotfulla och farliga situationer där en kund hotade sitt eget eller en familjemedlems liv eller hälsa. År 2020 förekom sammanlagt 226 sådana fall.

Samhällsansvar hör till de grundläggande uppgifterna

Samhällsansvar ingår i FPA:s grundläggande uppgift och strategi. FPA månar om kundernas, personalens och miljöns välbefinnande samt den ekonomiska hållbarheten i sin verksamhet. FPA:s plan för ansvarsfull verksamhet beskriver de samhällsansvarsmål och förfaringssätt genom vilka FPA främjar hållbar utveckling i sin dagliga verksamhet.

Under 2020 deltog FPA aktivt i det nationella samarbetet kring hållbar utveckling. FPA är medlem i Finlands kommission för hållbar utveckling och i uppföljningsnätverket för hållbar utveckling. Kommissionen för hållbar utveckling har till uppgift att främja och följa hur Finlands samhälleliga åtagande inom hållbar utveckling genomförs inom ramen för de globala mål som FN satt upp.

Sakkunnignätverket för uppföljningen har slagit fast tio ”indikatorkorgar” som är kopplade till åtagandet och som används för att följa framstegen inom hållbar utveckling. Indikatorkorgarna kallas ”korghelheter”. Ojämlighet i samhället är en av korghelheterna. FPA ansvarar för beredningen av den här helheten. En text som beskriver helheten publicerades i december 2020.

Ansvarsfull verksamhet främjar hållbar utveckling. FPA bedömer framstegen inom hållbar utveckling med olika indikatorer. Bland annat beräknas FPA:s klimatavtryck varje år. Exempel på andra indikatorer är ökningen i anlitandet av e-tjänster, de anställdas bedömningar av hur samhällsansvaret uppfylls inom olika sektorer samt deras nöjdhet med FPA som arbetsgivare.

FPA deltar årligen i olika evenemang kring samhällsansvar. Ett viktigt internationellt evenemang är den europeiska veckan för hållbar utveckling, som FPA deltog i även 2020. Temat var att äta mer vegetariskt. FPA var officiell samarbetspartner för Pride 2020. Detta syntes bland annat i FPA:s kommunikation under Prideveckan och i FPA:s medverkan i själva evenemanget.

För FPA:s tjänstemän, sakkunniga och chefspersoner ordnades under hösten dessutom tre utbildningar i anslutning till Prides teman tillsammans med Pride-organisationens utbildare. I samband med Pride fick FPA:s personals regnbågsnätverk fler medlemmar. FPA anslöt sig också till statsrådets nätverk för regnbågssamarbete och deltog aktivt i nätverkets möten.

Samhällsansvar och hållbar utveckling lyftes också fram i FPA:s nya strategiska upphandlingsriktlinjer som utarbetades under hösten. Upphandlingsvisionen presenterar FPA:s mål för framtiden och vad utvecklingsarbetet i samband med upphandlingarna fokuserar på. Enligt visionen hör FPA till föregångarna inom ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbara och verkningfulla upphandlingar. FPA:s samhällsansvarsarbete presenteras närmare i den separata ansvarsrapporten.

FPA är en internationell aktör

Internationaliseringen påverkar FPA:s verksamhet på många plan. FPA:s kundkrets består av personer som bor och arbetar i Finland, men i vissa situationer har också personer som bor utomlands rätt till FPA-förmåner.

Vilket lands sociala trygghet en person omfattas av och vilket land som ska betala ut förmånerna när hen rör sig mellan länderna bestäms av EU-lagstiftningen, de mellanstatliga överenskommelserna om social trygghet samt den nationella lagstiftningen. Avsikten med EU-lagstiftningen om social trygghet är att harmonisera de sociala trygghetssystemen i olika länder. Huvudregeln är att social trygghet beviljas enligt lagstiftningen i det land där personen arbetar, även om han eller hon är stadigvarande bosatt någon annanstans.

En person som har bott eller arbetat i flera EU-länder får dock pension från de länder där han eller hon har varit försäkrad. I sådana fall kan ansökan om pension lämnas in i det land där personen bor. Därifrån sänds ansökan vidare till pensionsanstalterna i de övriga EU-länderna.

Personer som rör sig inom EU:s territorium kan använda sig av det europeiska sjukvårdskortet. Med kortet får man under tillfällig vistelse medicinskt nödvändig vård på samma villkor och till samma pris som de försäkrade i det aktuella landet. Därefter fakturerar vårdgivaren det land som beviljat kortet på de övriga kostnaderna för vården. I Finland sköter FPA denna administration av sjukvårdskostnader mellan staterna.

FPA samarbetar med socialförsäkringsinrättningarna i de övriga EU-länderna och i Norden. Syftet med samarbetet är framför allt att smidiggöra processerna vid handläggningen av ärenden som gäller den sociala tryggheten för personer som vistas i olika länder. FPA medverkar också på EU-nivå vid utvecklingen av exempelvis digitaliseringen.

Under 2020 samarbetade FPA i synnerhet med de övriga nordiska länderna, med vilka man förde så kallade kontaktinrättningsförhandlingar kring frågor i anslutning till olika förmåner och elektroniskt informationsutbyte. På grund av coronapandemin blev många andra planerade kontaktinrättningsförhandlingar framflyttade, men med de nordiska länderna kunde man hålla digitala möten på distans.

Dessutom deltog FPA bland annat i möten som arrangerades av EU-kommissionen samt i annat samarbete på EU-nivå. Största delen av dessa möten hölls på distans. Efter smärre inledande problem gick övergången till distansmöten huvudsakligen smidigt, trots att man inte hade någon tidigare erfarenhet av distansmöten mellan dessa parter.

Samarbetet med ministerierna är aktivt vid beredningen av lagstiftning med internationella dimensioner. Under 2020 fortsatte beredningen av bland annat ändringarna i förordningen om samordning av de sociala trygghetssystemen inom EU samt ändringarna som föranleddes av Brexit.

Till den internationella verksamheten kan även räknas EESSI-systemet, som presenterades tidigare i den här års- och verksamhetsberättelsen i avsnittet [Informationsutbytet mellan EU-länderna avancerade.](#)

Vid FPA har handläggningen av internationella förmånsansökningar och avgörandet av vem som omfattas av finsk social trygghet till stor del koncentrerats till Centret för internationella ärenden. Där sköts också den riksomfattande telefonservicen för internationella ärenden samt bakgrundssupporten för ärenden som sköts på serviceställena.

Centraliseringen har visat sig befogad bland annat därför att dessa frågor kräver specialkompetens. Centret för internationella ärenden sköter också frågespalten Fråga FPA när det rör sig om internationella situationer.

Indrivningen av förmåner, indrivningen av borgensfordran på studielån, begäranden om indrivning som kommer från utlandet enligt EU-förordningen samt indrivningen av underhållsbidragsskuld från utlandet har koncentrerats till FPA:s indrivningscenter. Indrivningscentret har hand om telefonservicen och skötseln av ärenden via e-post i anslutning till indrivningsärenden. I indrivningsärenden har FPA under 2020 särskilt samarbetat med Estland, de nordiska länderna och Storbritannien. Man har också deltagit i samarbete på EU-nivå.

FPA är med i tjänsten International House Helsinki (IHH). IHH erbjuder största delen av de tjänster som nyanlända invandrare behöver. Tjänsten riktar sig till alla invandrare som nyligen flyttat till huvudstadsregionen. IHH betjänar också företag och arbetsgivare i frågor som gäller anställning och rekrytering av utländsk arbetskraft.

Invandringen och det ökade antalet personer som fått asyl syns i FPA:s kundservice. Därför försöker man på FPA hitta sätt att utveckla kundservicen även på andra språk än finska, svenska och engelska.

På grund av pandemiläget har FPA under 2020 tillhandahållit telefonservice för kunder även på arabiska, somali och ryska. Det har också blivit möjligt att med tidsbeställning få tolkning vid telefonservicen, vilket har bidragit till smidigare service i FPA-ärenden för kunder som talar ett främmande språk.

Under åren 2018–2020 genomförde man vid FPA ett projekt som utvecklar rehabilitering för invandrare. I projektet gjorde man ett pilotförsök där man erbjöd yrkesinriktad rehabilitering som främjar sysselsättningen och kombinerade denna med undervisning i finska eller svenska samt tolkning till främmande språk efter behov. Både kunderna och tjänsteproducenterna upplevde att man vid rehabiliteringen lyckades förbättra rehabiliteringsklienternas kunskaper i finska och stötta dem på vägen mot sysselsättning. FPA fortsätter att utreda hur man i fortsättningen skulle kunna kombinera språkundervisning med yrkesinriktad rehabilitering.

FPA arrangerade också seminariet ”Miten tukea kotoutumista? Maahanmuuttajat ja sosiaaliturva” (Hur stödja integration? Invandrare och den sociala tryggheten) 23.1.2020. I slutet av året publicerade FPA ett arbetsdokument om invandrarnas utnyttjande av förmåner. Dessutom har FPA deltagit i bakgrundsarbetet för den kommande integrationsredogörelse som arbets- och näringsministeriet (ANM) håller på att utarbeta.

I varje EU-land finns en kontaktpunkt för gränsöverskridande hälso- och sjukvård, som ger information om användningen av hälso- och sjukvårdstjänster i internationella situationer. Finlands kontaktpunkt finns på FPA. Kontaktpunkten upprätthåller webbplatsen EU-hälsovård.fi, där kunden får information om användningen av hälso- och sjukvårdstjänster i Finland och utomlands, om patientens rättigheter och om ersättningarna för vårdkostnader. År 2020 deltog kontaktpunkten i reseutställningen Matka 2020 i januari och virtuellt i Kommunmarknaden på hösten. De övriga evenemangen ställdes in på grund av coronapandemin.

Coronaläget märktes i kontaktpunktens kommunikation och i frågorna som ställdes till kundservice. Kontaktpunkten förnyade sin sökordsreklam och genomförde en kampanj på nätet där man gjorde reklam för webbplatsen EU-hälsovård.fi. På EU-hälsovård.fi arbetade man med tillgänglighets- och dataskyddsfrågor samt med webbplatsens innehåll. I och med genomförandet av EU-förordningen om en gemensam digital ingång anslöts webbplatsen EU-hälsovård.fi och kontaktpunktens kundservice till Europeiska kommissionens portal Ditt Europa.

Sakkunniga från FPA medverkade aktivt i den globala samarbetsorganisationen för social trygghet ISSA (International Social Security Association). ISSA är ett globalt samarbetsorgan för socialförsäkringsinrättningar och har cirka 330 medlemsorganisationer i över 150 länder. Under 2020 har man från FPA:s sida deltagit i ISSA:s webinarier i anslutning till exempelvis corona och digitalisering. FPA har också hållit anföranden bland annat om arbete i digital miljö samt om hälsofrågor.

FPA har varit med i socialförsäkringssektorns europeiska intresseorganisation ESIP (European Social Insurance Platform) sedan 2018, först som observatör och sedan 2019 som fullvärdig medlem. ESIP-kommittéerna håller möte fyra gånger per år. Från FPA deltar man i de kommittéers möten som har anknytning till FPA:s verksamhetsområden. På grund av coronapandemin hölls de flesta mötena på distans under 2020. Vid mötena behandlades bland annat Brexit, pandemins konsekvenser samt invandringens konsekvenser för de sociala trygghetssystemen.

Kanta-tjänsternas betydelse accentuerades under det exceptionella året

Med hjälp av Kanta-tjänsterna rör sig patient- och klientuppgifter smidigt mellan social- och hälsovården, apoteken och medborgarna. Under de senaste åren har Kanta blivit en etablerad del av medborgarnas och den professionella hälso- och sjukvårdspersonalens vardag. I och med coronaviruset accentuerades de digitala tjänsternas betydelse under 2020, och användningen av Mina Kanta-sidor var mycket livlig. Via Kanta-tjänsternas kommunikationskanaler gav FPA anvisningar om coronaviruset och undantagsförhållandena till medborgarna och den professionella hälso- och sjukvårdspersonalen.

Inom både den offentliga och privata hälso- och sjukvården sparas patientuppgifter i Kanta. Under 2020 användes Patientdataarkivet i Kanta av cirka 12 000 aktörer inom hälso- och sjukvården. Vid utgången av 2020 hade över 2,2 miljarder handlingar lagrats i Patientdataarkivet. Också inom socialvården pågår anslutning till Kanta-tjänsterna. Anslutningen inom socialvården fortskred som planerat under 2020. Fram till december 2020 hade över hälften av de offentliga socialvårdsaktörerna anslutit sig till Kanta.

Breddat ansvar för Kanta-tjänsterna vid FPA

Kanta-tjänsterna utvecklas i samarbete mellan FPA, Institutet för hälsa och välfärd (THL) och social- och hälsovårdsministeriet. 1.1.2020 infördes en ny nationell verksamhetsmodell, där arbetsfördelningen ändrades så att FPA axlade ett ännu bredare ansvar för Kanta-uppgifterna.

FPA övertog ansvaret för samordningen av Kanta-utvecklingsprojekt, stödet vid social- och hälsovårdsorganisationernas införanden av Kanta-tjänster samt ordnandet av utbildning. Dessutom ålades FPA det övergripande ansvaret för Kanta-kommunikationen. Kanta.fi fick en stärkt roll som kanal för kommunikationen till olika målgrupper.

FPA utvecklade systematiskt Kanta-tjänsternas kundupplevelse under 2020 i och med de nya ansvarsområdena. FPA ordnade många kundträffar för social- och hälsovårdsorganisationer. Modellerna för samarbete och stöd till organisationerna utvecklades. Det här utvecklingsarbetet pågår fortfarande.

Finlands näst högst värderade webbvarumärke

Hösten 2020 publicerade Taloustutkimus en undersökning, enligt vilken webbtjänsten kanta.fi är Finland näst högst värderade webbvarumärke. Placeringen var ett pinnhål bättre än året innan.

Enligt undersökningen är webbplatsen kanta.fi välkänd. Placeringen bland de högst värderade varumärkena vittnar om att medborgarna har förtroende för varumärket Kanta. Under 2020 var antalet besök på Kanta.fi 31,4 miljoner. Siffran var klart större än året innan.

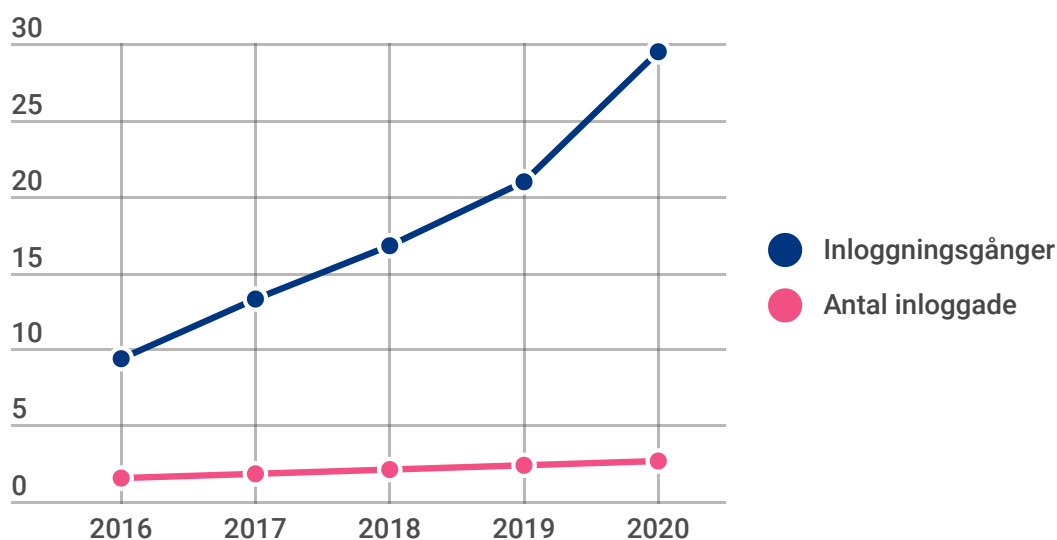
Användningen av Mina Kanta-sidor ökade

Mina Kanta-sidor är medborgarnas fönster till sina egna hälso- och sjukvårdsuppgifter. Man loggar in på Mina Kanta-sidor med bankkoder, elektroniskt identitetskort eller mobilcertifikat. På Mina Kanta-sidor ser medborgarna patientuppgifter och recept som dokumenterats av yrkesutbildade personer.

Användningen av Mina Kanta-sidor ökade kraftigt under 2020. Antalet besök var 29,4 miljoner, vilket var en ökning med 40 procent från föregående år. Under året användes tjänsten av över 2,7 miljoner personer. Antalet användare ökade med 14,4 procent.

Coronaviruset och den riksomfattande coronatestningen ökade antalet besök och besökare på Mina Kanta-sidor. Medborgarna besökte flitigt Mina Kanta-sidor för att kolla sina egna hälso- och sjukvårdsuppgifter och resultaten av coronatest.

Inloggningar i tjänsten Mina Kanta-sidor och antal inloggade 2016–2020

Skötseln av ärenden för barn över 10 år avancerade

Från och med oktober 2020 kunde de första vårdnadshavarna också se uppgifter om sina barn över 10 år på Mina Kanta-sidor, när den nya funktionen blev klar i Kanta-tjänsterna. Det var fråga om en betydande reform, som i fortsättningen gör det enklare för familjer att sköta hälso- och sjukvårdsärenden. Tidigare kunde vårdnadshavarna bara se uppgifter om barn under 10 år.

Det blir möjligt att sköta ärenden för barn över 10 år vart efter som hälso- och sjukvårdsorganisationerna gör ändringar i sina egna patientdatasystem. FPA fortsätter att stödja hälso- och sjukvårdsorganisationerna vid införandet av den nya funktionen, så att det i hela Finland ska bli lättare att sköta barns ärenden på Mina Kanta-sidor.

Recept förnyades flitigt

Numera sköts finländska recept i praktiken helt och hållet elektroniskt med hjälp av Kanta-tjänsterna. Under 2020 utfärdades 26,4 miljoner elektroniska recept. På Mina Kanta-sidor begärdes receptförnyelse över 3,1 miljoner gånger. Det här var 30,4 procent av alla begäranden om förnyelse.

Under 2020 utvidgades också verksamheten med gränsöverskridande recept. Läkemedel kan tas ut med finländska elektroniska recept i Estland, Kroatien och Portugal.

I Finland har man till en början kunnat ta ut läkemedel med estniska elektroniska recept. Hösten 2020 utvidgades användningen av utländska elektroniska recept i Finland till kroatiska och portugisiska recept.

Fortsatt intensivt europeiskt samarbete

Kanta-tjänsternas elektroniska europeiska recept är ett led i att åstadkomma interoperabel internationell informationshantering inom social- och hälsovården. Finland har varit föregångare i det här, och fortsatte utvecklingsarbetet under 2020 i nära samarbete med de övriga EU-länderna.

Under 2020 deltog FPA också i bland annat projektet Unicom, som syftar till att införa en standard med identifikationskoder för läkemedel i cirka 20 länder. I Finland ska standarden börja användas i Kanta-tjänsternas läkemedelsdatabas och i gränsöverskridande recept. Syftet med den gemensamma standarden är att förbättra patientsäkerheten när en turist blir intagen på sjukhus utomlands.

Genomförandet av den nya kunduppgiftslagen bereddes

Lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården är under revidering. Under 2020 avancerade den nya kunduppgiftslagen som regeringsproposition till riksdagen för behandling, men fastställdes ännu inte. På FPA vidtog man omfattande förberedelser för lagens konsekvenser.

Syftet med den nya lagen är att säkerställa att yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården har tillgång till de uppgifter som behövs i en vård- eller servicesituation. På så sätt kan man förbättra patientsäkerheten och säkerställa att patienten får god vård och service som baserar sig på aktuell information.

FPA kommunikerade aktivt till leverantörerna av klient- och patientdatasystem och till social- och hälsovårdsaktörerna om kunduppgiftslagens konsekvenser och om de åtgärder som verkställandet av lagen förutsätter.

Informationssäkerhetsfrågorna fick publicitet

Hösten 2020 fick klient- och patientuppgifternas dataskydd och datasystemens informationssäkerhet publicitet i den offentliga debatten i och med dataintrånget i psykoterapicentret Vastaamo. Dataintrånget fick stor uppmärksamhet i medierna. Också Kanta-tjänsternas informationssäkerhet diskuterades.

Uppgifterna i Kanta-tjänsterna är skyddade på många olika sätt. Informationssäkerheten utvecklas kontinuerligt. Kanta-tjänsternas tekniska gränssnitt är uppbyggda så att dataskydds- och informationssäkerhetskraven uppfylls i detalj. De här tekniska lösningarna skyddar även uppgifterna i Kanta-tjänsterna mot dataintrång.

Med tanke på medborgarnas rättigheter och dataskyddet är det viktigt att var och en kan se sina egna uppgifter på Mina Kanta-sidor. Dessutom kan medborgarna kontrollera var uppgifterna har behandlats. För både medborgarna och hälso- och sjukvården är det viktigt att uppgifterna är tillgängliga i uppdaterad form.

Styrelsens arbete

År 2020 var det första året av FPA:s styrelses treåriga mandatperiod. FPA:s nya strategi trädde i kraft vid ingången av 2020. Under sitt första verksamhetsår fokuserade FPA:s styrelse särskilt på att kunna genomföra strategin framgångsrikt under undantagsförhållandena på grund av coronapandemin.

Under sitt första verksamhetsår intensifierade FPA:s styrelse dialogen med FPA:s fullmäktige. Den intensifierade dialogen tog sig bland annat uttryck i att fullmäktiges ordförande deltog i FPA:s styrelses möten, om hon med tanke på sina tillsynsuppgifter ansåg det motiverat att delta. Fullmäktiges ordförande utarbetade också översikter för styrelsen där hon gick igenom hur revideringen av FPA-lagen avancerar i lagberedningen. FPA:s styrelseordförande deltog i sin tur i fullmäktiges plenum.

Styrelsen tillsatte en revisionskommitté från och med ingången av februari. Till revisionskommitténs uppgifter hör att övervaka och leda internrevisionen. Till dess uppgifter hör också att samordna internrevisionen och revisionen. Den av styrelsen tillsatta revisionskommittén sammanträdde fyra gånger under 2020. Kommissionen gick igenom internrevisionens rapporter och centrala observationer angående FPA:s verksamhet. FPA:s styrelseordförande utsågs till ordförande för revisionskommittén, som i övrigt bestod av styrelsens vice ordförande och två styrelseledamöter, FPA:s generaldirektör samt en övervakningsrevisor.

Under 2020 höll styrelsen noga koll på hur undantagsförhållandena på grund av coronapandemin påverkade FPA:s funktionsförmåga. Styrelsen fick en aktuell lägesrapport om detta varje vecka. Dessutom höll styrelsen ett extra möte för att behandla coronaläget. Styrelsen stödde enhälligt de planerade åtgärder som FPA genomförde under coronakrisen.

Styrelsen sammanträdde 12 gånger, varav sex gånger på distans. Dessutom höll styrelsen en aftonskola och ett seminarium, vid vilka man fokuserade på ledningen och utvecklingen av FPA. Generaldirektören presenterade en aktualitetsöversikt över FPA:s verksamhet vid varje styrelsemöte. I översikten ingick en uppföljning av strategin. Styrelsen följde regelbundet FPA-förmånarnas handläggningstider samt serviceläget. Styrelsen följde i synnerhet läget i fråga om handläggningen av det grundläggande utkomststödet samt den ekonomiska situationen.

Styrelsen satte mål beträffande ramarna för FPA:s verksamhets- och ekonomiplan för åren 2021–2024. Styrelsen utvärderade också hur FPA:s strategi påverkades av de exceptionella tider som coronapandemin innebar. På basis av utvärderingen konstaterade styrelsen att FPA:s strategiska mål står sig över tid. Styrelsen konstaterade också att de strategiska målen också lämpade sig för de helt nya utmaningar som FPA står inför i och med undantagsförhållandena till följd av coronapandemin. Styrelsen fastställde strategin, fokusområdena för den strategiska utvecklingen, den budgetram som gjorts upp som grund för planeringen av verksamheten samt riskhanteringsplanen.

I slutet av året godkände styrelsen verksamhets- och ekonomiplanen samt strategin för åren 2021–2024. Styrelsen antecknade de strategiska nyckelresultaten (OKR) för kännedom. I slutet av året ingick styrelsen ett resultatavtal för år 2021 med generaldirektören. Styrelsen såg över riskhanteringsplanen. Styrelsen antecknade utvecklingsplanen för FPA:s riskhantering och hantering av informationssäkerhetsrisker för kännedom.

Under 2020 utvecklade FPA verksamhetsmodeller för uppföljning och prognostisering av omvärlden. Målet var att förbättra FPA:s förmåga att reagera och beredskap att förändras i framtida situationer där FPA:s omvärld blir annorlunda. FPA:s styrelse lyfte fram effektiviteten i genomförandet av den sociala tryggheten som den viktigaste aspekten i prognostiseringsarbetet.

Styrelsen godkände FPA:s kollektivavtalsuppgörelse. Styrelsen beslutade upprätta verksamhetsberättelse och bokslut för 2019 för att fastställas av fullmäktige, och tillsatte en delegation för FPA för perioden 1.7.2020–30.6.2023. Styrelsen drog upp strategiska upphandlingsriktlinjer för FPA och beslutade godkänna de allmänna principerna för FPA:s placeringsverksamhet samt placeringsplanen för år 2021. Styrelsen godkände de befogenheter som presenterades i placeringsplanen samt principerna för hållbara placeringar, och behandlade frågor som gällde fast egendom vid sina möten.

Finansiering

Finansiering av förmånsfonderna

Finansieringen av den sociala trygghet som sköts av FPA grundar sig på en delningsprincip enligt vilken kostnaderna under respektive år finansieras med de intäkter som flyter in samma år. För finansieringen av förmånen har FPA en folkpensionsfond, en sjukförsäkringsfond och en allmän fond för social trygghet. Ur dessa finansieras de förmåner som inte omfattas av pensions- eller sjukförsäkringen.

År 2020 uppgick kostnaderna för FPA:s förmånsfonder till totalt 16 432 miljoner euro. Förmånskostnadernas andel av de totala kostnaderna var 97 % (15 886 miljoner euro) och av verksamhetskostnaderna 3 % (546 miljoner euro). Statens andel av intäkterna var 74 %, lagstadgade avgifter från försäkrade och arbetsgivare utgjorde 19

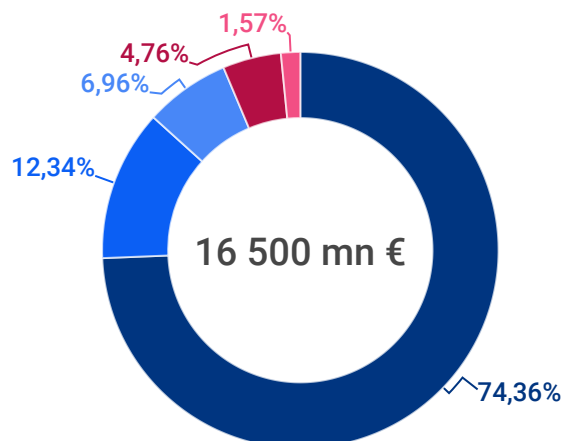
Folkpensionsfonden

Ur folkpensionsfonden betalar FPA bl.a. ut pensions- och handikappförmåner, bostadsbidrag för pensionstagare samt fronttillägg. År 2020 utbetalades 3 744 miljoner euro i förmåner, medan fondens verksamhetskostnader var 67 miljoner euro.

Staten finansierar kostnaderna för folkpensionsförsäkringen. För folkpensionsfonden har det fastställts en miniminivå för att trygga likviditeten på årsnivå. Sedan 2010 har beloppet av folkpensionsfondens finansiella tillgångar minskat med främmande kapital varit 3,5 % av det årliga sammanräknade beloppet av folkpensioner och verksamhetskostnader.

Finansiering av FPA-förmåner och FPA:s verksamhetskostnader 2020

- Statens förskott till förmåner och verksamhetskostnader 12 270 mn €
- De försäkrades dagpenning- och sjukvårdsavgifter 2 036 mn €
- Kommunernas betalningar 1 149 mn €
- Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift 786 mn €
- Arbetslöshetsförsäkringsavgifter och övriga intäkter 259 mn €

Sjukförsäkringsfonden

Finansieringen av sjukförsäkringen är uppdelad i finansiering av arbetsinkomstförsäkringen och finansiering av sjukvårdsförsäkringen. År 2020 uppgick förmånerna till totalt 5 006 miljoner euro, medan fondens verksamhetskostnader var 216 miljoner euro.

Arbetsinkomstförsäkringen inkluderar sjukdagpenningar, föräldradagpenningar och rehabiliteringspenningar samt ersättningar till arbetsgivare för familjeledigheter, ersättningar för ordnande av företagshälsovård och kostnader för semestrar under föräldradagpenningsperioder. År 2020 inkluderade arbetsinkomstförsäkringen även stödet vid epidemi. De utbetalda förmånerna inom ramen för arbetsinkomstförsäkringen uppgick till 2 496 miljoner euro år 2020.

Arbetsinkomstförsäkringen finansieras huvudsakligen av löntagarna och företagen (sjukförsäkringsdagpenningspremie) samt av arbetsgivarna (arbetsgivares sjukförsäkringsavgift). Från och med 2020 har staten finansierat den andel av kostnaderna för dagpenningsförmån eller rehabiliteringspenning som betalas ut till minimibelopp och överstiger beloppet av den dagpenningsförmån eller rehabiliteringspenning som beräknats på årsinkomsten (minimidagpenningens förhöjningsdelar). Dessutom har staten från och med 2020 finansierat 5 % av de sjuk- och föräldradagpenningar samt rehabiliteringspenningar som annars ska finansieras via försäkringen. Till statens finansieringsandel hör också en del av företagens företagshälsovård.

De förändringar i finansieringen av arbetsinkomstförsäkringen och sjukvårdsförsäkringen som konkurrenskraftsavtalet medförde har från och med 2020 tagits med i de permanenta finansieringsandelarna. Därmed finansieras 52 % av utgifterna för arbetsinkomstförsäkringen (utan ersättning för familjeledighet, företagens tilläggsfinansieringsandel och statens andel) med arbetsgivares sjukförsäkringsavgifter och 48 % med dagpenningspremier. Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift betalas på basis av lönerna, och år 2020 var avgiftens storlek 1,34 %. Grunden för sjukförsäkringsdagpenningspremie är för löntagarna deras skattepliktiga löneinkomst och för företagen deras arbetsinkomst. År 2020 var premien 1,18 % av inkomsterna för löntagare och LFöPL-försäkrade företagare samt 1,33 % av inkomsterna för FöPL-försäkrade företagare. Dagpenningspremien är avdragbar i beskattningen.

År 2020 inflöt arbetsgivares sjukförsäkringsavgifter till ett belopp av 1 149 miljoner euro (andel av intäkterna cirka 45 %), dagpenningspremie för löntagare och företagare till ett belopp av 1 111 miljoner euro (andel av intäkterna cirka 43 %), och dessutom finansierade staten de förmåner som hör till statens ansvar till ett belopp av 296 miljoner euro (andel av intäkterna cirka 12 %). De sammanlagda intäkterna från arbetsinkomstförsäkringen uppgick till 2 556 miljoner euro.

Sjukvårdsförsäkringen inkluderar läkemedelsersättningar som betalas av FPA, ersättningar för läkar- och tandläkararvoden, ersättningar för undersökning och vård, reseersättningar, rehabiliteringsutgifter (utom rehabiliteringspenning), sjukvårdsersättningar som hör till grundtryggheten i lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkring, ersättningar till Studenternas hälsovårdsstiftelse (fortfarande under 2020) samt EU-ersättningar för sjukvårdskostnader. Ur sjukvårdsförsäkringen utbetalades 2 510 miljoner euro i förmåner.

De förändringar i finansieringen av arbetsinkomstförsäkringen och sjukvårdsförsäkringen som konkurrenskraftsavtalet medförde har från och med 2020 tagits med i de permanenta finansieringsandelarna sålunda att statens andel är 67 % och de försäkrades andel 33 % av sjukvårdsförsäkringens förmåns- och verksamhetskostnader. År 2020 var statens andel av sjukvårdsförsäkringens intäkter cirka 65 % medan de försäkrades andel var cirka 34 %. Sjukvårdsförsäkringens EU-ersättningar finansieras dock helt och hållet av staten och inrättningar i utlandet.

För finansieringen av sjukvårdsförsäkringen tas en sjukvårdsavgift ut av alla försäkrade, dvs. löntagarna, företagarna samt pensions- och förmånstagarna. Avgiften baserar sig på den beskattningsbara förvärvsinkomsten i kommunalbeskattningen. År 2020 var avgiften för löntagare och företagare 0,68 % och för pensions- och förmånstagare 1,65 % av förvärvsinkomsterna. Den sjukvårdsavgift som tas ut av löntagare, företagare och förmånstagare inbringade 926 miljoner euro. Staten stod för 1 773 miljoner euro av sjukvårdsförsäkringens förmåner och verksamhetskostnader. Sammanlagt uppgick sjukvårdsförsäkringens intäkter till 2 732 miljoner euro.

Sjukförsäkringens finansiella tillgångar minskat med främmande kapital och avsättningar ska vara 8–12 % av sjukförsäkringens totala årsutgifter. Grunderna för arbetsgivarnas och de försäkrades försäkringsavgifter samt statens andel av sjukvårdsförsäkringen bestäms så att detta villkor uppfylls.

Allmänna fonden för social trygghet

År 2020 var det totala beloppet som betalades ur fonden 7 135 miljoner euro medan fondens verksamhetskostnader var 263 miljoner euro.

Staten finansierar i sin helhet utkomststødet, barnbidragen, det allmänna bostadsbidraget, studieförmånerna, moderskapsunderstöden och adoptionsbidragen, militärunderstöden, kostnaderna för frontveteraners rehabiliteringsresor samt kostnaderna för tolktjänsten för personer med funktionsnedsättning. Staten finansierar också merparten av arbetslöshetsförmånerna och underhållsstødet till den del utbetalda underhållsstød inte kan drivas in av de underhållsskyldiga.

Kommunerna finansierar barnavårdsstöden med undantag för stød som betalas till utlandet, vilka finansieras av staten. Kommunerna finansierar också en del av arbetsmarknadsstöden. En del av löntagarnas arbetslöshetsförsäkringspremier styrs till finansiering av grunddagpenningen inom utkomstskyddet för arbetslösa. Beloppet motsvarar i genomsnitt beloppet av avgifterna från arbetstagare som inte hör till någon arbetslöshetskassa.

År 2020 finansierade staten förmåner och verksamhetskostnader med totalt 6 393 miljoner euro, medan kommunerna finansierade barnavårdsstød och arbetsmarknadsstød med totalt 786 miljoner euro. För finansieringen av utkomstskyddet för arbetslösa redovisades till fonden 207 miljoner euro i löntagarens arbetslöshetsförsäkringspremier.

Verksamhetskostnader

Verksamhetskostnaderna uppgick år 2020 till totalt 539,7 miljoner euro, utan aktieöverföringarna på 6,5 miljoner euro till pensionsansvarsfonden. Verksamhetskostnaderna utan aktieöverföringarna till pensionsansvarsfonden ökade med 4,3 % från föregående år. De totala verksamhetskostnaderna uppgick år 2020 till 546,2 miljoner euro, vilket var 3,3 % av förmånsfondernas totala kostnader.

Verksamhetskostnaderna, utan aktieöverföringarna till pensionsansvarsfonden, allokeras till förmånsfonderna enligt procentandelar. För folkpensionsfonden var andelen 11,3 %, för sjukförsäkringsfonden 40,0 % och för allmänna fonden för social trygghet 48,7 %.

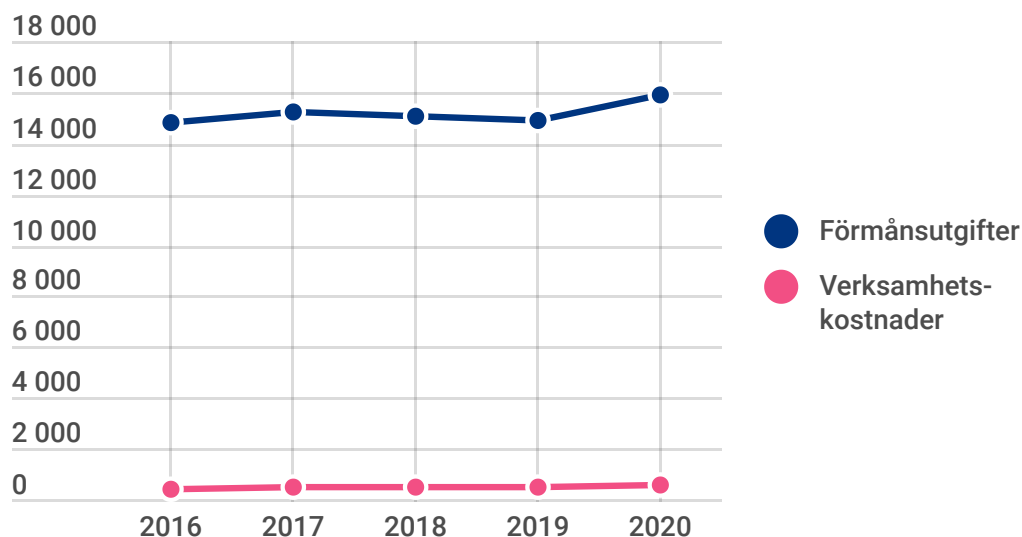
Kostnaderna för löner och arvoden uppgick till 302,1 miljoner euro. Lönebikostnaderna uppgick till totalt 79,8 miljoner euro, varav 6,5 miljoner euro utgjordes av aktieöverföringar.

De övriga verksamhetskostnaderna och intäkterna uppgick till totalt 108,2 miljoner euro. Av de övriga verksamhetskostnaderna var 34,6 miljoner euro kostnader för IT-drift. Avskrivningarna på anläggningstillgångar var 12,6 miljoner euro. Intäkterna som minskade verksamhetskostnaderna var 7,4 miljoner euro.

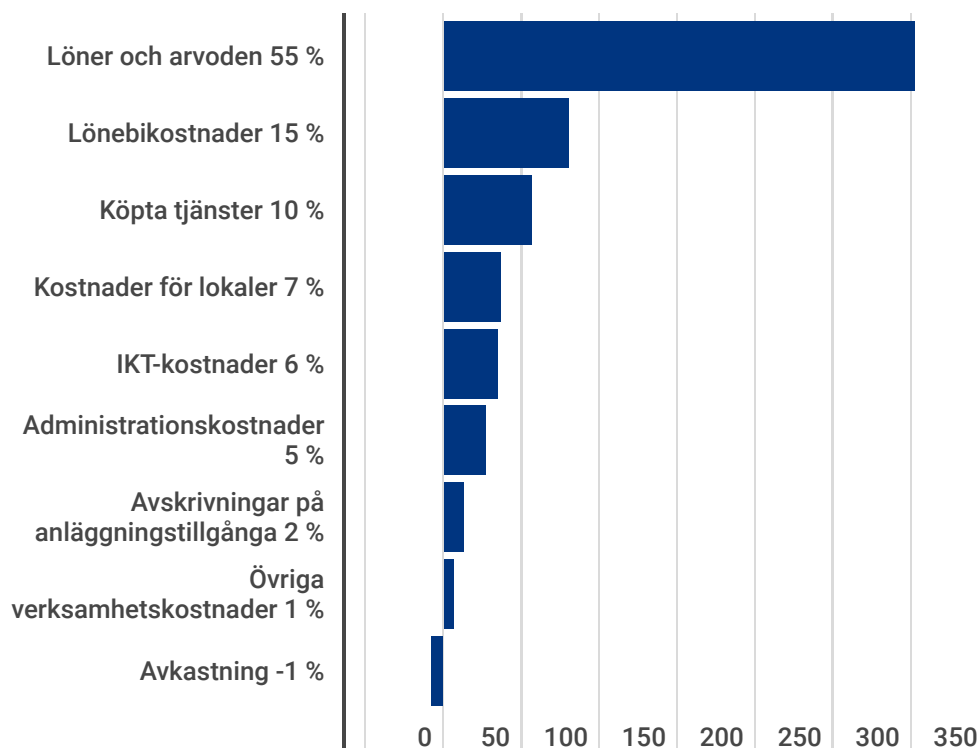
Beloppet av köpta tjänster var totalt 56,1 miljoner euro. Beskattningskostnaderna till skatteförvaltningen var 25,5 miljoner euro. Beloppet av övriga köpta tjänster var totalt 30,6 miljoner euro.

FPA:s kostnader för verksamheten vid kontaktpunkten för gränsöverskridande hälso- och sjukvård, som är förlagd till FPA, finansieras av staten med ett belopp som årligen fastställs i statsbudgeten. År 2020 var kostnaderna för kontaktpunkten 0,6 miljoner euro.

FPA-förmåner och FPA:s verksamhetskostnader 2016–2020, miljoner euro

Verksamhetskostnader 2020, miljoner euro

Servicefonden

Med hjälp av den servicefond som inrättats hos FPA sköts de finansierings-, bokförings- och betalningsuppgifter som FPA ansvarar för vid genomförandet och upprätthållandet av Kanta-tjänsterna. Dessa fastställs i lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (159/2007) och i lagen om elektroniska recept (61/2007).

År 2020 finansierade staten via social- och hälsovårdsministeriet kostnaderna för uppbyggnad och utveckling av Kanta-tjänsterna. Underhållet av Kanta-tjänsterna finansierades med avgifter som togs ut av användarna. Servicefondens totala kostnader år 2020 uppgick till 31,9 miljoner euro, varav 4,4 miljoner euro utgjordes av investeringar. Staten stod för 14,4 miljoner euro av kostnaderna. Av kostnaderna finansierades 17,5 miljoner euro med försäljningsintäkter från användningsavgifter.

År 2020 finansierades underhållskostnaderna för elektroniska recept till 50 % av apoteken, till 35 % av den offentliga hälso- och sjukvården och till 15 % av den privata hälso- och sjukvården. Underhållskostnaderna för Patientdataarkivet finansierades till 80 % med den offentliga hälso- och sjukvårdens och till 20 % med den privata hälso- och sjukvårdens användningsavgifter.

Pensionsansvarsfonden

Vid utgången av 2020 uppgick det försäkringstekniska fulla pensionsansvaret för FPA:s tjänstemän till 2 113,7 miljoner euro, varav de löpande pensionernas andel var 1 201,0 miljoner euro. Det fulla pensionsansvaret ökade under redovisningsåret med 70,4 miljoner euro. Av ökningen orsakades cirka två femtedelar av det ökade pensionsansvaret för dem som redan pensionerats och dem som pensionerades under året. Till största delen berodde ökningen på pensionsansvaret för dem som var i arbetslivet.

Den maximiräntesats som används vid beräkningen av pensionsansvar åren 2020–2024 sänks med 0,1 procentenheter per år i enlighet med Finansinspektionens beräkningsgrunder. År 2020 minskade maximiräntesatsen från 3,5 till 3,4 procent. Till följd av ändringen var det fulla pensionsansvaret 28,2 miljoner euro större än det skulle ha varit med den tidigare räntesatsen.

Enligt lag 754/2016 sjunker den andel av FPA:s fulla pensionsansvar som minst ska täckas årligen med en halv procentenhet fram till år 2038. År 2020 täcks 39,0 % av det fulla pensionsansvaret. Vid utgången av 2020 uppgick det pensionsansvar som ska täckas till totalt 835,2 miljoner euro. Pensionsansvarsfondens medel uppgick till totalt cirka 1 964,9 miljoner euro. Minimitäckningen överskreds således med 1 129,7 miljoner euro.

Till pensionsansvarsfonden betalade arbetsgivarna in 55,0 miljoner euro i understödsavgift, varav 6,5 miljoner euro täcktes med aktieöverföring från folkpensionsfonden. Dessutom betalade arbetsgivarna in 24,2 miljoner euro till fonden i pensionsavgifter, varav 9,3 miljoner euro fonderades.

FPA betalade ut totalt 111,3 miljoner euro i personalpensioner, vilket var en ökning på 3,1 % från året innan.

Placeringsverksamhet

FPA:s styrelse fastställer varje år en placeringsplan. Målen för placeringsverksamheten omfattar säkerhet, avkastning och realiserbarhet. Dessutom ska placeringarna vara tillräckligt diversifierade.

Tyngdpunkten i placeringsverksamheten hos folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden, allmänna fonden för social trygghet och servicefonden ligger på placering av likvida medel. Pensionsansvarsfondens medel utgör täckning för det pensionsansvar som grundar sig på FPA-personalens anställningar, och från fonden utbetalas FPA:s personalpensioner. Ambitionen är att allokera pensionsansvarsfondens tillgångar så att fondens avkastning ökar med siktet inställt på att placeringarna vid behov lukrativt kan omvandlas till kontanter. För den internationella spridningen av placeringarna har mål satts upp och ett tidsschema utarbetats.

Med avseende på ekonomin och marknaden var året 2020 ett historiskt år, händelserikt och präglad av coronapandemin. För placerare var året en bergochdalbana med stora fluktuationer på marknaden, men ändå med riktigt hyfsad avkastning i slutändan.

Året inleddes med utmärkta placeringsintäkter från 2019 och en bra atmosfär på marknaden. Efter de två första vintermånaderna som avlöpte väl gjorde marknaden en störtdukning på grund av coronapandemin. När aktiernas värde sjönk med 30 procent på en månad trodde man att det innebar slutet på den långa uppgången för tillgångsklassen i fråga. Företagen kapade dock snabbt sina kostnader, och tack vare de kraftiga finans- och penningpolitiska stimulansåtgärder som samtidigt sattes in var världen full av pengar som sökte avkastning på placeringar. På marknaden inriktades förväntningarna på nyheter om vaccin och på ekonomisk uppgång efter pandemin och de ljusare utsikter detta skulle föra med sig. Placeringsåret avslutades med aktiekurser som i många fall var rekordhöga trots att pandemin förvärrades. Året 2020 kännetecknades dock av stora skillnader i avkastningen mellan olika aktiemarknader.

På globala aktier var avkastningen 6,7 procent omräknad i euro och på USA-aktier 11,1 procent. Av tillväxtmarknaderna var avkastningen på Asien 17,9 procent medan avkastningen på Tillväxteuropa var negativ -18,8 procent och likaså på Latinamerika -20,8 procent. Avkastningen på europeiska aktier var -3,0 procent men däremot utmärkta 15,7 procent på inhemska aktier. För ränteplaceringarna var fjolåret huvudsakligen ett bra år. Avkastningen på europeiska statslån (alla kreditklasser) var 4,9 procent och på företagslån 1,9 – 2,6 procent beroende på risknivå. Avkastningen på eurosäkrade företagslån i tillväxtländer var 6,1 procent. Avkastningen på penningmarknaden var negativ.

Marknadsvärdet på folkpensionsfondens aktier steg med 14,8 procent från årets början (året innan steg värdet med 18,5 procent).

Pensionsansvarsfondens avkastning var 17,9 procent (året innan 18,7 procent). Också på längre sikt har portföljen gett god avkastning på grund av sin starka aktieinriktning.

År 2020 minskade utdelningsintäkterna från föregående års 40,6 miljoner euro till 32,5 miljoner euro, huvudsakligen på grund av de osäkerhetsfaktorer som coronapandemin medförde i det ekonomiska läget. Många bolag minskade sin utdelning eller avstod från utdelning helt och hållet.

Det sammanlagda månatliga medelvärdet för de likvida medlen i folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden och allmänna fonden för social trygghet var 977,9 miljoner euro år 2020 (året innan 860,5 miljoner euro). Medelräntan på de likvida medlen var negativ, -0,03 procent (året innan 0,06 procent).

Framtidsutsikter för finansieringen

I Finlands regerings regeringsprogram och i planen för de offentliga finanserna var målet för den kommande planperioden jämvikt i de offentliga finanserna och sjunkande skuldkvot under förhållanden av normal ekonomisk utveckling. Vid uppfyllandet av målen var i synnerhet höjd sysselsättningsgrad av central betydelse. Staten har varit tvungen att axla ett stort ansvar för den ekonomiska hanteringen av coronavirusepidemin. På grund av den osäkerhet detta medfört sattes de här målen inte längre i planen för de offentliga finanserna våren 2020.

Det ekonomiska läget har försämrats så mycket på grund av coronan att det blir nödvändigt att se över målen för planperioden. I regeringens hållbarhetsfärdplan beskrivs de centrala metoder genom vilka man har tänkt ta itu med hållbarhetsutmaningen i de offentliga finanserna. Genom social- och hälsovårdsreformen, sysselsättningsfrämjande åtgärder och andra åtgärder som stöder den ekonomiska tillväxten, så som förbättring av konkurrenskraften, forskning och produktutveckling, strukturella reformer samt främjande av digitalisering, siktar man på att nå betydande kostnadsbesparingar och förbättra de offentliga finanserna under de närmaste åren.

De nödvändiga åtgärderna för att hejda coronaviruspandemin och för att stödja företagen och hushållen har kraftigt ökat de offentliga utgifterna. Skapandet av nya bestående utgifter kommer sannolikt att försvåra den anpassningsfas som landet senare står inför. I det här läget går det ännu inte att bedöma när ekonomin vänder i en riktning som stärker jämvikten. På grund av coronavirusepidemin ser det ekonomiska läget ännu svagare ut framöver.

Enligt bedömningar kommer den ekonomiska tillväxten under de närmaste åren inte att räcka till för att återställa saldoto i de offentliga finanserna, som därför antas uppvisa ett underskott även framöver. När antalet äldre ökar minskar också befolkningen i arbetsför ålder och den ekonomiska tillväxten förutspås bli långsammare, samtidigt som behovet av åldersrelaterade förmåner ökar.

Fortfarande råder det stor osäkerhet kring hur länge coronavirusepidemin kommer att fortgå och hur den kommer att påverka ekonomin. Under det innevarande året är knappast någon snabb återhämtning att vänta, eftersom den andra vågen av epidemin och virusmutationens inverkan har ökat i Finland. Förväntningarna på bättre tider har redan inriktats på den förestående sommaren och tiden efter den, när riskgrupperna förmodligen har blivit vaccinerade och säsongsvariationen väntas minska spridningen av coronan, och inga nya begränsningsåtgärder behöver tas i bruk.

Framtidsutsikterna för FPA:s finansiering påverkas förutom av konjunkturmässiga faktorer och förändringar i befolkningsstrukturen även av genomförandet av riktlinjerna i regeringsprogrammet samt av eventuella åtgärder i syfte att minska underskottet i de offentliga finanserna.

Det försämrade ekonomiska läget en utmaning för FPA:s finansiering

FPA:s finansiering utvecklas kontinuerligt. Storleken på förskotten på statens andel för folkpensioner, barnförhöjningar, familjepensioner, handikappförmåner och frontmannaförmåner ändrades till 100 procent från och med 1.1.2021. Samtidigt övergick man även inom finansieringen av utkomstskyddet för arbetslösa från ett fastställningsförfarande till ett anmälningsförfarande i fråga om förskotten på statens andel.

Det hårda slag mot ekonomin som coronavirusepidemin innebär kommer att påverka FPA:s förmåner och finansieringen av dem även under de närmaste åren. En del personer som insjuknar och sätts i karantän får förmåner från FPA när epidemin fortsätter. Det försämrade ekonomiska läget och det ökade antalet personer som blivit arbetslösa eller permitterade på grund av epidemin har ökat behovet av FPA:s grundtrygghetsförmåner.

Utgifternas utveckling under åren 2021–2025 påverkas av antaganden om arbetslöshets- och befolkningsutvecklingen. I de ekonomiska antagandena bedöms arbetslösheten öka en aning under 2021 och därefter sjunka en aning fram till 2024. Utifrån den senaste informationen har den sjunkande nataliteten antagits vända svagt uppåt. Enligt prognoserna kommer försörjningskvoten att försämrats ytterligare under de närmaste årtiondena då antalet äldre ökar och befolkningen i arbetsför ålder minskar. Ökningen av antalet äldre leder till högre totala utgifter för pensioner. Däremot fortsätter FPA:s pensionsutgifter att minska då arbetspensionsutgifterna ökar.

Enligt en prognos i november 2020 är framtidsutsikterna för FPA:s finansiering rätt stabila i fråga om förmånskostnaderna. Från 2020 till 2021 ökar FPA:s kostnader nominellt sett med cirka 600 miljoner euro. Från 2021 till 2025 väntas kostnaderna däremot sjunka.

Den plötsliga ökningen av kostnaderna för grundtrygghetsförmåner höjde statens finansieringsandel av förmånerna och verksamhetskostnaderna under 2020. På grund av epidemin blev lönesumman mindre än väntat, och därför blev också intäkterna från sjukförsäkringsavgifterna mindre än beräknat.

Sjukförsäkringsavgifterna stiger år 2021, men beräknas sjunka under åren 2022–2025. Staten finansierar cirka 73 % av kostnaderna för 2021. Med dessa medel täcks samtliga förmåner ur folkpensionsfonden, huvuddelen av förmånerna ur allmänna fonden för social trygghet och en del av förmånerna ur sjukförsäkringsfonden samt en procentbaserad andel av FPA:s verksamhetskostnader. De försäkrade står för 14 % av förmåns- och verksamhetskostnaderna (andelen består av sjukförsäkrings- och arbetslöshetsförsäkringsavgifter).

Arbetsgivarnas försäkringsavgifter täcker 8 % av FPA:s utgifter. Kommunerna står för 5 %, och dessa medel allokeras till barnavårdsstödet och utkomstskyddet för arbetslösa. Statens andel av finansieringen av arbetsinkomstförsäkringen är cirka 12 % av kostnaderna för försäkringen. Resten finansieras med försäkringsavgifter och -premier: arbetsgivarna står för 52 % av kostnaderna medan de försäkrade står för 48 %. Inom sjukvårdsförsäkringen är finansieringsandelarna 67 % från staten och 33 % från de försäkrades premier.

Statens andel förväntas ligga på cirka 73–74 % under hela referensperioden. Eventuella nedskärningar i den sociala tryggheten för att minska underskottet i de offentliga finanserna kan emellertid innebära en utmaning vid finansieringen av den sociala trygghet FPA sköter. Flitfällorna i samband med den sociala tryggheten har också väckt diskussion.

Exempel på föreslagna lösningar är harmonisering av grundtrygghetsförmånerna, basinkomst och en aktiverande social trygghet. Ju mer man kan slå samman de nuvarande förmånerna och förenkla reglerna, desto överskådligare blir också finansieringen av dem. Reformerna av social- och hälsovården och den sociala tryggheten kan, om de realiserar, påverka de förmåner och ersättningssystem som FPA sköter samt finansieringen av förmånerna.

Från och med 2022 borde en tillräcklig permanent finansiering av verksamhetskostnaderna tryggas för hela årtiondet. På grund av FPA:s investeringar i utveckling borde verksamhetskostnaderna framöver utgöra en större andel av de totala kostnaderna. Framför allt är förmånsplattformprogrammet en reform av stora mått. Den föränderliga omvärlden kräver att FPA kan tillhandahålla ett ännu bättre täckande och snabbare tjänsteutbud. Förnyandet av förmånssystemen och e-tjänsterna samt av informationssäkerheten medför behov av tilläggsfinansiering för FPA:s verksamhetskostnader under 2020-talet. Detta är nödvändigt för att trygga nivån på och kapaciteten i FPA:s förmånshandläggning och kundservice även under 2030-talet.

Förvaltningsorgan och delegationer 2020

Förvaltningsorgan

Fullmäktige:

Slunga-Poutsalo Riikka, riksdagsledamot, ordförande (ersättare: Kotiaho Jouni, riksdagsledamot)

Nurminen Ilmari, riksdagsledamot, vice ordförande (ersättare: Berg Kim, riksdagsledamot)

Elomaa Ritva, riksdagsledamot (ersättare: Lundén Mikko, riksdagsledamot)

Filatov Tarja, riksdagsledamot, till 17.4, Mäkynen Matias, riksdagsledamot, från 21.4
(ersättare: Eloranta Eeva-Johanna, riksdagsledamot)

Forsgrén Bella, riksdagsledamot (ersättare: Virta Sofia, riksdagsledamot)

Häkkänen Antti, riksdagsledamot (ersättare: Ikonen Anna-Kaisa, riksdagsledamot)

Kontula Anna, riksdagsledamot (ersättare: Hänninen Katja, riksdagsledamot)

Lohi Markus, riksdagsledamot (ersättare: Aittakumpu Pekka, riksdagsledamot)

Mattila Hanna-Leena, riksdagsledamot (ersättare: Honkonen Petri, riksdagsledamot)

Niikko Mika, riksdagsledamot (ersättare: Juuso Kaisa, riksdagsledamot)

Salonen Kristiina, riksdagsledamot (ersättare: Werning Paula, riksdagsledamot)

Sarkomaa Sari, riksdagsledamot (ersättare: Koulumies Terhi, riksdagsledamot)

Revisorer:

Helkiö Mikko, revisorsråd, OFGR, GR, ordförande (ersättare: Rauhala Piia-Tuulia, enhets-direktör, CGR, OFGR, till 22.9, Ala-aho Virpi, stadsrevisor, OFGR, från 23.9)

Kiljunen Anneli, riksdagsledamot, vice ordförande (ersättare: Väättäinen Tuula, riksdags-ledamot)

Järvinen Heli, riksdagsledamot (ersättare: Suoniemi Tero, politiskt sakkunnig)

Kurvinen Antti, riksdagsledamot (ersättare: Kinnunen Mikko, riksdagsledamot)

Laiho Mia, riksdagsledamot (ersättare: Vartiainen Juhana, riksdagsledamot)

Lindén Aki, riksdagsledamot (ersättare: Eskelinen Seppo, riksdagsledamot)

Niemi Veijo, riksdagsledamot (ersättare: Juvonen Arja, riksdagsledamot)

Tuomela Ulla-Maija, CGR, OFGR (ersättare: Lehto Ari, CGR, OFGR)

Styrelsen

Kiukas Vertti, generalsekreterare, styrelseordförande

Nieminen Mira, kriminalkommissarie, vice ordförande

Backman Heli, överdirektör, från 1.8

Brax Tuija, generalsekreterare

Lehtinen Leila, direktör

Rantahalvari Vesa, ledande sakkunnig, till 30.6

Rehula Juha, socionom

Siekkinen Saana, direktör

Sipilä Timo, direktör

Särkelä Riitta, generalsekreterare

Toivola Tommi, direktör, från 1.7

Varhila Kirsi, kanslichef, till 31.7

Sarlin Tuija, ordförande, personalrepresentant med yttrande- och närvarorätt

Direktörer:

Antila Outi, generaldirektör

Mäki-Lohiluoma Kari-Pekka, direktör

Nissilä Nina, direktör

Ledande tjänstemän

Resultatenheternas direktörer:

Kivimäki Elise (resultatenheten för kundrelationstjänster), till 31.7.2020

Taponen Petteri (resultatenheten för kundrelationstjänster), 1.8.2020 – 31.7.2021

Neimala Anne (resultatenheten för förmånstjänster), till 31.8.2020

Jussila Antti (resultatenheten för förmånstjänster) 1.9.2020 – 31.7.2021

Melanen Jukka (resultatenheten för IT-tjänster)

Lindgren Marina (resultatenheten för informationstjänster)

Hänninen Sari (resultatenheten för gemensamma tjänster), till 31.8.2020

Linkova Nina (resultatenheten för gemensamma tjänster) 1.9.2020 – 31.7.2021

Internrevisionschef:

Uusi-Autti Eeva

Direktör för enheten för ledningsstöd:

Korhola Heli

Direktör för kommunikationsenheten:

Marjamäki Pipsa Lotta

Ledande överläkare:

Leinonen Janne

Delegationer och forum

Till FPA:s delegationer hör tre lagstadgade delegationer och dessutom interaktiva forum som FPA självt tillsatt.

Delegationernas uppgifter har stadgats i lag. Forumen fungerar som FPA:s intressentgrupps- och sakkunnigorgan vid det innehållsliga och strategiska utvecklingsarbetet för respektive tema.

Delegationernas och forumens medlemmar representerar myndigheter, sammanslutningar, intresseorganisationer. I verksamheten deltar även sakkunniga från FPA.

FPA:s delegation 1.1.2020-31.3.2020

Antila Outi, generaldirektör, delegationens ordförande

Brax Tuija, generalsekreterare

Hallia Antti, sakkunnig

Hellstén Harri, chef för arbetsmarknadsärenden

Hiltunen Leea, ordförande

Hiltunen Virpi, konsultativ tjänsteman

Huumonen Hanna, sakkunnig

Karjalainen Sakari, generalsekreterare

Laxåback Jonas, jurist

Livson Matleena, specialsakkunnig

Majanen Juha, biträdande budgetchef

Myllärinen Tarja, direktör

Norppa Tiina, huvudskyddsombud

Ojala Katri, ledande sakkunnig

Partanen Ismo, verksamhetsledare

Pohjonen Petri, generaldirektör

Raitamäki Sonja, generalsekreterare

Ruth Kimmo, arbetsmarknadsråd

Salonen Leila, verksamhetsledare

Siika-aho Liisa, direktör

Säävälä Minna, direktör för familjeverksamheten

Tervahauta Markku, generaldirektör

Tervonen Sari, verksamhetsledare

Työläjärvi Riitta, social- och hälsopolitisk sakkunnig

FPA:s delegation från 1.7.2020

Outi Antila, generaldirektör, delegationens ordförande

Heli Korhola, direktör för enheten för ledningsstöd, delegationens vice ordförande

Anna-Stiina Lundqvist, ansvarig sakkunnig för intressentgruppsarbete och samhällsansvar, delegationens sekreterare

Katri Ojala, ledande sakkunnig

Janne Viskari, generaldirektör

Ole Norrback, ordförande

Petri Pohjonen, generaldirektör

Pekka Köli, vice ordförande

Hennamari Mikkola, chef för forskningsenheten

Ilpo Tolonen, styrelseordförande

Hanna Markkula-Kivisilta, generalsekreterare

Liisa Siika-Aho, direktör

Riitta Maijala, överdirektör

Tarja Myllärinen, direktör

Satu Grekin, verksamhetsledare, från 1.10.2020

Janne Makkula, arbetsmarknadsdirektör

Markku Tervahauta, generaldirektör

Seija Lehtonen, specialsakkunnig

Jaana Laitinen, ledande sakkunnig

Ulla Härmäläinen, finansråd

Markku Heikura, generaldirektör

Hanna-Kaisa Järvi, verksamhetsledare 1.7.2020-30.9.2020

Jani Sillanpää, socialpolitisk sakkunnig 1.7.2020-31.1.2021

Riitta Työläjärvä, social- och hälsopolitisk sakkunnig 1.7.2020-28.2.2021

Delegationen för sjukförsäkringsärenden

Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma, direktör, delegationens ordförande

Reija Jääskeläinen, chef för kompetenscentret, delegationens vice ordförande

Ismo Hiljanen, planeringsspecialist, delegationens sekreterare

Jaska Siikavirta, direktör

Pasi Pohjola, avdelningschef

Liisa Siika-aho, direktör

Eva Ojala, konsultativ tjänsteman

Lauri Vuorenkoski, hälsopolitisk sakkunnig

Matti Pöyry, verksamhetsledare

Auli Rytivaara, sakkunnigläkare

Eveliina Vigelius, sakkunnig

Tuuli Glantz, socialpolitisk sakkunnig

Kari Haring, sakkunnigläkare

Riitta Työläjärvä, social- och hälsopolitisk sakkunnig

Hanna-Maija Kause, ledande sakkunnig, till 15.10.2020

Katri Ojala, ledande sakkunnig, från 15.10.2020

Tarja Filatov, riksdagsledamot

Sanna Antikainen, riksdagsledamot

Socialmedicinska delegationen

Janne Leinonen, specialistläkare i neurologi, delegationens ordförande

Miia Turpeinen, bedömningsöverläkare, delegationens vice ordförande

Katariina Kallio-Laine, ansvarig sakkunnigläkare, delegationens sekreterare

Medlemmar:

Ilona Autti-Rämö, generalsekreterare

Markus Henriksson, överdirektör

Eero Hirvensalo, överläkare

Erika Jääskeläinen, docent

Satu Lahti, professor

Eija Lönnroos, professor

Mika Mäkelä, ansvarig överläkare

Eva Helaskoski, specialistläkare i företagshälsovård

Heikki Pärnänen, direktör

Matti Pöyry, verksamhetsledare

Timo Strandberg, professor

Markku Sumanen, professor

Pekka Ylöstalo, professor

Sakkunniga:

Sari Atula, docent

Oskari Heikinheimo, professor

Sari Helminen, ansvarig sakkunnigtandläkare

Risto Huupponen, professor

Hanna-Mari Jauhonen, forskarläkare

Asko Järvinen, avdelningsöverläkare
Helena Kastarinen, överläkare
Karoliina Koskenvuo, chef för forskningsteamet
Tanja Laukkala, docent
Heikki Lukkarinen, sektordirektör
Jukka Meurman, professor
Raija Sipilä, redaktionschef
Tero Soukka, ansvarsområdesdirektör
Liisa Suominen, professor
Kirsi Vainiemi, ansvarig överläkare

Läkemedelssektionen

Miia Turpeinen, docent, sektionens ordförande
Katariina Klintrup, ansvarig sakkunnigläkare, sektionens sekreterare
Risto Huupponen, professor
Hanna-Mari Jauhonen, forskarläkare
Asko Järvinen, avdelningsöverläkare
Helena Kastarinen, överläkare
Jarmo Salo, specialistläkare i barnsjukdomar
Eija Lönnroos, professor
Anne Rönneberg, planerare
Janne Leinonen, ledande överläkare

Sektionen för odontologi

Pekka Ylöstalo, professor, sektionens ordförande
Sari Helminen, sakkunnigtandläkare, sektionens sekreterare
Professor Satu Lahti, Åbo universitet
Professor Jukka Meurman, Helsingfors universitet
Verksamhetsledare, OD Matti Pöyry, Finlands Tandläkarförbund
Ansvarsområdesdirektör, docent Tero Soukka, Åbo universitet
Professor Liisa Suominen, Östra Finlands universitet

Forumet för studerandehälsovården

Reija Jääskeläinen, chef för kompetenscentret, forumets ordförande
Mari Stenberg, specialplanerare, forumets sekreterare
Katariina Poskiparta, verkställande direktör

Päivi Metsäniemi, chefsöverläkare
Annika Stadius, studiechef
Päivi Laakkonen, studentkurator
Pirkko Vartiainen, professor
Saara Maalismaa, chef för studentservicen
Maire Kolimaa, konsultativ tjänsteman
Touko Niinimäki, socialpolitisk sakkunnig
Jani Sillanpää, socialpolitisk sakkunnig
Hannele Kirveskoski, välfärdspolitisk sakkunnig
Elina Viitaniemi, styrelseledamot
Johanna Jahnukainen, utvecklingschef
Piia Kuusisto, gruppchef
Emmi Lehtonen, teamchef
Mari Jaakkola, jurist

Forumet för företagshälsovård

Reija Jääskeläinen, chef för kompetenscentret, delegationens ordförande
Kirsi Airinen, gruppchef, delegationens vice ordförande
Nina Jaakkola, planeringsspecialist, delegationens sekreterare
Anu Tuovinen, ledande sakkunnig
Miia Kannisto, ledande sakkunnig
Auli Rytivaara, sakkunnigläkare
Antti Tanskanen, sakkunnig
Anna Kukka, sakkunnig, arbetslivsutveckling
Marja Tallavaara, sakkunnig
Kari Aikio, regionchef
Kristiina Mukala, medicinalråd
Riitta Sauni, medicinalråd
Kari Haring, sakkunnigläkare
Anne Mironen, sakkunnig, arbetsmiljö- och jämställdhetsfrågor
Merja Blomqvist, arbetsfysioterapeut
Hanna Nummila, arbetsfysioterapeut
Heli Hannonen, företagspsykolog
Sanna Selinheimo, företagspsykolog
Pilvi Österman, ordförande
Marja Alanne, ledande företagshälsovårdare

Johanna Larkio, ledande företagsläkare
Anniina Anttila, ansvarig företagsläkare
Harri Hellsten, chef för arbetsmarknadsärenden
Albert Mäkelä, sakkunnig
Riitta Työläjärvä, social- och hälsopolitisk sakkunnig
Liisamari Krüger, överläkare
Eva Helaskoski, direktör
Satu Soini, överläkare
Timo Hujanen, planeringsspecialist
Paula Melart, sakkunnigläkare

Pensionsforumet

Regina Ollila, chef för kompetenscentret, forumets ordförande från 15.9.2020
Mia Helle, forumets ordförande 1.1.2020-14.9.2020
Marja-Leena Seppälä, planeringsspecialist, forumets vice ordförande
Raija-Liisa Foudila, planeringsspecialist, forumets sekreterare
Hanna Tossavainen, konsultativ tjänsteman
Outi Luoma-Aho, budgetråd
Marjukka Hietaniemi, utvecklingschef
Minka Hauta-aho, jurist
Sinikka Näätsaari, chef för arbetslivs- och pensionsärenden
Tuuli Glantz, socialpolitisk sakkunnig
Samppa Koskela, jurist
Riitta Työläjärvä, social- och hälsopolitisk sakkunnig
Katri Ojala, ledande sakkunnig
Anu Tuovinen, ledande sakkunnig
Marja Tallavaara, sakkunnig
Timo Sipilä, direktör
Antti Tanskanen, sakkunnig
Vesa Rantahalvari, ledande sakkunnig
Harri Hellstén, chef för arbetsmarknadsärenden
Albert Mäkelä, sakkunnig
Matti Niiranen, verksamhetsledare
Anssi Kemppi, verksamhetsledare
Timo Kokko, verksamhetsledare
Jan Koskimies, verksamhetsledare

Seija Lehtonen, specialsakkunnig
Jenni Blomgren, planeringsspecialist

Forumet för klientarbetet inom rehabiliteringen

Mikko Toivanen, chef för kompetenscentret för arbets- och funktionsförmågeärenden,
delegationens ordförande

Riikka Peltonen, planeringsspecialist, rehabiliteringsgruppen vid kompetenscentret,
delegationens vice ordförande och sekreterare

Seija Sukula, specialsakkunnig

Anne Kanto-Ronkanen, specialsakkunnig

Patrik Tötterman, specialsakkunnig

Päivi Haavisto-Vuori, konsultativ tjänsteman

Kaisa Rätty, undervisningsråd

Jouni Järvinen, undervisningsråd

Ellen Vogt, specialsakkunnig

Tuula Kock, sakkunnigläkare

Päivi Pollari, planerare

Arja Alamehtä, planerare

Mauri Kallinen, rehabiliteringsöverläkare

Aki Vainionpää, rehabiliteringsöverläkare

Jaana Ylitalo, ordförande

Anne Höglund, styrelseledamot

Martti Poteri, servicechef

Sirkku Reponen, projektchef

Virpi Siiskonen, styrelsemedlem, Handikappforum rf

Riitta Saksanen, social- och hälsopolitisk sakkunnig

Marko Jääskeläinen, företagare

Jukka Sariola, ordförande

Pia Hytönen, verksamhetsledare

Olavi Kaukonen, verkställande direktör

Jaana Hirvonen, utvecklingsdirektör

Susanna Rynnänen, rehabiliteringsplanerare

Janne Leinonen, ledande överläkare

Jan Löfstedt, ansvarig sakkunnigläkare

Forumet för samarbetspartner inom rehabiliteringen

Mikko Toivanen, chef för kompetenscentret för arbets- och funktionsförmågeärenden,
forumets ordförande

Tuula Ahlgren, chef för gruppen för rehabiliteringstjänster vid kompetenscentret,
forumets vice ordförande och sekreterare

Seija Sukula, specialsakkunnig

Anne Kanto-Ronkanen, specialsakkunnig

Patrik Tötterman, specialsakkunnig

Päivi Haavisto-Vuori, konsultativ tjänsteman

Marika Heimo, understödsberedare

Heidi Pursiainen, uppföljningsansvarig

Ellen Vogt, specialsakkunnig

Tuula Kock, sakkunnigläkare

Riitta Työläjärvä, sakkunnigläkare

Ilkka Kaukoranta, chefsekonom

Auli Rytivaara, sakkunnigläkare

Juhani Ruutiainen, professor

Marja Tallavaara, sakkunnig

Maire Lumiaho, jurist

Representant saknas, social- och hälsopolitisk sakkunnig, STTK

Samppa Koskela, jurist

Mika Pekkonen, medicinsk direktör

Jarno Talvitie, sakkunnig

Päivi Opari, specialsakkunnig

Soile Kuitunen, verkställande direktör

Janne Pelkonen, specialsakkunnig

Harri Hellstén, chef för arbetsmarknadsärenden

Albert Mäkelä, sakkunnig

Mauri Kallinen, rehabiliteringsöverläkare

Aki Vainionpää, rehabiliteringsöverläkare

Tiina Mäkinen, ordförande

Hanna-Maija Kause, ledande sakkunnig

Outi Töytäri, rehabiliteringssakkunnig

Marja Lampainen, fysioterapeut

Janne Leinonen, ledande överläkare

Jan Löfsted, ansvarig sakkunnigläkare

Anna-Liisa Salminen, ledande forskare

Riitta Seppänen-Järvelä, forskningschef

Forumet för utkomtskyddsärenden

Pasi Pajula, chef för kompetenscentret för utkomtskyddsärenden, forumets ordförande

Filippa Nikkinen, gruppchef, forumets vice ordförande

Teija Hautera, planeringsspecialist, forumets sekreterare

Marjaana Maisonlahti, regeringsråd

Kirsi Päivänsalo, konsultativ tjänsteman

Timo Meling, äldre regeringssekreterare

Eeva Vartio, regeringssekreterare

Marko Aarnio, byråchef

Satu Luojola, jurist

Aki Villman, verksamhetsledare

Outi Mäki, styrelseordförande

Vesa Rantahalvari, ledande sakkunnig

Mikko Räsänen, sakkunnig

Harri Hellstén, chef för arbetsmarknadsärenden

Albert Mäkelä, sakkunnig

Pirjo Väänänen, chef för sociala ärenden

Alli Tiensuu, arbetskraftspolitisk sakkunnig

Samppa Koskela, jurist

Patrizio Lainà, chefsekonom

Heikki Taulu, ekonom

Katri Ojala, ledande sakkunnig

Maria Kauppinen

Elina Pajula, innehållsansvarig

Marko Mäki-Hakola, näringsdirektör

Marja Tallavaara, sakkunnig

Filippa Nikkinen, gruppchef

Forumet för utkomststöd

Pasi Pajula, chef för kompetenscentret för utkomtskyddsärenden, forumets ordförande

Mira Halme, planeringsspecialist, forumets sekreterare

Mikko Friipyöli, specialsakkunnig

Outi Luoma-Aho, budgetråd

Arto Salmela, konsultativ tjänsteman

Jarmo Lindén, direktör

Kimmo Huovinen, biträdande direktör

Marie Reijo, specialforskare

Mira Kajantie, överaktuarie
Minna Kivipelto, forskningschef
Jussi Tervola, forskningschef
Anne Qvist, chef för socialt arbete med vuxna
Leena Luhtasela, chef för tjänster för unga och socialt arbete med vuxna
Anne Savolainen, bostadschef
Kaisa Palomäki, sakkunnig
Virve Flinkkilä, servicechef
Assi Sihvonen, chef för socialarbetet
Terhikki Ahonen, ledande socialarbetare
Taru Herranen, servicechef
Kaisu Kammonen, specialsakkunnig
Henna Kuitunen, utvecklingskoordinator
Petri Liski, fastighetsutvecklingschef
Jyrki Lappi, markanvändningsdirektör
Elina Wiljanen, socialarbetare
Minna Virta, direktör
Mikko Autio, sakkunnig i bostadsärenden
Jukka Kokkinen, chef för bostadsväsendet
Kaisa Kohvakka, ledande socialarbetare inom socialt arbete med vuxna och rehabiliterande tjänster
Laura Vänttinen, ledande socialarbetare inom socialt arbete med vuxna och rehabiliterande tjänster
Sanna Räsänen, ledande socialarbetare
Tanja Bäck, ledande socialarbetare
Katri Hiltunen, direktör för bostadsväsendet
Helene Vanninen, koordinator för bostadsärenden
Sanna Mutikainen, ledande socialarbetare
Kati Saarela, resultatenhetschef
Ellen Vogt, specialsakkunnig
Annika Korpela, jurist
Laura Hassi, sakkunnig
Susanna Rahkonen, konsultativ tjänsteman
Ritva Liukonen, specialsakkunnig
Venla Hietala, planeringsspecialist
Rita Lääkkölä, planeringsspecialist
Sami Tuori, planeringsspecialist
Signe Jauhiainen, forskningschef

Folkpensionsanstaltens resultaträkning och balansräkning för åren 2020 och 2019, 1 000 euro

Folkpensionsanstaltens resultaträkning

Folkpensionsanstaltens intäkter		
Förmånsfondernas intäkter	2020	2019
Folkpensionsfonden		
Työnantajien maksut	0	
Statens andelar av folkpensionsförsäkringens förmåner	-3 747 414	-3 514 888
Folkpensionsfondens intäkter totalt	-3 747 414	-3 514 888
Sjukförsäkringsfonden		
Arbetsinkomstförsäkring		
Arbetsinkomstförsäkringens försäkringsavgifter	-2 259 835	-2 057 770
Statens andelar av arbetsinkomstförsäkringens förmåner	-295 991	-247 539
Arbetsinkomstförsäkring totalt	-2 555 827	-2 305 308
Sjukvårdsförsäkring		
Sjukvårdsförsäkringens försäkringsavgifter	-925 670	-439 774
Statens andel av sjukvårdsförsäkringens förmåner	-1 630 940	-2 049 662
Erhållna EU-ersättningar	-48 119	-54 927
Återbetalningsavgift för utgifter för läkemedelsersättning	-32 870	-13 147
Regressbetalningar	-255	-282
Sjukvårdsförsäkring totalt	-2 637 854	-2 557 792
Sjukförsäkringsfondens intäkter totalt	-5 193 681	-4 863 100
Allmänna fonden för social trygghet (AFST)		
Statens andel av AFST:s förmåner	-6 129 471	-5 583 481
Kommunernas andel av AFST:s förmåner	-785 920	-748 754
Ålands andel av AFST:s förmåner	-12 086	-11 754
Löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift	-207 300	-207 000
Övriga AFST-intäkter för förmåner	-64	-68
Allmänna fonden för social trygghet, intäkter totalt	-7 134 841	-6 551 057
Förmånsfondernas placeringsintäkter och -kostnader	-6 378	-1 312
Förmånsfondernas finansiella intäkter och kostnader	787	-291
Förmånsfondens övriga intäkter och kostnader	-864	-1 505
Förmånsfondernas intäkter totalt	-16 082 390	-14 932 152
Statens andel av förmånsfondernas verksamhetskostnader	-417 801	-372 227
Sosiaaliturvan yleisrahaston investointituotot	0	0
Servicefondens intäkter		
Verksamhetsintäkter	-15 018	-13 251
Försäljningsintäkter	-17 541	-15 597
Finansiella intäkter och kostnader	7	0
Servicefondens intäkter totalt	-32 551	-28 848
Pensionsansvarsfondens intäkter		
Bidrag	-55 041	-51 379
Intäkter av tillgångar	-65 260	-117 556
De anställdas pensionsavgifter	-24 154	-21 129
Gottgörelser från VILMA-institutioner	-11 023	-9 885
Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	-3 764	-2 124
Pensionsansvarsfondens intäkter totalt	-159 642	-202 073
Folkpensionsanstaltens intäkter totalt	-16 692 385	-15 535 301

Folkpensionsanstaltens kostnader

	2020	2019
Förmånsfonderna		
Förmånskostnader		
Folkpensionsförsäkring		
Pensions- och handikappförmåner	3 744 466	3 521 512
Sjukförsäkring		
Arbetsinkomstförsäkring	2 496 132	2 373 433
Sjukvårdsförsäkring	2 510 183	2 447 108
Allmänna fonden för social trygghet		
Arbetslöshetsförmåner	2 265 584	1 870 367
Förmåner för barnfamiljer	1 884 132	1 883 345
Studieförmåner	578 044	543 736
Bostadsbidrag	1 566 522	1 490 985
Utkomststöd	734 073	698 438
Övriga förmåner	106 486	64 185
Förmånskostnader totalt	15 885 621	14 893 110
Förmånsfondernas verksamhetskostnader		
Intäkter för verksamhetskostnader	-7 364	-9 940
Personalkostnader		
Löner och arvoden	302 051	274 239
Lönebikostnader	79 807	83 199
Personalkostnader totalt	381 858	357 438
Övriga verksamhetskostnader	115 610	114 173
Köptjänster	56 074	55 944
Förmånsfondernas verksamhetskostnader totalt	546 177	517 616
Förmånsfondernas kostnader totalt	16 431 798	15 410 726
Förändring i rehabiliteringsavsättning	13 975	198
Servicefondens kostnader		
Köp av personal- och lokalresurser	15 083	13 664
IT-driftskostnader	8 721	8 923
Övriga kostnader	2 691	2 601
Avskrivningar på anläggningstillgångar	2 881	2 700
Servicefondens kostnader totalt	29 375	27 888
Pensionsansvarsfondens kostnader		
Personalpensioner	111 309	107 955
Pensioner betalda av VILMA-institutioner	8 798	8 308
Övriga kostnader	31	-58
Ökning i pensionsansvarsfondens täckning	7 515	7 319
Pensionsansvarsfondens kostnader totalt	127 652	123 524
Folkpensionsanstaltens kostnader totalt	16 602 801	15 562 336
Folkpensionsanstaltens överskott + / underskott -	89 584	-27 035

Folkpensionsanstaltens balansräkning

Folkpensionsanstaltens aktiva	2020	2019
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Förmånsfondernas dataprogram	6 346	7 917
Servicefondens dataprogram	2 540	1 566
Immateriella tillgångar totalt	8 885	9 483
Materiella tillgångar		
Förmånsfondernas byggnader	72 505	72 836
Förmånsfondernas renoveringar	40 098	43 583
Förmånsfondernas maskiner och inventarier	9 487	6 864
Servicefondens maskiner och inventarier	6 862	6 294
Förmånsfondernas fastighetsförskott	4 078	2 859
Materiella tillgångar totalt	133 030	132 436
Placeringar	0	0
Förmånsfondernas placeringar i anläggningstillgångar	37 107	37 649
Placeringar i anläggningstillgångar totalt	37 107	37 649
Förmånsfondernas räntefonder	40 430	40 229
Pensionsansvarsfondens räntefonder	280 322	270 852
Förmånsfondernas aktier och andelar	35 235	35 546
Pensionsansvarsfondens aktier och andelar	1 576 959	1 322 018
Pensionsansvarsfondens övriga placeringar	31 806	33 972
Övriga placeringar totalt	1 964 752	1 702 617
Folkpensionsanstaltens placeringar totalt	2 001 859	1 740 266
Folkpensionsanstaltens bestående aktiva totalt	2 143 774	1 882 186
Underskott i pensionsansvarsfonden	68 492	68 791
Rörliga aktiva		
Långfristiga fordringar		
Övriga fordringar	2 936	2 332
Långfristiga fordringar totalt	2 936	2 332
Kortfristiga fordringar		
Fordringar mellan fonderna, förmånsfonder	14 148	12 620
Förmånsfondernas kundfordringar	3 466	2 292
Servicefondens kundfordringar	452	674
Förmånsfondernas resultatregleringar	25 792	1 601
Servicefondens resultatregleringar	3 758	4 070
Förmånsfondernas övriga fordringar	7 856	7 136
Servicefondens övriga fordringar	221	221
Pensionsansvarsfondens övriga fordringar	14 029	12 127
Förmånsfondernas förskottsbetalningar	394 838	316 935
Kortfristiga fordringar totalt	464 562	357 676

Finansiella värdepapper	2020	2019
Pensionsansvarsfondens värdepapper	170	0
Finansiella värdepapper totalt	170	0
Kassa och bank		
Förmånsfondernas kassa och bank	1 252 343	1 002 074
Servicefondens kassa och bank	15 472	11 085
Pensionsansvarsfondens kassa och bank	61 571	51 619
Kassa och bank totalt	1 329 385	1 064 778
Folkpensionsanstaltens rörliga aktiva totalt	1 797 053	1 424 786
Folkpensionsanstaltens aktiva totalt	4 009 319	3 375 763
Folkpensionsanstaltens passiva	2020	2019
Eget kapital		
Förmånsfonderna		
Folkpensionsfonden		
Fonden vid årets början	-53 203	-59 827
Förändring i fonden	-2 063	6 624
Folkpensionsfonden totalt	-55 266	-53 203
Räkenskapsperiodens resultat	2 063	-6 624
Sjukförsäkringsfonden		
Fonden vid årets början	-439 040	-545 824
Förändring i fonden	-52 355	99 920
Sjukförsäkringsfonden totalt	-491 395	-445 903
Räkenskapsperiodens resultat	52 355	-99 920
Allmänna fonden för social trygghet		
Fonden vid årets början	-455	-455
Förändring i fonden	0	0
Allmänna fonden för social trygghet totalt	-455	-455
Räkenskapsperiodens resultat	0	0
Förmånsfonderna totalt	-492 697	-606 105
Servicefonden		
Fonden vid årets början	-2 867	-1 907
Förändring i fonden	-3 176	-960
Servicefonden totalt	-6 042	-2 867
Räkenskapsperiodens resultat	3 176	960
Pensionsansvarsfonden		
Fonden vid årets början	-827 674	-820 355
Förändring i fonden	-7 515	-7 319
Pensionsansvarsfonden totalt	-835 189	-827 674
Räkenskapsperiodens resultat	31 990	78 549
Fonderna totalt	-1 298 763	-1 357 136
Uppskrivningsfonderna		
Förmånsfonderna		
Fonderna vid årets början		
Folkpensionsfonden	-95 360	-77 816
Sjukförsäkringsfonden	-35 680	-40 026
Fonderna vid årets början totalt	-131 089	-117 842

	2020	2019
Förändring i fonderna		
Folkpensionsfonden	-13 149	-30 661
Sjukförsäkringsfonden	-201	4 347
Allmänna fonden för social trygghet	0	-49
Förändring i fonderna totalt	-13 350	-26 364
Pensionsansvarsfonden		
Fonden vid årets början	-799 746	-644 171
Förändring i fonden	-229 011	-155 576
Pensionsansvarsfonden totalt	-1 028 757	-799 746
Uppskrivningsfonderna totalt	-1 173 196	-943 952
Övrigt eget kapital		
Servicefonden		
Buffertmedel för Kanta	-2 177	-2 177
Pensionsansvarsfonden		
Övrigt eget kapital	-159 187	-127 197
Övrigt eget kapital totalt	-161 364	-129 374
Folkpensionsanstaltens underskott	0	27 035
Folkpensionsanstaltens överskott	-89 584	
Folkpensionsanstaltens eget kapital totalt	-2 722 907	-2 403 428
Rehabiliteringsavsättning		
Avsättning vid årets början	-61 937	-61 739
Förändring i avsättningen	-60 319	-56 178
Använda medel	46 344	55 980
Rehabiliteringsavsättning totalt	-75 912	-61 937
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Förmånsfondernas långfristiga främmande kapital	-12 040	-7 743
Servicefondens långfristiga främmande kapital	-4 000	-4 000
Långfristigt främmande kapital totalt	-16 040	-11 743
Kortfristigt främmande kapital		
Inbetalda förskott till förmånsfonderna	-767 222	-587 255
Inbetalda förskott till servicefonden	-6 784	-5 019
Skulder mellan fonderna/förmånsfonderna	-7 154	-10 240
Skulder mellan fonderna/servicefonden	-1 268	-1 173
Skulder mellan fonderna/pensionsansvarsfonden	-5 726	-1 208
Förmånsfondernas leverantörsskulder	-6 639	-10 806
Servicefondens leverantörsskulder	-2 015	-2 795
Förmånsfondernas resultatregleringar	-83 493	-73 596
Servicefondens resultatregleringar	-6 798	-5 661
Förmånsfondernas övriga kortfristiga skulder	-302 650	-197 130
Servicefondens övriga kortfristiga skulder	-221	-221
Pensionsansvarsfondens övriga kortfristiga skulder	-4 490	-3 553
Kortfristigt främmande kapital totalt	-1 194 460	-898 655
Folkpensionsanstaltens främmande kapital totalt	-1 210 500	-910 398
Folkpensionsanstaltens passiva totalt	-4 009 319	-3 375 763

Fonds specifika resultaträkningar och balansräkningar för åren 2020 och 2019, 1 000 euro

Folkpensionsfondens resultaträkning

	2020	2019
Intäkter		
Statens andelar av förmånerna	-3 747 414	-3 514 888
Placeringsintäkter och -kostnader	-6 378	-1 312
Finansiella intäkter och kostnader	51	0
Övriga intäkter och kostnader	-280	-592
Intäkter totalt	-3 754 021	-3 516 792
Pensions- och handikappförmåner	3 744 466	3 521 512
Förmånsbidrag	-9 556	4 720
Verksamhetskostnader	67 302	63 855
Statens andel av verksamhetskostnaderna	-59 810	-61 951
Överskott + /underskott -	2 063	-6 624

Folkpensionsfondens balansräkning

	2020	2019
Aktiva		
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Dataprogram	4 602	4 775
Immateriella tillgångar totalt	4 602	4 775
Materiella tillgångar		
Byggnader	61 985	62 117
Renoveringar	23 722	24 496
Maskiner och inventarier	2 025	1 736
Förskottsbetalningar	4 956	4 824
Materiella tillgångar totalt	92 687	93 173
Placeringar		
Placeringar i anläggningstillgångar		
Aktier och andelar	13 153	13 695
Placeringar i anläggningstillgångar totalt	13 153	13 695
Övriga placeringar		
Aktier	35 235	35 546
Övriga placeringar totalt	35 235	35 546
Placeringar totalt	48 388	49 241
Bestående aktiva totalt	145 677	147 189
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Fordringar mellan fonderna	7 186	4 478
Kundfordringar	1 233	638
Resultatregleringar	423	126
Övriga fordringar	641	55
Förskottsbetalningar	55 020	48
Kortfristiga fordringar totalt	64 503	5 346
Kassa och bank	288 614	328 586
Rörliga aktiva totalt	353 118	333 932
Aktiva totalt	498 795	481 121

Passiva	2020	2019
Eget kapital		
Folkpensionsfonden		
Fonden vid årets början	-53 203	-59 827
Ökning/minskning i fonden	-2 063	6 624
Folkpensionsfonden totalt	-55 266	-53 203
Räkenskapsperiodens resultat	2 063	-6 624
Uppskrivningsfonden		
Fonden vid årets början	-95 360	-77 816
Ökning/minskning i fonden	-13 149	-30 661
Uppskrivningsfonden totalt	-108 510	-108 477
Överskott	-2 063	
Underskott		6 624
Eget kapital totalt	-163 775	-161 680
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Skuld till staten för verksamhetskostnader	-813	-661
Långfristigt främmande kapital totalt	-813	-661
Kortfristigt främmande kapital		
Erhållna förskott	-297 833	-283 524
Skulder mellan fonderna	-6 584	-5 978
Leverantörsskulder	996	523
Resultatregleringar	-19 294	-18 376
Övriga kortfristiga skulder	-11 465	-11 408
Moms att redovisa	-27	-17
Kortfristigt främmande kapital totalt	-334 206	-318 780
Främmande kapital totalt	-335 019	-319 441
Passiva totalt	-498 795	-481 121

Sjukförsäkringsfondens resultaträkning

	2020	2019
Intäkter		
Arbetsinkomstförsäkring		
Försäkringsavgifter		
Sjukförsäkringens dagpenningsavgift	-1 110 606	-1 357 700
Arbetsgivarens sjukförsäkringsavgift	-1 149 229	-700 070
Försäkringsavgifter totalt	-2 259 835	-2 057 770
Statens andelar av förmånerna	-295 991	-247 539
Arbetsinkomstförsäkring totalt	-2 555 827	-2 305 308
Sjukvårdsförsäkring		
Sjukförsäkringens sjukvårdsavgift	-925 670	-439 774
Regressbetalningar	-255	-282
Statens andelar av sjukvårdsförsäkringen	-1 630 940	-2 049 662
Erhållna EU-ersättningar	-48 119	-54 927
Återbetalningsavgift för utgifter för läkemedelsersättning	-32 870	-13 147
Sjukvårdsförsäkring totalt	-2 637 854	-2 557 792
Finansiella intäkter och kostnader	212	-289
Övriga intäkter och kostnader	-473	-895
Intäkter totalt	-5 193 942	-4 864 285

	2020	2019
Förmånskostnader		
Arbetsinkomstförsäkring		
Dagpenningsbetalningar	2 120 457	2 005 830
Företagshälsovård	375 675	367 603
Arbetsinkomstförsäkring totalt	2 496 132	2 373 433
Sjukvårdsförsäkring		
Sjukvårdersättningar	2 060 492	1 984 432
Företagshälsovård	21 874	23 716
Rehabiliteringstjänster	376 548	380 634
Övriga förmåner totalt	51 269	58 326
Sjukvårdsförsäkring totalt	2 510 183	2 447 108
Förmånskostnader totalt	5 006 314	4 820 541
Förmånsbidrag	-187 627	-43 744
Verksamhetskostnader	215 712	201 997
Statens andel av verksamhetskostnaderna	-94 415	-58 530
Förändring i rehabiliteringsavsättning	13 975	198
Överskott + /underskott -	52 355	-99 920

Sjukförsäkringsfondens balansräkning

Aktiva	2020	2019
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Dataprogram	1 402	2 031
Immateriella tillgångar totalt	1 402	2 031
Materiella tillgångar		
Byggnader	10 520	10 719
Renoveringar	14 284	15 649
Maskiner och inventarier	4 256	3 207
Förskottsbetalningar	4 005	3 516
Materiella tillgångar totalt	33 066	33 091
Placeringar		
Placeringar i anläggningstillgångar	24 163	24 163
Räntefonder	40 430	40 229
Placeringar totalt	64 593	64 392
Bestående aktiva totalt	99 061	99 514
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Fordringar mellan fonderna	0	2 164
Kundfordringar	2 441	1 317
Resultatregleringar	2 040	957
Övriga fordringar	7 166	7 033
Förskottsbetalningar	119 962	115 594
Kortfristiga fordringar totalt	131 609	127 065
Kassa och bank	490 787	407 493
Rörliga aktiva totalt	622 397	534 558
Aktiva totalt	721 458	634 073

Passiva	2020	2019
Eget kapital		
Sjukförsäkringsfonden		
Fonden vid årets början	-439 040	-545 824
Ökning/minskning i fonden	-52 355	99 920
Sjukförsäkringsfonden totalt	-491 395	-445 903
Räkenskapsperiodens resultat	52 355	-99 920
Uppskrivningsfonden		
Fonden vid årets början	-35 680	-40 026
Ökning/minskning i fonden	-201	4 347
Uppskrivningsfonden totalt	-35 880	-35 680
Överskott	-52 355	0
Underskott	0	99 920
Eget kapital totalt	-527 275	-481 583
Avsättningar		
Rehabiliteringsavsättning		
Avsättning vid årets början	-61 937	-61 739
Ökning i avsättning	-60 319	-56 178
Använda medel	46 344	55 980
Rehabiliteringsavsättning totalt	-75 912	-61 937
Avsättningar totalt	-75 912	-61 937
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Skuld till staten för verksamhetskostnader	-1 724	-873
Långfristigt främmande kapital totalt	-1 724	-873
Kortfristigt främmande kapital		
Erhållna förskott	-2	-2
Skulder mellan fonderna	-570	-2 098
Leverantörsskulder	-4 403	-6 107
Resultatregleringar	-42 998	-39 228
Övriga kortfristiga skulder	-68 571	-42 245
Kortfristigt främmande kapital totalt	-116 546	-89 680
Främmande kapital totalt	-118 270	-90 553
Passiva totalt	-721 458	-634 073

Allmänna fonden för social trygghet, resultaträkning

Intäkter		
Statens andel av förmånerna	-6 129 471	-5 583 481
Kommunernas andel av förmånerna	-785 920	-748 754
Ålands andel av förmånerna	-12 086	-11 754
Löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift	-207 300	-207 000
Regressbetalningar från arbetsgivare	-29	-21
Ersättningar enligt EU-förordningen (883)	-35	-47
Finansiella intäkter och kostnader	523	-1
Övriga intäkter och kostnader	-110	-17
Intäkter totalt	-7 134 428	-6 551 075

	2020	2019
Förmånskostnader		
Arbetslöshetsförmåner	2 265 584	1 870 367
Förmåner för barnfamiljer	1 884 132	1 883 345
Studieförmåner	578 044	543 736
Bostadsbidrag	1 566 522	1 490 985
Försöket med basinkomst	0	-1
Övriga förmåner	106 486	64 187
Utkomststöd	734 073	698 438
Förmånskostnader totalt	7 134 841	6 551 057
Förmånsbidrag	413	-18
Verksamhetskostnader	734 073	698 438
Statens andel av verksamhetskostnaderna	-263 577	-251 746
Överskott + /underskott -	0	0

Allmänna fonden för social trygghet, balansräkning

Aktiva		
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Dataprogram	341	1 111
Immateriella tillgångar totalt	341	1 111
Materiella tillgångar		
Renoveringar	2 092	3 438
Maskiner och inventarier	3 206	1 921
Förskottsbetalningar	-4 882	-5 481
Materiella tillgångar totalt	415	-122
Placeringar		
Placeringar i anläggningstillgångar		
Aktier och andelar	-209	-209
Placeringar i anläggningstillgångar totalt	-209	-209
Placeringar totalt	-209	-209
Bestående aktiva totalt	547	780
Rörliga aktiva		
Långfristiga fordringar		
Övriga fordringar	2 936	2 332
Långfristiga fordringar totalt	2 936	2 332
Kortfristiga fordringar		
Fordringar mellan fonderna	6 962	5 978
Kundfordringar	-208	337
Resultatregleringar	23 329	519
Övriga fordringar	49	47
Förskottsbetalningar	219 856	201 292
Kortfristiga fordringar totalt	249 988	208 173
Rörliga aktiva totalt	252 924	210 505
Kassa och bank	472 941	265 994
Aktiva totalt	726 412	477 279

Passiva

Eget kapital	2020	2019
Allmänna fonden för social trygghet		
Fonden vid årets början	-455	-455
Ökning/minskning i fonden	0	0
Allmänna fonden för social trygghet totalt	-455	-455
Räkenskapsperiodens resultat	0	0
Uppskrivningsfonden		
Fonden vid årets början	-49	0
Ökning/minskning i fonden	0	-49
Uppskrivningsfonden totalt	-49	-49
Överskott	0	0
Eget kapital totalt	-504	-504
Främmande kapital	2020	2019
Långfristigt främmande kapital		
Skuld till staten för verksamhetskostnader	-6 567	-3 877
Övriga långfristiga skulder	-2 936	-2 332
Långfristigt främmande kapital totalt	-9 503	-6 209
Kortfristigt främmande kapital		
Erhållna förskott	-469 387	-303 728
Skulder mellan fonderna	0	-2 164
Leverantörsskulder	-3 231	-5 222
Resultatregleringar	-21 201	-15 992
Övriga kortfristiga skulder	-222 587	-143 460
Kortfristigt främmande kapital totalt	-716 406	-470 567
Främmande kapital totalt	-725 909	-476 776
Passiva totalt	-726 412	-477 279

Servicefondens resultaträkning

	2020	2019
Intäkter		
Verksamhetsintäkter	-15 018	-13 251
Försäljningsintäkter	-17 541	-15 597
Finansiella intäkter och kostnader	7	0
Intäkter totalt	-32 551	-28 848
Kostnader		
Köp av personal- och lokalresurser	15 083	13 664
ICT-driftskostnader	8 721	8 923
Avskrivningar på anläggningstillgångar	2 881	2 700
Övriga kostnader	2 691	2 601
Kostnader totalt	29 375	27 888
Överskott + /underskott -	3 176	960

Servicefondens balansräkning

Aktiva	2020	2019
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Dataprogram	2 540	1 566
Immateriella tillgångar totalt	2 540	1 566
Materiella tillgångar		
Investeringar i datorer och datautrustning	6 861	6 292
Maskiner och inventarier	1	2
Materiella tillgångar totalt	6 862	6 294
Bestående aktiva totalt	9 402	7 861
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	452	674
Resultatregleringar	3 758	4 070
Övriga fordringar	221	221
Kortfristiga fordringar totalt	4 432	4 965
Kassa och bank	15 472	11 085
Rörliga aktiva totalt	19 904	16 050
Aktiva totalt	29 306	23 911

Passiva	2020	2019
Eget kapital		
Servicefonden		
Fonden vid årets början	-2 867	-1 907
Ökning/minskning i fonden	-3 176	-960
Servicefonden totalt	-6 042	-2 867
Buffertmedel för Kanta		
Buffertmedel för Kanta vid årets början	-2 177	-2 177
Ökning/minskning i buffertmedel för Kanta	0	0
Buffertmedel för Kanta totalt	-2 177	-2 177
Räkenskapsperiodens resultat	3 176	960
Underskott	0	0
Överskott	-3 176	-960
Eget kapital totalt	-8 219	-5 044
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Skuld till staten	-4 000	-4 000
Långfristigt främmande kapital totalt	-4 000	-4 000
Kortfristigt främmande kapital		
Erhållna förskott	-6 784	-5 019
Skulder mellan fonderna	-1 268	-1 173
Leverantörsskulder	-2 015	-2 795
Resultatregleringar	-6 798	-5 661
Övriga kortfristiga skulder	-221	-221
Kortfristigt främmande kapital totalt	-17 086	-14 868
Främmande kapital totalt	-21 086	-18 868
Passiva totalt	-29 306	-23 911

Pensionsansvarsfondens resultaträkning

	2020	2019
Intäkter		
Bidrag	-55 041	-51 379
Intäkter av tillgångar	-65 260	-117 556
Övriga intäkter och kostnader	-400	0
De anställdas pensionsavgifter	-24 154	-21 129
Gottgörelser från VILMA-institutioner	-11 023	-9 885
Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	-3 764	-2 124
Intäkter totalt	-159 642	-202 073
Kostnader		
Personalpensioner	111 309	107 955
Pensioner betalda av VILMA-institutioner	8 798	8 308
Övriga kostnader	31	-58
Ökning i pensionsansvarsfondens täckning	7 515	7 319
Kostnader totalt	127 652	123 524
Överskott + /underskott -	31 990	78 549

Pensionsansvarsfondens balansräkning

Aktiva	2020	2019
Bestående aktiva		
Placeringar		
Räntefonder	280 322	270 852
Aktier och andelar	1 576 959	1 322 018
Övriga placeringar	31 806	33 972
Placeringar totalt	1 889 087	1 626 841
Bestående aktiva totalt	1 889 087	1 626 841
Underskott i pensionsansvarsfonden	68 492	68 791
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Fordringar på VILMA-institutioner	3 789	3 219
Fordringar på Keva	10 240	8 908
Kortfristiga fordringar totalt	14 029	12 127
Kassa och bank	61 571	51 619
Rörliga aktiva totalt	75 770	63 746
Aktiva totalt	2 033 349	1 759 379
Passiva		
Eget kapital	2020	2019
Pensionsansvarsfonden		
Ansvar som ska täckas 1.1	-827 674	-820 355
Ökning/minskning i ansvaret som ska täckas	-7 515	-7 319
Pensionsansvarsfonden totalt	-835 189	-827 674
Övrigt eget kapital	-159 187	-127 197
Räkenskapsperiodens resultat	31 990	78 549
Uppskrivningsfonden		
Fonden vid årets början	-799 746	-644 171
Ökning/minskning i fonden	-229 011	-155 576
Uppskrivningsfonden totalt	-1 028 757	-799 746
Överskott	-31 990	-78 549
Eget kapital totalt	-2 023 133	-1 754 618
Främmande kapital		
Kortfristigt främmande kapital		
Skulder mellan fonderna	-5 726	-1 208
Skuld till Keva	-4 490	-3 553
Kortfristigt främmande kapital totalt	-10 216	-4 761
Främmande kapital totalt	-10 216	-4 761
Passiva totalt	-2 033 349	-1 759 379

Noter till resultaträkningen och balansräkningen

1. Bokslutets uppbyggnad, grunder och värderingsprinciper

I bokslutet presenteras FPA:s resultat- och balansräkning sammanställda så att siffrorna för folkpensionsförsäkringen, sjukförsäkringen och den allmänna fonden för social trygghet har sammanräknats. Pensionsansvarsfonden och servicefonden presenteras som fonder med egen täckning. I den sammanställda balansräkningen har poster mellan folkpensionsförsäkringen, sjukförsäkringen och den allmänna sociala tryggheten eliminerats. Utöver den sammanställda resultat- och balansräkningen finns det för varje fond en egen resultat- och balansräkning.

När det gäller förmånerna har bokslutet på beslut av fullmäktige i huvudsak upprättats enligt kontantprincipen. Till de viktiga prestationsbaserade bokföringsposterna hör redovisningar mellan fonderna, förskottsinnehållningar och socialskyddsavgifter, avsättningar för rehabilitering och förebyggande av sjukdomar, räntor, köp och försäljning av anläggnings- och placeringstillgångar, kursdifferenser och liknande poster samt verksamhetskostnader.

Användningen av avsättning för rehabilitering enligt prövning tas upp i resultaträkningen som kostnad enligt prestationsprincipen för den individuella rehabiliteringens del och till övriga delar enligt förbindelseprincipen. Likaså redovisas förändringen i avsättningen i resultaträkningen.

I enlighet med fullmäktiges beslut värderas tillgångarna till verkligt värde. Uppskrivningar och återförda uppskrivningar har upptagits i balansräkningen och nedskrivningar samt justeringar av dem i resultaträkningen. Aktiernas verkliga värde har fastställts enligt börskurserna vid bokslutstidpunkten. Fastigheternas samt fastighets- och bostadsaktiebolagsaktiernas värden baserar sig dels på fastighetsgruppens bedömningar, dels på utomstående värderingar.

Fördelningen 40/60 av verksamhetskostnaderna mellan folkpensionsfonden och sjukförsäkringsfonden slopades i början av 2009. Verksamhetskostnaderna fördelas som andelar som betalas av folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden och allmänna fonden för social trygghet. Redan före räkenskapsårets början fastställs den procentuella andelen av verksamhetskostnaderna fondvis utifrån funktionsbaserad kalkylering. Verksamhetskostnaderna fördelas i redovisningen på månadsnivå och i bokslutet enligt procentsatserna. Verksamhetskostnadsandelarna mellan fonderna ändras i regel inte under året utan först från början av följande år, om ändringarna förutses bli väsentliga.

Hösten 2019 fastställde FPA:s aktuarie- och ekonomiservicegrupp följande fördelningsgrund för verksamhetskostnaderna per fond för 2020: folkpensionsfonden 11 %, sjukförsäkringsfonden 40 % och allmänna fonden för social trygghet 49 %.

Avskrivningar på investeringsanskaffningar gjorda före 1.1.2009 hänförs i bokföringen till folkpensionsfonden och till sjukförsäkringsfonden enligt fördelningen 40/60. Från och med 2009 hänförs investeringar i anläggningstillgångar och deras avskrivningar till folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden och allmänna fonden för social trygghet enligt ovan nämnda fördelningsgrund för

verksamhetskostnaderna. Om en investering klart gäller endast en del av fonderna eller en enda fond, hänförs den inklusive avskrivningarna emellertid bara till fonderna eller fonden i fråga.

För 2020 är fördelningen av verksamhetskostnaderna (efter inpassning av avskrivningar) följande: folkpensionsfonden 11,27 %, sjukförsäkringsfonden 39,97 % och allmänna fonden för social trygghet 48,76 %.

På anläggningstillgångarna görs planenliga, linjära avskrivningar.

inventarier	10 år	datorer och datautrustning	4 år
telefonväxlar	10 år	övriga maskiner och anläggningar	5 år
dataprogram (köpta)	5 år	renovering av lokaler	5 år
renovering av fastigheter	20 år	fastigheter	30 år

Avskrivningstiderna är följande:

Verksamhetskostnadsandelar 2021

Folkpensionsanstaltens aktuarie- och ekonomiservicegrupp har för år 2021 fastställt följande fördelningsgrund för verksamhetskostnaderna per fond: folkpensionsfonden 10 %, sjukförsäkringsfonden 39 % och allmänna fonden för social trygghet 51 %. Den verkliga fördelningen av avskrivningar per fond ändrar i någon mån de fastställda procentsatserna.

2. Folkpensionsanstaltens intäkter, 1 000 euro

	2020	2019
Folkpensionsfonden		
Statens andelar av folkpensionsförmånerna	2 246 796	2 089 093
Statens andelar av handikappförmånerna	556 169	551 941
Statens andelar av bostadsbidragen	634 200	614 200
Statens övriga andelar	310 249	259 655
Folkpensionsfonden totalt	3 747 414	3 514 888
Sjukförsäkringsfonden		
Arbetsinkomstförsäkring		
Sjukförsäkringens dagpenningssavgift	1 110 606	1 357 700
Arbetsgivarens sjukförsäkringsavgift	1 149 229	700 070
Statens andelar av arbetsinkomstförsäkringens förmåner	295 991	247 539
Arbetsinkomstförsäkring totalt	2 555 827	2 305 308
Sjukvårdsförsäkring		
Sjukvårdsförsäkringens försäkringsavgifter	925 670	439 774
Regressbetalningar	255	282
Statens andelar av förmånerna	1 630 940	2 049 662
Erhållna EU-ersättningar *	48 119	54 927
Återbetalningsavgift för utgifter för läkemedelsersättning	32 870	13 147
Sjukvårdsförsäkring totalt	2 637 854	2 557 792
Sjukförsäkringsfonden totalt	5 193 681	4 863 100
* Sjukvårdsersättningar som inrättningar i utlandet har fakturerats för bokförs från och med 2020 inte med resultatpåverkan bland EU-ersättningar. År 2019 bokfördes 7,9 miljoner euro som intäkt från vidarefakturerade ersättningar..		
Allmänna fonden för social trygghet		
Statens andel av förmånerna	6 129 471	5 583 481
Kommunernas inbetalningar för barnavårdsstöd	338 926	363 144
Kommunernas inbetalningar för arbetsmarknadsstödet passivdel	446 993	385 610
Löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift	207 300	207 000
Övriga intäkter	12 150	11 822
Allmänna fonden för social trygghet totalt	7 134 841	6 551 057
Förmånsfondernas förmånsintäkter totalt	16 075 936	14 929 045
Förmånsfondernas övriga intäkter		
Placeringsintäkter och -kostnader	6 378	1 312
Finansiella intäkter och kostnader	-787	291
Intäkter från försäljning av anläggningstillgångar	864	1 505
Förmånsfondernas övriga intäkter totalt	6 454	3 107
Statens andel av förmånsfondernas verksamhetskostnader	417 801	372 227
Servicefonden		
Verksamhetsintäkter	15 018	13 251
Försäljningsintäkter	17 541	15 597
Finansiella intäkter och kostnader	-7	0
Servicefondens intäkter totalt	32 551	28 848

	2020	2019
Pensionsansvarsfonden		
Bidrag	55 041	51 379
Intäkter av tillgångar	65 660	117 556
De anställdas pensionsavgifter	24 154	21 129
Gottgörelser från VILMA-institutioner	11 023	9 885
Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	3 764	2 124
Pensionsansvarsfondens intäkter totalt	159 642	202 073
Folkpensionsanstaltens intäkter totalt	16 692 385	15 535 301

3. Förmånskostnader, 1 000 euro

	2020	2019
Folkpensionsfonden		
Folkpensioner	2 216 309	2 059 050
Familjepensioner	24 522	25 294
Betalningar till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt LPA	1 194	2 452
Garantipension	262 144	230 805
Pensionsstöd	38 627	27 134
Frontmannaförmåner	11 657	9 158
Bostadsbidrag för pensionstagare	636 253	616 211
Handikappförmåner	553 731	551 352
Övriga förmåner	28	56
Pensions- och handikappförmåner totalt	3 744 466	3 521 512
Sjukförsäkringsfonden		
Arbetsinkomstförsäkring		
Sjukdagpenning *	897 435	866 725
Föräldradagpenning	937 318	891 406
Rehabiliteringspenning	183 106	151 073
Semesterkostnadsersättning till arbetsgivare	41 325	39 015
Kostnadsersättning för familjeledigheter till arbetsgivare	48 625	44 855
Sjukdagpenning till FöPL-försäkrade	8 601	8 776
Sjukdagpenningsbetalning till LPA	4 047	3 979
Företagshälsovård	375 675	367 603
Arbetsinkomstförsäkring totalt	2 496 132	2 373 433

*På grund av coronaepidemin betalades 28,5 miljoner euro (0,3 miljoner euro) i dagpenning vid smittsam sjukdom, vilket ingår i sjukdagpenning.

I sjukdagpenning ingår också det temporära stöd vid epidemi som betalades som en ny förmån. I temporärt stöd vid epidemi betalades 1,6 miljoner euro till personer som varit tvungna att ta ledigt utan lön från jobbet för att sköta sina barn.

	2020	2019
Sjukvårdsförsäkring		
Läkemedelsersättningar	1 634 905	1 551 071
Läkararvodesersättningar	93 373	103 113
Undersöknings- och vårdersättningar	40 559	39 496
Reseersättningar	291 655	290 752
Företagshälsovård SHVS	21 874	23 716
Yrkesinriktad rehabilitering för personer med nedsatt förmåga	37 100	34 770
Medicinsk rehabilitering för gravt handikappade	194 301	202 574
Rehabilitering enligt prövning	145 146	143 290
Tilläggsutredningar om hälsotillstånd och arbetsförmåga	49	111
Betalningar av sjukvårdskostnader till LPA	3 355	1 960
EU-ersättningar **	47 865	56 255
Sjukvårdsförsäkring totalt	2 510 183	2 447 108
Sjukförsäkringsfonden totalt	5 006 314	4 820 541

**Sjukvårdsersättningar som inrättningar i utlandet har fakturerats för bokförs från och med 2020 inte med resultatpåverkan bland EU-ersättningar. År 2019 bokfördes 9,5 miljoner euro som kostnad för vidarefakturerade ersättningar.

Allmänna fonden för social trygghet		
Grunddagpenning	398 272	210 354
Arbetsmarknadsstöd ***	1 867 253	1 659 947
Alternering ersättning	60	68
Barnvårdsstöd	340 233	364 852
Barnbidrag	1 375 073	1 358 972
Moderskapsunderstöd *****	10 793	9 433
Adoptionsbidrag	293	497
Underhållsstöd	157 740	149 591
Studieförmåner	578 044	543 736
Bostadsbidrag	1 566 522	1 490 985
Reseersättning för frontveteraner	109	232
Militärunderstöd	16 370	15 553
Tolktjänst för personer med funktionsnedsättning	38 825	48 143
Socialvårdsavgifter för papperslösa	1 216	258
Temporär epidemiersättning ****	49 966	0
Grundläggande utkomststöd	734 073	698 438
Erhållna återbetalningar för upphörda förmåner	-1	-3
Allmänna fonden för social trygghet totalt	7 134 841	6 551 057

*** På grund av coronaepidemin utvidgades rätten till utkomstskydd för arbetslösa temporärt även till företagare. År 2020 betalades totalt 173,3 miljoner euro i arbetsmarknadsstöd till företagare.

**** I oktober-december betalades 50,0 miljoner euro i temporär epidemiersättning till utkomststödskunder.

Förmånskostnader totalt	15 885 621	14 893 110
--------------------------------	-------------------	-------------------

4. Förmånsbidrag, 1 000 euro

	2020	2019
Intäkter		
Folkpensionsfonden	3 747 414	3 514 888
Sjukförsäkringsfonden	5 193 681	4 863 100
Allmänna fonden för social trygghet	7 134 841	6 551 057
Placeringsintäkter och -kostnader	6 378	1 312
Finansiella intäkter och kostnader	-787	291
Övriga intäkter och kostnader	864	1 505
Intäkter totalt	16 082 390	14 932 152
Kostnader		
Pensions- och handikappförmåner	3 744 466	3 521 512
Arbetsinkomstförsäkring	2 4 96 132	2 373 433
Sjukvårdsförsäkring	2 510 183	2 447 108
Arbetslöshetsförmåner	2 265 584	1 870 367
Förmåner för barnfamiljer	1 884 132	1 883 345
Studieförmåner	578 044	543 736
Bostadsbidrag	1 566 522	1 490 985
Utkomststöd	734 073	698 438
Övriga förmåner	106 486	64 185
Kostnader totalt	15 885 621	14 893 110
Förmånsbidrag	196 770	39 042

5. Placeringsintäkter och -kostnader samt finansiella intäkter och kostnader, 1 000 euro

Folkpensionsfonden		
Placeringsintäkter och -kostnader		
Utdelningsintäkter	787	1 312
Intäkter från försäljning av placeringar	5 591	0
Placeringsintäkter och -kostnader totalt	6 378	1 312
Finansiella intäkter och kostnader	-51	0
Folkpensionsfonden totalt	6 327	1 312
Sjukförsäkringsfonden		
Finansiella intäkter och kostnader	-212	289
Sjukförsäkringsfonden totalt	-212	289
Allmänna fonden för social trygghet		
Finansiella intäkter och kostnader	-523	1
Allmänna fonden för social trygghet totalt	-523	1
Servicefonden		
Finansiella intäkter och kostnader	-7	0
Servicefonden totalt	-7	0

	2020	2019
Pensionsansvarsfonden		
Placeringsintäkter och -kostnader		
Utdelningsintäkter	31 689	39 334
Intäkter från försäljning av placeringar	31 072	85 444
Förluster från försäljning av placeringar	-1 430	-6 238
Hysesintäkter	2 212	2 234
Värdeförändringar av placeringar	2 188	-3 218
Placeringsintäkter och -kostnader totalt	65 731	117 556
Finansiella intäkter och kostnader	-71	0
Pensionsansvarsfonden totalt	65 660	117 556

6. Personalkostnader, 1 000 euro

Löner och arvoden	312 165	283 286
Förändring i semesterlöneskuld	6 640	6 425
Övriga ersättningar	-2	-4
Kanta-ersättningar	-15 083	-13 663
Ersättningar, kontaktpunkten för gränsöverskridande hälso- och sjukvård	-382	-380
Ersättningar för distanstolkning	-280	-207
Ersättningar för vårdreformsprojektet	0	-1 217
Ersättningar för projekt med separat finansiering	-1 008	0
Löner och arvoden totalt	302 051	274 239
Bidrag	55 041	51 379
Lagstadgade lönebikostnader	10 055	11 469
Övriga lönebikostnader	14 711	20 351
Lönebikostnader totalt	79 807	83 199
Personalkostnader totalt	381 858	357 438
Antal anställda i medeltal	8 032	6 798
Ordinarie	7 099	6 008
Visstidsanställda	934	790
Beskattningsvärde av naturaförmåner i anslutning till löner	3 811	7 857
Löner och arvoden till styrelsen och direktörerna	728	774
Fullmäktigeledamöternas, styrelsens och revisorernas övriga kostnader		
Fullmäktigeledamöter	3	6
Styrelsen	6	42
Revisorer (interna)	2	4
Revisorer (BDO Audiator Oy)	132	103
Kostnader totalt	143	155
Månads- och mötesarvoden i FPA:s organ		
Fullmäktigeledamöter		
Fullmäktiges ordförande:		
Månadsarvode	617,33 €	592,42 €
Mötesarvode	154,33 €	148,10 €

	2020	2019
Fullmäktigeledamöterna:		
Månadsarvode	493,87 €	473,93 €
Mötesarvode	123,47 €	118,48 €
Revisorer		
Revisorernas ordförande:		
Månadsarvode	427,38 €	410,13 €
Mötesarvode	123,47 €	118,48 €
Revisorerna:		
Månadsarvode	284,92 €	273,42 €
Mötesarvode	123,47 €	118,48 €
Styrelsen		
Styrelsens ordförande:		
Månadsarvode	821,00 €	821,00 €
Mötesarvode	232,00 €	232,00 €
Styrelseledamöterna:		
Månadsarvode	532,00 €	532,00 €
Mötesarvode	232,00 €	232,00 €
Personalrepresentanten:		
Månadsarvode	0,00 €	0,00 €
Mötesarvode	131,00 €	131,00 €

Under 2020 har styrelseledamöterna deltagit i styrelsens möten enligt följande:

Vertti Kiukas, ordf. (12 gånger), Mira Nieminen vice ordf. (12), Tuija Brax (12), Juha Rehula (8), Saana Siekkinen (10), Timo Sipilä (11), Riitta Särkelä (12), Leila Lehtinen (12), Vesa Rantahalvari (7), Tommi Toivola (5), Kirsi Varhila (6), Heli Backman (5), Tuija Sarlin, personalrepresentant (11)

Generaldirektörens och direktörernas löner

Totallönen för FPA:s direktörer fastställdes enligt följande:

Generaldirektör Outi Anttila	18 314,17 €/mån	
Generaldirektör Elli Aaltonen		18 061,31 €/mån
Direktör Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma	15 714,80 €/mån	18 061,31 €/mån
Direktör Nina Nissilä	14 625,81 €/mån	14 423,88 €/mån

Totallönen inbegriper eventuell bilförmån. Därutöver har direktörerna telefonförmån. Rätten till kostförmån och företagshälsovård fastställs på samma sätt som för andra anställda.

7. Statens andel enligt 98 § och 103 § i folkpensionslagen, 1 000 euro

	2020	2019
Finansiella tillgångar, netto 1.1	75 275	77 103
+ Intäkter totalt	2 307 622	2 152 948
Försäkringsavgifter		
Statens andel av folkpensionerna	2 246 796	2 089 093
Statens andel av verksamhetskostnaderna	59 810	61 951
Intäkter av tillgångar	1 016	1 904
- Kostnader totalt	2 302 882	2 150 712
Förmåner	2 242 056	2 086 857
Verksamhetskostnader	60 826	63 855
+ Intäkter från försäljning av teckningsrätter		
= Finansiella tillgångar, netto 31.12	80 015	79 339
- 3,5 % av räkenskapsperiodens kostnader	80 601	75 275
= Fondens underskott (-) eller överskott (+)	-586	4 064
= Skuld till staten för verksamhetskostnader	227	661
= Fordran på staten för verksamhetskostnader		
Statens andel av de finansiella tillgångarnas minimibelopp	-586	4 064

8. Sjukförsäkringsfonden, kassaflödesanalys, 1 000 euro

Sjukförsäkring		
+ Försäkringsavgifter	3 185 505	2 497 544
+ Regressbetalningar	255	282
+ Statens andelar för förmåner	1 926 931	2 297 201
+ Erhållna EU-ersättningar (sv-försäkring)	54 860	54 927
+ Övriga intäkter	32 870	13 147
- Förmåner	5 012 937	4 820 541
- Ökning i förskottsbetalningar (-)	4 368	-1 799
= Kassaöverskott/-underskott I	183 116	44 358
Skuld till staten/fordran (förmåner), förändr. (+/-)	12 372	76 557
+ Intäkter av tillgångar	261	1 185
= Kassaöverskott/-underskott II	195 749	122 100
+ Statens andel av verksamhetskostnaderna	94 415	58 530
- Verksamhetsutgifter	214 292	197 083
- Avskrivningar på anläggningstillgångar	1 420	4 914
= Kassaöverskott/-underskott III	74 452	-21 367
Skuld till staten/fordran (verksamhetskostnader), förändr. (+/-)	-1 705	-151
= Kassaöverskott/-underskott IV	76 157	-21 216
Ökning (-)/minskning (+) i kapital	0	-289
Ökning (-)/minskning (+) i tillgångar	654	1 089
Förändring i kortfristiga skulder/fordringar (+/-)	-6 483	54 584
+ Kassa och bank 1.1	407 493	482 494
- Kassa och bank 31.12	490 787	407 493
=	0	0

9. Allmänna fonden för social trygghet, kassaflödesanalys, 1 000 euro

	2020	2019
Allmänna fonden för social trygghet		
+ Statens andelar för förmåner	6 141 557	5 595 236
+ Kommunernas andelar	785 920	748 754
+ Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	0	0
+ Erhållna EES-ersättningar	35	47
+ Löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift	207 300	207 000
+ Regressbetalningar	29	21
- Förmåner	7 134 841	6 551 057
- Ökning (-) i förskottsbetalningar	18 564	7 367
= Kassaöverskott/-underskott I	-18 564	-7 367
Skuld till staten/fordran (förmåner), förändr. (+/-)	-66 772	57 040
Skuld till kommunerna/fordran, förändring (+/-)	-81	217
Skuld till arbetslösh.förs.fonden/fordringar, förändr.(+/-)	-1	0
+ Intäkter av tillgångar	-413	18
= Kassaöverskott/-underskott II	47 877	-64 605
+ Statens andel av verksamhetskostnaderna	263 577	251 746
+ Intäkter av investeringar	0	0
- Verksamhetsutgifter	262 427	247 099
- Avskrivningar på anläggningstillgångar	736	4 665
= Kassaöverskott/-underskott III	48 290	-64 623
Skuld till staten/fordran (verksamhetskostnader), förändr. (+/-)	-5 747	-1 380
= Kassaöverskott/-underskott IV	54 037	-63 243
Ökning (-)/minskning (+) i tillgångar	233	60
Förändr. i kortfristiga skulder/fordringar (+/-)	-152 677	3 278
+ Kassa och bank 1.1	265 994	332 455
+ Kassa och bank 31.12	472 941	265 994
=	0	0

10. Pensionsansvarsfondens bidragskalkyl, 1 000 euro

Fullt pensionsansvar 31.12	2 113 667	2 043 294
Täckningsprocent	39,0 %	39,5 %
Ansvar som minst ska täckas 31.12	824 330	807 101
Ansvar som minst ska täckas 31.12 året innan	807 101	799 782
Förändring	17 229	7 319
Upplösning av del som överskrider minimitäckningen 31.12	10 859	20 573
Upplösning av del som överskrider minimitäckningen 31.12 året innan	20 573	20 573
Förändring	-9 714	0
Ansvar totalt 31.12	835 189	827 674
Ansvar totalt 31.12 året innan	827 674	820 355
Ökning/minskning i pensionsansvarsfondens täckning	7 515	7 319

Bidrag:		2020	2019
Personalpensioner	+	111 309	107 955
Pensioner betalda av VILMA-institutioner	+	8 798	8 308
Ökning i pensionsansvarsfondens täckning	+	7 515	7 319
Pensionsansvarsfondens övriga kostnader	+	31	-58
Justering av kostnadsfördelningen från året innan	+	199	59
VILMA-gottgörelser	-	11 023	9 885
De anställdas pensionsavgifter	-	24 154	21 129
Intäkter av tillgångar utan värdeförändringar och försäljningsvinster	-	33 869	41 568
Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	-	3 764	2 124
Kostnader som täcks med bidrag		55 041	48 877
Bidrag exkl. aktieöverföring från Kava		48 565	51 379
Överföring av aktier från folkpensionsfonden (minimum)		6 476	0

11. Anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar, 1 000 euro

Anläggningstillgångar som förvärvats under räkenskapsåret avskrevs under tidigare år som engångsavskrivning med stöd av 19 § i folkpensionsförordningen. Avskrivningarna ingick i folkpensionsfondens och sjukförsäkringsfondens övriga verksamhetskostnader. Från och med bokslutet för 2003 görs avskrivningar på anläggningstillgångar enligt plan. Från och med bokslutet för 1998 görs inga avskrivningar på sådana anläggningstillgångar som inte utsätts för slitage.

Pensionsansvarsfondens fastigheter			
Anskaffningsutgift 1.1		46 838	46 838
Ackumulerade nedskrivningar		-14 338	-13 068
Uppskrivningar vid räkenskapsperiodens början		1 400	1 330
Balansvärde 1.1		33 900	35 100
Ökning under räkenskapsperioden		0	0
Minskning under räkenskapsperioden		-4 080	0
Nedskrivningar under räkenskapsperioden		1 980	-1 270
Uppskrivningar under räkenskapsperioden		0	70
Balansvärde 31.12		31 800	33 900
Förmånsfondernas fastigheter			
Anskaffningsutgift 1.1		33 308	33 308
Ackumulerade avskrivningar vid räkenskapsperiodens början		-30 027	-29 139
Uppskrivningar vid räkenskapsperiodens början		69 555	35 805
Balansvärde 1.1		72 836	39 974
Ökning under räkenskapsperioden		0	0
Avskrivningar under räkenskapsperioden		-331	-888
Värdeförändring under räkenskapsperioden		0	33 750
Balansvärde 31.12		72 505	72 836
Förmånsfondernas dataprogram			
Anskaffningsutgift 1.1		57 571	55 531
Ackumulerade avskrivningar vid räkenskapsperiodens början		-49 654	-46 742
Balansvärde 1.1		7 917	8 789
Ökning under räkenskapsperioden		1 316	2 594
Minskning under räkenskapsperioden		0	-554
Ackumulerade avskrivningar av minskningar		0	258

	2020	2019
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-2 888	-3 171
Balansvärde 31.12	6 346	7 917
Ombyggnad		
Anskaffningsutgift 1.1	84 298	80 275
Akkumulerade avskrivningar vid räkenskapsperiodens början	-40 715	-34 573
Balansvärde 1.1	43 583	45 702
Ökning under räkenskapsperioden	2 887	4 023
Minskning under räkenskapsperioden	-561	0
Akkumulerade avskrivningar av minskningar	561	0
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-6 372	-6 142
Balansvärde 31.12	40 098	43 583
Förskottsbetalningar		
Förskottsbetalningar 1.1	2 859	2 545
Förändring i förskottsbetalningar	1 219	314
Förskottsbetalningar 31.12	4 078	2 859
Maskiner och inventarier		
Anskaffningsutgift 1.1	36 817	32 512
Akkumulerade avskrivningar vid räkenskapsperiodens början	-29 953	-27 804
Balansvärde 1.1	6 864	4 708
Ökning under räkenskapsperioden	5 665	4 397
Minskning under räkenskapsperioden	-8 105	-92
Akkumulerade avskrivningar av minskningar	8 104	90
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-3 043	-2 238
Balansvärde 31.12	9 487	6 864
Servicefondens anläggningstillgångar		
Anskaffningsutgift 1.1	25 708	22 256
Akkumulerade avskrivningar vid räkenskapsperiodens början	-17 847	-15 147
Balansvärde 1.1	7 861	7 109
Ökning under räkenskapsperioden	4 423	3 452
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-2 881	-2 700
Balansvärde 31.12	9 402	7 861
Aktier bland anläggningstillgångar (kontor)		
Anskaffningsutgift 1.1	88 051	92 276
Akkumulerade avskrivningar vid räkenskapsperiodens början	-80 070	-84 295
Uppskrivningar vid räkenskapsperiodens början	33 944	48 151
Akkumulerade nedskrivningar	-4 276	-3 589
Balansvärde 1.1	37 649	52 543
Minskning under räkenskapsperioden	-3 958	-4 225
Uppskrivningar som hänför sig till minskning		0
Akkumulerade avskrivningar av minskningar	3 848	4 225
Uppskrivningar under räkenskapsperioden	0	2 043
Nedskrivningar under räkenskapsperioden	0	-687
Återföring av uppskrivningar under räkenskapsperioden	-542	-16 250
Balansvärde 31.12	37 107	37 649

12. Övriga placeringar, 1 000 euro

2020

2019

FOLKPENSIONSFRONDEN

Aktier (BF-konto 11180)

Balansvärde 1.1	35 546	28 988
Anskaffningsvärde 1.1	5 704	5 704
Uppskrivningar 1.1	29 842	23 284
Akkumulerade nedskrivningar 1.1		
Förändringar		
Ökning i anskaffningsvärde		
Minskning i anskaffningsvärde	-886	
Uppskrivningar som hänför sig till minskning	-5 591	
Nedskrivningar som hänför sig till minskning	0	
Uppskrivningar	17 970	9 706
Nedskrivningar	0	
Återföring av uppskrivningar	-11 805	-3 148
Justering av nedskrivningar		
Balansvärde 31.12	35 235	35 546
Anskaffningsvärde 31.12	4 819	5 704
Uppskrivningar 31.12	30 416	29 842
Akkumulerade nedskrivningar 31.12		

SJUKFÖRSÄKRINGSFRONDEN

2020

2019

Räntefonder (BF-konto 21140)

Balansvärde 1.1	40 229	39 711
Anskaffningsvärde 1.1	40 000	40 000
Uppskrivningar 1.1	229	0
Akkumulerade nedskrivningar 1.1	0	289
Förändringar		
Ökning i anskaffningsvärde		
Minskning i anskaffningsvärde		
Uppskrivningar som hänför sig till minskning		
Nedskrivningar som hänför sig till minskning		
Uppskrivningar	480	334
Nedskrivningar	-1 138	
Återföring av uppskrivningar	-279	-104
Justering av nedskrivningar	1 138	289
Balansvärde 31.12	40 430	40 229
Anskaffningsvärde 31.12	40 000	40 000
Uppskrivningar 31.12	430	229
Akkumulerade nedskrivningar 31.12	0	0

PENSIONSANSVARSRONDEN

Osakkeet, kv-osakerahastot ja pääomarahastot (KP-tilit 61180, 61185 ja 61195)

Balansvärde 1.1	1 282 143	1 090 422
Anskaffningsvärde 1.1	619 802	560 993
Uppskrivningar 1.1	767 765	631 411
Akkumulerade nedskrivningar 1.1	-105 424	101 982
Förändringar		
Ökning i anskaffningsvärde	71 268	147 510

	2020	2019
Minskning i anskaffningsvärde	-39 749	-88 701
Uppskrivningar som hänför sig till minskning	-24 008	-77 768
Nedskrivningar som hänför sig till minskning	920	996
Uppskrivningar	637 353	443 121
Nedskrivningar	-53 414	-31 764
Återföring av uppskrivningar	-392 560	-228 999
Justering av nedskrivningar	54 681	27 325
Balansvärde 31.12	1 536 635	1 282 143
Anskaffningsvärde 31.12	651 322	619 802
Uppskrivningar 31.12	988 549	767 765
Akkumulerade nedskrivningar 31.12	-103 236	105 424
Räntefonder (BF-konton 61170 och 61171)		
Balansvärde 1.1	270 852	253 364
Anskaffningsvärde 1.1	252 607	251 269
Uppskrivningar 1.1	18 245	3 589
Akkumulerade nedskrivningar 1.1	0	1 494
Förändringar		
Ökning i anskaffningsvärde	40 067	44 465
Minskning i anskaffningsvärde	-38 375	-43 127
Uppskrivningar som hänför sig till minskning	-2 015	-1 249
Nedskrivningar som hänför sig till minskning	10	94
Uppskrivningar	26 167	22 136
Nedskrivningar	-2 801	-17
Återföring av uppskrivningar	-16 373	-6 231
Justering av nedskrivningar	2 791	1 417
Balansvärde 31.12	280 322	270 852
Anskaffningsvärde 31.12	254 299	252 607
Uppskrivningar 31.12	26 023	18 245
Akkumulerade nedskrivningar 31.12	0	0
Fastighetsfonder (BF-konto 61196)		
Balansvärde 1.1	39 875	31 380
Anskaffningsvärde 1.1	28 000	24 000
Uppskrivningar 1.1	11 875	7 380
Akkumulerade nedskrivningar 1.1	0	0
Förändringar		
Ökning i anskaffningsvärde		4 000
Minskning i anskaffningsvärde		
Uppskrivningar som hänför sig till minskning		
Nedskrivningar som hänför sig till minskning		
Uppskrivningar	4 336	4 718
Nedskrivningar		
Återföring av uppskrivningar	-3 887	-222
Justering av nedskrivningar		
Balansvärde 31.12	40 324	39 875
Anskaffningsvärde 31.12	28 000	28 000
Uppskrivningar 31.12	12 324	11 875
Akkumulerade nedskrivningar 31.12	0	0

13. Aktier och andelar

Nedan förtecknas de bolag där Folkpensionsanstaltens innehav till marknadsvärdet överskred två miljoner euro 31.12

Antal aktier, st.	Totalt 31.12.2020	Totalt 31.12.2019
Elisa	103 488	103 488
Fortum	7 030 896	7 030 896
Huhtamäki	400 000	400 000
Metso	0	396 316
Metso Outotec	1 704 158	0
Neles	396 316	0
Neste	7 945 272	7 945 272
Nokia	4 288 896	4 288 896
Nordea	5 293 343	5 293 343
Orion B	1 658 368	1 658 368
Oriola B	1 991 481	1 991 481
Outokumpu	9 298 625	9 298 625
Stora-Enso A	23 825 086	23 825 086
Stora-Enso R	973 982	973 982
Telia	997 327	997 327
UPM-Kymmene	1 603 690	1 603 690
Valmet	396 316	396 316
Wärtsilä	5 807 730	5 807 730

FOLKPENSIONSANSTALTENS INNEHAV PÅ 20-100 % I FASTIGHETS- OCH BOSTADSAKTIEBOLAG

Bokslutsuppgifter 31.12.2019

Hemort	Bolag	Ägarandel %	Bolagets eget kapital €	Bolagets vinst/förlust 31.12.19/30.6.20 €
EURA	Asunto Oy Euran Yhdystie 11	27,61	1 787 855,23	1 053,84
FORSSA	Asunto Oy Forssan Karhunpesä	44,05	1 650 026,52	8 444,39
HAAPAJÄRVI	Kiinteistö Oy Haapavarpu	34,21	537 575,25	1 666,22
FREDRIKSHAMN	Kiinteistö-osakeyhtiö Haminan Teräskulma	22,92	874 782,47	-15 730,34
HARJAVALTA	Kiinteistö Oy Harjavallan Kultakulma	27,23	781 134,04	4 913,58
HEINOLA	Kiinteistö Oy Heinolan Virtakatu 9	100,00	1 788 506,49	-3 350,58
HELSINGFORS	Kiinteistö Oy Sectagoona	100,00	4 283 990,21	0,00
VITTIS	Kiinteistö Oy Karpintie 8	59,64	631 467,54	8 054,43
HYVINGE	Kiinteistö Oy Oikokuja	32,98	5 804 519,89	-7 398,63
IDENSALMI	Kiinteistö Oy Iisalmen Päivi-önkatu 14	100,00	1 196 106,80	-7 291,64
ENARE	Asunto Oy Ivalon Venevalkama	23,20	519 979,26	0,00
JOENSUU	Joensuun Metsätalo Oy	21,45	3 345 460,06	0,00

Hemort	Bolag	Ägarandel %	Bolagets eget kapital €	Bolagets vinst/förlust 31.12.19/30.6.20 €
JÄMSÄ	Kiinteistö Oy Jämsän Keskuskatu 6	21,24	1 078 848,93	-9 819,42
KAJANA	Kiinteistö Oy Kajaanin Kes-kuspuisto	58,06	1 458 595,15	-22,49
KANGASALA	Asunto Oy Kangasalan Her-manni	22,90	3 873 857,24	2 561,57
KANKAANPÄÄ	Kiinteistö Oy Järvi-Jussi	31,17	978 015,58	-10 196,88
KANNUS	Kiinteistö Oy Kannuksen To-rinkulma	53,97	719 789,43	-1 015,55
KAUHAJOKI	Kiinteistö Oy Topeeka 24	23,84	1 300 019,80	-1,59
KAUSTBY	Kiinteistö Oy Kelankulma	49,06	806 157,26	248,75
KEMI	Kiinteistö Oy Kemin Klubinkulma	23,76	985 619,73	34 291,61
KERIMÄKI	Kiinteistö Oy Kerimäen Liike-keskus	27,34	684 894,80	2 210,26
KARLEBY	Kiinteistö Oy Kokkolan Torikatu 16 Fast Ab	29,67	1 979 910,23	29,07
KOTKA	Kiint. Oy Keskuskatu 7	40,47	3 748 966,50	22,15
KOUVOLA	Kiinteistöosakeyhtiö Valtakatu 19	100,00	1 264 280,24	250,45
KUHMO	Kiinteistö Oy Kuhmon Kela	38,76	1 096 839,41	405,40
KUUSAMO	Asunto Oy Kitkankartano	22,44	1 012 695,64	5,10
LAUKAS	Asunto Oy Laukaan Sarakoti	25,74	2 141 277,36	-5 060,63
LEPPÄVIRTA	Kiinteistö Oy Leppävirran Liikekulma	38,79	1 211 718,15	21,63
LOJO	Kiinteistö Oy Lohjan Kauppatori	59,77	2 085 766,77	7,41
LOPPI	Kiinteistö Oy Lopen Kauppatie	44,70	713 142,17	26,13
LOVISA	Kiinteistö Oy Loviisan Kirkkopuisto	20,00	810 889,05	32 557,01
LUUMÄKI	Kiinteistö Oy Luumäen Ap-te-ekinkulma	34,30	474 283,56	6 881,51
SASTMOLA	Kiinteistö Oy Merikarvian Kauppatie	40,17	429 960,94	4 022,22
S:T MICHEL	Kiinteistö Oy Säästömikko	49,80	1 220 918,20	20,57
MUHOS	Kiinteistö Oy Muhoksen Kivipirtti	32,14	843 316,44	3 144,97
MUONIO	Kiinteistö Oy Muonion Erkin Kulma	78,57	388 512,45	-415,94
VIRMO	Kiinteistö Oy Liiketalo MynäCenter	27,08	905 580,62	19,73
MÄNTTÄ	Kiinteistö Oy Mäntän Hippohovi	41,94	780 475,45	3 094,92
NILSIÄ	Kiinteistö Oy Nilsianportti	24,00	1 422 159,71	-3 517,27
NOKIA	Kiinteistö Oy Nokian Pirkkalaistori	30,48	775 968,76	-223,88
NURMES	Asunto Oy Porontalo	27,72	367 170,25	12 920,80
ORIVESI	Kiinteistö Oy Oriveden Kotikontu	35,26	826 567,82	8 893,20
OULAINEN	Kiinteistö Oy Lanttikela	21,93	655 008,64	3 655,63

Hemort	Bolag	Ägarandel %	Bolagets eget kapital €	Bolagets vinst/förlust 31.12.19/30.6.20 €
PALTAMO	Kiinteistö Oy Paltamon Säästökulma	20,98	364 109,23	-89 831,03
PARIKKALA	Kiinteistö Oy Liikepiha	23,60	199 195,54	-70 972,85
PARKANO	Kiinteistö Oy Parkanon Puistokulma	45,00	842 070,70	3 842,47
PIEKSÄMÄKI	Kiinteistö Oy Pieksämäen Torihovi	66,83	1 241 605,76	-5,43
JAKOBSTAD	Bostads Ab Kvarnbacksgatan 10 i Jakobstad Asunto Oy	20,66	741 663,73	47,96
BJÖRNEBORG	Kiinteistö Oy Palojoenkulma	30,82	5 338 644,85	13 802,34
BORGÅ	Kiinteistö Oy Porvoon Kaivopuisto	41,33	1 826 904,59	35 343,80
BRAHESTAD	Kiint. Oy Raahen Raatihuoneenpuisto	40,55	1 248 146,77	0,00
RESO	Kiinteistö Oy Vasarantori	51,25	934 765,71	1,36
RAUMO	Kiinteistö Oy Nortamonkatu 24	67,30	2 820 506,19	17 716,07
RIIHIMÄKI	Kiinteistö Oy Riihimäen Jarrumiehenkatu 10	40,42	2 047 114,64	11,95
ROVANIEMI	Kiinteistö Oy Vilhontalo	24,07	2 381 496,10	0,00
SAARIJÄRVI	Kiinteistö Oy Paavonrinne	45,39	412 526,08	2,50
SALO	Kiinteistö Oy Hämeentie 18	100,00	160 693,99	-6 365,80
SASTAMALA	Asunto Oy Marttilankatu 23	24,94	621 406,46	-1 349,98
NYSLOTT	Asunto Oy Jalavajousi	23,80	5 595 605,28	10 724,33
SIILINJÄRVI	Siilinjärven Kauppapuisto Oy	36,78	3 722 568,28	-5 786,79
SODANKYLÄ	Asunto Oy Sodankylän Kaivola	30,81	814 885,87	1 674,88
SOMERO	Asunto Oy Jukolanhovi	21,27	345 953,67	1 925,01
SOTKAMO	Asunto Oy Sotkamon Seppälä	31,39	922 479,64	26,49
SUOLAHTI	Kiinteistö Oy Suolahden Kellosepänpätkä 21	32,03	714 217,05	-41 914,09
SUOMUSSALMI	Kiinteistö Oy Suomussalmen Uitonkulma	24,79	1 987 069,24	-4 138,03
SUONENJOKI	Kiinteistö Oy Suonenjoen Kelankulma	100,00	531 171,20	-10 522,63
SYSMÄ	Kiinteistö Oy Uotinkukkaro	21,52	489 628,46	15 531,40
TAIVALKOSKI	Kiinteistö Oy Sähkökela	35,26	198 277,10	-596,37
TAMMERFORS	Sini-Kulma Oy	50,10	5 980 017,64	2,21
TORNEÅ	Kiinteistö Oy Laivurinkela	53,19	432 966,77	3 641,38
NYSTAD	Kiinteistöosakeyhtiö Uudenkaupungin Itä-Tulli	64,33	1 707 215,62	-8 346,14
VAALA	Kiinteistö Oy Vaalan Torinkulma	40,70	465 856,12	-17 688,75
VASA	Kiinteistö Oy Ravatti Fastighets Ab	100,00	1 158 703,76	-3 109,22
VANDA	Kiinteistö Oy Myyrinmarja	27,74	4 526 254,47	19,62
VANDA	Kiinteistö Oy Silkinkulma	23,15	5 973 834,52	-15 332,02

Hemort	Bolag	Ägarandel %	Bolagets eget kapital €	Bolagets vinst/förlust 31.12.19/30.6.20 €
VANDA	Kiinteistö Oy Korson Toimistokeskus	22,89	6 034 017,50	-1 983,37
VARKAUS	Kiinteistö Oy Varkauden Kelankulma	65,85	506 808,81	-2 975,84
VARPAISJÄRVI	Kiinteistö Oy Varpakulma	35,84	487 761,85	8 024,35
VESANTO	Kiinteistö Oy Vesannon-Savo	34,44	689 996,48	0,00
VICHTIS	Kiinteistö Oy Nummelan Linja-autoasema	22,02	3 327 513,04	-23 074,43
VIITASAARI	Kiinteistö Oy Viitasaaren Saarikeskus	31,92	1 152 711,95	-6 536,51
ÖVERTOR-NEÅ	Kiinteistö Oy Ylitornion Liiketalo	27,25	962 792,76	6 548,86
YLÖJÄRVI	Kiinteistö Oy Ylöjärven Mikkola	20,84	2 880 968,90	30 231,01
		83 KPL	133 032 736,36	-86 033,58

Siffrorna är tagna från de bokslutsuppgifter som bostadsaktiebolaget har uppgett. Bostadsaktiebolagens bokslutsuppgifter finns tillgängliga i systemet för hantering av fastighetsdata.

14. Övriga fordringar, 1 000 euro

Väsentliga poster bland övriga fordringar		
Fordringar för EU-ersättningar	6 981	6 863
Fordringar på VILMA-institutioner	3 789	3 219
Fordringar på Keva för tjänstepensioner	10 240	8 908
Övriga fordringar	1 097	691
Övriga fordringar totalt	22 107	19 681

15. Förskottsbetalningar, 1 000 euro

Väsentliga poster bland förskottsbetalningar		
Förskott till arbetsplatskassor	3 183	2 815
Förskott till apotek	108 411	103 753
Förskott för studiestöd	52 706	50 671
Förskott för bostadsbidrag	131 058	121 718
Förskott för arbetslöshetsförmåner	4 568	7 643
Förskott för föräldrapenning	2 837	2 705
Förskott för grundläggande utkomststöd	29 320	19 229
Förskott för pensioner	55 018	48
Övriga förskott för förmånsfonder	7 737	8 352
Förskottsbetalningar totalt	394 838	316 935

16. Eget kapital, 1 000 euro

Folkpensionsfonden

Eget kapital		
Fonden vid årets början	53 203	59 827
Förändring i fonden	2 063	-6 624
Fonden totalt	55 266	53 203
Uppskrivningsfonden 1.1		
Anläggningstillgångar	78 635	54 532
Placeringar	16 725	23 284
Uppskrivningsfonden 1.1 totalt	95 360	77 816
Förändring i uppskrivningsfonden		
Anläggningstillgångar	-542	24 103
Placeringar	13 691	6 558
Förändring i uppskrivningsfonden totalt	13 149	30 661
Uppskrivningsfonden totalt 31.12	108 510	108 477
Eget kapital totalt	163 775	161 680

Sjukförsäkringsfonden

Eget kapital		
Fonden vid årets början*	439 040	545 824
Förändring i fonden	52 355	-99 920
Fonden totalt	491 395	445 903
Uppskrivningsfonden 1.1		
Anläggningstillgångar	35 450	40 026
Placeringar	229	0

	2020	2019
Uppskrivningsfonden 1.1 totalt	35 680	40 026
Förändring i uppskrivningsfonden		
Anläggningstillgångar	0	-4 576
Placeringar	201	229
Förändring i uppskrivningsfonden totalt	201	-4 347
Uppskrivningsfonden totalt 31.12	35 880	35 680
Eget kapital totalt	527 275	481 583

* Under räkenskapsperioden 2020 korrigerades intäkter på 6,863 miljoner euro som intäktsförts för mycket under tidigare räkenskapsperioder. Korrigeringen gjordes som minskning av eget kapital och syns under Fonden vid årets början. De korrigerade intäkterna har utgjorts av sjukvårdsersättningar som vidarefakturerats från inrättningar i utlandet samt ersättningar från staten.

Allmänna fonden för social trygghet

Eget kapital

Fonden vid årets början	455	455
Förändring i fonden	0	0
Fonden totalt	455	455
Uppskrivningsfonden 1.1		
Anläggningstillgångar	49	0
Uppskrivningsfonden 1.1 totalt	49	0
Förändring i uppskrivningsfonden		
Anläggningstillgångar	0	49
Förändring i uppskrivningsfonden totalt	0	49
Uppskrivningsfonden totalt 31.12	49	49
Eget kapital totalt	504	504

Servicefonden

Eget kapital

Fonden vid årets början	2 867	1 907
Förändring i fonden	3 176	960
Fonden totalt	6 042	2 867
Buffertmedel för Kanta		
Buffertmedel för Kanta vid årets början	2 177	2 177
Förändring i buffertmedlen för Kanta	0	0
Buffertmedel för Kanta totalt	2 177	2 177
Eget kapital totalt	8 219	5 044

Pensionsansvarsfonden

Eget kapital

Fonden vid årets början	827 674	820 355
Förändring i fonden	7 515	7 319
Fonden totalt	835 189	827 674
Övrigt eget kapital		
Övrigt eget kapital vid årets början	127 197	48 648
Förändring	31 990	78 549
Övrigt eget kapital totalt	159 187	127 197
Uppskrivningsfonden 1.1		
Anläggningstillgångar	1 862	1 792
Placeringar	797 884	642 379
Uppskrivningsfonden 1.1 totalt	799 746	644 171

	2020	2019
Förändring i uppskrivningsfonden		
Anläggningstillgångar	0	70
Placeringar	229 011	155 506
Förändring i uppskrivningsfonden totalt	229 011	155 576
Uppskrivningsfonden totalt 31.12	1 028 757	799 746
Eget kapital totalt	2 023 133	1 754 618
Folkpensionsanstaltens eget kapital totalt	2 722 907	2 403 428

17. Rehabiliteringsavsättning 31.12.2020, 1 000 euro

Individuell rehabilitering		
Avsättning vid årets början	43 334	38 101
Ökning i avsättningen under räkenskapsperioden	54 300	53 400
Användning av avsättningen under räkenskapsperioden	-41 561	-48 166
Individuell rehabilitering totalt	56 073	43 335
Utvecklingsprojekt inom rehabiliteringen		
Avsättning vid årets början	13 196	18 111
Ökning i avsättningen under räkenskapsperioden	4 120	856
Användning av avsättningen under räkenskapsperioden	-2 940	-5 771
Utvecklingsprojekt inom rehabiliteringen totalt	14 376	13 196
Forskning och utveckling		
Avsättning vid årets början	5 406	5 527
Ökning i avsättningen under räkenskapsperioden	1 900	1 922
Användning av avsättningen under räkenskapsperioden	-1 843	-2 043
Forskning och utveckling totalt	5 463	5 406
Rehabiliteringsavsättning totalt 31.12.2020	75 912	61 937
Förändring i avsättningen totalt	13 975	198
Avsatta medel som är bundna av beslut	24 641	22 405

18. Långfristigt främmande kapital, 1 000 euro

Skuld till staten för verksamhetskostnader	9 104	5 412
Skuld för säkerheter för utkomststödet	2 936	2 332
Servicefondens långfristiga lån	4 000	4 000
Långfristigt främmande kapital totalt	16 040	11 743

19. Erhållna förskott, 1 000 euro

Väsentliga poster bland erhållna förskott

Förskottsbetalningar för folkpensionsfondens förmåner	290 668	277 425
Förskott för grunddagpenning	17 495	0
Förskott för arbetsmarknadsstöd	120 800	7 643
Förskott för studiestöd	58 630	52 382

	2020	2019
Förskott för bostadsbidrag	125 700	125 100
Förskott för utkomststöd	121 700	111 750
Förskott för högskolestuderandes studerandehälsovård	21 484	0
Övriga förskott	17 530	17 973
Erhållna förskott totalt	774 007	592 274

20. Resultatregleringar och kortfristiga skulder, 1 000 euro

Väsentliga poster bland resultatregleringar

Semesterlöneskuld	73 772	59 024
Resultatregleringar för förmåner	4 800	3 800
Förmånsfondernas övriga resultatregleringar	4 921	10 772
Servicefondens övriga resultatregleringar	6 798	5 661
Resultatregleringar totalt	90 291	79 257

Väsentliga poster bland kortfristiga skulder

Skuld för förskottsinnehållning på förmåner och källskatt	82 565	66 631
Skuld för förskottsinnehållning på löner och källskatt samt för SF-avgifter	6 567	5 632
Skuld till staten för verksamhetskostnader	5 412	1 705
Skuld till staten för grunddagpenning	8 718	2 715
Skuld till staten för arbetsmarknadsstöd	33 011	11 212
Skuld till staten för minimibeloppet för finansieringen av arbetsmarknadsstödet	13 142	15 770
Skuld till staten för barnbidrag	3 034	3 882
Skuld till staten för studiestöd	35 468	32 343
Skuld till staten för bostadsbidrag	27 672	9 501
Skuld till staten för underhållsbidrag	4 276	431
Skuld till staten för grundläggande utkomststöd	35 491	18 019
Skuld till staten för utkomststöd till flyktingar och återflyttare	2 742	2 643
Skuld till staten för statsersättningar	6 981	0
Skuld till staten för sjukvårdsförsäkringsandel	24 578	12 206
Skuld till staten för tolktjänst för personer med funktionsnedsättning	3 060	1 650
Skuld till staten för militärunderstöd	1 716	1 986
Skuld till staten för moderskapsunderstöd	1 154	2 707
Övriga kortfristiga skulder till staten för förmåner	1 040	4 865
Skuld till Keva för förskottsinnehållning	4 490	3 553
Skuld till Åland för förmåner	181	97
Övriga kortfristiga skulder	6 065	3 356
Kortfristiga skulder totalt	307 361	200 904

Säkerheter, ansvarsförbindelser och arrangemang utanför balansräkningen

21. Pensionsansvarsfonden, 1 000 euro

	2020	2019
Pensionsansvar för personalen	2 113 667	2 043 294
Minimitäckning	824 330	807 101
Täckning genom bidrag och intäkter	824 330	807 101
Täckning genom de anställdas pensionsavgifter		
Täckning som överskrider minimitäckningen	10 859	20 573
Pensionsansvarsfonden	835 189	827 674
Underskott i pensionsansvarsfonden	68 492	68 791
Pensionsansvarsfondens uppskrivningsfond	1 028 757	799 746
Andel av det totala pensionsansvaret utanför fonden	1 278 478	1 215 620

22. Leasingansvar, 1 000 euro

	2020	2019
Leasingansvar för IT-utrustning		
Belopp som förfaller under följande räkenskapsperiod	4 007	4 118
Belopp som förfaller senare	3 818	3 615
Leasingansvar för IT-utrustning totalt	7 825	7 733

23. Betalningsförbindelser för grundläggande utkomststöd, 1 000 euro

Betalningsförbindelser för grundläggande utkomststöd		
Belopp som förfaller under följande räkenskapsperiod	5 098	4 437
Belopp som förfaller senare*	70 992	54 203
Betalningsförbindelser för grundläggande utkomststöd totalt	76 090	58 640
*Betalningsförbindelsens giltighetstid löper ut efter 2021 eller senare, eller också har slutdatum för giltighetstiden inte fastställts		

24. Förmåner som gått till återkrav, 1 000 euro

Förmån		
Arbetslöshetsförmåner	47 934	45 224
Allmänt bostadsbidrag	39 546	37 221
Studiestöd	7 985	9 029
Pensioner och handikappförmåner	3 216	3 488
Övriga förmåner	20 400	17 278
Totalt	119 082	112 240

25. Utestående underhållsstöd, 1 000 euro

Underhållsstöd	183 503	185 734
----------------	---------	---------

26. Indrivning på grund av inkomstkontrollen för studiestöd, 1 000 euro

	2020	2019
Årskontroll av studiestöd	15 138	17 252

Enligt lagen om studiestöd (17 §) ska studerande själva se till att gränsen för årsinkomst inte överskrids.

Återkravsbeloppet inkluderar en förhöjning med 15 procent (27 §).

FPA kan inte påverka uppkomsten av återkravsbeloppet.

27. Statsborgen för studielån och borgensfordringar, 1 000 euro

Nedan anges bankernas bestånd av statsgaranterade studielån enligt lagen om studiestöd samt beståndet av borgensfordringar för lån som FPA betalat i egenskap av borgensman, vilka ingår i statens administrativa bokföring. FPA sköter enligt lagen om studiestöd betalningen av borgensansvaren, indrivningen av borgensfordringar och redovisningen av intäkterna till undervisningsministeriet. Som borgensman kan FPA inte påverka de belopp som ska betalas.

	2020	2019
Studielånebestånd med statsborgen	4 583 489	3 980 989
Statens borgensfordringar	116 600	113 332

28. Restbelopp för försäkringar, 1 000 euro

Försäkringsavgiftsfordringar som är föremål för skatteverkens restindrivning	129 241	115 016
--	---------	---------

Bokslutets underskrifter

Helsingfors den 25 mars 2021

Vertti Kiukas

Mira Nieminen

Heli Backman

Tuija Brax

Leila Lehtinen

Juha Rehula

Saana Siekkinen

Timo Sipilä

Riitta Särkelä

Tommi Toivola

Revisionsanteckning

Över verkställd revision har i dag avgivits berättelse.

Helsingfors den 22 april 2021

Mikko Helkiö
OFR, GR

Heli Järvinen

Antti Kurvinen

Mia Laiho

Aki Lindén

Anneli Kiljunen

Veijo Niemi

Ulla-Maija Tuomela
CGR, OFR

Tommi Toivola

Bokföringsböcker som använts i FPA:s bokföring 2020

Balansbok	elektronisk+inbunden bok över räkenskapsperioden
Huvudbokföringens dagbok	elektronisk, Tahti-systemet
Huvudbokföringens huvudbok	elektronisk, Tahti-systemet
Delbokföringens dagbok	elektronisk, MK-systemet
Delbokföringens huvudbok	elektronisk, MK-systemet
Placeringstillgångar:	
Aktiekartotek	elektroniskt, Tahti-systemet
Anläggningstillgångar:	
Kontorsaktieförteckning	elektronisk
Övriga anläggningstillgångar	elektroniskt, Tahti-systemet
Tabellförteckning	bok

Verifikatslag som använts i FPA:s bokföring 2020

a) huvudbokföringens verifikat

Verifikat i Tahti-systemet (förteckning över verifikatslag bifogas) maskinellt, Tahti-systemet
Notverifikat

b) delbokföringens verifikat

Verifikat i MK-systemet (förteckning över verifikatslag bifogas) maskinellt, MK-systemet

Huvudbokföringens verifikatslag

12	AD Adoptiotuki
13	AE Eläkk.saaj. as.tu
14	AY Asumistuki
15	EL El- ja vammaiset.
17	KB Kuntoutusraha
18	QK Valt. korv.maksut
20	KQ Kuntoutusmaksut
21	LL Lapsilisät
22	MM Maahanm.erit.tuki
23	Vammaisetuudet
24	OT Opintotuki
25	O2 Opiskelijaterv.hu
27	SA Sotilasavustus
28	SH Sairaanhoidokorv.
29	SM Erytyishoit toraha
30	SP Sairauspäiväraha

31	SQ Valtak.sop.tilit.
33	TK TP-kass.enn.maksu
34	TM Työmarkkinatuki
35	TO Yritt. tt-huolto
36	TP Peruspäiväraha
37	TQ Koulutustuki
39	TW Työnant.tt-huolto
40	VB Äitiysavustus
42	VR Vanh.päiväraha
43	WH Lastenhoidon tuki
44	WY Last.h.tuen tkorv
45	WH Lastenhoidon tuki
46	F2 Asumistuki ja lap
47	MA Eläketuki / Menoj
48	LU Elatustuki
49	Takuueläke
50	PC Toimeentulotuki
51	PU Perustulo
53	Ulkomaan perintä/883
88	MC Tiliotekäsittely
90	HA Toimisuhte-eläkk.
91	YM Toimistot
92	HP Palkat
93	Toimistojen LM-maksu
94	LP Laskut ja palkk.
95	SOKY-laskut
96	VU Vuokrat ja vast.
97	FK Toimist.kirj.pito
98	M2 Keskushall.pal.
99	M3 Katteensiirto
AA	Käyttöom.kirjaus
AB	Kirjanpitosite
AF	Poistokirjaukset
AN	Käyttöom.kirj: netto
AZ	Saldokirjaus
CH	Sopimuksen selvitys
DA	Asiakastosite
DG	Asiakkaat - hyvitys
DR	Asiakkaat - lasku
DS	Vuokravakuudet
DT	Vuokratulot
DZ	Asiakkaat - maksu
EU	Euro - pyöristysero

EX	Ulkoinen numero
KA	Toimittajatosite
KG	Toimittajat - hyvät.
KN	Toimittajat - netto
KO	Vuokramenot
KP	Tilin ylläpito
KR	Toimittajat - lasku
KY	Toimittajat - KH hyv
KZ	Toimittajat - maksu
ML	ML-tilitys
PR	Hinnanmuutos
RA	Hyvitys - nettosuor.
RB	Saatavien varaus
RE	Lasku - brutto
RN	Lasku - netto
RT	KH Siirtokirjaukset
RV	Myyntilasku
SA	Pääkirjatilitosite
SB	Pääkirjatilikirjaus
SC	Pääkirjavyörytys
SJ	Sijoitukset
SK	Kassatosite
SM	Sähköinen muistiotos
SO	KH sisäiset vuokrat
SU	Jälkikirjaustosite
UE	Tiedonsiirto
WA	Tavaraluovutus
WE	Tavaravastaanotto
WI	Inventointitosite
WL	Varast.otto/toimitus
WN	Tav.vast.otto netto
ZA	Automaattitiliöinnit
ZB	Korv. tt-laskut
ZH	Palkat
ZK	Konversiot
ZM	Matkalaskut
ZP	Maksukirjaus
ZR	Pankki - täsmäytys
ZS	Maksu per shekki
ZT	Sähköinen tiliote
ZV	Maksuselvitys

Delbokföringens verifikatslag

Adoptiotuki (AD)
Eläkkeensaajan asumistuki (AE)
Asumistuki (AY)
Eläke- ja vammaisetuudet (EL)
Takuueläke (GE)
Kuntoutusraha (KB)
Kuntoutusmaksut (KQ)
Lapsilisä (LL)
Toimistojen maksut (LM)
Elatustuki (LU)
Tilitehtäksittely (MC)
Osakirjanpidon tosite (MK)
Vastaanottokirjaus/KAVA (MK₁)
Vastaanottokirjaus/SAVA (MK₂)
Vastaanottokirjaus/STY (MK₃)
Maahanmuuttajien erityistuki (MM)
Keskushall. Palautukset (M₂)
OTH-maksu (O₂)
Opintotuki (OT)
Perustoimeentulotuki (PC)
Perustulo (PU)
Kansaneläke (QE)
Valtion korvaukset (QK)
Työttömyysetuus (RF)
Sotilasavustus (SF)
Sairaanhoitokorvaus (SH)
Sairauspäivärahaetus (SJ)
Erityishoitoraha (SM)
Sairauspäiväraha (SP)
Työpaikkakassan ennakkomaksu (TK)
Yrittäjien työterveyshuolto (TO)
Koulutustuki (TQ)
Työnantajien työterveyshuolto (TW)
Työpaikkakassatilitykset (TY)
Ulkomaan perintä (UP)
Äitiysavustus (VB)
Vammaisetuudet (VJ)
Vanhempainpäiväraha (VR)
Lastenhoidon tuki (WH)
Lastenhoidon tuen työkorvaus (WY)

Bilaga 4: FPA:s forskning genererade information om aktuella frågor inom social trygghet och hälsa

FPA:s forskningsenhet producerade information om aktuella social- och hälsoskyddsfrågor

År 2020 publicerade FPA:s forskningsenhet 78 publikationer varav 42 var referentgranskade. I våra egna publikationsserier utkom 11 publikationer och därtill gav vi ut en separat publikation. Inom datapubliceringen introducerade vi nyheter som t.ex. webbplatsen koronamittarit.kela.fi.

Vi publicerade 71 inlägg i forskningsbloggen. FPA:s forskningspublikationer laddades ner totalt 224 145 gånger och FPA:s blogginlägg lästes 98 999 gånger. Vi fortsatte sprida information om vår forskning i synnerhet i de sociala medierna. Twitterkontot @Kelantutkimus har över 10 000 följare. Vi ordnade också fem seminarier och evenemang.

FPA:s forskningsetiska kommitté sammanträdde nio gånger. Vi lämnade 52 utlåtanden till social- och hälsovårdsministeriets läkemedelsprisnämnd Hila. Biblioteks- och informationstjänsterna hade cirka 200 uppdrag och i biblioteks databasen sökte kunderna material 14 712 gånger.

Personalbarometern gav information om FPA-personalens välbefinnande

År 2020 var ett tungt år både allmänt och på arbetsplatserna. Enligt personalbarometern mådde medarbetarna ändå i många avseenden bättre på jobbet 2020 än 2019. Den positiva förändringen gällde många aspekter av både arbetsförhållandena och det egentliga välbefinnandet på arbetet. Den tydligaste positiva förändringen jämfört med året innan var att medarbetarna upplevde mindre brådska. Många upplevde också att deras möjligheter att påverka arbetet hade ökat. Arbetsgemenskapen inklusive informationsgång, uppmuntran och premiering upplevdes fungera bättre. Det här förbättrade arbetstillfredsställelsen och fick personalen att värdesätta FPA som arbetsplats. Av dem som svarade ansåg 90 procent att FPA är en bra arbetsplats. Den positiva utvecklingen var delvis kopplad till det ökade distansarbetet och andra arrangemang till följd av undantagstiden. Ett tecken på detta är bl.a. att medarbetarna upplevde färre avbrott och mindre buller än året innan. Många upplevde också att de fick möjlighet att pröva och göra saker på ett nytt sätt och att arbetsgivaren hjälpte dem att upprätthålla sin kompetens. År för år upplever medarbetarna att det blir lättare att kombinera arbete och privatliv. Vi känner kontinuerligt en större arbetsglädje än finländska arbetstagare generellt. En bidragande orsak är att 88 procent anser att arbetet är viktigt och meningsfullt. Även om välbefinnandet i arbetet ligger på en hög nivå inom FPA finns också aspekter som behöver uppmärksammas. Allt fler känner att mängden information vi måste tillägna oss i arbetet är för stor. Det kan bero på att takten ökar i arbetslivet och FPA under de senaste åren fått nya uppgifter. Det är oroväckande att allt fler FPA-medarbetare bedömer att deras arbetsförmåga försämrats (självvärdering under 8). Allt fler känner också att bristen på gemenskap är en belastning, vilket torde bero på distansarbetet som blivit vanligare under undantagstiden.

Områden som prioriteras i forskningsprogrammet

Ett nytt forskningsprogram blev klart 2020. Programmet innehåller sex prioriterade områden.

Prioriteringsområden

- Försörjning
- Effektfulla tjänster
- Arbets- och funktionsförmåga
- Familjernas vardag
- Barns och ungas välfärd
- Likabehandling och bemötande

Megatrender

- En åldrande befolkning och sjunkande födelsetal
- Regional särutveckling och urbanisering
- Omvälvning av arbete och teknologi
- Klimatförändringen
- Mångkulturalism
- Resursknapphet

Kela tietopalvelut

Försörjning

De slutliga resultaten av försöket med basinkomst publicerades den 6 maj 2020. Basinkomstens sysselsättningseffekter mättes mellan november 2017 och oktober 2018. Sysselsättningen bland dem som fått basinkomst förbättrades under den perioden något mer än i kontrollgruppen. Tolkningen av effekterna försvåras dock av aktiveringsmodellen för arbetslösa som infördes vid ingången av 2018 och som skärpte villkoren för arbetslöshetsförmåner osymmetriskt i de båda undersökta grupperna. Försökets samlade sysselsättningseffekter var små. En enkät visade att de som fått basinkomst mådde bättre än personerna i kontrollgruppen. De basinkomstmottagare som besvarade enkäten var mer nöjda med livet och upplevde mindre psykisk belastning, depression, nedstämdhet och ensamhet. De gav också sin kognitiva funktionsförmåga, dvs. sitt minne, sin koncentrationsförmåga och sitt lärande, ett bättre betyg. De som fått basinkomst uppgav också att deras försörjning och ekonomiska situation var bättre än kontrollgruppens.

De första forskningsresultaten om den första tiden efter överföringen av det grundläggande utkomststødet till FPA samlades i en vetenskaplig publikation. I den första delen av temaboken, som

publicerades hösten 2020, beskrivs målen för reformen 2017 och de politiska och administrativa processer som ledde till den. Bokens andra del fokuserar på kundernas – och separat på mathjälpsmottagarnas – inledande uppfattningar och upplevelser av reformen. Den tredje delen handlar om arbetet med utkomststödet och hur de FPA- och kommunanställda som arbetar med uppgifterna anser att likabehandlingen uppfylls och prövningens förutsättningar ser ut efter reformen. I den fjärde delen används mer exakt tidigare statistik och registermaterial om mottagarna av grundläggande utkomststöd för att studera barnfamiljer och kunder i åldern för ålderspension, läkemedelsutgifter som betalats med utkomststödet, sänkningen av utkomststödet grunddel vid FPA och hur länge avsaknaden av primära förmåner kompenseras med utkomststöd.

Bokens sista del beskriver läget inom socialarbetet, ändringsbehoven och den nya inriktningen efter reformen. Bokens 15 artiklar ger en övergripande bild av reformens första faser.

En studie om invandrare och FPA:s förmåner utredde mottagandet av socialförsäkringsförmåner bland inflyttade jämfört med majoritetsbefolkningen 2018. Studien gällde de socialförsäkringsförmåner för att trygga försörjningen som FPA betalat ut, totalt 10,7 miljarder euro. Av den summan betalades sammanlagt 1,36 miljarder euro (13 %) till invandrare och 9,32 miljarder euro (87 %) till personer födda i Finland. Invandrare får i synnerhet utkomstskydd för arbetslösa, stöd för boende och grundläggande utkomststöd oftare än den övriga befolkningen. Av invandrarna fick 34 procent stöd för boende, 26 procent arbetsmarknadsstöd eller grunddagpenning och 22 procent utkomststöd. Invandrarnas yngre åldersstruktur och sämre sysselsättningssituation återspeglas i behovet av social trygghet.

Inom prioriteringsområdet försörjning studeras ingående coronakrisens konsekvenser för FPA:s förmånstagare. För uppföljningen upprättades webbplatsen koronamittarit.kela.fi där uppgifter om inkomna ansökningar uppdateras varje vardag och uppgifter om mottagarna av olika förmåner varje månad. Coronakrisen ökade behovet av utkomstskydd för arbetslösa och dagpenning vid smittsam sjukdom mest under 2020. I synnerhet unga kvinnor behövde utkomstskydd för arbetslösa och även grundläggande utkomststöd. Ökningen inom de flesta förmåner var störst i Nyland.

En publikation i serien Tutkimuksesta tiiviisti i samarbete med Institutet för hälsa och välfärd visade att mottagarna av utkomststöd blev något fler 2020. Antalet mottagare av grundläggande utkomststöd ökade med fem procent 2020 jämfört med året innan. Antalet ökade mest bland kvinnor i åldern 18–24 år (10 %). Behovet av grundläggande utkomststöd ökade mest i Nyland och Egentliga Finland. Det grundläggande utkomststödet temporära epidemiersättning betalades till 227 500 personer i 153 900 hushåll. Resultatet visar att det finländska minimiskyddssystemet vid behov kan vara flexibelt och snabbt reagera på förändringar i kundernas situation. (Denna publicerad i början av 2021)

Publikationer

Halmetoja Antti, Korpela Tuija. Työttömien määräaikaishaastattelut ovat vaikuttaneet karenssien määrään ja toimeentulotuen tarpeeseen. Kelan tutkimusblogi 14.4.2020.

<https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5268>

Jauhiainen Signe. Maahanmuuttajille Kelan etuuksia valtaväestöä yleisemmin. Kelan tutkimusblogi 3.12.2020. <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5656>

Jauhiainen Signe, Raivonen Leo. Maahanmuuttajien Kelan etuuksien käyttö vuonna 2018. Helsinki: Kela, Työpapereita 157, 2020. <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2020120198868>

Jokela Merita, Korpela Tuija, Kivipelto Minna, Jauhiainen Signe. Toimeentulotuen saajamäärät kasvoivat vähän: koronaepidemia toi esiin järjestelmän joustavuuden. Helsinki: THL, Tutkimuksesta tiiviisti 4, 2021. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-339-7>

Kangas Olli, Jauhiainen Signe, Simanainen Miska, Ylikännö Minna, toim. Evaluering av basinkomst-experiment (sammandrag på svenska). Helsinki: Social- och hälsovårdsministeriet, Rapporter och promemorior15, 2020. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-9890-2>

Korpela Tuija. Etuuksien ja palkka- ja yrittäjätulojen yhdistämisen monimutkaisuus on haaste nykyisessä sosiaaliturvassa. Kelan tutkimusblogi 16.12.2020.

<https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5743>

Korpela Tuija, Heinonen Hanna-Mari, Laatu Markku, Raittila Simo, Ylikännö Minna, toim. Ojista allikkoon? Toimeentulotuki uudistuksen ensi metrit. Helsinki: Kela, Teemakirja 18, 2020.

<http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2020090165981>

Korpela Tuija, Jauhiainen Signe, Kainu Markus, Tuori Sami. Koronakriisi näkyy etuuksien tarpeessa – erityisesti nuoret naiset joutuvat turvautumaan yhä useammin toimeentulotukeen. Kelan tutkimusblogi 20.5.2020. <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5323>

Korpela Tuija, Tuovinen Anna-Kaisa E., Jauhiainen Signe, Mäkkylä Katja. Korona koettelee sosiaaliturvajärjestelmää. Kelan tutkimusblogi 27.3.2020. <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5238>

Effektfulla tjänster

Uleåborgsprojektet producerar data om social- och hälsovårdstjänster och socialförsäkringsförmåner

I ett forskningsprojekt som omfattar hela Uleåborgs befolkning sammanställdes ett mångsidigt longitudinellt material av registerdata från 2013–2018. Materialet innehåller omfattande data om hur Uleåborgsborna anlitar social- och hälsovårdstjänster, vilka förmåner de får samt olika bakgrundsuppgifter. De första publikationerna i samband med projektet kom ut 2020. De grundläggande uppgifterna om personernas sociodemografiska bakgrund, anlitaandet av tjänster och mottagandet av förmåner publicerades som arbetspapper. Om deltagandet i rehabilitering publicerades en studie där ambitionen var att i registermaterialet så heltäckande som möjligt identifiera rehabilitering som ordnas i de olika delarna av hälso- och sjukvårdssystemet. Nästan en femtedel av befolkningen klassificerades som rehabiliteringsmottagare under 2018. Under de närmaste åren kommer Uleåborgsmaterialet att användas för flera studier som behövs i reformerna av vården och den sociala tryggheten.

Publikationer från Uleåborgsprojektet 2020:

Blomgren Jenni, Jäppinen Sauli (2020): Sosiaali- ja terveystalveluiden ja etuukien käyttö Oulussa 2013–2018. Tutkimushankkeen aineiston yleiskuvaus. Työpapereita 154. Helsinki: Kelan tutkimus, 2020. <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2020062345435>

Blomgren Jenni, Virta Lauri J (2020): Socioeconomic differences in use of public, occupational and private health care: A register-linkage study of a working-age population in Finland. PLoS ONE 15(4):e0231792. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0231792> .

Rinne Hanna, Blomgren Jenni (2020): Kuntoutukseen osallistuminen ja eri osajärjestelmien ristikkäiskäyttö – rekisteritarkastelu Oulun väestössä vuonna 2018. Kuntoutus 2020; 43(4): 6–20. <https://journal.fi/kuntoutus/article/view/100163>

Rinne Hanna, Blomgren Jenni (2020): Lähes viidennes väestöstä osallistuu kuntoutukseen. Kelan Tutkimusblogi 9.12.2020. <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5688>.

Respons från FPA minskade läkemedelsförskrivningen

FPA:s personliga informationsbrev till läkare och tandläkare om förskrivning av stora förpackningar paracetamol-kodein till nya patienter minskade läkemedelsförskrivningen med 12,5 procent. Effekten var större för de läkare som generellt förskrev mer opioider. Eventuella påföljande recept för patienter hos de läkare som fått responsen innehöll mindre mängder, och paracetamol-kodein ersattes inte med andra opioider. FPA skickar årligen personlig respons till läkare och fortsätter undersöka effekterna av responsen.

Ahomäki I, Pitkänen V, Soppi A, Saastamoinen L. Impact of a physician-targeted letter on opioid prescribing. Journal of Health Economics 72, 2020 doi: 10.1016/j.jhealeco.2020.102344 <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0167629619307891?via%3Dihub>.

<https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5359>, <https://www.kela.fi/-/tutkimus-kelan-laakemaa-rayspalaute-vahensi-opioidien-maaraamista>

Nya data om läkemedelsersättningar till äldre

Av alla patienter som började använda lugnande medel och sömnmedel fortsatte 39 procent och av de äldre patienterna 55 procent att använda läkemedlen under en lång tid. För största delen av dem skedde det redan under de första sex månaderna efter det första läkemedelsköpet. Långvarig användning är vanligast bland män, droganvändare, personer med psykiska problem och mottagare av sociala förmåner.

Endast en liten del av förskrivningen till äldre personer av läkemedel som enligt rekommendationerna ska undvikas kan förklaras med patientrelaterade, ekonomiska eller vårdssystemrelaterade faktorer. Det är möjligt att faktorer i samband med den som förskriver läkemedlet kan förklara förskrivningen av läkemedel som enligt rekommendationerna bör undvikas.

Taipale H, Särkilä H, Tanskanen A, Kurko T, Taiminen T, Tiitonen J, Sund R, Tuulio-Henriksson A, Saastamoinen L*, Hietala J* Incidence of and Characteristics Associated With Long-term Benzodiazepine Use in Finland JAMA Network Open 2020;3(10):e2019029. doi:10.1001/jamanetworkopen.2020.19029 *equal contribution, <https://sosiaalivakuutus.fi/rauhottavien-ja-unilaakkeiden-kaytto-pitkaaikaistuu-joka-kolmannella-laakehoidon-aloittajalla/>; <https://www.duodecimlehti.fi/duo15990>

Saastamoinen LK, Verho J. Regional variation in potentially inappropriate medicine use in older adults. - A national register-based cross-sectional study on economic, health system-related and patient-related characteristics. Research in Social and Administrative Pharmacy 2020, DOI: [10.1016/j.sapharm.2020.08.018](https://doi.org/10.1016/j.sapharm.2020.08.018)

Studie inleddes om regionala skillnader i tillgången till rehabilitering och de bakomliggande orsakerna

Forskningsprojektet (2020–2022) ska belysa orsakerna bakom de regionala variationerna i tillgången till FPA:s rehabilitering. Frågan granskas i sjukvårdsdistrikten ur rehabiliteringssystemets synvinkel. I den första delstudien undersöktes regionala skillnader i deltagandet i FPA:s yrkesinriktade rehabilitering, krävande medicinska rehabilitering och rehabiliterande psykoterapi. Resultaten visar betydande skillnader mellan sjukvårdsdistrikten i deltagandet i FPA:s olika rehabiliteringsformer. De utvalda individuella och regionala faktorerna förklarade inte skillnaderna.

Publikation

Miettinen Sari, Pulkki Jutta, Rinne Hanna (2020): Kuntoutuksen alueellisista eroista tarvitaan lisää ja syvällisempää tietoa. Kelan Tutkimusblogi 27.11.2020. <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5637>.

Lyckad konkurrens om marknaden och på marknaden för rehabiliteringstjänster

FPA är Finlands största enskilda finansiär och anordnare av rehabiliteringstjänster. Eftersom konkurrensen är hård i synnerhet på marknaden för krävande medicinsk rehabilitering är FPA:s rehabilitering en intressant möjlighet att analysera konkurrensen inom social- och hälsovårdstjänsterna. På marknaden för FPA:s rehabilitering är konkurrensen mellan tjänsteproducenterna indelad i två faser. I den första fasen konkurrerar producenterna *om marknaden* när de deltar i den offentliga konkurrensutsättning där valet av producenter baseras på priset och kvaliteten. I den andra fasen konkurrerar producenterna *på marknaden* om kunder som har frihet att välja mellan de godkända producenterna. Eftersom kunderna inom den krävande medicinska rehabiliteringen inte betalar någon självrisk konkurrerar producenterna om kunderna med andra faktorer än priset – t.ex. med kvalitet och specialkompetens. I projekten KILPA1 och KILPA2 har FPA:s forskningsenhet undersökt konkurrensen både om marknaden och på marknaden.

Vi studerade producenternas konkurrens om marknaden i FPA:s konkurrensutsättningar av krävande medicinsk rehabilitering 2003, 2006, 2010 och 2014. Enligt vår undersökning använde FPA ett ineffektivt upphandlingssätt i dessa upphandlingar eftersom alla deltagande producenter med några undantag erbjöds avtal. Vi jämförde producenternas prisbud mellan de områden där åtminstone en producent fått avslag på grund av för dåligt förhållande mellan pris och kvalitet och de områden där alla producenter fått ingå avtal. Vi upptäckte att det räcker med ett enda avslag för att skapa en risk- och konkurrenssituation inför följande upphandling så att anbudet sjunker med fem procent jämfört med områden där alla producenter godkändes. Vår undersökning visade att producenterna också snabbt lär sig praxis i samband med upphandlingen och t.ex. reagerar på sin placering i pris-kvalitetstabellen jämfört med de övriga anbudet.

I vår undersökning av kundernas val inom FPA:s krävande medicinska fysioterapi studerade vi sambandet mellan valen och producenternas kvalitet. Som forskningsmaterial använde vi FPA:s registerdata om de tjänsteproducenter som kunderna valde 2011–2014 kombinerat med material från konkurrensutsättningen 2010. Vi delade in valen under avtalsperioden i tre kategorier eftersom vissa kunder väljer producent för första gången, vissa på eget initiativ byter producent och vissa blir tvungna att välja på nytt – t.ex. om den tidigare producenten inte blivit vald för en ny avtalsperiod med FPA eller upphör med sin verksamhet. Enligt våra resultat väljer kunderna i alla tre grupperna i genomsnitt producenter med hög kvalitet i sitt eget närområde. Nya kunder och kunder som byter producent på eget initiativ är dock i högre grad beredda att resa längre för högklassiga tjänster än kunder som blir tvungna att byta producent. Det här kan t.ex. bero på tidsbrist när kunden tvingas välja en ny producent.

FPA såg över förfarandena i samband med upphandlingen av krävande medicinsk rehabilitering i konkurrensutsättningarna 2018. Det nya upphandlingssättet skärpte i synnerhet priskonkurrensen mellan producenterna betydligt. I projektet KILPA2 pågår flera närmare studier av det nya upphandlingssystemets effekter bl.a. på marknaden och kunderna. FPA:s upphandlingar av rehabiliteringstjänster har en stor betydelse för branschens marknadsstruktur, rehabiliteringskunderna och andra parter som upphandlar rehabiliteringstjänster, såsom kommunerna. För att en upphandling ska lyckas krävs ett effektivt upphandlingssätt och en tillräcklig konkurrens på marknaden. Exempelvis

på marknaden för talterapi råder brist på producenter, vilket har lett till mycket höga priser i FPA:s upphandlingar. Mer referentgranskad forskning om marknaden och upphandlingarna kommer att publiceras 2021.

Publikationer:

Pitkänen V, Linnosmaa I. 2021. Choice, quality and patients' experience: evidence from a Finnish physiotherapy service. International Journal of Health Economics and Management.

<https://doi.org/10.1007/s10754-020-09293-z>

Pitkänen V, Jauhiainen S, Linnosmaa I. 2020. Low risk, high reward? Repeated competitive biddings with multiple winners in health care. The European Journal of Health Economics, 21(4): 483–500.

<https://doi.org/10.1007/s10198-019-01143-1> Pitkänen V. Puheterapian koulutuspaikkojen lisäys kannattaa. <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5534>

Pitkänen V. Valinnanvapaus hyödyttää asiakasta ja kirittää tuottajien kilpailua.

<https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5819.5.2.2021>

Hälso- och sjukvårdstjänster för studerande i ett system med flera kanaler – SHVS som exempel

FCG Konsultering Ab:s och FPA:s gemensamma undersökning (FCG 2020, Pitkänen m.fl. 2020) gällde hälso- och sjukvårdstjänsterna för de studerande som omfattades av SHVS tjänster 2016. Kostnaderna för de tjänster som de studerande anlidade var totalt 86 miljoner euro, varav SHVS andel var cirka 35 miljoner euro. SHVS ansvarade i huvudsak för studerandehälsovården och i synnerhet för de studerandes munhälsovård som stiftelsen skötte nästan helt. Cirka tio procent av de studerande stod för 44 miljoner euro av alla hälso- och sjukvårdsutgifter. De största utgiftsposterna gällde specialist-sjukvård.

FCG Konsultering Ab. YTHS:n tuotannon arvioiminen ja kustannusten korvausmallin kehittäminen. Loppuraportti 2020. Opublicerat material.

Pitkänen V., Karttunen A., Hujanen T, Mikkola H. Opiskelijoiden terveystaloustieteen käyttö ja kustannukset monikanavaisessa järjestelmässä –esimerkkinä YTHS. Terveystaloustieteen päivä 2020.

Helsinki. 8-9. Tillgänglig på:

<https://docplayer.fi/188681191-Terveystaloustieteen-paiva-abstraktikirja.html> [Hänvisning 15.3.2021].

Valta M., Hujanen T., Karttunen A., Linna M., Pitkänen V., Puumalainen A., Huvinen S., Isotalo T., Koistinen V. YTHS:n tuotannon arvioiminen ja kustannusten korvausmallin kehittäminen. Loppuraportin tiivistelmä (Dnro 119/522/2018). Tillgänglig på: www.kela.fi/web/sv/forskning Hänvisning 15.3.2021.

Arbets- och funktionsförmåga

Enkätundersökning om coronavirusepidemiens konsekvenser för individualterapin i öppen vård

Målgruppen omfattade fysio-, ergo-, tal- och musikterapeuter, neuropsykologer och psykoterapeuter samt personer som deltagit i dessa rehabiliteringsformer. FPA:s forskningsenhet genomförde terapeutenkäten i maj 2020 och fick svar från 905 terapeuter. Enkäten för rehabiliteringsklienter genomfördes i november–december 2020 och besvarades av 127 personer.

Rehabilitering på distans infördes flitigt trots att formen var ny för både klienterna och terapeuterna. Av rehabiliteringsklienterna (N=127) svarade 88 procent att distansrehabiliteringen var en helt ny verksamhetsform för dem och endast två procent att den varit en etablerad verksamhetsform före coronavirusepidemin. Majoriteten av terapeuterna införde distansrehabilitering trots att det var en ny verksamhetsform för största delen av dem (58 %). 14 procent av alla terapeuter och endast två procent av psykoterapeuterna tillämpade inte överhuvudtaget distansrehabilitering under den första vågen av coronavirusepidemin.

Coronakrisen begränsade avsevärt rehabiliteringsmöjligheterna och påverkade enligt svaren terapeuternas arbete märkbart. Antalet rehabiliteringsavbrott var minst bland kunderna hos de terapeuter som tillämpade distansrehabilitering. Av de terapeuter som svarade på enkäten avbröt 41 procent de fysiska rehabiliteringsträffarna under den första vågen av coronavirusepidemin. 20 procent av terapeuterna svarade att alla kunders terapier genomfördes, medan tre procent avbröt alla kunders terapier. Fysioterapeuterna ställde in det största antalet terapier helt och hållet och psykoterapeuterna det minsta antalet.

Inställningen till distansrehabilitering var huvudsakligen positiv. Det fanns en koppling mellan arbetsåren och arbetserfarenheten och inställningen till distansrehabilitering. De terapeuter som arbetat i mindre än fem år hade den mest positiva inställningen till distansrehabilitering. Psykoterapeuterna var den yrkesgrupp som ställde sig mest positiva till distansrehabilitering. Fysioterapeuterna var mer negativt inställda till distansrehabilitering än andra yrkesgrupper. Skillnaderna mellan yrkesgrupperna var små och kan förklaras med skillnaderna mellan terapimetoderna. Av dem som svarade på enkäten för rehabiliteringsklienterna uppgav 13 procent att de är entusiastiska till distansrehabiliteringen och 54 procent att de är positivt inställda.

Källor:

Heiskanen T, Salminen A-L. Koronakriisi vaikutti yksilöterapioiden toteutukseen. [Koronakriisi vaikutti yksilöterapioiden toteutukseen - Tutkimusblogi \(kela.fi\)](#)

Heiskanen T, Rinne H, Salminen A-L Koronakriisin aikana kuntoutus keskeytyi monesta syystä. [Koronakriisin aikana kuntoutus keskeytyi monesta syystä - Tutkimusblogi \(kela.fi\)](#)

Heiskanen T, Miettinen S, Paavonen A-M, Rinne H, Salminen A-L Suhtautuminen etäkuntoutukseen koronaepidemian aikana. [Suhtautuminen etäkuntoutukseen koronaepidemian aikana - Tutkimusblogi \(kela.fi\)](#)

Heiskanen T, Rinne H, Salminen A-L. Psykoterapiapalvelut koronapandemian aikana. Taimi ry. Kipunoita 4 / 2020. Tillgänglig på: <https://www.yumpu.com/fi/document/read/64681164/kipunoita-2020-4>

Salminen A-L, Heiskanen T, Rouvinen J. Lasten etäkuntoutus. 2020

Forskningen om förekomsten av arbetsoförmåga och processerna i samband med arbetsoförmåga fortsatte 2020

Vi fortsatte följa sjukfrånvarons utveckling och variation under det första coronaåret. Sjukfrånvaron fortsatte öka fram till 2019, men när coronavirusepidemin bröt ut 2020 vände trenden nedåt. Psykiska störningar var fortsättningsvis och i ökande grad den sjukdomsgrupp som orsakade mest arbetsoförmåga. Vår forskning visar tydliga skillnader mellan landskapen när det gäller kostnaderna för sjukfrånvaro. Skillnaderna beror huvudsakligen på att det genomsnittliga antalet frånvarodagar per invånare skiljer sig åt regionalt även när skillnader i befolkningsstrukturen beaktas. Den genomsnittliga ersättningen för en sjukfrånvarodag förklarade däremot inte de regionala kostnads-skillnaderna. Vi undersökte också skillnaderna mellan landskapen i ansökta och beviljade sjuk- och invalidpensioner. De regionala skillnaderna i pensionsövergångarna berodde närmast på skillnader i ansökningsbenägenheten, inte på skillnader mellan andelen avslagna ansökningar i landskapen. Vi fortsatte också undersöka riskfaktorerna för sjuk- och invalidpensionering. Vi fick mer data som visar att arbetslöshet är en mycket stark prediktor för pensionering. En lång period med sjukdagpenning i synnerhet på grund av en diagnos i anslutning till psykisk ohälsa eller sjukdomar i stöd- och rörelseorganen är en stark prediktor för pensionering på grund av samma diagnos. Pensioneringen sker emellertid också ofta med en annan huvuddiagnos än sjukdagpenningsdiagnosen.

Publikationer om arbetsoförmåga och sjukfrånvaro 2020:

Blomgren Jenni (2020): Mielenterveyden häiriöistä johtuvien sairauspoissaolojen kasvu jatkuu jyrkkänä. Kelan Tutkimusblogi 29.1.2020. <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5168>.

Blomgren Jenni, Jäppinen Sauli (2020): Sairauspoissaoloissa koronakevään aikana sekä nopeaa nousua että jyrkkää laskua. Kelan Tutkimusblogi 25.8.2020. <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5493>.

Blomgren Jenni, Hiljanen Ismo (2020): Työtön vai työkyvytön? Kelan Tutkimusblogi 5.11.2020. <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5606>.

Blomgren Jenni, Laaksonen Mikko, Perhoniemi Riku (2020): Työttömyys ja työkyvyttömyys kietoutuivat yhteen – työttömien työkykyä tuettava varhaisessa vaiheessa. TITA Policy Brief 5/2020. <https://blogit.utu.fi/tita/wp-content/uploads/sites/45/2020/12/Blomgren-ym.pdf>

Laaksonen Mikko, Blomgren Jenni (2020): The level and development of unemployment before disability retirement: a retrospective study of Finnish disability retirees and their controls. International Journal of Environmental Research and Public Health 2020;17(5):1756. DOI: 10.3390/ijerph17051756. <https://www.mdpi.com/1660-4601/17/5/1756>

Leinonen Taina, Solovieva Svetlana, Blomgren Jenni, Laaksonen Mikko & Viikari-Juntura Eira (2020): Osatyökyvyttömyyseläkkeiden käyttö yksityisen ja julkisen sektorin palkansaajilla vuosina 2007–2017. Työpoliittinen aikakauskirja 4/2020, 38–55. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-583-6>

Perhoniemi Riku, Blomgren Jenni, Laaksonen Mikko (2020): Harva työkyvyttömyyseläkettä hakenut palaa töihin, vaikka hakemus hylättäisiin. TITA Policy Brief 2/2020. <https://blogit.utu.fi/tita/wp-content/uploads/sites/45/2020/02/Perhoniemi.pdf>.

Perhoniemi Riku, Blomgren Jenni, Laaksonen Mikko (2020): Työkyvyttömyyseläkehakemusten ja hylkäysosuuksien maakunnalliset erot. Yhteiskuntapolitiikka 2020;85(1):62–72.

Perhoniemi Riku, Blomgren Jenni, Laaksonen Mikko (2020): Työkyvyttömyyseläkkeelle jäämisen yleisyys vaihtelee maakunnittain – syynä hakemisen erot, eivät erot hylkäysosuuksissa. Kelan Tutkimusblogi 25.3.2020. <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5230>.

Perhoniemi Riku, Blomgren Jenni, Jäppinen Sauli, Virta, Lauri (2020): Sairauspäivärahojen kustannukset maakunnittain vuonna 2019. Työpapereita 155. Helsinki: Kelan tutkimus, 2020. <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/317019>

Perhoniemi Riku, Blomgren Jenni, Jäppinen Sauli (2020): Sairauspäivärahojen kustannuksissa suuria alueellisia eroja. Kelan Tutkimusblogi 11.9.2020. <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5549>.

Rättö Hanna, Blomgren Jenni, Salminen Anna-Liisa (2020): Kelan järjestämän kuntoutuksen hylkäykset 2005–2017. Työpapereita 153. Helsinki: Kelan tutkimus, 2020. <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/316031>

Salonen Laura, Blomgren Jenni, Laaksonen Mikko (2020): From long-term sickness absence to disability retirement: diagnostic and occupational class differences within the working-age Finnish population. BMC Public Health 2020; 20, 1078; DOI: 10.1186/s12889-020-09158-7. <https://bmcpublichealth.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12889-020-09158-7>

Litteraturöversikt om rehabiliteringen av klienter med spelberoende och digitalt spelberoende

I en litteraturöversikt om rehabiliteringen av klienter med spelberoende och digitalt spelberoende utredes hurdana interventioner som används i rehabiliteringen och vilka resultat de ger. Litteraturöversikten gjordes på uppdrag av FPA:s rehabiliteringsgrupp och den kommer att utgöra underlag för en bedömning av FPA:s eventuella framtida roll som anordnare av rehabiliteringstjänster för personer som är beroende av penningspel och digitala spel. Som en del av litteraturöversikten intervjuades också sakkunniga inom behandlings- och rehabiliteringssystemet för människor med spelberoende och digitalt spelberoende i Finland. Enligt litteraturöversikten bygger interventionerna i rehabiliteringen oftast på kognitiv beteendeterapi. I rehabiliteringen av personer med spelberoende används också metoder som bygger på motiverande intervjuer. Enligt de intervjuade experterna kan det finnas plats i det finländska servicesystemet för rehabiliteringstjänster som ordnas av FPA. En rehabiliteringstjänst för spelberoende kan t.ex. bygga på programmet Rahapeliriippuvuus hallintaan, som redan tillämpas i Finland.

Publikationer:

Paavonen A-M, Salminen A-L. Raha- ja digipeliongelmaisten kuntoutus. Kartoittava kirjallisuuskat-
saus. Helsinki: Kela, Työpapereita 158, 2020. <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/322716>

Paavonen A-M. Raha- ja digipeliongelmaisten kuntoutus perustuu useimmiten kognitiiviseen käytt-
äytymisterapiaan. Helsinki: Kela, Kelan tutkimusblogi, 11.12.2020.

<https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5723>

Utvecklingsprojekt informerade om FPA:s modell för bedömning och rapportering av nyttan med rehabilitering (AKVA)

I projektet utvecklades FPA:s modell för bedömning och rapportering av nyttan av rehabiliteringen till en helhet som ger heltäckande och tillförlitlig information som behövs för att utveckla rehabilite-
ringen samt ordna och producera rehabiliteringstjänster. FPA:s olika intressentgrupper informerades om modellen. Projektet utredde och utvecklade också möjligheter att tillämpa modellen i större omfattning utanför FPA. Därmed var projektet också ett svar på förslaget från kommittén för reha-
biliteringsreformen (2017) om att tillämpa bedömningsmodellen utanför FPA. Handlingsplanen för reformen av rehabiliteringen (2020) innehåller olika sätt att genomföra förslaget. Ett av projektets resultat var en beskrivning av FPA:s modell för bedömning och rapportering av nyttan av rehabili-
teringen och de viktigaste elementen i genomförandet, för att modellen ska kunna anpassas till en föränderlig omvärld både inom och utanför FPA.

Publikationer:

Reiterä T, Mattila-Holappa P, Miettinen S, Rättö H, Vadén V-M. Kelan kuntoutuksen hyödyn arviointi
2018. Helsinki: Kela, Kuntoutusta kehittämässä 15, 2020.

<https://helda.helsinki.fi/handle/10138/314656>

Barns och ungas välfärd

Ungas tillgång till yrkesinriktad rehabilitering har underlättats med lagändringar – effekterna undersöks

Inom prioriteringsområdet barns och ungas välfärd har lagändringen om yrkesinriktad rehabilitering för unga från 2019 undersökts. Utvecklingen av antalet mottagare av rehabiliteringstjänster har rapporterats i ett informationspaket som uppdateras regelbundet. Uppföljningsstudier har också inletts för att undersöka hur den flexibla tillgången till FPA:s yrkesinriktade rehabilitering för unga som inte studerar eller arbetar eller som annars löper risk att marginaliseras påverkar mottagandet av andra förmåner som utkomststöd och inledandet av studier och arbete. Information om uppföljningen och de preliminära forskningsresultaten finns i informationspaketet https://www.kela.fi/nuorten-kuntoutus_tietopaketti

Intensifierat samarbete i forskningen om risk- och skyddsfaktorer i samband med marginalisering bland unga

Som en del av projekthelheten om unga, som också omfattar uppföljningen av lagändringarnas konsekvenser, inleddes ett samarbete med Institutet för hälsa och välfärd (undersökningen Nationell ålderskohort) och Esbo stad. Avsikten med samarbetet är att undersöka hela ålderskohorters uppgifter genom att kombinera (med början från ålderskohorten 1997) förmåns- och servicehistoriker med risk- och skyddsfaktorer för marginalisering från barndom till ungdom/tidig vuxen ålder. Särskilda aspekter som undersöks är förekomsten av psykiska problem samt faktorer som leder till användning av tunga tjänster och till långvarigt beroende av förmåner.

Tillsammans med Jyväskylä universitet har FPA inletts en studie om mekanismerna bakom skolavhopp och marginalisering för att utreda vilka centrala faktorer som förebådar skolavhopp och marginalisering och formar utvecklingen i olika faser av skolgången. Avsikten är i synnerhet att undersöka vilken betydelse FPA:s förmåner och tjänster har för att förebygga skolavhopp och marginalisering. I studien används uppgifter från FPA och enkätmaterial som samlas in av Jyväskylä universitet.

Inom prioriteringsområdet bedrivs intensivt samarbete inom FPA för att utveckla tjänsterna för unga som behöver intensivare stöd och handledning (MAP=multiprofessionell service, Asva=service som ges av kundrelationsansvariga) genom att ta fram data om hänvisningen till tjänster och tjänsternas effekt. Pilotförsöket avslutades vid utgången av 2020 och undersökningens följande skede (interventionsundersökning med randomiserat upplägg) inleds under 2021.

Institutet för hälsa och välfärd och FPA utreder högstestuderandenas välfärd

FPA har i samarbete med Institutet för hälsa och välfärd förberett den riksomfattande hälso- och välfärdsundersökningen av högstestuderade (KOTT). Den omfattande enkäten undersöker studerandenas hälsa, välbefinnande, stödbehov (bl.a. behovet av FPA:s rehabiliteringstjänster som stöder studieförmågan) och coronaårets inverkan på studerandenas vardag. Enkätundersökningen inleddes i mars 2021 och inbjudan skickades till 10 000 slumpmässigt utvalda universitets- och yrkeshögstestuderande. KOTT 2021 är den sjätte i ordningen. De tidigare undersökningarna har

genomförts av SHVS. År 2021 trädde en lagändring i kraft som utvidgade SHVS tjänster till yrkeshögskolestuderande. I fortsättningen kan undersökningen följa upp reformens effekter. Utöver enkätundersökningen har FPA också förberett en registerbaserad undersökning om högskolestuderandenas hälsotjänster och förmåner.

I undersökningen deltar också SHVS, social- och hälsovårdsministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, Otus sr, SAMOK rf, SYL ry, Arene rf, Unifi rf och Statistikcentralen. Resultaten publiceras före utgången av 2021.

<https://www.kela.fi/-/korkeakouluopiskelijoiden-terveys-ja-hyvinvointitutkimus-kaynnistyy>

Nya data om läkemedelsersättningar till barn

Barn och ungas användning av antipsykotiska läkemedel ökade kraftigt 2008–2017 i synnerhet bland tonåriga flickor. Barn och unga använder oftast psykosläkemedel s.k. off label, alltså inte enligt officiella indikationer. ADHD-läkemedel används mest av barn och unga som är födda i slutet av året. Fenomenet är tydligast under de första skolåren. Faktorer som ökar och förlänger barns och ungas användning av psykofarmaka och ADHD-läkemedel behöver utredas ytterligare.

Varimo E, Saastamoinen LK, Rättö H, Mogk H and Aronen ET. New Users of Antipsychotics Among Children and Adolescents in 2008–2017: A Nationwide Register Study. Front. Psychiatry 2020 11:316. doi: 10.3389/fpsyt.2020.00316;

<https://www.laakarilehti.fi/ajassa/paakirjoitukset-tiede/miksi-lasten-ja-nuorten-psykoosi-laakkeiden-kaytto-on-lisaantynyt/>

Vuori M, Martikainen JE, Koski-Pirilä A, Sourander A, Puustjärvi A, Aronen ET, Chudal R, Saastamoinen LK. Children's relative age and ADHD medication use: A Finnish population-based study. Pediatrics 2020 doi: 10.1542/peds.2019-4046

Vuori M, Koski-Pirilä A, Martikainen JE, Saastamoinen L. Gender- and age-stratified analyses of ADHD medication use in children and adolescents in Finland using population-based longitudinal data, 2008–2018. Scandinavian Journal of Public Health. 2020 DOI: 10. 1177/1403494820901426

https://www.kela.fi/ajankohtaista-laakekorvaukset/-/asset_publisher/Miu6smMhLp41/content/lasten-ja-nuorten-adhd-n-laakehoito-yleisty-y-edelleen-suomessa

Internationell forskning om moderskapsförpackningens globala spridning och betydelse

En internationell forskargrupp kartlade alla icke-kommersiella moderskapsförpackningar och hittade 91 olika program i 60 olika länder. Moderskapsförpackningen ingår nästan alltid i ett större program för att öka välfärden, främja hälsan eller minska ojämlikheten. Många program är nya och har inletts av icke-vinstbringande organisationer. Projekten är ännu inte etablerade och finansieringen osäker. I många områden är villkoret för att få moderskapsförpackningen att modern deltar i hälsoundersökningar under graviditeten eller kommer till ett sjukhus eller en klinik för förlossningen. Produkterna är ofta förpackade i en liknande låda som i Finland. På vissa ställen är produkterna förpackade i trälådor, flätade korgar, påsar eller rentav hinkar. Lokala förhållanden och behov har beaktats i planeringen av moderskapsförpackningarnas innehåll. I många länder delas moderskapsförpack-

ningarna ut på evenemang där föräldrarna får information och kamratstöd som förberedelse inför graviditeten, förlossningen och barnomsorgen.

Koivu A, Phan YTH, Näsi E, Abuhamed J, Perry BL, Atkins S, Perkiö M, Koivusalo M. The baby box. Enhancing the wellbeing of babies and mothers around the world. Helsinki: Kela, erillisjulkaisu, 2020.

<https://helda.helsinki.fi/handle/10138/319524>

Coronavirusepidemin och FPA:s rehabiliteringsförmåner – också ungas ansökningar minskade våren 2020

FPA följer coronavirusepidemins eventuella effekter på ansökningarna om rehabilitering och hur antalet rehabiliteringsmottagare utvecklas. I juni 2020 skrev vi om undantagssituationen till följd av coronavirusepidemin när det gällde rehabiliteringsansökningar som FPA tagit emot. Perioden från början av januari till slutet av juni granskades och antalet ansökningar jämfördes med motsvarande tidsperiod året innan. Vi diskuterade också olika faktorer som bör beaktas när man bedömer undantagssituationens effekter bl.a. för ansökningar om rehabiliteringsförmåner. Vi valde att först endast granska rehabiliteringsansökningarna i stället för mottagarna av rehabiliteringstjänster eftersom antalet ansökningar statistikförs utan lång fördröjning. I början av 2021 publiceras en artikel som fokuserar på mottagarna av rehabiliteringstjänster. Också antalet inkomna rehabiliteringsansökningar från unga sjönk under våren/sommaren 2020, men mindre än i de andra undersökta grupperna. De vanligaste rehabiliteringstjänsterna bland unga är rehabiliterande psykoterapi och utbildning som yrkesinriktad rehabilitering. Länk till texten "Miten koronavirus on vaikuttanut kuntoutukseen? – Vaikutusten arvioinnissa paljon huomioitavaa" <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5376>.

Undersökning om FPA:s yrkesinriktade rehabilitering som utbildningsprövning

I augusti 2020 inleddes en undersökning om genomförandet av FPA:s yrkesinriktade rehabilitering i form av utbildningsprövning för att kartlägga nuläget och utvecklingsbehoven för tjänsten. Undersökningen samlar information om hur utbildningsprövningen genomförts, om målgruppen och om de upplevda fördelarna. Dessutom kartläggs faktorer som förhindrat eller främjat att kunderna sökt sig till tjänsten. Som teoretisk referensram för kartläggningen av hinder och främjande faktorer utnyttjas COM-B-modellen som utvecklats för planering av beteendeförändringsinterventioner. Uppgifter samlas in från läroanstalter som ordnat utbildningsprövning och från kunderna. Projektet avslutades i februari 2021 och resultaten publiceras under 2021. Undersökningen genomförs på uppdrag av FPA:s rehabiliteringsgrupp.

Familjernas vardag

En rapport publicerades om resultaten från ett forskningsprojekt som utrett hur barns växelvisa boende beaktas i den sociala tryggheten, och resultaten presenterades på ett avslutningsseminarium. Enligt undersökningen är det relativt vanligt att barn bor växelvis hos sina föräldrar efter en skilsmässa. Nästan 30 procent av barnen gör det. Växelvis boende är vanligast bland barn i lågsta-
dieåldern. Det blir vanligare ju högre utbildade föräldrarna är eller ju högre inkomster de har. Mindre än en femtedel av barnen till särboende föräldrar med de lägsta inkomsterna bor växelvis, medan andelen är nästan femtio procent för höginkomsttagarna. De föräldrar till växelvis boende barn som deltog anser att föräldrarnas ojämlika ställning i systemet för bostadsbidrag och barnbidrag är särskilt problematisk. Förutom missförhållanden som gäller förmånerna lyfte föräldrarna upp problem med att få offentliga tjänster (t.ex. skolskjuts och tjänster för funktionshindrade) till umgängesföräldrarnas hushåll. I projektet beräknades det att bostadsbidragskostnaderna skulle stiga med cirka 75 miljoner euro per år om växelvis boende barn skulle beaktas också i umgängesföräldrarnas bostadsbidrag.

En undersökning utredde vilka faktorer som har ett samband med hur pappor tar ut familjeledighet. Endast cirka 45 procent av papporna utnyttjar den faderskapsledighet som pappor kan ta ut efter föräldraledigheten. En fjärdedel av papporna tar inte ut någon föräldraledighet, inte ens faderskapsledigheten i samband med barnets födelse. Dessutom tar endast en fjärdedel av papporna ut alla faderskapspenningss dagar. Cirka tre procent av papporna använder den föräldraledighet som kan delas fritt mellan föräldrarna. Undersökningen visar att pappor med låga inkomster eller låg utbildning tar ut minst föräldraledighet och att det på motsvarande sätt är vanligare att högutbildade pappor eller partner till högutbildade mammor tar ut ledighet. Efter familjeledighetsreformen 2013 ökade användningen pappornas ledigheter ändå relativt mest bland pappor med små och medelstora inkomster.

En studie om sysselsättningseffekterna av hemvårdsstödet och stödet för privat vård av barn godkändes för publicering under våren 2021. Undersökningen följde kvinnor som fött sitt första eller andra barn i början av 2000-talet tills de återvände till arbetet eller födde följande barn. En höjning av hemvårdsstödet med cirka 100 euro (i dagens värde 131,52 euro) förlängde barnavårdsperioderna med i genomsnitt 2–3 månader. Däremot observerades inga sysselsättningseffekter av ett högre stöd för privat vård av barn. Det högre hemvårdsstödet hade olika effekt på mammor som varit arbetslösa och mammor som arbetat före barnets födelse. Utöver mammans arbetsmarknadsställning före barnets födelse påverkade också barnets ålder sysselsättningseffekterna av ett högre hemvårdsstöd. Effekten av ett högre hemvårdsstöd var störst när barnet var under 2 år gammalt. Om nivån på hemvårdsstödet graderades vid 1,5 eller 2 års ålder ökade sysselsättningen bland mammorna.

Forskningen om familjeledigheternas inverkan på mammornas inträde på arbetsmarknaden kompletterades med en undersökning av ledigheternas inverkan på mammornas löneutveckling senare i arbetslivet. Att det är främst mammorna som tar ut föräldraledighet har ansetts vara en orsak till löneskillnaderna mellan kvinnor och män. Vanligen utvecklas mammornas löner efter barnets födelse sämre än männens och de barnlösa kvinnornas. Undersökningen visade att mammornas

löneutveckling släpar efter löneutvecklingen för män med familj ännu tio år efter barnets födelse. Skillnaden beror delvis på deltagandet i arbetslivet (mammornas frånvaro från arbetsmarknaden). Längden på mammans föräldraledighet påverkar ändå löneskillnaderna mellan sysselsatta kvinnor och män. Om mamman tog ut kortare hemvårdsstöd än mamor i samma bransch eller företag i medeltal minskade löneskillnaden mellan männen och kvinnorna.

I en enkät om moderskapsförpackningen och familjeledigheterna vid årsskiftet 2019–2020 tillfrågades småbarnsföräldrar om deras önskemål för utvecklingen av familjeledigheterna. Även om hemvårdsstödet användes i något lägre grad under de senaste åren har det fortfarande ett starkt stöd. Endast cirka en femtedel av mammorna är beredda att avstå från hemvårdsstödet om den kommunala småbarnspedagogiken skulle bli avgiftsfri. Föräldrarna anser att 1,5–2 år är den lämpligaste åldern för barn att börja i småbarnspedagogiken. Coronaåret som gått verkar i någon mån ha ökat antalet som använder hemvårdsstöd och stödperiodernas längd.

Under senvåren 2020 samlade vi in texter av unga och föräldrar om hur coronavirusepidemin påverkat familjernas vardag. I synnerhet många unga svarade, och de preliminära resultaten tyder på att coronavardagen ser mycket olika ut för olika unga. I vissa familjer har den gemensamma tiden stärkt familjerelationerna, men i andra familjer har befintliga problem tillspetsats. En liknande polarisering uttrycks också i småbarnsföräldrarnas texter. Vissa familjer kämpade redan på våren med ekonomiska problem, medan andra familjer njöt av den långsammare takten i vardagen. Våren 2020 baserades både de ungas och föräldrarnas tillförsikt på tron att situationen var tillfällig. De senare epidemivågorna kan sätta familjernas förhoppningar på prov.

Publikationer

Miettinen A, Hakovirta M, Saarikallio-Torp M, Haapanen M, Kurki P, Kallioma-Puha L, Sihvonen E & Heinonen H-M: Barn i växelvis boende och den sociala tryggheten (sammandrag på svenska). Helsinki: Publikationsserie för statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet 51/2020.

<https://tietokayttoon.fi/julkaisut/raportti?pubid=URN:ISBN:978-952-383-021-9>

Miettinen A, Lammi-Taskula J, Närvi J & Salmi M: Finland: country note. In: Koslowski, A., Blum, S., Dobrotić, I., Kaufman, G. and Moss, P. (eds.) International Review of Leave Policies and Research 2020. https://www.leavenetwork.org/fileadmin/user_upload/k_leavenetwork/country_notes/2020/PMedited.Finland.with_supplement.31aug2020.pdf

Miettinen A & Saarikallio-Torp M: Isälle kiintiöidyn vanhempainvapaan käyttö ja sen taustatekijät. Yhteiskuntapolitiikka 85(4): 345–357. <https://www.julkari.fi/handle/10024/140463>

Räsänen T, Miettinen A & Saarikallio-Torp M: Äidin työmarkkina-asema vaikuttaa kotihoidon pituuteen. Talous ja Yhteiskunta 1/2020.

<https://labour.fi/t&y/aidin-tyomarkkina-asema-ja-lasten-kotihoidon-pituus/>

Räsänen T, Saarikallio-Torp M & Miettinen A: Vanhempainpäivärahan määrä lasketaan uudella tavalla – muutos heikentää lomautettujen ja työttömien tilannetta. Kelan tutkimusblogi 22.5.2020.

<https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5332>

Saarikallio-Torp M & Miettinen A: Family leaves for fathers: Non-users as a test for parental leave reforms, godkänd för publicering i tidskriften Journal of European Social Policy (utkommer våren 2021).

Saarikallio-Torp M & Miettinen A: Miten isät käyttävät isyysvapaata? Kelan tutkimusblogi 18.9.2020. <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5556>

Saarikallio-Torp M & Miettinen A: Vanhempien mielestä 1,5-2 vuotta on sopiva ikä lapsen aloittaa kodin ulkopuolisessa hoidossa. Kelan tutkimusblogi 9.9.2020. <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5552>

Saarikallio-Torp M & Miettinen A & Heinonen H-M: Kotihoidon tuen kannatus edelleen vahvaa – asenteet leikkaamista kohtaan kuitenkin lieventyneet. Kelan tutkimusblogi 19.2.2020. <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5204>

Saarikallio-Torp M & Miettinen A & Heinonen H-M: Joustavat kiintiöt saavat pienten lasten vanhemmilta kannatusta. Kelan tutkimusblogi 11.2.2020. <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5177>

Sihvonen E, Saarikallio-Torp M, Iivonen E: Nuoret ja korona – please, leave corona, I want to live my youth. Kelan tutkimusblogi 21.1.2021. <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5799>

Sihvonen E, Saarikallio-Torp M, Heinonen H-M: Nuorena äidiksi vastoin normatiivisia odotuksia – nuoret äidit kyselytutkimuksen valossa. Teoksessa: Valkendorff T & Sihvonen E (toim.) Nuorten perheet ja läheissuhteet, Nuorten elinolot –vuosikirja 2020, ss. 161–178. Helsinki: Nuorisotutkimusseura, THL, Valtion nuorisoneuvosto. <https://www.julkari.fi/handle/10024/140654>

Valkama V, Saarikallio-Torp M, Heinonen H-M: Äitiyspakkaus käyttäjien puntarissa X. Kelan työpapereita 159/2020. <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/323321>

Österbacka E & Räsänen T: Back to work or stay at home? Family policies and maternal employment in Finland, godkänd för publicering i tidskriften Journal of Population Economics som Open Access-artikel (utkommer våren 2021)

Likabehandling och bemötande

FPA:s forskningsenhet har deltagit i social- och hälsovårdsministeriets projekt *Pensionsskillnader mellan kvinnor och män* som syftade till att väcka diskussion om pensionsskillnaderna och med hjälp av pressmeddelanden och kampanjer öka allmänhetens och beslutsfattarnas kunskaper om orsakerna till skillnaderna. I projektet utvecklades också en pensionsräknare som hjälper dem som planerar ta ut föräldraledighet att uppskatta hur familjeledighetsperioderna påverkar den framtida pensionen. Pensionsräknaren finns också på FPA:s webbplats och hade cirka två miljoner besökare 2019. Inom ramen för projektet publicerades bl.a. en artikel om pensionsskillnader mellan kvinnor och män ur FPA-pensionernas perspektiv.

FPA:s forskningsenhet har också deltagit i arbetspapper som skrivits som bakgrund för reformen av den sociala tryggheten, varav det första under rubriken *En komplicerad social trygghet* började utarbetas hösten 2020. Arbetspappret publiceras i maj 2021. Där utnyttjas nya forskningsdata från FPA, bl.a. resultat från en enkät under 2020 i projektet *Medborgarnas synpunkter på FPA, FPA-förmånerna och verkställandet av dem*, tidigare resultat från 2018 års enkät om förmånsbeslut samt resultaten från FPA:s publikation *Studie om familje- och inkomstbegreppen i samband med sociala trygghetsförmåner*.

SustYouth är ett projekt där man med hjälp av gruppintervjuer undersökt hur de unga som varit föremål för aktiveringsåtgärder ser på välfärden, samhället, arbetet och den sociala tryggheten. Undersökningen utreder bl.a. vilka välfärdsfaktorer de unga betonar, vilken försörjningsnivå som är skälig för dem och hur stor vikt de lägger vid pengar. Dessutom kartlägger undersökningen de ungas uppfattningar om konsumtionssamhället, arbetets betydelse och arbetsrelaterade förväntningar samt hur naturen påverkar de ungas välbefinnande. Undersökningen belyser också hurdant stöd och bemötande de unga upplever att de får i det sociala trygghetssystemet och hur det påverkar deras välbefinnande. Publikationen *Puristuksissa? Nuorten ja kestävän hyvinvoinnin ehdot* som kartlägger undersökningens resultat har godkänts för publicering och kommer ut våren 2021.

En studie om sjukförsäkringen i förändring och rätten till gränsöverskridande hälso- och sjukvårdstjänster undersöker ur ett jämlikhets- och tillgänglighetsperspektiv hur individens rätt till gränsöverskridande hälso- och sjukvårdstjänster tillgodoses i lagstiftningens och den administrativa regleringens mångfasetterade och föränderliga normhelhet.

I en undersökning i samband med programmet för att utveckla FPA:s texter granskas översynen av utkomststödsrelaterade texter för att bedöma hur utvecklingsprogrammet påverkat texternas begriplighet och ärendeprocesserna. Undersökningen inleddes 2020. Avsikten är att bedöma förbättringsmålen ur förmåns- och kundserviceenheternas perspektiv och att genom registerdata granska förändringar i kundernas beteende när texterna utvecklas. Ett mål är att utveckla förfaranden för att göra uppföljningen av texternas begriplighet till en kontinuerlig process i utvecklingen av FPA:s verksamhet.

FPA:s forskare deltar i forskningsprojektet *Coronakrisens konsekvenser för jämställdheten mellan könen i Finland* som leds av Institutet för hälsa och välfärd. Projektet producerar forskningsdata om de

kort- och långvariga könsrelaterade följderna av coronapandemin och följderna för jämställdheten mellan könen i Finland. Projektet fick finansiering i slutet av 2020 och arbetet inleddes i början av 2021. Projektet har fyra delområden, och FPA:s forskare deltar i tre av dem: 1) hälsa och välfärd, 2) könsrelaterade konsekvenser av finanspolitiska beslut samt 3) familjer, barn och unga. Projektet är tvärvetenskapligt och kombinerar kvalitativa och kvantitativa material och metoder och sammanför experter på socialpolitik, genusforskning, sociologi, arbetslivsforskning, nationalekonomi, demografi och hälsovetenskap från Institutet för hälsa och välfärd, Statistikcentralen, FPA och Tammerfors universitet. Slutrapporten blir klar våren 2022.

Publikationer

Helne, T & Hirvilammi T. Puristuksissa? Nuorten ja kestäväen hyvinvoinnin ehdot. Erillisjulkaisu, Kela, *hyväksytty julkaistavaksi*.

Hirvilammi, T. & Helne, T. Syökykierteestä hyvään kehään. 13.2.2020. Kelan tutkimusblogi.

<https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/5194>

Koskenvuo, K & Pösö, R. Sukupuolten eläke-erot Kelan eläkkeiden näkökulmasta. Näkökulma-artikkeli. Sosiaali- ja terveysministeriö, 2020.

https://stm.fi/documents/1271139/22295551/Sukupuolten_elake_erot_nakokulma_artikkeli_Koskenvuo_Poso.pdf/ocbo5e6c-c287-e9c7-1294-077eaef8edbo/Sukupuolten_elake_erot_nakokulma_artikkeli_Koskenvuo_Poso.pdf?t=1608187736379

Sihvonen, E. TStudie om familje- och inkomstbegreppen i samband med sociala trygghetsförmåner (sammandrag på svenska). Social trygghet och hälsa: rapporter 24, 2021. Helsingfors: FPA.

<http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe202102013434>

Tuovinen, A. Sosiaaliturvauudistuksen keskeisiä kysymyksiä EU-oikeuden valossa. Kelan tutkimusblogi 20.11.2020.

[Sosiaaliturvauudistuksen keskeisiä kysymyksiä EU-oikeuden valossa - Tutkimusblogi \(kela.fi\)](#)

Veilahti, A. Tarina ”hyvin onnellisesta nuoresta tytöstä, joka odottaa valoisaa ja upeaa tulevaisuutta”.

Kelan tutkimusblogi. 4.2.2020. [Tarina ”hyvin onnellisesta nuoresta tytöstä, joka odottaa valoisaa ja upeaa tulevaisuutta” - Tutkimusblogi \(kela.fi\)](#)

Veilahti, A. Kolme periaatetta rekisteritutkimuksen eettisen kestävyysarviointiin. Yhteiskuntapolitiikka, *hyväksytty julkaistavaksi*.

Virrankari, L, Tervola, J, Sihvonen, E, Mattila, H ja Saikku, P. Sosiaaliturvan monimutkaisuus. Sosiaaliturvauudistuksen työpäperi. *Tulossa*.

